C/2025/4944

13.10.2025

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2024

(C/2025/4944)

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT 2

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS 33

KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT 34

TASE 35

TUOTTO- JA KULULASKELMA 36

RAHAVIRTALASKELMA 37

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA 38

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 39

TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT 136

SANASTO 219

LYHENTEET 223

VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Tämä varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskeva osio on laadittu kansainvälisiä julkisen sektorin tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen IPSASB:n (International Public Sector Accounting Standards Board) tilinpäätöksen sisältöä ja analyysiä koskevasta suositellusta käytännöstä antamassa ohjeessa RPG 2 "Financial Statement Discussion and Analysis" esitettyjen periaatteiden pohjalta. Osion tavoitteena on auttaa lukijoita ymmärtämään, miten EU:n operatiiviset, taloudelliset ja sijoitustoimet näkyvät EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen eri osissa. Tässä osiossa esitettyjä tietoja ei ole tarkastettu.

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

SISÄLLYSLUETTELO

		Sivu
1.	KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT	3
2.	MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027, NextGenerationEU-elpymisväline ja tuki Ukrainalle	5
3.	NEXTGENERATIONEU-VÄLINEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	7
3.1	Yleiskatsaus	7
3.2	Maksut elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisena tukena, jota ei makseta takaisin	7
3.3	Maksut elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisten lainojen maksut	8
3.4	Maksut NextGenerationEU-välineestä muihin EU:n talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin	9
4.	TALOUSARVIOON KOHDISTUVAT EHDOLLISET VELAT	10
4.1	Otto- ja antolainaustoiminta	10
4.2	Talousarviotakuut	17
4.3	Yhteinen vararahasto	18
5.	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	19
5.1	Tulot	19
5.2	Menot	20
5.3	Varat	21
5.4	Velat	23
5.5	Nettovarat	25
6.	YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA	25
6.1	Tulot	25
6.2	Menot	27
7.	EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS	29
7.1	Poliittinen kehys ja rahoituskehys	29
7.2	Hallinto ja vastuuvelvollisuus	30

1. **KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT**

Konsolidoitu tilinpäätös

EU:n konsolidoitu tilinpäätös käsittää yli 50 yhteisöä (mukaan lukien Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja EU:n virastot). Se laaditaan komission tilinpitäjän vahvistamien suoriteperusteisten tilinpitosääntöjen perusteella. Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (IPSAS).

Kuten jäljempänä esitetystä pelkistetystä taseesta ja tilinpäätösanalyysistä (kohta **5**) käy ilmi, EU:n vuoden 2024 konsolidoidulle tilinpäätökselle oli erityisen leimallista NextGenerationEU-välineen täytäntöönpanoon liittyvän lainanoton lisääntyminen sekä Ukrainalle myönnetty taloudellinen lisätuki:

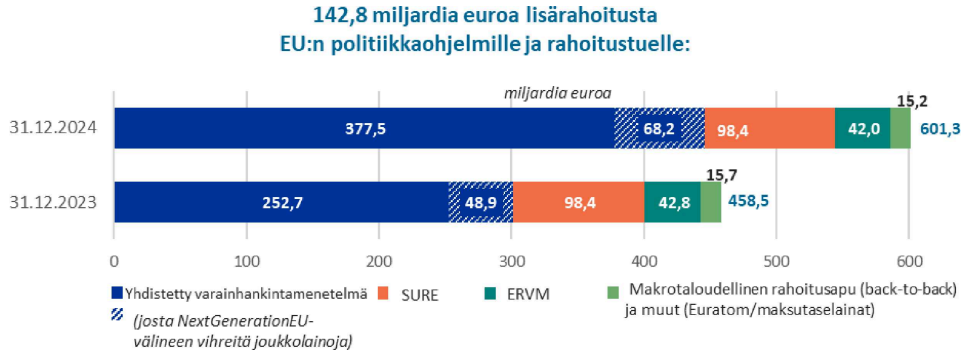
(miljardia euroa)

	2024	2023	Muutos
VARAT			
Rahoitusvarat	328,3	285,4	43,0
Ennakkomaksut	78,9	91,7	– 12,8
Saamiset	31,7	35,2	– 3,5
Käteisvarat ja muut rahavarat	63,2	39,6	23,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja muut varat	16,3	15,8	0,5
Yhteensä	**518,5**	**467,7**	**50,8**
VELAT			
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	93,1	90,8	2,3
Rahoitusvelat	601,9	458,4	143,5
Muut lyhytaikaiset velat	55,4	50,5	4,9
Menojäämät	67,1	76,8	– 9,7
Muut velat	9,8	3,3	6,5
Yhteensä	**827,3**	**679,8**	**147,5**
NETTOVARAT			
Rahastot	1,0	1,1	– 0,1
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet	(309,8)	(213,2)	– 96,6
Yhteensä	**(308,8)**	**(212,2)**	**– 96,7**

→ ks. tilinpäätösanalyysi, kohta **5**

Keskeinen kehitys vuonna 2024

EU:n joukkovelkakirjojen, EU:n velkasitoumusten ja NextGenerationEU-välineen vihreiden joukkolainojen onnistuneiden liikkeeseenlaskujen jatkaminen

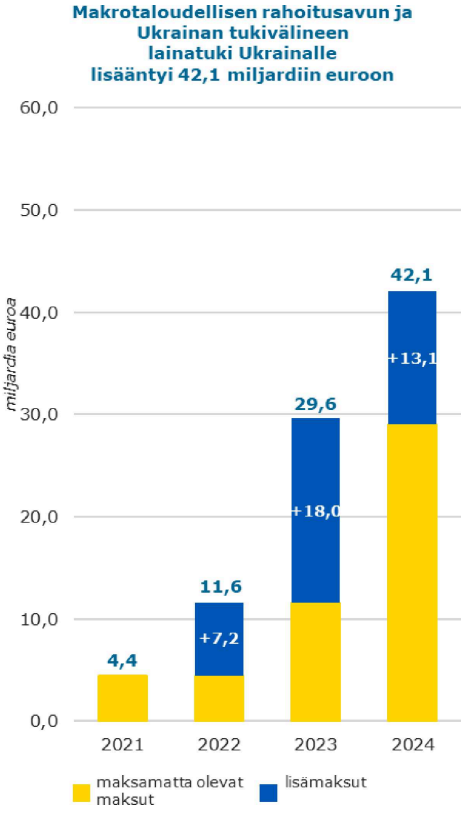
→ ks. kohta **4**

NextGenerationEU-välineen tavoitteiden saavuttaminen

→ ks. kohta **3**

Taloudellisen tuen tarjoaminen Ukrainalle

→ ks. kohta **4**

2. **MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027, NextGenerationEU-elpymisväline ja tuki Ukrainalle**

EU:n pitkän aikavälin talousarvio vuosiksi 2021–2027 yhdessä NextGenerationEU-elpymisvälineen, jäljempänä 'NextGenerationEU-väline', kanssa on 2,028 biljoonaa euroa käypinä hintoina (1,8 biljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina).

Rahoituspaketti koostuu pitkän aikavälin talousarviosta eli vuodet 2021–2027 kattavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä, jonka varat ovat 1,221 biljoonaa euroa käypinä hintoina (1,081 biljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina), sekä väliaikaisesta NextGenerationEU-elpymisvälineestä, jonka varat ovat alun perin enintään 806,9 miljardia euroa käypinä hintoina (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina). Alkuperäistä määrää on muutettu, ja välineen varat ovat nyt 712 miljardia euroa, sillä jäsenvaltiot eivät hyödyntäneet lainatukena käytettävissä ollutta kokonaismäärää.

EU:n vuosien 2021–2027 talousarvion tarkistaminen

Sen jälkeen, kun EU:n pitkän aikavälin talousarvio vuosiksi 2021–2027 hyväksyttiin vuonna 2020, EU on kohdannut ennennäkemättömiä ja odottamattomia kriisejä: Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja sen seuraukset, inflaation kiihtyminen ja korkojen nousu, muuttoliike ja ulkoiset haasteet, kuten Lähi-idän konflikti. Näihin moninaisiin haasteisiin vastaaminen on venyttänyt EU:n talousarvion resurssit äärimmilleen, mikä on heikentänyt sen kykyä vastata jopa kaikkein kiireellisimpiin haasteisiin. Jotta EU:n talousarvion avulla voidaan jatkossakin saavuttaa keskeiset tavoitteet, Euroopan komissio ehdotti kesäkuussa 2023 EU:n pitkän aikavälin talousarvion vahvistamista.

EU-johtajat hyväksyivät 1. helmikuuta 2024 kaikki komission ehdotuksessa esitetyt painopisteet ja sopivat kaikkien aikojen ensimmäisestä EU:n pitkän aikavälin talousarvion tarkistuksesta, jonka myös Euroopan parlamentti hyväksyi 27. helmikuuta 2024. Sen keskeisiä osatekijöitä ovat muun muassa seuraavat:

— kriittinen tuki Ukrainalle: avustuksista, lainoista ja takauksista koostuva uusi Ukrainan tukiväline, jonka määrärahat ovat yhteensä 50 miljardia euroa vuosina 2024–2027, auttaa vastaamaan maan välittömiin tarpeisiin ja edistämään sen jälleenrakennusta ja nykyaikaistamista EU-jäsenyyttä ajatellen;

— suvereniteetin ja kilpailukyvyn vahvistaminen: Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineellä (STEP) parannetaan EU:n pitkän aikavälin kilpailukykyä kriittisten teknologioiden, digitaalisen ja syväteknologian, puhtaan teknologian ja bioteknologian, aloilla. Se tarjoaa uusia joustomahdollisuuksia ja kannustimia koheesiorahoitukseen ja elpymis- ja palautumistukivälineeseen sekä 1,5 miljardin euron lisämäärän Euroopan puolustusrahastoon;

— muuttoliikkeeseen ja ulkoisiin haasteisiin liittyvät lisätoimet: 9,6 miljardin euron lisämäärällä tuetaan muuttoliikkeen sisäistä ja ulkoista ulottuvuutta ja autetaan kumppaneita Länsi-Balkanilla, eteläisessä naapurustossa ja muualla;

— tehokkaampi reagointi ennakoimattomiin kriiseihin: jotta EU:n talousarvion avulla voidaan jatkossakin reagoida ennakoimattomiin olosuhteisiin, kuten energiakriisiin, elintarvikekriiseihin ja Venäjän käynnistämän sodan seurauksena kiihtyvään inflaatioon ja kasvaviin korkokustannuksiin, joustovälineeseen osoitetaan 2 miljardia euroa lisärahoitusta ja hätäapuvarauksen enimmäismäärää korotetaan 1,5 miljardilla eurolla, minkä lisäksi se jaetaan kahdeksi erilliseksi välineeksi: eurooppalaiseksi solidaarisuusvaraukseksi ja hätäapuvaraukseksi;

— kriisinsietokyvyn vahvistaminen: kolmivaiheisella hätätilanteiden mekanismilla ja uudella välineellä selkeytetään talousarviomekanismeja NextGenerationEU-välineeseen liittyvien kustannusten rahoittamiseksi;

— tarkistus rahoitetaan sekä osoittamalla uusia resursseja että kohdentamalla määrärahoja uudelleen EU:n talousarvion sisällä. Näin EU voi jatkossakin käsitellä kiireellisimpiä painopisteitä ja minimoida vaikutukset kansallisiin talousarvioihin, mikä on hyödyksi ihmisille EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Tarkistus tuli voimaan 1. maaliskuuta 2024, ja sitä on sovellettu EU:n talousarvioon takautuvasti 1. tammikuuta 2024 alkaen. Tarkistuksen vaikutukset vuoden 2024 talousarvioon sisällytettiin siihen lisätalousarviolla nro 1/2024, ja pidemmän aikavälin vaikutukset näkyvät vuoden 2025 talousarviossa ja vuosien 2026 ja 2027 rahoitussuunnitelmassa.

NextGenerationEU-väline

NextGenerationEU-välineen alustavat määrärahat ovat 806,9 miljardia euroa. Välineen tarkoituksena on auttaa korjaamaan covid-19-pandemian aiheuttamia välittömiä taloudellisia ja sosiaalisia vahinkoja ja rakentamaan covid-19-pandemian jälkeistä Eurooppaa, joka on vihreämpi, digitaalisempi ja kestävämpi ja pystyy näin paremmin vastaamaan nykyisiin ja tuleviin haasteisiin. Suurin osa varoista kanavoidaan elpymis- ja palautumistukivälineen kautta. Osa varoista, enintään 338,0 miljardia euroa, myönnetään avustuksina, joita ei tarvitse maksaa takaisin. Loput varoista, enintään 385,8 miljardia euroa, käytetään yksittäisille jäsenvaltioille myönnettäviin EU:n lainoihin.

Jäsenvaltioiden lainapyyntöjen määräaika päättyi elokuussa 2023, joten 94,9 miljardin euron arvosta lainoja ei voida enää maksaa. Näin ollen lainojen kokonaismäärä on nyt 290,9 miljardia euroa, ja tuen, jota ei makseta takaisin, ja lainojen oikaistut kokonaismäärärahat ovat 712 miljardia euroa. Lainoja saaneet jäsenvaltiot maksavat ne takaisin vasta nykyisen monivuotisen rahoituskehyskauden päätyttyä ja pidemmällä aikavälillä (vuosina 2032–2054, ks. kohta **3.3**). NextGenerationEU-välineestä myönnetään lisävaroja myös seuraaviin EU:n ohjelmiin ja toimiin:

— koheesiopolitiikkaan koheesiota ja Euroopan alueita tukevan elpymisavun (REACT-EU-väline) kautta covid-19:n taloudellisiin seurauksiin puuttumiseksi elpymisen ensimmäisinä vuosina

— oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon sen varmistamiseksi, että siirtymä ilmastoneutraaliuteen toimii kaikille

— Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (maaseuturahasto)

— InvestEU-ohjelmaan EU:n yritysten investointien tukemiseksi

— Horisontti Eurooppa -ohjelmaan sen varmistamiseksi, että EU:lla on valmiudet rahoittaa yhä enemmän huippuosaamista tutkimuksessa

— RescEU-mekanismiin, jolla turvataan EU:n pelastuspalvelumekanismin valmiudet toimia laajamittaisissa hätätilanteissa.

Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksia täydennetään REPowerEU-suunnitelman toimenpiteillä, joita rahoitetaan myös päästökauppajärjestelmän tuloilla sekä brexit-mukautusvarauksen ja NextGenerationEU-välineen määrärahoilla. Elpymis- ja palautumistukivälineen lainoilla edistetään vastaavasti REPowerEU-suunnitelman tavoitteita. Lisätietoja NextGenerationEU-välineen täytäntöönpanosta on kohdassa 3 ja yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesta lainanotosta kohdassa 4.

Tuki Ukrainalle

Sen jälkeen, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, EU:n talousarviosta on tuettu voimakkaasti EU:n kriisitoimia Ukrainassa kaikilla osa-alueilla. Käytännössä EU, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset olivat Team Europe -lähestymistapaa noudattaen saaneet liikkeelle vuoden 2024 loppuun mennessä yhteensä yli 130 miljardia euroa tukea Ukrainalle ja sen kansalle. Tämä on selkeä osoitus EU:n jatkuvasta solidaarisuudesta. Määrään sisältyy

— 64,4 miljardia euroa rahoitustukea, budjettitukea ja humanitaarista apua; tämä tuki oli mahdollista EU:n talousarvion ansiosta, ja EU:n jäsenvaltiot myönsivät sitä suoraan avustuksina, lainoina ja takauksina (tästä 19,6 miljardia euroa otettiin käyttöön vuonna 2024 Ukrainan tukivälineen kolmen pilarin mukaisesti lainoina, ei-takaisinmaksettavana tukena ja talousarviotakuina)

— 47,3 miljardia euroa EU:n jäsenvaltioiden suoraan antamaa sotilaallista apua, mukaan lukien 6,1 miljardia euroa Euroopan rauhanrahastosta (tämä väline ei ole osa talousarviota)

— jäädytetyistä ja pysäytetyistä Venäjän valtion varoista peräisin olevista tuloista (windfall-voitoista) käyttöön asetetut 1,5 miljardia euroa sekä

— EU:n ja sen jäsenvaltioiden käyttöön asettamat 17 miljardia euroa Ukrainasta pakenevien ihmisten tukemiseksi.

Komission poliittiset painopisteet vuosiksi 2024–2029

Euroopan komission poliittiset painopisteet määritellään komission puheenjohtajan vahvistamissa poliittisissa suuntaviivoissa. Toimintansa 1. joulukuuta 2024 aloittaneella puheenjohtaja von der Leyenin johtamalla komissiolla on seuraavat seitsemän keskeistä painopistettä:

Uusi suunnitelma Euroopan kestävän vaurauden ja kilpailukyvyn varmistamiseksi

Tuetaan Euroopan talouskasvua, yrittäjyyttä ja innovointia vaalimalla kilpailukykyä, vaurautta ja oikeudenmukaisuutta.

Euroopan puolustuksen ja turvallisuuden uusi aikakausi

Vastataan Euroopan turvallisuus- ja puolustushaasteisiin ja parannetaan varautumista ja kriisinhallintaa.

Ihmisten tukeminen ja yhteiskuntiemme ja sosiaalisen mallimme vahvistaminen

Edistetään sosiaalista oikeudenmukaisuutta, lisätään ihmisten välistä solidaarisuutta ja tehdään tasa-arvon unionista totta.

Elämänlaadun turvaaminen: elintarviketurva, vesi ja luonto

Luodaan kilpailukykyinen ja häiriönsietokykyinen maatalous- ja elintarvikejärjestelmä, suojellaan luonnon monimuotoisuutta ja varaudutaan ilmastonmuutokseen.

Demokratian suojeleminen ja arvojemme vaaliminen

Tuodaan kansalaiset demokratian ytimeen, jotta kaikki voivat osallistua EU:n tulevaisuuden rakentamiseen.

Globaali Eurooppa: vaikutusvaltaa ja kumppanuuksia

Kehitetään suhteita EU:n naapurialueisiin, jotta voidaan vastata globaaleihin haasteisiin ja edistää rauhaa, kumppanuuksia ja taloudellista vakautta.

Tuloksiin yhdessä – unioni valmiiksi tulevaisuuteen

Nykyaikainen ja vahvistettu EU:n talousarvio ja kunnianhimoinen uudistusohjelma, jonka avulla tavoitteet voidaan saavuttaa.

3. NEXTGENERATIONEU-VÄLINEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

3.1 Yleiskatsaus

Komissio oli vuoden 2024 loppuun mennessä maksanut yhteensä 373,0 miljardia euroa rahoitustukea. Suurin osa tästä määrästä, 306,1 miljardia euroa, maksettiin elpymis- ja palautumistukivälineestä (mukaan lukien tuki REPowerEU-suunnitelman mukaisia uudistuksia ja investointeja varten). Tästä 197,5 miljardia euroa maksettiin tukena, jota ei makseta takaisin, ja 108,7 miljardia euroa maksettiin rahoituslainatukena. Nykyisistä ohjelmista maksettiin vielä 66,9 miljardia euroa (vähennettynä takaisinperinnöillä) monivuotisen rahoituskehyksen mukaisina maksuina.

3.2 Maksut elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisena tukena, jota ei makseta takaisin

Hyväksytty tuki, jota ei makseta takaisin ja jonka maksamiseen on oikeudellisesti sitouduttu 27 jäsenvaltion elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisesti, on yhteensä 359,5 miljardia euroa. Talousarviositoumukset olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 358,9 miljardia euroa. Komissio oli vuoden 2024 loppuun mennessä maksanut 26 jäsenvaltiolle yhteensä 197,5 miljardia euroa rahoitustukea, jota ei makseta takaisin:

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Avustusten kokonaisarvo	Talousarviositoumukset 31.12.2024 (*)	Maksettu yhteensä 31.12.2024
Itävalta	4,0	4,0	1,2
Belgia	5,0	4,9	1,5
Bulgaria	5,7	5,7	1,4
Kroatia	5,8	5,8	3,7

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Avustusten kokonaisarvo	Talousarviositoumukset 31.12.2024 (*)	Maksettu yhteensä 31.12.2024
Kypros	1,0	1,0	0,4
Tšekki	8,4	8,4	4,2
Tanska	1,6	1,6	1,0
Viro	1,0	1,0	0,5
Suomi	1,9	1,9	0,5
Ranska	40,3	40,3	30,9
Saksa	30,3	30,3	19,8
Kreikka	18,2	18,2	8,6
Unkari	6,5	6,5	0,1
Irlanti	1,2	1,1	0,3
Italia	71,8	71,8	46,4
Latvia	2,0	2,0	0,8
Liettua	2,3	2,3	1,1
Luxemburg	0,2	0,1	0,0
Malta	0,3	0,3	0,2
Alankomaat	5,4	5,3	1,3
Puola	25,3	25,3	7,3
Portugali	16,3	16,3	8,5
Romania	13,6	13,6	5,8
Slovakia	6,4	6,4	3,5
Slovenia	1,6	1,6	0,7
Espanja	79,9	79,9	48,0
Ruotsi	3,4	3,4	–
Yhteensä	**359,5**	**358,9**	**197,5**

(*) Talousarviositoumuksissa on otettu huomioon kaikki määrärahojen vapauttamiset, myös ennen vuotta 2024 tehtyihin sitoumuksiin liittyvät vapauttamiset. Kaikista talousarviositoumuksista 2,5 miljardia euroa sidottiin vuonna 2024.

Komissio maksoi vuonna 2024 yhteensä 55,9 miljardia euroa tukea, jota ei makseta takaisin. Merkittävimmät maksut suoritettiin Saksalle (13,5 miljardia euroa), Espanjalle (10,9 miljardia euroa), Ranskalle (7,5 miljardia euroa), Puolalle (6,8 miljardia euroa) ja Italialle (5,5 miljardia euroa).

3.3 **Maksut elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisten lainojen maksut**

Suunnitelmien mukaisesti hyväksytty rahoituslainatuki oli yhteensä 290,9 miljardia euroa. Koko määrä katetaan allekirjoitetuilla lainasopimuksilla. Komissio oli vuoden 2024 loppuun mennessä maksanut 13 jäsenvaltiolle yhteensä 108,7 miljardia euroa rahoituslainatukea:

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Myönnetty yhteensä	Allekirjoitetut yhteensä 31.12.2024	Maksettu yhteensä 31.12.2024	Maksettu takaisin yhteensä 31.12.2024	Maksamatta olevat yhteensä 31.12.2024
Belgia	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Kroatia	4,3	4,3	0,8	0,0	0,8
Kypros	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Myönnetty yhteensä	Allekirjoitetut yhteensä 31.12.2024	Maksettu yhteensä 31.12.2024	Maksettu takaisin yhteensä 31.12.2024	Maksamatta olevat yhteensä 31.12.2024
Tšekki	0,8	0,8	0,2	0,0	0,2
Kreikka	17,7	17,7	9,6	0,0	9,6
Unkari	3,9	3,9	0,8	0,0	0,8
Italia	122,6	122,6	75,7	0,0	75,7
Liettua	1,6	1,6	0,8	0,0	0,8
Puola	34,5	34,5	13,5	0,0	13,5
Portugali	5,9	5,9	2,9	0,0	2,9
Romania	14,9	14,9	3,7	0,0	3,7
Slovenia	1,1	1,1	0,4	0,0	0,4
Espanja	83,2	83,2	0,3	0,0	0,3
Yhteensä	**290,9**	**290,9**	**108,7**	**0,0**	**108,7**

Komissio tarjosi vuonna 2024 yhteensä 29,4 miljardia euroa uutta rahoituslainatukea. Merkittävimmät maksut suoritettiin Italialle (14,7 miljardia euroa), Puolalle (9,0 miljardia euroa), Kreikalle (2,3 miljardia euroa) ja Portugalille (1,2 miljardia euroa). Lainasopimusten mukaan jäsenvaltiot maksavat vuosittain takaisin 5 prosenttia niille maksetuista määristä. Takaisinmaksu käynnistyy kymmenen vuoden kuluttua maksupäivästä. Lainat, jotka on maksettu viimeistään 31. joulukuuta 2024, maksetaan näin ollen takaisin vuosien 2032 ja 2054 välillä.

3.4 **Maksut NextGenerationEU-välineestä muihin EU:n talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin**

Vuoden 2024 lopussa muihin monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin tehdyt nettomaksut olivat yhteensä 66,9 miljardia euroa. Tämä rahoitusosuus, josta on vähennetty takaisinperityt varat, liittyi pääasiassa REACT-EU-välineeseen, jolla rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastoa (ESR, mukaan lukien FEAD):

(miljardia euroa)

Monivuotisen rahoituskehyksen ohjelma	Määrärahat yhteensä	Nettositoumukset yhteensä 31.12.2024	Nettomaksut yhteensä 31.12.2024
REACT-EU	50,6	50,6	46,3
— *josta EAKR*	30,0	30,0	28,1
— *josta ESR (mukaan lukien FEAD)*	20,6	20,6	18,2
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	10,9	10,8	6,3
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	8,1	8,1	4,8
InvestEU	6,1	6,1	3,8
Horisontti Eurooppa	5,4	5,4	4,5
RescEU	2,0	2,0	1,3
Yhteensä	**83,1**	**82,9**	**66,9**

Komissio maksoi vuonna 2024 yhteensä 24,6 miljardia euroa muihin monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin. Määrä muodostui REACT-EU-välineeseen liittyvistä maksuista (14,9 miljardia euroa, josta 7,1 miljardia euroa liittyi EAKR:ään ja 7,8 miljardia euroa ESR:ään, mukaan lukien FEAD), oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon liittyvistä maksuista (6,0 miljardia euroa), maaseudun kehittämiseen liittyvistä maksuista (1,5 miljardia euroa), InvestEU-ohjelmaan liittyvistä maksuista (1,2 miljardia euroa), Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan liittyvistä maksuista (0,6 miljardia euroa) ja RescEU-mekanismiin liittyvistä maksuista (0,3 miljardia euroa).

4. **TALOUSARVIOON KOHDISTUVAT EHDOLLISET VELAT**

EU on viime vuosina käyttänyt yhä enemmän rahoitusvälineitä (kuten lainoja, takauksia ja oman pääoman ehtoisia sijoituksia) keinona panna täytäntöön toimintapolitiikkojaan ja pyrkiä EU:n tavoitteisiin. Esimerkiksi EU:n jäsenvaltioille tai kumppanimaille myöntämillä lainoilla pyritään palauttamaan rahoitusvakaus tai edistämään talouden elpymistä kriisitilanteissa. EU:n takausohjelmien päätavoitteena on lisätä investointeja ja parantaa rahoituksen saatavuutta markkinoiden toimintapuutteiden korjaamiseksi keskeisillä politiikka-aloilla.

Kun EU tarjoaa tukea lainojen tai takausten muodossa, se odottaa, että sen rahoitusosuus tuottaa paljon lisäarvoa. Tämä johtuu siitä, että toisin kuin silloin kun on kyse perinteisistä talousarvion toteuttamistavoista, kuten avustusten tai tukien myöntämisestä, jotka perustuvat tukeen, jota ei makseta takaisin, lopulliset tuensaajat saavat kutakin EU:n talousarviosta käytettyä euroa kohden enemmän kuin EU:n rahoitustuen nimellismäärän niin sanotun vipuvaikutuksen ansiosta.

Vaikka EU odottaakin, että aiheutuneet menot ovat pienemmät kuin myönnetyn rahoituksen määrä, EU:n talousarviolle voi silti aiheutua tappioita, silloin kun ilmenee eräitä tapahtumia, jotka eivät ole kokonaan EU:n määräysvallassa. Tämä koskee ohjelmia, joiden yhteydessä EU ottaa lainaa rahoittaakseen jäsenvaltioille ja kolmansille maille myönnettyjä lainoja (ks. jäljempänä kohta **4.1**), sekä tapauksia, joissa EU myöntää takauksia rahoituslaitoksille (ks. jäljempänä kohta **4.2**). Koska tappiot, joita aiheutuu lopullisten tuensaajien laiminlyödessä takaisinmaksun, eivät todennäköisesti toteudu täysimääräisinä, EU ei pidä hallussaan varoja kaikkien kyseessä olevien mahdollisten velkojen kattamiseksi ([1]). Sillä on ainoastaan odotettujen tappioiden kattamiseksi tarvittava määrä varoja sekä riittävä turvallisuuspuskuri odottamattomia tappioita varten. Jos aiheutuneet tappiot kuitenkin ylittäisivät varatut varat, jäsenvaltiot kattaisivat ne tulevien EU:n talousarvioiden kautta. Tässä mielessä ne ovat EU:n ”talousarvioon kohdistuvia ehdollisia velkoja”.

EU seuraa säännöllisesti ehdollisten velkojensa kestävyyttä ja yhteisessä vararahastossa olevien varattujen varojen riittävyyttä (ks. jäljempänä **kohta 4.3**) ([2]).

Vuoden 2024 lopussa EU:n talousarvioon kohdistuvat ehdolliset velat olivat yhteensä 408,9 miljardia euroa. Tästä määrästä 298,9 miljardia euroa liittyi valtioille myönnettyihin maksamatta oleviin lainoihin (296,4 miljardin euron nimellismäärä ja 2,5 miljardia euroa kertyneitä korkoja) ja 109,9 miljardia euroa myönnettyjen takausten enimmäismääriin. Varatut varat olivat 23,4 miljardia euroa.

EU:lle syntyy myös muita velkoja, jotka eivät ole luonteeltaan ehdollisia vaan jotka jäsenvaltiot rahoittavat vasta tulevista talousarvioista niiden pitkäaikaisuuden vuoksi. Tämä koskee pääasiassa eläkevastuuta (93,1 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024) ja yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaista lainanottoa, jolla rahoitettiin elpymis- ja palautumistukivälineen/REPowerEU-suunnitelman mukaisia avustuksia ja joitakin muita monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia (264,4 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024, ks. kohdat **3.2** ja **3.4**).

4.1 **Otto- ja antolainaustoiminta**

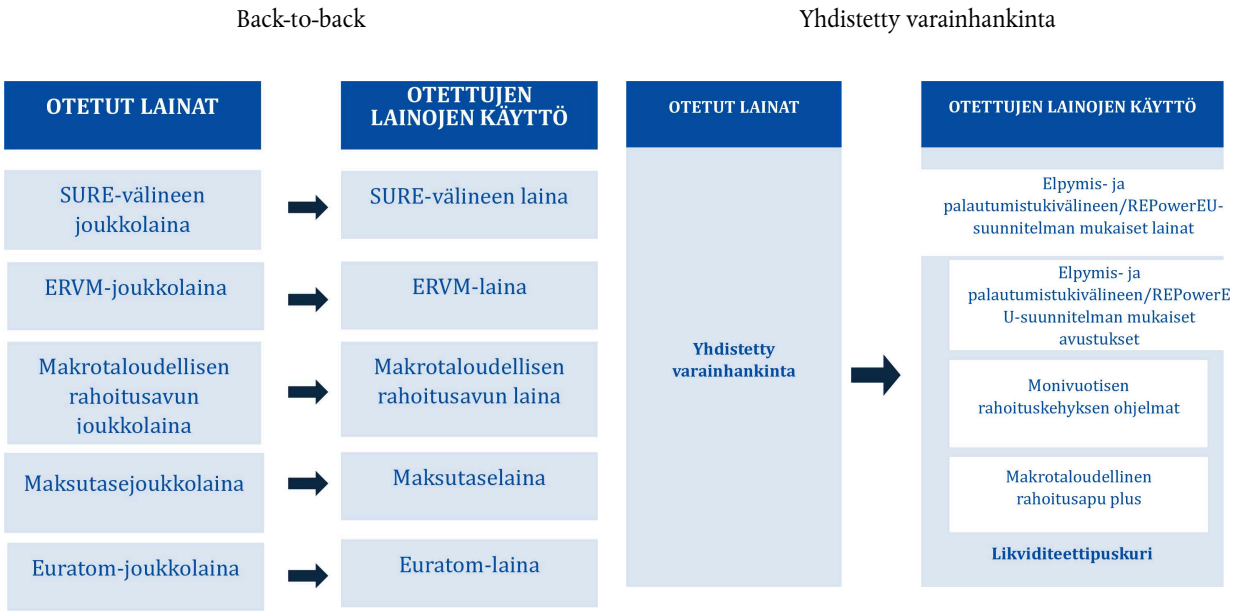
4.1.1 *Ottolainaus*

Unioni ottaa lainaa laskemalla liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Kaikki unionin ottamat lainat taataan viime kädessä EU:n talousarviosta. Vuoteen 2020 asti ottolainausta käytettiin ainoastaan antolainaustoiminnan rahoittamiseen (ks. kohta **4.1.2**). NextGenerationEU-välineen käyttöönoton jälkeen ottolainauksella rahoitetaan nyt myös tukea, jota ei makseta takaisin (ks. kohta **3.2**).

([1]) Lukuun ottamatta joitakin aiempien monivuotisten rahoituskehysten rahoitusvälineohjelmista annettuja takauksia, jotka rahoitettiin kokonaan tai katettiin varauksilla EU:n talousarviosta.

([2]) Ks. komission vuotuinen kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle rahoitusvälineistä, talousarviotakuista, rahoitusavusta ja ehdollisista veloista.

Varainhankintamenetelmä

Vuoteen 2020 asti komissio noudatti back-to-back-menetelmää, jossa tietyn lainasopimuksen rahoittamiseksi lasketaan liikkeeseen joukkovelkakirja. Se siirsi rahat suoraan lainansaajavaltiolle samoin ehdoin (korko, maturiteetti). Joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskujen ajoitus, volyymi ja maturiteetti määräytyivät tuensaajan tarpeiden mukaan.

NextGenerationEU-välineen osalta komissio käyttää monipuolista rahoituksen yhdistämiseen perustuvaa menetelmää, jossa ottolainauksella ei rahoiteta suoraan tiettyjä maksuja. Sen sijaan velka lasketaan liikkeeseen puolivuosittaisten rahoitussuunnitelmien mukaisesti pitkäaikaisina joukkovelkakirjoina ja lyhytaikaisina velkasitoumuksina. Komissio käyttää näiden arvopapereiden liikkeeseenlaskuun huutokauppoja ja syndikointeja. Sen jälkeen se siirtää kustannukset jäsenvaltioiden kanssa sovitun kustannustenjakomenetelmän mukaisesti ([3]) edunsaajille, kun on kyse lainoista, ja EU:n talousarvioon, kun on kyse tuesta, jota ei makseta takaisin. Tämä rahoituksen yhdistämiseen perustuva menetelmä mahdollistaa joustavamman ja johdonmukaisemman otto- ja antolainaustoiminnan. Lisäksi se vähentää rahoituskustannuksia ja mahdollistaa paremman riski- ja vaatimustenmukaisuuskehyksen suunnittelun. Tällainen rahoituksen joustavuus edellyttää myös likviditeettipuskuria tehokkaaseen likviditeetinhallintaan.

Sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/2434 ([4]) hyväksyttiin joulukuussa 2022, komissio on voinut käyttää tätä menetelmää kaikessa tulevassa ottolainauksessa. Näin Ukrainalle tarkoitettu makrotaloudellinen rahoitusapu plus -väline, Ukrainan tukiväline ja muut tulevat lainaohjelmat voivat hyötyä tästä joustavasta ja kustannustehokkaasta velanhallinnasta. Tällä tavoin kaikkeen EU:n ottolainaukseen sovelletaan yhdistettyä varainhankintamenetelmää.

Vuonna 2024 EU:n jäljellä olevien lainojen kokonaismäärä kasvoi 142,8 miljardilla eurolla, joten jäljellä oleva nimellismäärä oli 601,3 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024. Määrään sisältyy 68,2 miljardia euroa NextGenerationEU-välineen vihreitä joukkolainoja. Näiden liikkeeseenlaskujen perustana on NextGenerationEU-välineen vihreitä joukkolainoja koskeva kehys, joka on yhdenmukainen ICMA:n (International Capital Market Association) vihreitä joukkolainoja koskevien periaatteiden kanssa ([5]). NextGenerationEU-välineen vihreillä joukkolainoilla hankituilla varoilla rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineen kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyviä ilmastoon liittyviä toimenpiteitä.

([3]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/9701.
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/2434, annettu 6 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hajautetun rahoitusstrategian käyttöönotosta yleisenä lainanottomenetelmänä (EUVL L 319, 13.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).
([5]) Euroopan komissio, budjettipääosasto, Green bonds – Impact and allocation report – NGEU report 2023, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

Seuraavassa taulukossa esitetään EU:n maksamatta olevien lainojen takaisinmaksuaikataulu 31. joulukuuta 2024:

(miljardia euroa)

	YHDISTETTY VARAINHANKINTA	BACK-TO-BACK-LAINAT					YHTEENSÄ
		SURE	ERVM	MAKROTALOUDELLINEN RAHOITUSAPU	MAKSUTASELAINAT	EURATOM	
2025	41,1	8,0	2,4	0,0	0,2	-	51,8
2026	33,0	8,0	6,2	0,1	-	-	47,4
2027	32,6	-	3,0	0,2	-	-	35,9
2028	30,6	10,0	4,1	0,2	-	-	44,9
2029	27,6	8,1	1,4	0,9	-	0,1	38,1
2030	15,4	10,0	-	0,1	-	-	25,5
2031	29,0	-	7,3	1,2	-	0,1	37,5
2032	18,4	-	3,0	0,7	-	0,1	22,1
2033	11,8	-	2,1	0,5	-	-	14,4
2034	33,1	-	0,0	0,7	-	-	33,8
2035	-	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	-	9,0	5,8	1,3	-	-	16,1
2037	18,4	8,7	-	0,9	-	-	28,1
2038	14,3	-	1,8	0,3	-	-	16,5
2039	12,0	-	-	0,1	-	-	12,1
2040	-	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	16,0	-	-	-	-	-	16,0
2042	12,0	-	3,0	2,0	-	-	17,0
2043	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2044	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2045	-	-	-	-	-	-	0,0
2046	-	5,0	-	-	-	-	5,0
2044	-	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2049	-	-	-	-	-	-	0,0
2050	12,0	10,0	-	-	-	-	22,0
2051	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2052	10,9	-	-	0,5	-	-	11,4
2053	15,3	-	-	2,5	-	-	17,8
2054	10,0	-	-	-	-	-	10,0
Yhteensä	**445,7**	**98,4**	**42,0**	**14,7**	**0,2**	**0,3**	**601,3**

Yhdistetyllä varainhankinnalla rahoitetaan NextGenerationEU-välineen lainat ja tuki, jota ei makseta takaisin, sekä Ukrainan tukivälineen lainat ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainat, jotka on allekirjoitettu vuodesta 2023 lähtien.

4.1.2 *Antolainaus*

Komissio myöntää kahdenvälisiä lainoja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten mukaisesti. Vuonna 2024 komissio toteutti EU:n puolesta seitsemän pääohjelmaa, joista se voi myöntää lainoja:

— SURE-tuki (eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline)

— Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)

— makrotaloudellinen rahoitusapu

— maksutaselainat

— Euratom

— Ukrainan tukiväline

— NextGenerationEU (elpymis- ja palautumistukiväline ja REPowerEU), ks. kohta **3.3**.

Lainojen nimellismäärät olivat 31. joulukuuta 2024 seuraavat:

(miljardia euroa)

	Allekirjoitetut yhteensä	Nostamatta yhteensä vuoden lopussa	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
SURE				
Belgia	8,2	-	8,2	8,2
Bulgaria	1,0	-	1,0	1,0
Kroatia	1,6	-	1,6	1,6
Kypros	0,6	-	0,6	0,6
Tšekki	4,5	-	4,5	4,5
Viro	0,2	-	0,2	0,2
Kreikka	6,2	-	6,2	6,2
Unkari	0,7	-	0,7	0,7
Irlanti	2,5	-	2,5	2,5
Italia	27,4	-	27,4	27,4
Latvia	0,5	-	0,5	0,5
Liettua	1,1	-	1,1	1,1
Malta	0,4	-	0,4	0,4
Puola	11,2	-	11,2	11,2
Portugali	6,2	-	6,2	6,2
Romania	3,0	-	3,0	3,0
Slovakia	0,6	-	0,6	0,6
Slovenia	1,1	-	1,1	1,1
Espanja	21,3	-	21,3	21,3
	98,4	-	**98,4**	**98,4**

(miljardia euroa)

	Allekirjoitetut yhteensä	Nostamatta yhteensä vuoden lopussa	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
ERVM				
Irlanti	22,5	-	22,5	19,7
Portugali	24,3	-	24,3	22,3
	46,8	-	**46,8**	**42,0**
Makrotaloudellinen rahoitusapu				
Albania	0,2	-	0,2	0,2
Armenia	0,1	-	0,1	0,1
Bosnia ja Hertsegovina	0,3	-	0,3	0,1
Georgia	0,1	-	0,2	0,1
Jordania	1,1	-	1,1	1,1
Kosovo	0,1	-	0,1	0,1
Kirgisia	0,0	-	0,0	0,0
Moldova	0,4	0,0	0,4	0,4
Montenegro	0,1	-	0,1	0,1
Pohjois-Makedonia	0,3	0,1	0,2	0,2
Serbia	0,2	-	0,2	0,0
Tunisia	1,4	-	1,4	1,4
Ukraina – makrotaloudellinen rahoitusapu	12,2	-	12,2	11,0
Ukraina – makrotaloudellinen rahoitusapu plus	18,0	-	18,0	18,0
Ukraina – makrotaloudellinen rahoitusapu, lainayhteistyömekanismi	18,1	18,1	-	-
Egypti	1,0	-	1,0	1,0
	53,6	**18,2**	**34,9**	**33,7**
Maksutaselainat				
Latvia	2,9	-	2,9	0,2
	2,9	-	**2,9**	**0,2**
Euratom				
Energoatom, K2R4 – Ukraina	0,4	-	0,4	0,3
	0,4	-	**0,4**	**0,3**
Ukrainan tukiväline	**33,0**	**19,9**	**13,1**	**13,1**
NextGenerationEU-lainat	**290,9**	**182,2**	**108,7**	**108,7**
Yhteensä	**526,0**	**220,3**	**305,2**	**296,4**

SURE

SURE perustettiin vuonna 2020 rahoitusavun tarjoamiseksi jäsenvaltioille, jotka kärsivät tai olivat vakavasti uhattuina covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden vuoksi. Välineellä täydennetään pandemiasta kärsineiden jäsenvaltioiden toteuttamia kansallisia toimenpiteitä.

Välineen käytettävyys päättyi 31. joulukuuta 2022, eikä maksuja ole suorittamatta. Lainojen maksuaika on 5–30 vuotta.

ERVM

Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM) perustettiin antamaan rahoitusapua kaikille sellaisille jäsenvaltioille, joille poikkeukselliset tapahtumat ovat kyseisistä jäsenvaltioista riippumattomista syistä aiheuttaneet vakavia taloudellisia tai rahoituksellisia häiriöitä tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa tällaisia häiriöitä. Ohjelman voimassaolo on päättynyt, minkä vuoksi lisälainoja ei voida nostaa paitsi erityisiä tehtäviä varten, kuten olemassa olevien lainojen maksuajan pidennykseen. Portugali pyysi maksuajan pidennystä vuonna 2024 erääntyvälle 1,8 miljardin euron summalle. Uusi laina rahoitettiin vuonna 2028 erääntyvällä pitkäaikaisella joukkolainalla.

MAKROTALOUDELLINEN RAHOITUSAPU

Makrotaloudellinen rahoitusapu Makrotaloudellinen rahoitusapu on EU:n rahoitusväline, josta myönnetään maksutasetukea EU:n ulkopuolisille kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi. Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten yhdistelmästä, ja sitä voivat saada vain Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n ohjelman piirissä olevat maat.

Ukraina

Vuonna 2022 Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat kolmesta Ukrainalle myönnettävästä rahoitusapupaketista ([6]), joiden kokonaismäärä oli 7,2 miljardia euroa, maan välittömän selviytymiskyvyn vahvistamiseksi Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen jälkeen. Kaikki lainat maksettiin Ukrainalle vuoden 2022 loppuun mennessä. Näiden Ukrainalle myönnettyjen lainojen maksuaika on 10–30 vuotta.

EU:n Ukrainalle antaman tuen jatkamiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 14. joulukuuta 2022 uuden, 18 miljardin euron rahoitusapupaketin (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2463 ([7])). Komissio ja Ukraina allekirjoittivat vuoden 2023 alussa yhteisymmärryspöytäkirjan ja lainajärjestelysopimuksen, ja 18 miljardin euron määrä maksettiin vuonna 2023. Makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainat rahoitetaan yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, kun taas kaikki aiemmat makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitettiin back-to-back-rahoitusmenetelmällä.

EU hyväksyi lokakuussa 2024 uuden Ukrainalle annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun sekä Ukrainan lainayhteistyömekanismin. ([8]) Ukrainan lainayhteistyömekanismissa Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saatuja ylimääräisiä tuloja käytetään ei-takaisinmaksettavan tuen antamiseen Ukrainalle. Tuen tarkoituksena on auttaa maata maksamaan takaisin uusia kahdenvälisiä lainoja, joita G7-kumppanit ja EU myöntävät tämän aloitteen puitteissa. EU allekirjoitti näin ollen Ukrainan kanssa uuden makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen joulukuussa 2024. Lainan määrä on 18,1 miljardia euroa, ja se maksetaan Ukrainalle vuoden 2025 aikana. Toukokuuhun 2025 mennessä komissio oli maksanut summasta 6 miljardia euroa.

Ukraina on maksanut EU:n aiemmin myöntämiä makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja takaisin ajallaan vuoden 2024 aikana 600 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 lopussa Ukrainalle myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen kokonaismäärä oli 29,0 miljardia euroa (nimellismäärä).

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/313annettu 24 päivänä helmikuuta 2022, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle (EUVL L 55, 28.2.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj), 1,2 miljardin euron hätäavun myöntämisestä Ukrainalle; Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1201, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle (EUVL L 186, 13.7.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj), 1,0 miljardin euron poikkeuksellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle; sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1628, annettu 20 päivänä syyskuuta 2022, poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle, yhteisen vararahaston vahvistamisesta jäsenvaltioiden takauksilla ja varauksista eräitä päätöksen N:o 466/2014/EU nojalla taattuja Ukrainaan liittyviä rahoitusvastuita varten sekä päätöksen (EU) 2022/1201 muuttamisesta (EUVL L 245, 22.9.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj), 5,0 miljardin euron poikkeuksellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle.

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/2773, annettu 24 päivänä lokakuuta 2024, Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antamisesta Ukrainalle (EUVL L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

Ukrainan tukiväline

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 29 päivänä helmikuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/792 Ukrainan tukivälineen perustamisesta ([9]). Tämä uusi väline kattaa vuodet 2024–2027, ja sillä tarjotaan Ukrainalle enintään 50 miljardia euroa rahoitustukea, mukaan lukien enintään 33 miljardia euroa valtionlainoja. Ukrainalle on 31. joulukuuta 2024 mennessä maksettu 13,1 miljardia euroa lainoja. Ukrainan tukivälineen valtionlainat rahoitetaan lainanotolla yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti.

MAKSUTASELAINAT

Maksutaselainojen rahoitusapuohjelma on suunnattu maksutaseensa osalta vaikeuksissa oleville tai vaikeuksien uhasta kärsiville euroalueen ulkopuolisille jäsenvaltioille. Maksutaselainojen rahoitusapu toteutetaan keskipitkän ajan lainoina, joiden ehtona on ongelmien taustalla olevien taloudellisten haasteiden ratkaisemiseen suunniteltujen toimien toteuttaminen. EU:n maksutaseapua tarjotaan tavallisesti yhteistyössä IMF:n ja muiden kansainvälisten laitosten tai valtioiden kanssa. Vuonna 2024 ei toteutettu uusia toimia eikä lainojen takaisinmaksuja. Ohjelman odotetaan päättyvän vuonna 2025, kun maksamatta olevat lainat ja niihin liittyen otetut lainat erääntyvät.

Euratom

Euroopan atomienergiayhteisö myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten.

Likviditeettipuskuri

Yhdistetyn varainhankintastrategian mukaisesti tietty määrä lainanotosta saatavista tuotoista säilytetään pankkitilillä Euroopan keskuspankissa. Tällä likviditeettipuskurilla varmistetaan, että käytettävissä on riittävästi varoja kaikkien tulevien maksutarpeiden täyttämiseksi ja että samalla vältetään liian suuret saldot. Likviditeettipuskuria hallinnoidessaan komissio ottaa huomioon odotettavissa olevat maksutarpeet ja käteisvarojen vaihtoehtokustannukset. Vuoden 2024 lopussa pankkitilillä olevien varojen määrä oli 33,9 miljardia euroa.

4.1.3 *Suojajärjestelmä*

Otetut lainat ovat EU:n suoria ja ehdottomia velvoitteita, joiden takaajina ovat EU:n jäsenvaltiot. Lainojen rahoittamiseksi otetut lainat on tarkoitus maksaa takaisin perimällä kyseisten lainojen pääoma ja niistä maksettava korko ajallaan. Jos lainansaajavaltio kuitenkin laiminlyö takaisinmaksun tai jos takaisinmaksu viivästyy, EU:n velanhoidon varmistamiseksi on olemassa useita takeita, joiden yhteenveto esitetään seuraavassa taulukossa. Lyhyellä aikavälillä otetut lainat maksetaan takaisin komission käytettävissä olevista kassavaroista. Kolmansille maille myönnettyjä lainoja varten otetut lainat (lukuun ottamatta makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainoja ja Ukrainan tukivälineen lainoja) maksetaan takaisin yhteisessä vararahastossa olevista varoista. Makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainojen, Ukrainan tukivälineen lainojen ja jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen kohdalla komissio voi pyytää jäsenvaltioilta lisävaroja käytettävissä olevan omien varojen liikkumavaran puitteissa (”talousarvion liikkumavara”). Joissakin ohjelmissa sovelletaan myös jäsenvaltioiden antamia takeita. Näin ollen sijoittajiin ei kohdistu lainojen saajavaltioon liittyvää luottoriskiä vaan ainoastaan EU:hun liittyvä luottoriski.

Ottolainauksella rahoitettu EU:n ohjelma	Suojajärjestelmä
NextGenerationEU (elpymis- ja palautumistukiväline/REPowerEU)	EU:n talousarvion omien varojen väliaikaisen enimmäismäärän liikkumavara – ylimääräinen 0,6 prosenttia EU:n BKTL:sta EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (joka on 1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) yli.
SURE	Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden myöntämä takaus (25 %) + EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara.
ERVM	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

Ottolainauksella rahoitettu EU:n ohjelma	Suojajärjestelmä
Maksutaselainat	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Makrotaloudellinen rahoitusapu (tavanomainen)	Yhteinen vararahasto (9 % kolmannelle maalle myönnetystä lainasta)
Poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu Ukrainalle	Yhteinen vararahasto (9 %) + kaikilta EU:n jäsenvaltioilta saatavat takaukset (61 %)
Ukrainalle tarkoitettu makrotaloudellinen rahoitusapu plus	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Ukrainan tukiväline	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Euratom-lainat kolmansille maille (valtio-omisteiset yhteisöt)	Yhteinen vararahasto (9 % lainasta) ja kolmansien maiden antamat vastatakaukset
Euratom-lainat jäsenvaltioille	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara

4.2 **Talousarviotakuut**

Tässä talousarvion toteutustavassa EU antaa takauksia rahoituslaitosten (toteutuskumppaneiden) rahoitustoimille (lainananto) ja investointitoimille (pääoma) politiikkatavoitteidensa saavuttamiseksi.

EU on myöntänyt takauksia seuraavissa ohjelmissa:

— Euroopan investointipankille (EIP) myönnetyt ulkoisen lainanantovaltuutuksen takaukset EU:n ulkopuolella toteutettaville lainanantotoimille, joiden edunsaajat ovat pääasiassa valtioita ja valtiotason alapuolella olevia tahoja;

— Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takaus EIP-ryhmän toimille, joilla tuetaan lisäinvestointeja EU:ssa ja parannetaan pk-yritysten rahoituksen saantia;

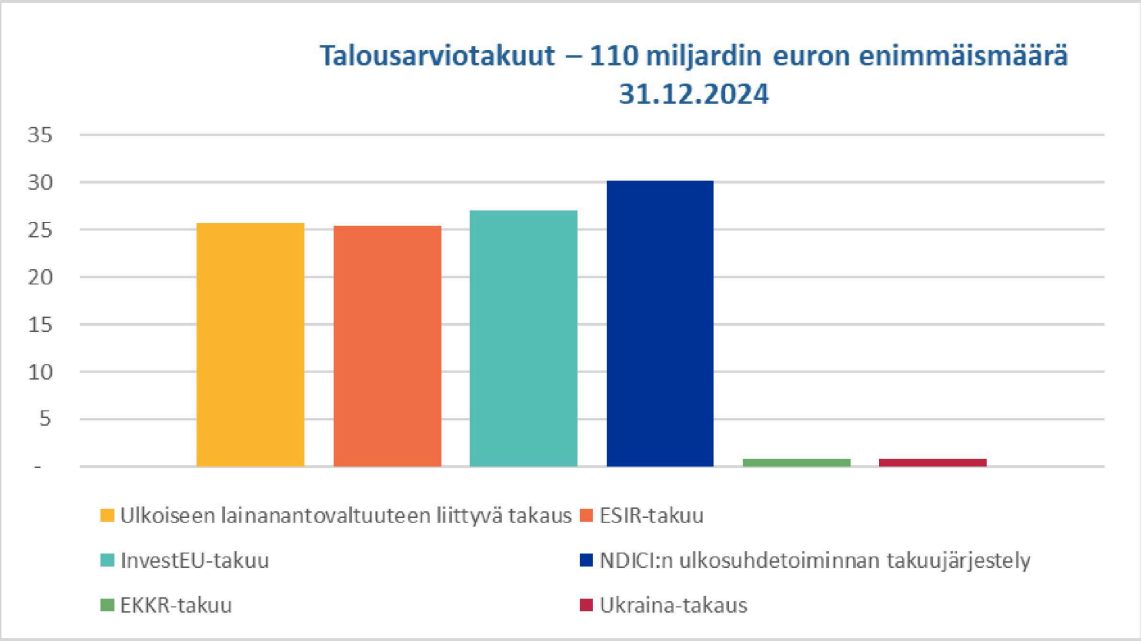
— EIP-ryhmälle, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille ja useille rahoituskumppaneille EU:n jäsenvaltioissa myönnetty InvestEU-takuu, jolla pyritään saamaan liikkeelle yksityisiä investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään, innovointiin sekä sosiaalisiin investointeihin ja osaamiseen. InvestEU-takuuta voidaan kasvattaa EFTA-maiden ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla ja vastatakauksilla;

— NDICI-asetuksen mukainen ulkosuhdetoimien takuujärjestely, jonka kautta annetaan takauksia julkisen ja yksityisen sektorin edunsaajille suunnatuille EIP:n Euroopan ulkopuolisille rahoitus- ja investointitoimille sekä useille muille vastapuolille ja jonka tavoitteena edistää kestäviä investointeja EU:n kumppanimaissa;

— useille vastapuolille myönnetty Euroopan kestävän kehityksen rahaston (EKKR) takuu, jonka tarkoituksena on tukea investointeja Afrikassa ja Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa;

— Ukrainan tukivälineestä annetun asetuksen nojalla useille vastapuolille myönnetty Ukraina-takaus, jonka tarkoituksena on edistää Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen tehtäviä investointeja.

Kyseisille rahoituslaitoksille myönnettyjen suurimpien mahdollisten takuiden jäljellä oleva nimellismäärä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 109,9 miljardia euroa, josta 72,6 miljardia euroa liittyy toteutuskumppaneiden allekirjoittamiin rahoitus- tai investointitoimiin (InvestEU-, NDICI- ja Ukraina-takuiden osalta on edelleen käynnissä investointikausi, jonka aikana kumppanit voivat sisällyttää uusia toimia takuun piiriin).

Jäsenvaltiot ja ETA-maat voivat myös rahoittaa InvestEU-ohjelmaa. EU oli 31. joulukuuta 2024 mennessä allekirjoittanut kyseisten maiden kanssa rahoitusosuussopimukset 2,8 miljardista eurosta, josta 2,2 miljardia euroa liittyy käteissuorituksiin ja 0,6 miljardia euroa vastatakauksiin.

4.3 **Yhteinen vararahasto**

EU varaa talousarviosta varoja, joita käytetään mahdollisiin takauksiin perustuviin maksuvaatimuksiin toteutuskumppaneille aiheutuneiden tappioiden kattamiseksi ajoissa. Vuodesta 2021 alkaen kaikki varatut varat ovat olleet yhteisessä vararahastossa, joka toimii yhtenä salkkuna, jonka varat on sijoitettu pääasiassa velkapapereihin. Tällä hetkellä siinä yhdistetään EU:n kaikkia talousarviotakuita ja joitakin rahoitustukiohjelmia varten varattua rahoitusta. Yhteisen vararahaston varat on kohdennettu osioihin, joiden avulla voidaan eritellä yhteistä vararahastoa rahoittaviin talousarviotakuisiin ja rahoitusapuohjelmiin liittyvät määrät.

Komissiolla oli 31. joulukuuta 2024 yhteisessä vararahastossa 23,2 miljardin euron nettovarat seuraavissa alarahastoissa:

— Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustettu takuurahasto – 3,2 miljardia euroa (varat kattavat ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset sekä ennen vuotta 2021 kolmansille maille myönnetyt makrotaloudellisen rahoitusavun lainat ja Euratom-lainat)

— ESIR – 8,9 miljardia euroa

— EKKR – 0,8 miljardia euroa

— InvestEU-osiot – 6,8 miljardia euroa (mukaan lukien jäsenvaltioiden ja ETA-maiden käteissuoritukset)

— NDICI EKKR+ – 2,9 miljardia euroa

— Ukraina-takaus – 0,2 miljardia euroa

— Vuoden 2020 jälkeen myönnetyt makrotaloudellisen rahoitusavun lainat – 0,1 miljardia euroa

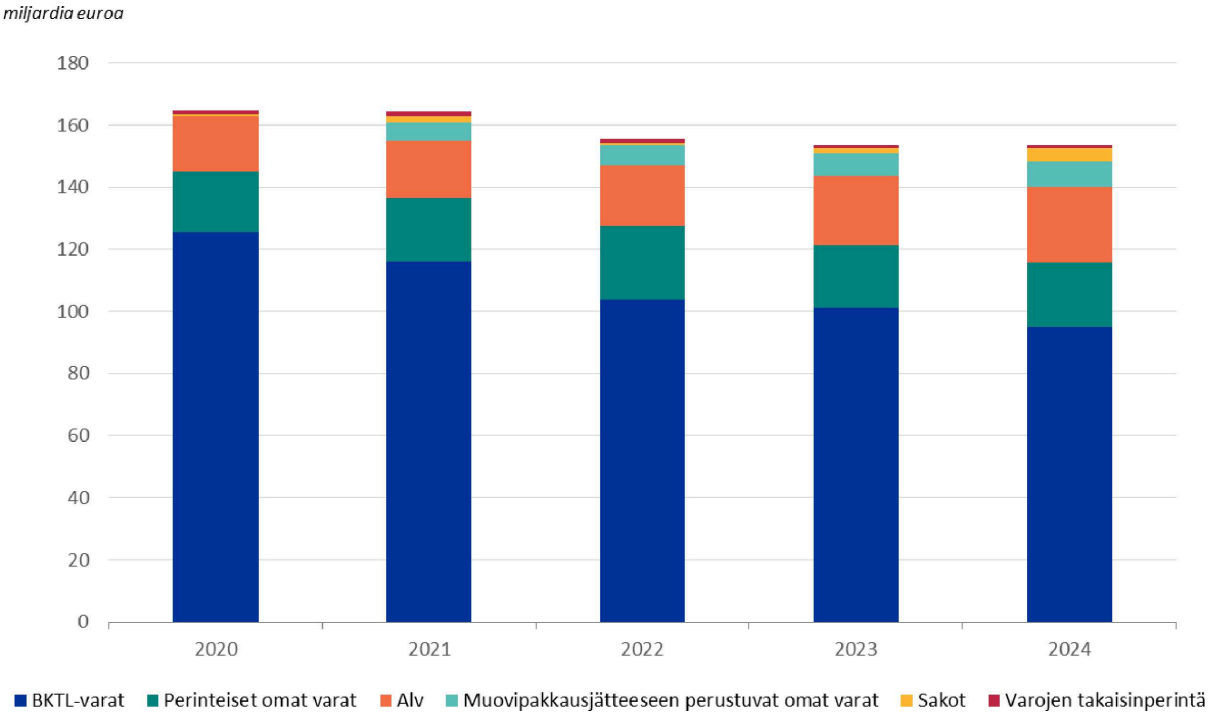
— Ukrainalle myönnetyt makrotaloudellisen rahoitusavun lainat – 0,3 miljardia euroa.

5. **TILINPÄÄTÖSANALYYSI**

5.1 Tulot

EU:n konsolidoidut tulot sisältävät vaihtoon perustuviin transaktioihin ja muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät määrät, joista viimeksi mainitut ovat merkittävimpiä. Tärkeimpien muiden kuin vaihtoon perustuvien tuloluokkien (BKTL-varat, Perinteiset omat varat, Alv-varat, Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat, Sakot ja Varojen takaisinperintä) viiden vuoden suuntaus on seuraava:

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatujen tulojen viiden vuoden trendi ([1])

([1]) *Vuosien 2020–2024 luvut: lukuun ottamatta Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamiseen liittyviä tuloja.*

Koska talousarvioon otettujen tulojen on aina vähintäänkin vastattava talousarvioon otettuja menoja, tärkein edellä kuvattuun tulojen trendiin vaikuttava tekijä ovat kunakin vuonna suoritetut maksut.

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2024

Vuonna 2024 tulot kaikista tuloluokista olivat yhteensä 175,7 miljardia euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat olleet 171,9 miljardia euroa. Tärkeimmät tapahtumat, jotka selittävät tätä 3,8 miljardin euron (2,2 %:n) lisäystä, olivat seuraavat:

— Sakkoihin liittyvät tuotot kasvoivat 2,3 miljardia euroa pääasiassa EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta yrityksille määrättyjen sakkojen vuoksi.

— Rahoitustuotot kasvoivat 2,0 miljardia euroa pääasiassa kertyneiden korkojen kasvun vuoksi.

— Alv-maksut kasvoivat vuonna 2023 toteutuneesta 22,5 miljardista eurosta 24,5 miljardiin euroon vuonna 2024.

— Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat kasvoivat vuonna 2023 toteutuneesta 7,2 miljardista eurosta 8,2 miljardiin euroon vuonna 2024.

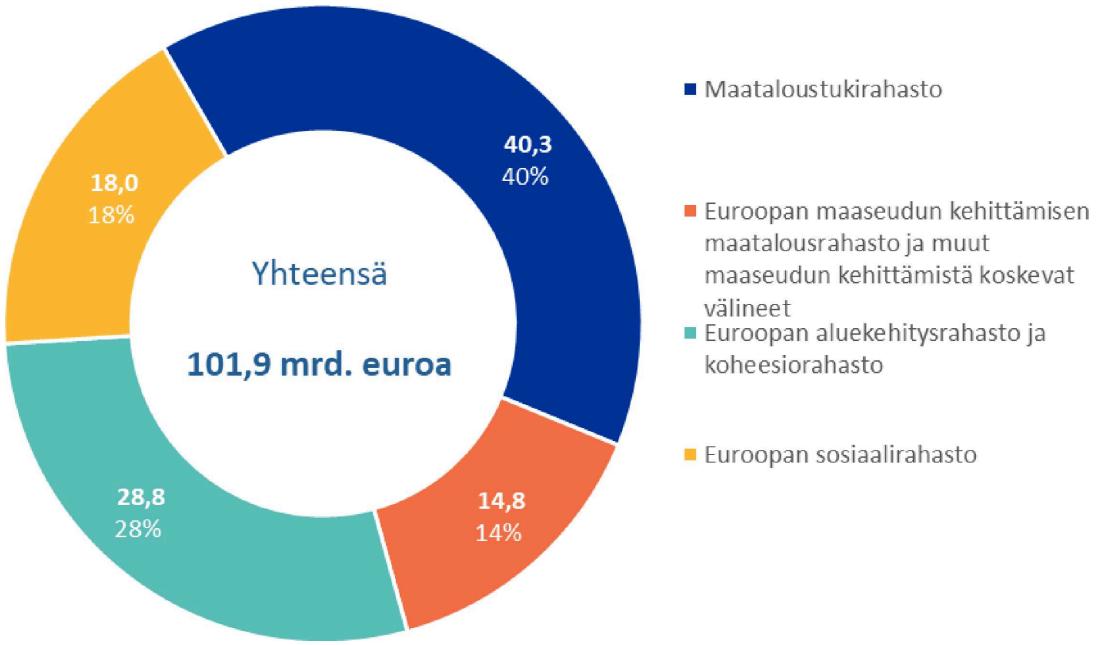
— Perinteiset omat varat kasvoivat vuonna 2023 toteutuneesta 19,8 miljardista eurosta 20,6 miljardiin euroon vuonna 2024.

— BKTL-tuotot (bruttokansantulotuotot), jotka ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja, vähenivät vuonna 2023 toteutuneesta 101,3 miljardista eurosta 95,0 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 6,3 miljardin euron eli 6,2 prosentin väheneminen, joka tasaa osittain tulojen muuta, edellä kuvattua kehitystä, selittyy suurelta osin maksumäärärahojen tarpeen vähenemisellä.

5.2 **Menot**

Suurimmat menoerät konsolidoidussa tilinpäätöksessä ovat jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitavia menoja, jotka koskevat seuraavia rahastoja: i) Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto), ii) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto), iii) Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja koheesiorahasto sekä iv) Euroopan sosiaalirahasto (ESR). Näiden rahastojen osuus oli 101,9 miljardia euroa eli 37,3 prosenttia vuoden 2024 kokonaismenoista, jotka olivat 272,9 miljardia euroa (125,4 miljardia euroa eli 51,5 % kokonaismenoista vuonna 2023). Seuraavassa esitetään yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin menojen jakautuminen ja niiden suhteelliset painotukset:

Varainhoitovuoden 2024 yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin tärkeimmät menot

Yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin kuuluvien menojen vähennys johtuu pääasiassa EAKR:n ja koheesiorahaston menojen (23,6 miljardia euron) vähennyksestä edellisen monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien täytäntöönpanon edettyä viimeiseen vaiheeseen.

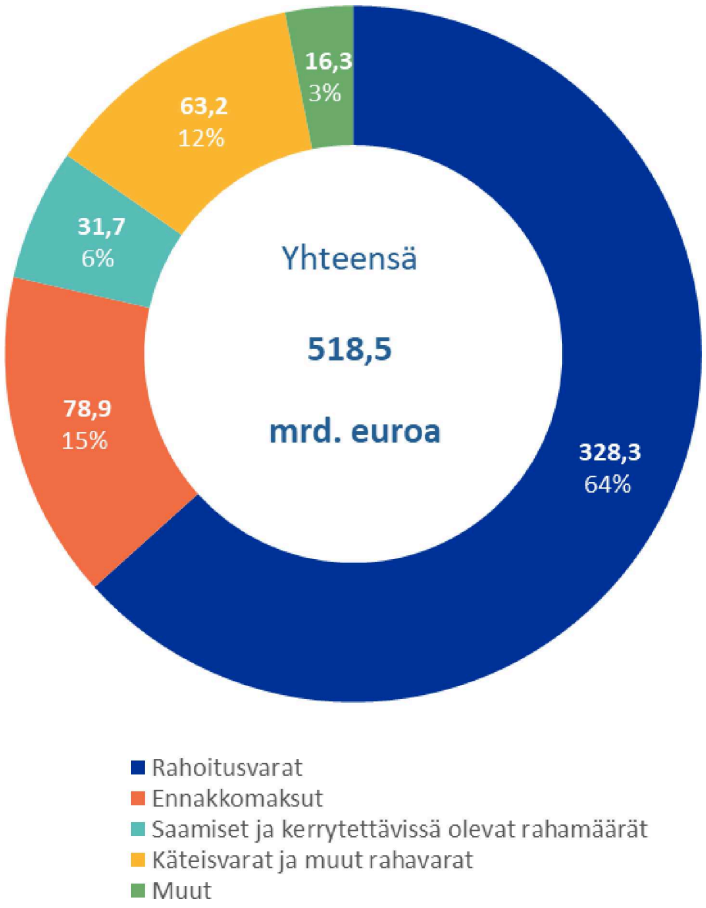
Suoran hallinnoinnin piiriin kuuluvat menot kasvoivat vuonna 2023 toteutuneista 61,9 miljardista eurosta 99,0 miljardiin euroon vuonna 2024. Suorassa hallinnoinnissa talousarviota toteuttavat komissio, toimeenpanovirastot ja erityisrahastot. Tämä 37,1 miljardin euron kasvu johtuu pääasiassa NextGenerationEU-välineeseen kuuluvasta elpymis- ja palautumistuki-välineestä myönnetystä 65,8 miljardin euron tuesta, jota ei makseta takaisin (36,0 miljardia euroa vuonna 2023), sen seurauksena, että jäsenvaltiot käyttävät myönnettyjä varoja ja välitavoitteiden osalta tapahtuu edistystä.

Välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvat menot vastaavat talousarvion toteuttamista EU:n virastoissa ja elimissä, kolmansissa maissa, kansainvälisissä järjestöissä ja muissa yhteisöissä. Vuonna 2024 välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvat menot olivat 16,6 miljardia euroa (15,2 miljardia euroa vuonna 2023). Kasvu johtuu pääasiassa ulkoisiin toimiin liittyvien menojen kasvusta.

5.3 **Varat**

Varat olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 518,5 miljardia euroa (467,7 miljardia euroa vuonna 2023) – lisäys johtuu pääasiassa NextGenerationEU-välineen lisälainanannosta ja Ukrainan tukivälineestä Ukrainalle myönnetyistä uusista lainoista. Merkittävimmät varat EU:n taseessa olivat muut rahoitusvarat kuin käteisvarat ja muut rahavarat (328,3 miljardia euroa), ennakkomaksut (78,9 miljardia euroa), saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät (31,7 miljardia euroa) sekä käteisvarat ja muut rahavarat (63,2 miljardia euroa). Muut rahoitusvarat, joiden määrä oli 16,3 miljardia euroa, sisälsivät pääasiassa aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja aineettomia hyödykkeitä.

Varojen koostumus 31. joulukuuta 2024

Varojen 50,7 miljardin euron eli 10,8 prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna johtui pääasiassa seuraavista syistä:

— Lainakanta kasvoi vuoden 2023 yhteensä 246,9 miljardista eurosta 283,6 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 36,7 miljardin euron eli 14,9 prosentin lisäys johtuu pääasiassa uusien lainojen myöntämisestä jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineen ja REPowerEU-suunnitelman puitteissa (29,4 miljardia euroa) ja Ukrainan tukivälineestä (13,1 miljardia euroa) ja makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmista (1,1 miljardia euroa) myönnettävistä uusista lainoista, jotka kompensoidaan 1,4 miljardin euron suuruisilla ERVM:n ja makrotaloudellisen rahoitusavun takaisinmaksuilla ja Ukrainan uusiin lainoihin liittyvillä arvonalentumisilla (5,7 miljardia euroa).

— Ennakkomaksut vähenivät vuonna 2023 toteutuneesta 91,7 miljardista eurosta 78,9 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä liittyy pääasiassa siihen, että EAKR:n, koheesiorahaston ja ESR:n edellisen ohjelmakauden ennakkomaksut vähenivät merkittävästi, 18 miljardia euroa, sillä ohjelmakausi on päättymässä ja suuremmat määrät kuitataan. Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetty rahoitustuki, jota ei makseta takaisin, väheni peräti 3,8 miljardia euroa johtuen kuittauksista, jotka tehtiin jäsenvaltioiden välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista seuraavana vuonna.

— Käteisvarat ja muut rahavarat kasvoivat vuonna 2023 toteutuneesta 39,6 miljardista eurosta 63,2 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 23,6 miljardin euron eli 59,6 prosentin kasvu johtuu pääasiassa siitä, että yhdistettyyn varainhankintaan liittyvä likviditeettipuskuri oli suurempi (12,5 miljardia euroa Euroopan keskuspankin pankkitilillä vuonna 2023, kun se oli 33,9 miljardia euroa vuoden 2024 lopussa). Tämä johtui siitä, että maksuja oli tarkoitus suorittaa enemmän vuoden 2025 alussa.

— Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät vähenivät 35,2 miljardista eurosta 31,7 miljardiin euroon. Tämä 3,5 miljardin euron eli 9,9 prosentin vähennys johtui pääasiassa vähennyksestä erosopimuksen mukaisessa nettomäärässä, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on velkaa EU:lle – ks. jäljempänä.

Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta

Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 31. tammikuuta 2020. Eron ehdot määritellään sopimuksessa Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta EU:sta ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus'. Osana tätä sopimusta Yhdistynyt kuningaskunta suostui noudattamaan kaikkia taloudellisia velvoitteita, joihin se on sitoutunut EU:n jäsenyyden aikana. Sopimus tuli voimaan 31. tammikuuta 2020. Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa erosopimuksen mukaisesti EU:n talousarvion rahoittamista ja hyötyy myös edelleen ennen vuotta 2021 toteutetuista EU:n ohjelmista ja menoista samalla tavalla kuin jäsenvaltiot. Yhdistynyt kuningaskunta saa myös takaisin tietyt EU:n talousarvioon maksamansa määrärahat ja EU:n talousarvioon saadut määrärahat, jotka liittyvät sen jäsenkauteen. EU raportoi erääntyneistä määristä kahdesti vuodessa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Raportointia päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Nämä erosopimuksen mukaiset velvoitteet aiheuttavat EU:lle velkoja ja saamisia, jotka on laskettava ja otettava huomioon EU:n tilinpäätöksessä. Ne kattavat erityisesti seuraavat osa-alueet:

— omat varat (136 artikla)

— maksattamatta olevat sitoumukset (140 artikla)

— kilpailun alalla määrätyt sakot (141 artikla)

— unionin vastuut (142 artikla)

— ehdolliset rahoitusvastuut ja rahoitusvälineet (143 ja 144 artikla)

— Euroopan hiili- ja teräsyhteisön nettovarallisuus (145 artikla)

— EU:n investoinnit Euroopan investointirahastoon, EIR (146 artikla)

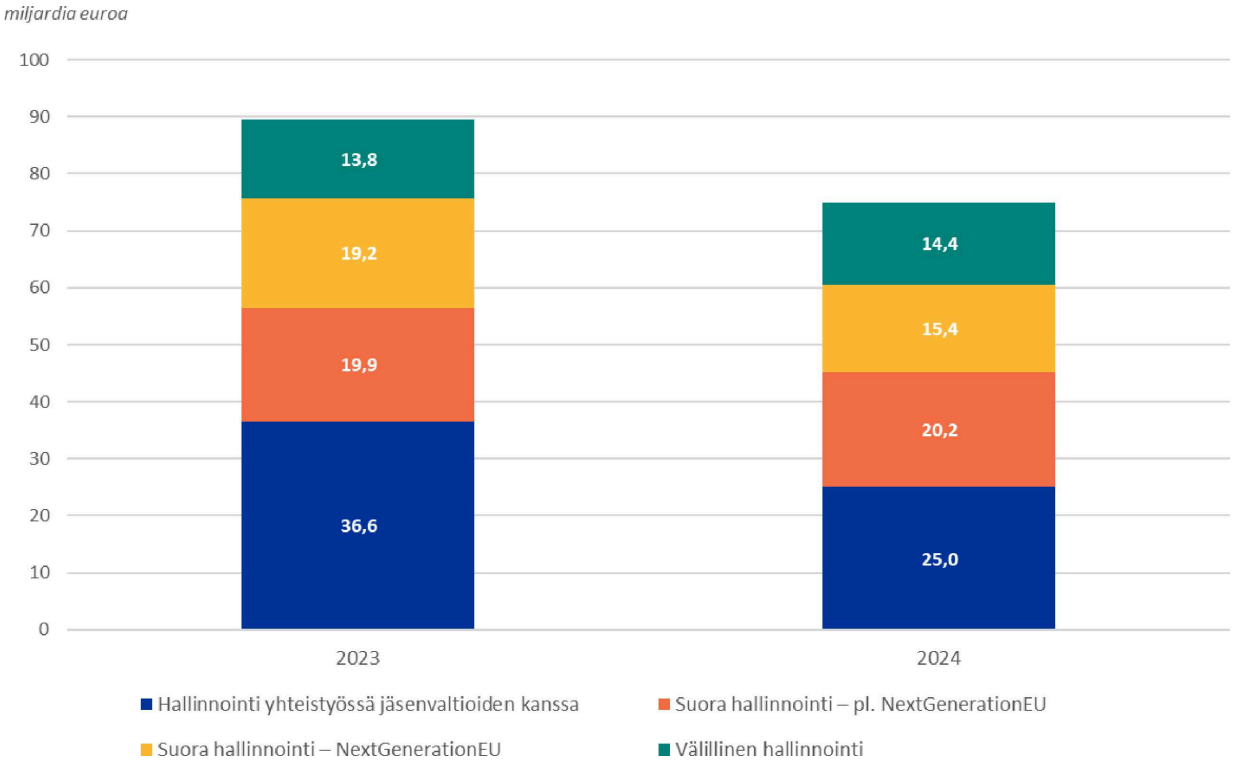
— oikeustapauksiin liittyvät ehdolliset vastuut (147 artikla).

	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2024	31.12.2023
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	-	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Yhteensä	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Pitkäaikaiset	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Lyhytaikaiset	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Ennakkomaksut

Vuonna 2024 ennakkomaksujen (pois lukien muut ennakot jäsenvaltioille sekä Bêkou- ja Afrikka-erityisrahastojen rahoitusosuudet) määrä oli 75,1 miljardia euroa (89,4 miljardia euroa vuonna 2023). Kyseinen määrä liittyi lähes kokonaan komission toimintaan. Ennakkomaksujen 14,3 miljardin euron eli 16,0 prosentin vähennys liittyy pääasiassa yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin liittyvien ennakkomaksujen vähenemiseen vuonna 2023 toteutuneista 36,6 miljardista eurosta 25,0 miljardiin euroon vuonna 2024, kun aiemman monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmat etenevät edelleen kohti päättämisvaihetta:

Komission ennakkomaksut hallinnointitavan mukaan jaoteltuna

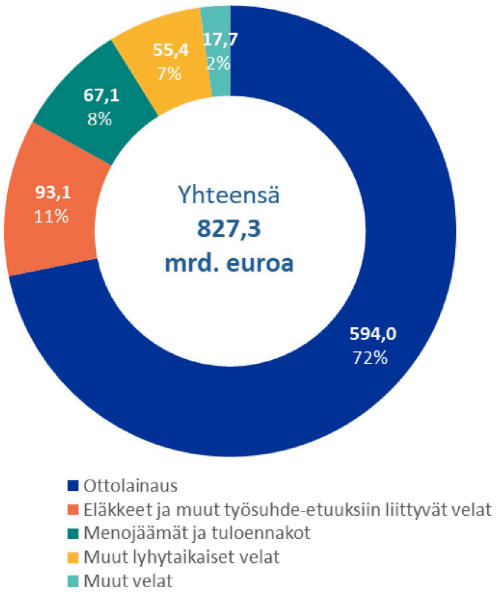

Monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyvien ennakkomaksujen tasoon vaikuttaa merkittävästi kyseisen monivuotisen rahoituskehyksen sykli. Esimerkiksi rahoituskehyksen soveltamiskauden alussa oletetaan, että jäsenvaltioille maksetaan koheesiopolitiikan mukaisesti suuria ennakkomaksuja ja että nämä määrät ovat jäsenvaltioiden käytettävissä ohjelmien päättymiseen asti. Lisäksi maksetaan vuotuinen ennakkomaksu, joka on käytettävä vuoden aikana tai se peritään takaisin seuraavana vuonna osana vuosittaista tilien päättämistä. Komissio pyrkii kaikin tavoin varmistamaan, että ennakkomaksut pysyvät sopivalla tasolla. Hankkeiden riittävän rahoituksen varmistamisen ja menojen oikea-aikaisen kirjaamisen välille on löydettävä oikea tasapaino.

5.4 Velat

Velkojen määrä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 827,3 miljardia euroa (679,8 miljardia euroa vuonna 2023). Tämä lisäys johtuu pääasiassa yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesta ottolainauksesta vuonna 2024. Merkittävimmät velat olivat ottolainaus NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapua varten (594,0 miljardia euroa), eläkevelvoitteet ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat (93,1 miljardia euroa), menojäämät ja tuloennakot (67,1 miljardia euroa) ja velat kolmansille osapuolille (55,4 miljardia euroa).

Velkojen koostumus 31. joulukuuta 2024

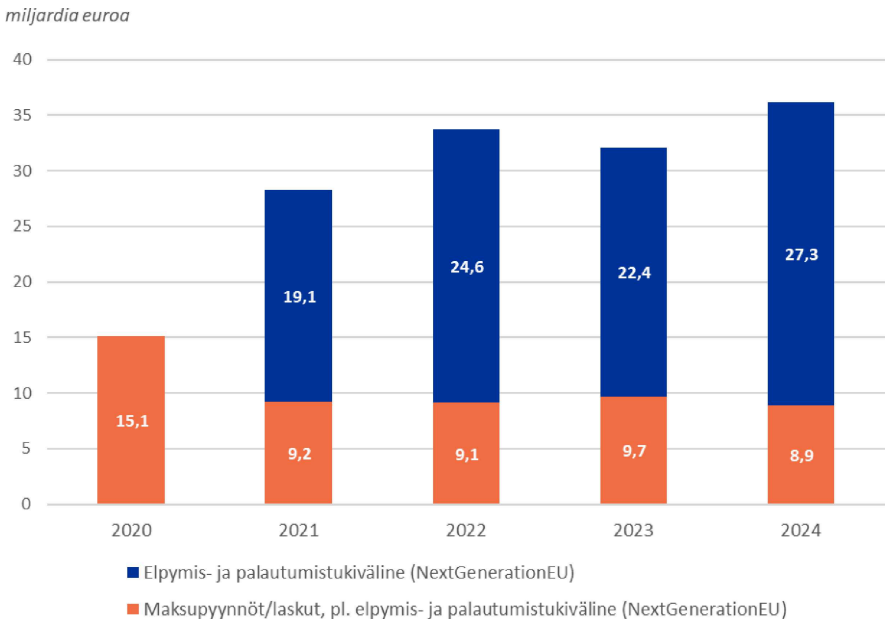
Velkojen 147,5 miljardin euron eli 21,7 prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna johtui pääasiassa seuraavista syistä:

— Lainat lisääntyivät vuonna 2023 toteutuneesta 450,6 miljardista eurosta 594,0 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 143,4 miljardin euron eli 31,8 prosentin lisäys liittyy pääasiassa yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti myönnettyihin uusiin lainoihin (NextGenerationEU-välineestä ja Ukrainan tukivälineestä), joista on vähennetty takaisinmaksut ja kirjanpitoarvon muutokset (144,9 miljardia euroa, josta on vähennetty 1,4 miljardia euroa ERVM-lainojen ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen takaisinmaksuja).

— Menojäämät ja tuloennakot vähenivät vuonna 2023 toteutuneesta 76,8 miljardista eurosta 67,1 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 9,7 miljardin euron eli 12,6 prosentin vähennys liittyy pääasiassa EAKR:ään ja koheesiorahastoon.

— Lyhytaikaiset velat lisääntyivät vuonna 2023 toteutuneesta 50,5 miljardista eurosta 55,4 miljardiin euroon vuonna 2024. Tämä 4,9 miljardin euron eli 9,7 prosentin lisäys liittyy pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineeseen (4,9 miljardin euron lisäys).

Saadut ja taseessa kohtaan ”Muut lyhytaikaiset velat” kirjatut maksupyynnöt ja laskut yhteensä

5.5 **Nettovarat**

Velkoja oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 308,8 miljardia euroa enemmän kuin varoja (212,2 miljardia euroa vuonna 2023). On huomattava, että vaikka velkoja on enemmän kuin varoja, EU:n toimielimet ja elimet eivät ole taloudellisissa vaikeuksissa, vaan tietyt velat maksetaan tulevista vuotuisista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti kuluvana vuonna, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta seuraavan vuoden vuosien talousarvioista. Tähän tulevaan rahoitukseen liittyvät tulot kirjataan vasta tulevina vuosina. Lukuun ottamatta yhdistetyn varainhankinta-menetelmän mukaisesti otettuja lainoja, jotka on maksettava takaisin vuoteen 2054 mennessä, ja työsuhde-etuuksiin liittyvää velkaa, joka on maksettava usean vuosikymmenen aikana, tärkeimpiä tällaisia eriä ovat maataloustukirahastoon liittyvät toimet, joista suurin osa maksetaan yleensä seuraavan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

6. **YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA**

6.1 **Tulot**

Hyväksytyssä alkuperäisessä talousarviossa, jonka Euroopan parlamentin puhemies allekirjoitti 22. marraskuuta 2023, oli yhteensä 142 630 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Omilla varoilla rahoitettavat maksumäärärahat olivat yhteensä 136 499 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion meno- ja tuloarvioihin tehdään yleensä varainhoitovuoden aikana oikaisuja lisätalousarvioilla. BKTL:ään perustuviin omiin varoihin tehtävillä oikaisulla varmistetaan, että unionin talousarvion tulot ja menot ovat täsmälleen yhtä suuret. Tasapainoperiaatteen mukaan talousarvion tulojen ja menojen (maksumäärärahojen) on oltava tasapainossa.

Vuonna 2024 hyväksyttiin viisi lisätalousarviota. Kun niiden vaikutus otetaan huomioon, vuonna 2024 hyväksytyt lopulliset tulot olivat yhteensä 149 744 miljoonaa euroa ja omista varoista rahoitettu kokonaismäärä oli 141 170 miljoonaa euroa. Merkittävin tekijä jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien lisäämisessä vuonna 2024 oli maksumäärärahojen lisääminen.

Osasto 1: Omat varat

Perinteisiä omia varoja kannettiin likimain talousarviossa ennakoitu määrä.

Jäsenvaltioiden lopulliset alv-, BKTL- ja muovimaksut vastasivat hyvin lopullisia talousarvioennusteita. Ennusteiden ja todellisuudessa maksettujen määrien ero johtuu siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit poikkesivat kursseista, jotka olivat voimassa silloin, kun euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot tosiasiassa suorittivat maksut.

Osasto 2: Käytettävissä olevat ylijäämät

Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä oli 633 miljoonaa euroa. Tämä määrä sisällytettiin vuoden 2024 talousarvioon lisätalousarviolla, ja jäsenvaltioiden omia varoja vähennettiin vastaavasti.

Alv- ja BKTL-saldoihin sovelletaan sääntöjä, jotka annetaan omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen (neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014 ([10])) 10 b artiklassa. Muoviin perustuvien omien varojen saldoihin sovelletaan sääntöjä, jotka annetaan muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen (neuvoston asetus (EU, Euratom) 2021/770 ([11])) 9 artiklassa.

Näiden sääntöjen mukaan saldojen kokonaismäärä lasketaan niin, että vaikutus EU:n talousarvioon on nolla (”nettoutusjärjestelmä”) eikä menettely edellytä lisätalousarviota. Siksi komissio pyytää suoraan jäsenvaltioita maksamaan nettomäärät omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen sääntöjen mukaisesti.

([10]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([11]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2021/770, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen laskennasta, kyseisten omien varojen käyttöön asettamisessa noudatettavista menetelmistä ja menettelyistä, käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä sekä bruttokansantuloon perustuvien omien varojen tietyistä näkökohdista (EUVL L 165, 11.5.2021, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Osasto 3: Hallinnosta saatavat tulot

Osasto kattaa pääasiassa henkilöstön palkoista perittävistä veroista ja maksuista saatavat tulot.

Osasto 4: Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot

Suurin osa liittyy kilpailusääntöjen täytäntöönpanoon yhteydessä oleviin sakkoihin.

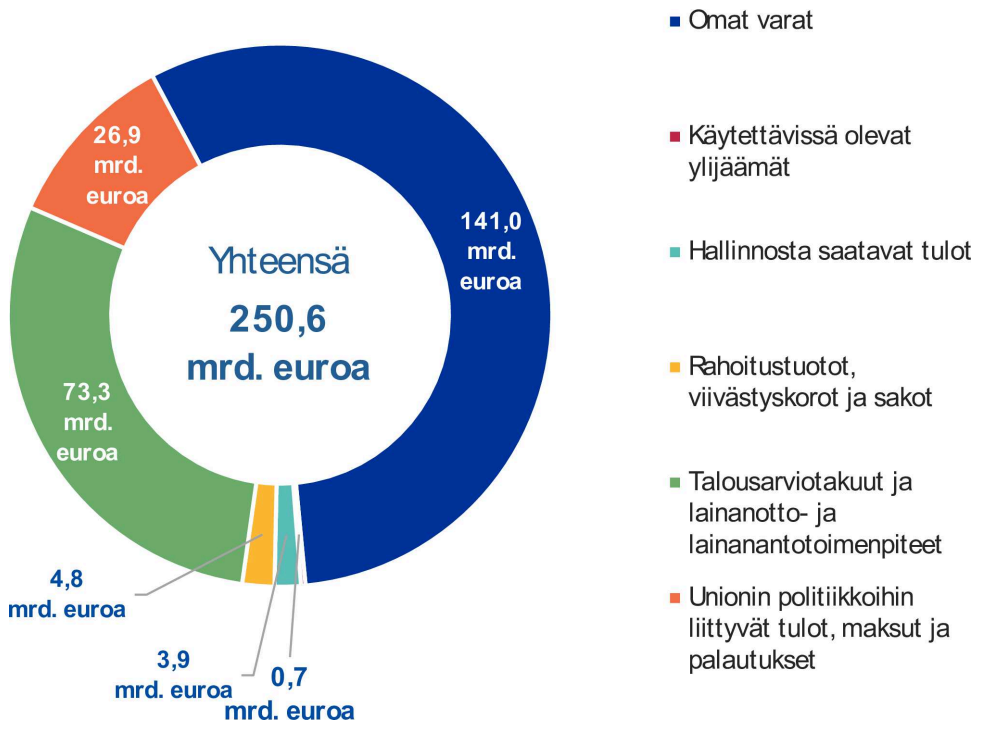
Osasto 5: Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet

Tämä osasto on kasvanut huomattavasti NextGenerationEU-välineen myötä. Tähän osastoon kuuluvat NextGenerationEU-välineen varat ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Osasto 5 kattaa takauksiin ja myönnettyjen lainojen korkoihin ja takaisinmaksuihin liittyvät tulot. Sen avulla myös kanavoidaan käyttötarkoitukseensa perustuvista tuloista saatavia varoja, jotka osoitetaan jäsenvaltioille osana Euroopan unionin elpymisvälinettä (kyseiset varat osoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävään NextGenerationEU-tukeen, jota ei makseta takaisin, ja monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien määrärahojen kasvattamiseen).

Osasto 6: Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset

Tämä osasto kattaa pääasiassa rakenne- ja maatalousrahastoihin (ERI-rahastot, maataloustukirahasto ja maaseuturahasto) liittyvistä rahoitusoikaisuista saatavat tulot. Osastoon sisältyvät myös kolmansien maiden osallistuminen tutkimusohjelmiin, maatalousrahastojen tilien tarkastaminen ja hyväksyminen sekä EU:n ohjelmia ja toimia koskevat muut maksuosuudet ja palautukset. Huomattava osa kokonaismäärästä muodostuu määrättyyn käyttötarkoitukseen kohdennetuista tuloista, joihin liittyy lisämäärärahojen ottaminen menopuolelle.

Talousarvion tulot olivat vuonna 2024 yhteensä 250 609 miljoonaa euroa:

6.2 **Menot**

6.2.1 *Talousarvion toteutuma*

Vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen neljännen soveltamisvuoden eli vuoden 2024 lopullisesti hyväksytyn talousarvion maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 195,3 miljardia euroa ja maksumäärärahat yhteensä 149,7 miljardia euroa. Lisäksi käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina oli käytettävissä 31,1 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoja, joista 0,7 miljardia euroa liittyi NextGenerationEU-välineeseen ([12]), ja 1,3 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoja siirrettiin vuodelta 2023. Vuoden 2024 käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin liittyvät maksumäärärahat olivat 122,9 miljardia euroa, josta 79,0 miljardia euroa liittyi NextGenerationEU-välineeseen, ja 3,2 miljardia euroa maksumäärärahoja siirrettiin vuodelta 2023.

Talousarvio saatiin toteutettua täysimääräisesti toteuttamisen aktiivisen seurannan sekä Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen hyvän yhteistyön ansiosta.

Vuoden 2024 maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 213,7 miljardia euroa:

— 193,1 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta

— 0,9 miljardia euroa vuodelta 2023 siirretyistä tai uudelleen käyttöön saaduista määrärahoista

— 19,7 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrärahoista

  — joista 0,5 miljardia euroa NextGenerationEU-välineestä.

Vuoden 2024 maksumäärärahat olivat yhteensä 247,0 miljardia euroa:

— 146,1 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta

— 2,7 miljardia euroa vuodelta 2023 siirretyistä tai uudelleen käyttöön saaduista määrärahoista

— 98,2 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrärahoista

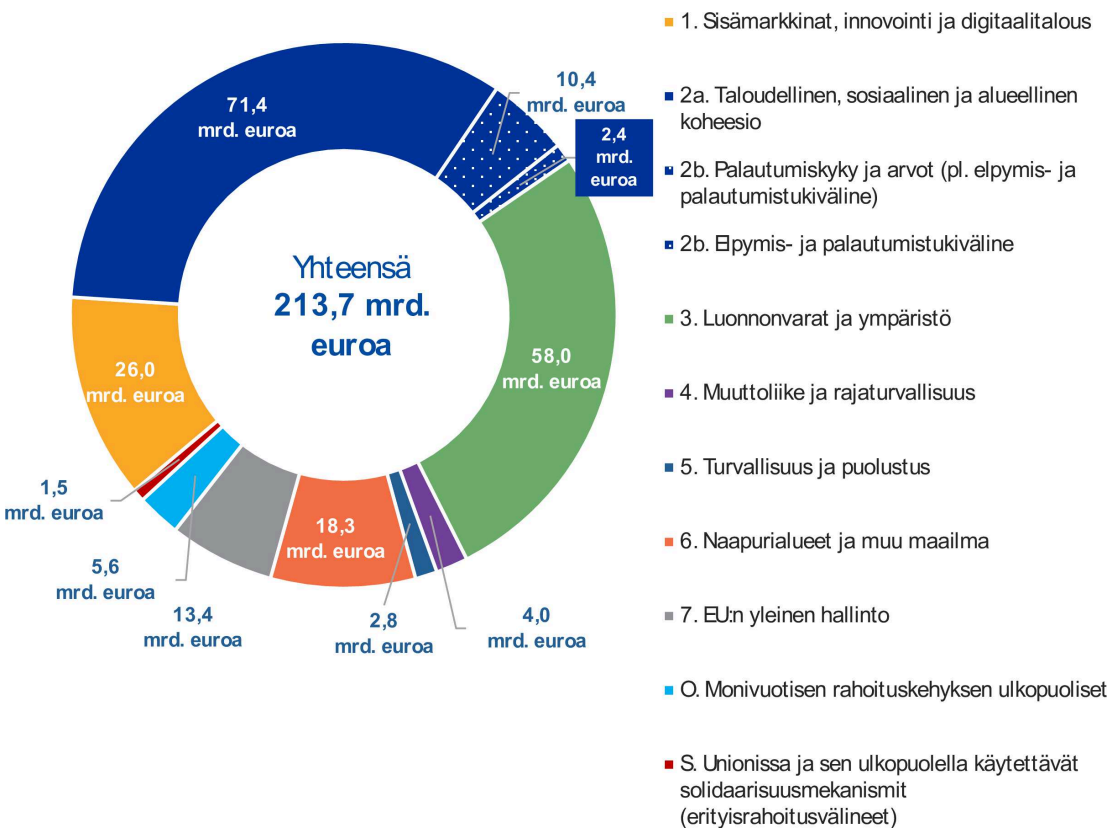
  — joista 73,1 miljardia euroa NextGenerationEU-välineestä.

Varainhoitoasetuksen ja/tai oikeusperustojen sallimissa tapauksissa hyväksytyn talousarvion vuonna 2024 käyttämättä jääneet määrärahat siirrettiin vuodelle 2025: siirrettyjä maksusitoumusmäärärahoja oli yhteensä 1,4 miljardia euroa ja maksumäärärahoja yhteensä 3,8 miljardia euroa.

Vastaavasti vuodelle 2025 siirrettiin varainhoitoasetuksen mukaisesti 11,1 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen maksusitoumusmäärärahoja ja 24,7 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen maksumäärärahoja.

Vuoden 2024 maksusitoumusmäärärahojen toteutus vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen osakkeittain oli alla esitetyn mukainen:

([12]) Kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineestä on esitetty edellä kohdissa 2.2 ja 2.3.

Vuonna 2024 kaikkien määrärahojen (talousarvio, edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat ja käyttötarkoituksiinsa sidotut tulot) toteutumisaste oli 94 prosenttia maksusitoumusten ja 90 prosenttia maksujen osalta. Kun mukaan lasketaan vuodelle 2025 (varainhoitoasetuksen ja/tai oikeusperustojen mukaisesti) siirretyt määrärahat, vuoden 2023 hyväksytyn talousarvion toteutumisaste nousee 99,6 prosenttiin maksusitoumusmäärärahojen ja 100 prosenttiin maksumäärärahojen osalta.

NextGenerationEU-välineen määrärahat otettiin talousarvioon kokonaisuudessaan vuonna 2021 (421,1 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoina). Vuosi 2023 oli viimeinen vuosi, jolloin välineeseen liittyviä oikeudellisia sitoumuksia voitiin tehdä.

Vuonna 2024 NextGenerationEU-välineen maksumäärärahat olivat 76,6 miljardia euroa, ja toteutusaste oli 95,4 prosenttia. Loput 3,5 miljardia euroa maksumäärärahoista siirrettiin varainhoitovuodelle 2025.

6.2.2 *Lopullisesti peruutetut maksusitoumusmäärärahat*

Vuoden 2022 aikana ehdollisuusasetuksen nojalla vapautettiin yhteensä 1 044 miljoonaa euroa Unkariin liittyviä sitoumuksia (summasta 30 miljoonaa euroa vapautettiin NextGenerationEU-välineen puitteissa). Kyseisiä maksusitoumus-määrärahoja ei ollut voitu ottaa uudestaan käyttöön vuoden 2024 loppuun mennessä, ja ne peruutettiin lopullisesti.

6.2.3 *Maksattamatta olevat sitoumukset*

Vuoden 2024 lopussa maksattamatta olevien sitoumusten (määrät, jotka on jo sidottu mutta joita ei vielä ole maksettu ja joista käytetään yleensä nimitystä RAL – reste à liquider) määrä oli 507,4 miljardia euroa. Maksamatta olevat sitoumukset vähenivät vuoteen 2023 verrattuna (35,6 miljardilla eurolla).

Maksamatta olevien määrien väheneminen vuonna 2024 johtui pääasiassa NextGenerationEU-välineen (osa, jota ei makseta takaisin) toteutuksesta. Välineen osuus maksamatta olevista määristä oli 166,3 miljardia euroa (33 %) vuoden 2024 lopussa. Koska NextGenerationEU-välineen määrärahat on sidottava 31. joulukuuta 2023 mennessä ja ne maksetaan 31. joulukuuta 2026 mennessä Euroopan unionin elpymisvälinettä koskevan asetuksen 3 artiklan 4 kohdan ja 3 artiklan 9 kohdan mukaisesti, NextGenerationEU-välineeseen liittyvien maksamatta olevien määrien nimellisen kasvun suuntaus on kääntynyt vuonna 2024.

6.2.4 *Talousarvion toteutuma*

Talousarvion toteutuma (ylijäämä) kasvoi vuonna 2023 toteutuneesta 0,6 miljardista eurosta 1,3 miljardiin euroon vuonna 2024. Vuoden 2024 talousarvion toteutumaan vaikuttaa pääasiassa osaston 4 (Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot) talousarviotulojen liiallinen toteutuminen.

7. EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS

Euroopan unioni (EU) on unioni, jolle sen jäsenvaltiot antavat toimivaltaa yhteisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jossa vallitsevat moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

7.1 Poliittinen kehys ja rahoituskehys

EU:n perussopimukset

Yleiset tavoitteet ja periaatteet, jotka ohjaavat Euroopan unionia ja sen toimielimiä, on määritelty perussopimuksissa. Unioni ja EU:n toimielimet voivat toimia vain sen toimivallan rajoissa, joka niille on annettu perussopimuksissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden on noudatettava kaikessa toiminnassaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ([13]). Unionilla on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat taloudelliset resurssit. Komission tehtävänä on edistää unionin yleistä etua, mihin kuuluu talousarvion toteuttaminen ja ohjelmien hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

EU pyrkii saavuttamaan perussopimuksessa vahvistetut tavoitteet useilla eri välineillä, joista yksi on EU:n talousarvio. Muita välineitä ovat esimerkiksi yhteinen lainsäädäntökehys ja yhteiset poliittiset strategiat.

Monivuotinen rahoituskehys ja meno-ohjelmat

EU:n talousarviosta tuettavat politiikkatoimet toteutetaan monivuotisen rahoituskehyksen ja alakohtaisen lainsäädännön, jossa määritellään meno-ohjelmat, mukaisesti. Monivuotisessa rahoituskehyksessä esitetään, miten taloudelliset resurssit jaetaan unionin poliittisille painopisteille aikavälillä, joka on riittävän pitkä tuottaakseen tuloksia. Monivuotinen rahoituskehys tarjoaa johdonmukaisen pitkän aikavälin näkymän EU-varojen saajille ja yhteisrahoitukseen osallistuville kansallisille viranomaisille. Rahoituskehyksessä on vahvistettu vuotuiset enimmäismäärät sekä EU:n menoille kokonaisuutena että keskeisille menoluokille (otsakkeet). Otsakkeiden enimmäismäärien summa muodostaa maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärän. Neuvosto hyväksyy monivuotisen rahoituskehyksen kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä ja Euroopan parlamentin suostumuksella. Nykyinen vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin 17. joulukuuta 2020 ([14]). Vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä täydennetään tilapäisellä NextGenerationEU-elpymisvälineellä (ks. kohta **2**).

Vuotuinen talousarvio

Vuotuisen talousarvion laatii komissio. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät (yleensä joulukuun puoliväliin mennessä) seuraavan vuoden talousarvion Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaisesti kokonaistulojen ja kokonaismenojen (maksumäärärahojen) on oltava tasapainossa tiettynä varainhoitovuonna.

EU:n pääasiallisena rahoituslähteenä ovat omat varat, joita täydennetään muilla tuloilla. Omia varoja on neljänlaisia: perinteiset omat varat (pääasiassa tullimaksuja), arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat (otettu käyttöön vuonna 2021) ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat. EU:n toiminnasta kertyvien muiden tulojen (esimerkiksi kilpailun alalla määrätyt sakot) osuus on yleensä alle 10 prosenttia kaikista tuloista.

([13]) Toissijaisuusperiaatteen mukaan unioni toimii ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. SEU-sopimuksen 5 artikla).

([14]) Eurooppa-neuvosto sopi 1. helmikuuta 2024 vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien välitarkistuksesta komission ehdotusten (COM(2023) 336) mukaisesti.

Hallinnointitavat

EU:n talousarvion toteuttamisessa käytetään kolmea hallinnointitapaa, jotka määrittelevät, miten varoja maksetaan ja hallinnoidaan:

— Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: komissio hallinnoi suurta osaa (noin 3/4) talousarviosta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa erityisesti rakennerahastojen ja maatalouden aloilla.

— Suora hallinnointi: komissio hallinnoi ohjelmia myös itse ja voi siirtää tiettyjen ohjelmien täytäntöönpanon toimeenpanovirastoille.

— Välillinen hallinnointi: Menoja koskevia päätöksiä voidaan hallinnoida välillisesti myös muiden EU:n sisä- tai ulkopuolisten elinten välityksellä. Varainhoitoasetuksessa ja/tai rahoitusosuussopimuksissa määritellään tarvittavat näiden yhteisöjen valvonta- ja raportointimekanismit sekä komission suorittama valvonta silloin, kun talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä siirretään kansallisille virastoille, Euroopan investointipankkiryhmälle, kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille (esimerkiksi Maailmanpankille tai Yhdistyneille kansakunnille) tai muille yhteisöille (esimerkiksi EU:n hajautetuille virastoille tai yhteisyrityksille).

Rahoitusvälineet ja talousarviotakuut

Perinteistä avustuksien ja tukien myöntämiseen perustuvaa talousarvion toteuttamistapaa täydennetään laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä oman pääoman ja lainojen muodossa sekä antamalla takauksia. Lisäksi EU harjoittaa erityisiin rahoitusapuohjelmiin liittyvää otto- ja antolainaustoimintaa antaakseen jäsenvaltioille ja kolmansille maille tukea kahdenvälisinä lainoina, jotka rahoitetaan pääomamarkkinoille liikkeeseen lasketulla velalla, jonka takaisinmaksu taataan EU:n talousarviosta. Joulukuussa 2022 parlamentti ja neuvosto vahvistivat EU:n lainanottoon sovellettavan yhdistetyn varainhankintamenetelmän, jonka mukaan unioni laskee liikkeeseen ainoastaan yhdenlaisia EU:n joukkovelkakirjoja yksittäisiä ohjelmia varten tarkoitettujen erillisten joukkovelkakirjojen sijaan.

Varainhoitoasetus

Yleiseen talousarvioon sovellettava varainhoitoasetus ([15]) on EU:n rahoitusjärjestelmän sääntelykehykseen kuuluva keskeinen säädös. Siinä määritellään yksityiskohtaisesti EU:n talousarvion toteuttamiseen sovellettavat varainhoitosäännöt ja eri toimijoiden tehtävät sen varmistamiseksi, että rahat käytetään järkevästi ja asetetut tavoitteet saavutetaan. Se sisältää myös erityisiä säännöksiä, joita sovelletaan rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun.

7.2 **Hallinto ja vastuuvelvollisuus**

7.2.1 *Institutionaalinen rakenne*

EU:lla on toimielinjärjestelmä, jolla pyritään edistämään unionin arvoja, ajamaan unionin tavoitteita, palvelemaan unionin, sen kansalaisten ja jäsenvaltioiden etuja sekä varmistamaan unionin politiikkojen ja toimien johdonmukaisuus, tehokkuus ja jatkuvuus. Organisaatiorakenne koostuu toimielimistä, virastoista ja muista EU:n riippumattomista elimistä. Varainhoitoasetuksessa ja sovellettavissa tilinpäätössäännöissä määritellään, mitkä näistä yhteisöistä sisältyvät EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen (ks. konsolidoinnin piiriin kuuluvien yhteisöjen luettelo EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen liitetiedossa **9**).

Euroopan parlamentti toimii yhdessä neuvoston kanssa lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä. Komissio on poliittisesti vastuussa Euroopan parlamentille. Neuvosto myös hoitaa politiikkaan ja yhteensovittamiseen liittyviä tehtäviä Eurooppa-neuvoston määrittelemien unionin yleisten poliittisten suuntaviivojen ja painopisteiden mukaisesti.

Euroopan komissio on Euroopan unionin toimeenpaneva elin. Se edistää unionin yleistä etua ja tekee sitä varten asianmukaisia aloitteita. Se varmistaa perussopimusten soveltamisen ja valvoo unionin lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnassa. Se vastaa koordinointi-, toimeenpano- ja hallintotehtävistä, toteuttaa talousarviota ja hallinnoi ohjelmia.

([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Komissio toteuttaa talousarviota suurelta osin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. ([16]) Yhdessä ne varmistavat, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Asetuksissa vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä johtuvat tehtävät. Niissä vahvistetaan myös EU:n kunkin toimielimen tehtävät sekä erityissäännöt, jotka koskevat niiden omia menoja.

7.2.2 *Komission hallintorakenne*

Komission hallinnointijärjestelyt ja se, miten niiden avulla varmistetaan, että komissio toimii nykyaikaisena, vastuuvelvollisena ja tulosvastuullisena toimielimenä, on kuvattu Euroopan komission hallintoa koskevassa tiedonannossa ([17]).

Komissio hoitaa tehtävänsä komission kollegion johdolla. Kollegio vahvistaa painopisteet ja kantaa poliittisen kokonaisvastuun komission työstä. Kollegiona komissio toimii puheenjohtajansa poliittisen ohjauksen alaisena. Puheenjohtaja esittää osana nimitystään Euroopan parlamentille poliittisten suuntaviivojen muodossa tavoitteet, joihin hän aikoo pyrkiä. Puheenjohtaja päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että komissio toimii johdonmukaisesti ja tehokkaasti kollegiaalisena elimenä.

Kollegio antaa talousarvion operatiivisen toteutuksen ja varainhoidon komission hallintoa johtavien pääjohtajien ja toimialajohtajien tehtäväksi. Tällä hajautetulla lähestymistavalla luodaan hallintokulttuuri, joka kannustaa virkamiehiä ottamaan vastuuta niistä toimista, joihin he voivat vaikuttaa. Heitä myös vaaditaan kantamaan vastuu oman vastuualueensa toimista.

Puheenjohtajan alaisuudessa toimiva hallintoneuvosto vastaa koordinoinnista, valvonnasta, neuvonnasta ja strategisista suuntaviivoista ja tiiviissä yhteistyössä talousarviosta, henkilöresursseista ja hallinnosta vastaavan komission jäsenen sekä puheenjohtajan yksikön ja keskusyksikön kanssa.

Sisäisillä järjestelyillä määritellään yhtenäiset ja vankat valvonta- ja hallintavälineet, joiden avulla komission kollegio voi kantaa poliittisen vastuun komission työstä ([18]).

7.2.3 *Komission varainhoito*

Komissiossa varainhoidon tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi (esimerkiksi varainhoitoasetuksessa ja sisäisissä säännöissä ([19])), ja niitä sovelletaan sen mukaisesti. Valtuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä komission pääjohtajat ja toimialajohtajat ovat vastuussa siitä, että EU:n resursseja käytetään moitteettoman varainhoidon mukaisesti, sekä varainhoitoasetuksen säännösten noudattamisesta, riskienhallinnasta ja asianmukaisen sisäisen valvonnan kehyksen luomisesta.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat vastuussa hallinnointiprosessin kaikista osista. He muun muassa päättävät, mitä toimia toimielimen asettamien poliittisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja vastaavat sekä varsinaisten toimien hallinnoinnista että moitteettomasta varainhoidosta. Nämä tehtävät voidaan siirtää vielä johtajille, yksikönpäälliköille ja muille henkilöille, joista tulee edelleenvaltuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjiä. Kukin valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää sisäisen valvontajärjestelmän toteuttamisen valvonnassa ja seurannassa apuna yhtä tai kahta riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavaa johtajaa.

Komission keskusyksiköt antavat ohjeita ja neuvoja sekä edistävät parhaita käytäntöjä muun muassa hallintoneuvoston työn kautta.

([16]) Ks. SEUT-sopimuksen 317 artikla.
([17]) C(2020) 4240, 24.6.2020.
([18]) Näin ollen ilmaisua ”Euroopan komissio” käytetään kuvaamaan sekä toimielintä – komission jäsenten muodostamaa kollegiota – että sen hallintoa, jota johtavat pääosastojen pääjohtajat (ja muiden hallintorakenteiden, kuten yksiköiden, virastojen ja toimeenpanovirastojen, johtajat).
([19]) Vuoden 2019 puolivälistä (sisäisten sääntöjen tarkistetun 12 artiklan mukaisesti) lähtien Euroopan kehitysrahaston (EKR) hallinnointi on jaettu viiden osaston (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA ja JRC) kesken.

Varainhoitoasetuksessa edellytetään, että kukin tulojen ja menojen hyväksyjä laatii vuotuisen toimintakertomuksen, jossa esitellään yksityiskohtaiset tiedot saavutetuista tuloksista sekä sisäisestä valvonnasta ja varainhoidosta vuoden aikana. Vuotuiseen toimintakertomukseen sisältyy ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että on otettu käyttöön valvontamenettelyt, jotka antavat tarvittavat takeet tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. EU:n talousarviota koskeva vuotuinen hallinto- ja tuloksellisuuskertomus ([20]) on tärkein väline, jolla **komission kollegio kantaa poliittisen vastuun EU:n talousarvion varainhoidosta**.

Komission tilinpitäjä vastaa keskitetysti kassanhallinnasta, takaisinperintämenettelyistä, julkissektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) perustuvien tilinpäätössääntöjen laatimisesta, kirjanpitojärjestelmien validoinnista sekä komission tilinpäätöksen ja EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen laadinnasta. Lisäksi tilinpitäjän on varmennettava tilinpäätös allekirjoituksellaan ja vakuutettava olevansa riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista. Komission kollegio hyväksyy tilinpäätöksen. Tilinpitäjän tehtävä on riippumaton toiminto, ja hän on päävastuussa komissiolle tehtävästä taloudellisesta raportoinnista.

Myös komission sisäisen tarkastajan tehtävä on keskitetty, riippumaton toiminto. Sisäinen tarkastaja tarjoaa riippumatonta neuvontaa sekä antaa lausuntoja ja suosituksia komission, EU:n virastojen ja muiden EU:n riippumattomien elinten sisäisen valvonnan järjestelmien laadusta ja toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuuden. Se myös seuraa sisäisen tarkastustyön laatua ja komission yksiköiden sisäisten ja ulkoisten tarkastussuositusten jatkotoimia sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vastuuvapauden myöntämiseen liittyviä havaintoja ja suosituksia EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuudesta. Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea edistää osaltaan komission toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden yleistä paranemista sen pyrkiessä saavuttamaan tavoitteensa sekä helpottaa kollegion harjoittamaa komission hallinnon, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjen valvontaa.

7.2.4 *Ulkoinen tarkastus ja vastuuvapauden myöntämismenettely*

EU:n varoja on hallinnoitava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti tehokkaasti, tuloksellisesti ja taloudellisesti. Vastuuvelvollisuuskehys perustuu kattavaan raportointiin, ja ulkoisen ja poliittisen valvonnan tarkoituksena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että EU:n varoja käytetään asianmukaisesti.

Euroopan parlamentti päättää **neuvoston** suosituksen perusteella, antaako se lopullisen hyväksyntänsä, josta käytetään myös ilmausta ”vastuuvapauden myöntäminen”, sille, miten komissio on pannut EU:n talousarvion täytäntöön tiettynä vuonna. Vuotuinen vastuuvapausmenettely varmistaa sen, että komissiolla on poliittinen vastuu EU:n talousarvion toteuttamisesta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tutkii vuosittain, ovatko tilit luotettavia, onko kaikki tulot saatu, ovatko kaikki menot syntyneet laillisesti ja asianmukaisesti ja ovatko varainhoito ja budjetoinnin laatunäkökohdat, myös tuloksellisuusulottuvuus, olleet moitteettomia. Kun otetaan huomioon NextGenerationEU-välineen huomattava merkitys, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa EU:n perinteisen talousarvion mukaisten menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta on vuodesta 2021 alkaen täydennetty erillisellä lausunnolla elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus on vastuuvapausmenettelyn lähtökohta. Tilintarkastajat laativat myös erityiskertomuksia varainkäytön tietyistä osa-alueista tai politiikanaloista taikka talousarvioon tai hallintoon liittyvistä kysymyksistä.

Päätös vastuuvapauden myöntämisestä perustuu myös komission integroituun talous- ja tilinpäätösraportointiin, komission jäsenten kuulemisiin Euroopan parlamentissa sekä komissiolle osoitettuihin kirjallisiin kysymyksiin annettuihin vastauksiin.

([20]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_en.

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS

Euroopan unionin vuoden 2024 konsolidoitu tilinpäätös on laadittu käyttäen tietoja, jotka toimielimet ja elimet ovat toimittaneet Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 252 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vakuutan, että tilinpäätös on laadittu kyseisen varainhoitoasetuksen XIII osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Olen saanut kyseisten toimielinten ja elinten tilinpitäjiltä kaikki heidän oikeiksi vakuuttamansa tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan unionin varat ja velat sekä talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin Euroopan komission tilinpäätöksen allekirjoituksellani, vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan Euroopan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

Beatriz SANZ REDRADO

Komission tilinpitäjä

13. kesäkuuta 2025

KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT ([21])

SISÄLLYSLUETTELO

		Sivu
TASE		35
TUOTTO- JA KULULASKELMA		36
RAHAVIRTALASKELMA		37
LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA		38
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT		39
1.	TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET	39
2.	TASEEN LIITETIEDOT	55
3.	TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT	94
4.	EHDOLLISET VELAT JA VARAT	104
5.	TALOUSARVIOSITOUMUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUMUKSET	109
6.	RAHOITUSRISKIN HALLINTA	114
7.	LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT	132
8.	TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	133
9.	KONSOLIDOINNIN LAAJUUS	134

([21]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

TASE

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	*2.1*	*1 095*	*976*
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	*2.2*	*13 713*	*13 399*
Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset	*2.3*	*1 446*	*1 365*
Rahoitusvarat	*2.4*	*308 961*	*274 283*
Ennakkomaksut	*2.5*	*40 861*	*41 417*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6*	*13 272*	*16 083*
		379 347	**347 524**
LYHYTAIKAISET VARAT			
Rahoitusvarat	*2.4*	*19 377*	*11 088*
Ennakkomaksut	*2.5*	*38 058*	*50 257*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6*	*18 465*	*19 116*
Vaihto-omaisuus	*2.7*	*85*	*78*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*2.8*	*63 163*	*39 616*
		139 148	**120 156**
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**518 495**	**467 679**
PITKÄAIKAISET VELAT			
Eläkkeet ja muut työsuhde-etuudet	*2.9*	*(93 096)*	*(90 808)*
Varaukset	*2.10*	*(2 280)*	*(2 102)*
Rahoitusvelat	*2.11*	*(539 575)*	*(430 771)*
		(634 951)	**(523 682)**
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	*2.10*	*(7 536)*	*(1 233)*
Rahoitusvelat	*2.11*	*(62 328)*	*(27 613)*
Muut lyhytaikaiset velat	*2.12*	*(55 414)*	*(50 516)*
Menojäämät ja tuloennakot	*2.13*	*(67 091)*	*(76 805)*
		(192 368)	**(156 166)**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**(827 319)**	**(679 848)**
NETTOVARAT		**(308 824)**	**(212 169)**
Rahastot	*2.14*	*986*	*1 052*
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ([1])	*2.15*	*(309 810)*	*(213 221)*
NETTOVARAT		**(308 824)**	**(212 169)**

([1]) Euroopan parlamentin 27. marraskuuta 2024 hyväksymän talousarvion mukaisesti EU:n lyhytaikaiset velat katetaan omista varoista, jotka jäsenvaltiot kantavat tai joiden maksamista pyydetään jäsenvaltioilta seuraavana vuonna. Lisäksi henkilöstösääntöjen (29. helmikuuta 1968 annettu asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna) 83 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot takaavat yhdessä eläkevastuun kattamisen.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	2024	2023
TULOT			
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista			
BKTL-varat	*3.1*	*95 037*	*101 287*
Perinteiset omat varat	*3.2*	*20 587*	*19 840*
Alv-varat	*3.3*	*24 547*	*22 526*
Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat	*3.4*	*8 227*	*7 225*
Sakot	*3.5*	*4 039*	*1 748*
Varojen takaisinperintä	*3.6*	*957*	*803*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*3.7*	–	*681*
Muut	*3.8*	*10 673*	*8 800*
		164 068	**162 909**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista			
Rahoitustuotot	*3.9*	*9 005*	*6 983*
Muut	*3.10*	*2 592*	*1 963*
		11 597	**8 946**
Tuotot yhteensä		**175 665**	**171 855**
KULUT			
Jäsenvaltioiden toteuttamat	*3.11*		
Maataloustukirahasto		*(40 267)*	*(40 716)*
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet		*(14 779)*	*(14 605)*
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto		*(28 833)*	*(52 429)*
Euroopan sosiaalirahasto		*(18 037)*	*(17 665)*
Muut		*(3 854)*	*(4 251)*
Komission, toimeenpanovirastojen ja erityisrahastojen toteuttamat	*3.12*	*(98 971)*	*(61 888)*
EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat	*3.13*	*(4 388)*	*(4 226)*
Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen toteuttamat	*3.13*	*(6 639)*	*(6 090)*
Muiden yhteisöjen toteuttamat	*3.13*	*(5 599)*	*(4 902)*
Henkilöstö- ja eläkekulut	*3.14*	*(14 966)*	*(14 023)*
Rahoituskulut	*3.15*	*(27 226)*	*(14 355)*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*3.7*	*(315)*	–
Muut kulut	*3.16*	*(8 999)*	*(8 142)*
Kulut yhteensä		**(272 873)**	**(243 292)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		**(97 208)**	**(71 437)**

RAHAVIRTALASKELMA

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(97 208)*	*(71 437)*
Toiminnan rahavirta		
Hankintamenon jaksottaminen	*191*	*181*
Poistot	*1 194*	*1 203*
Sijoitusten arvonalentumistappio (arvonalentumistappion peruuttaminen)	–	–
Lainojen (lisäys)/väheneminen	*(36 703)*	*(42 522)*
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	*12 756*	*8 821*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	*3 463*	*13 000*
Vaihto-omaisuuden (lisäys)/väheneminen	*(7)*	*3*
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan lisäys/(väheneminen)	*2 288*	*10 192*
Varausten lisäys/(väheneminen)	*6 481*	*564*
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen) (muut kuin yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaiset)	*(1 382)*	*(3 516)*
Muiden lyhytaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)	*4 898*	*(4 825)*
Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)	*(9 714)*	*(9 359)*
Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä, joka kirjataan tuottona, johon ei liity maksutapahtumaa	*(633)*	*(2 519)*
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset (tuotto- ja kululaskelmaan sisältymättömät transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa)	*1 159*	*(6 877)*
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa	*27*	*(11)*
Investointien rahavirta		
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden (lisäys)/väheneminen	*(1 817)*	*(1 938)*
Pääomaosuusmenetelmällä arvostettujen sijoitusten (lisäys)/väheneminen	*(80)*	*(52)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	*(6 246)*	*(7 329)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	*(19)*	*(107)*
Rahoitustoiminnan rahavirrat		
Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisen ottolainauksen lisäys/(väheneminen)	*144 900*	*109 600*
NETTORAHAVIRTA	**23 547**	**(6 928)**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(väheneminen)	*23 547*	*(6 928)*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	*39 616*	*46 544*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	*63 163*	*39 616*

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

(miljoonaa euroa)

	Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet Kertynyt ylijäämä/(alijäämä)	Muut rahastot	Nettovarat
SALDO 31.12.2022	**(132 637)**	**1 312**	**(131 325)**
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*(6 877)*	–	*(6 877)*
Muut	*249*	*(260)*	*(11)*
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2022 tuloksesta	*(2 519)*	–	*(2 519)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(71 437)*	–	*(71 437)*
SALDO 31.12.2023	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*1 159*	–	*1 159*
Muut	*94*	*(66)*	*27*
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2023 tuloksesta	*(633)*	–	*(633)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(97 208)*	–	*(97 208)*
SALDO 31.12.2024	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

On huomattava, että seuraavissa taulukoissa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat, vuoden 2020 loppuun ulottuviin monivuotisiin rahoituskehyksiin liittyvät määrät esitetään edelleen otsakkeessa ”Jäsenvaltiot”. Vaikka Yhdistynyt kuningaskunta erosi unionista 1. helmikuuta 2020, sillä oli erosopimuksen mukaisesti unionin kanssa edelleen rahoitussuhde, joka vastasi jäsenvaltion suhdetta.

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 OIKEUSPERUSTA JA TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖT

EU:n kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23 päivänä syyskuuta 2024 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509 ([22]), jäljempänä ’varainhoitoasetus’.

Varainhoitoasetuksen 80 artiklan mukaisesti EU laatii tilinpäätöksensä suoriteperusteisena. Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Näitä komission tilinpitäjän vahvistamia tilinpäätössääntöjä on noudatettava kaikissa konsolidoinnin piiriin kuuluvissa EU:n toimielimissä ja elimissä konsolidoidun tilinpäätöksen sisäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

Euroopan unionin uusien, tarkistettujen tilinpäätössääntöjen soveltaminen

Tarkistettu Euroopan unionin tilinpäätössääntö, joka on voimassa 1. tammikuuta 2024 lähtien alkaneiden varainhoitovuosien osalta

Uusia Euroopan unionin tilinpäätössääntöjä ei ole tullut voimaan 1. tammikuuta 2024 lähtien alkaneiden varainhoitovuosien osalta.

Hyväksytty uusi EU:n tilinpäätössääntö, jota ei sovellettu vielä 31. joulukuuta 2024

Uusia tilinpäätössääntöjä, joita ei vielä sovellettu 31. joulukuuta 2024, ei ole hyväksytty.

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle. Koska EU on julkisoikeudellinen yhteisö, tilinpäätöksellä on lisäksi tarkoitus antaa tietoja, joista on hyötyä päätöksenteossa, ja osoittaa, että unioni on hoitanut sille uskottuja varoja vastuullisesti. Tämä asiakirja on laadittu näiden periaatteiden mukaisesti.

Yleiset periaatteet (laskentaperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 (”Tilinpäätös”). Ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa eli oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, olennaisuus, erien yhdistäminen, bruttoperiaate ja tietojen vertailtavuus.

Tilinpäätösraportoinnin laadulliset ominaisuudet ovat merkityksellisyys, todenmukaisen kuvan antaminen (luotettavuus), ymmärrettävyys, oikea-aikaisuus, vertailukelpoisuus ja todennettavuus.

1.3 KONSOLIDOINTI

Konsolidoinnin laajuus

EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen kuuluvat kaikki merkittävät määräysvallassa olevat yhteisöt, yhteisjärjestelyt ja osakkuusyritykset. Täydellinen luettelo konsolidoinnin piiriin kuuluvista yhteisöistä, joka koostuu nyt 54:stä määräysvallassa olevasta yhteisöstä ja yhdestä osakkuusyrityksestä (ei muutosta verrattuna vuoteen 2023), on liitetiedossa **9**. Määräysvallassa olevia yhteisöjä ovat EU:n toimielimet (mukaan lukien komissio mutta ei Euroopan keskuspankki) ja EU:n virastot (lukuun ottamatta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toimivia virastoja). Myös selvitystilassa olevaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä pidetään määräysvallassa olevana yhteisönä. EU:n ainoa osakkuusyritys on Euroopan investointirahasto (EIR).

([22]) EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

Yhteisöjä, jotka kuuluvat konsolidoinnin piiriin mutta joilla on vähäinen merkitys EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä, ei tarvitse konsolidoida tai arvostaa pääomaosuusmenetelmällä, jos se veisi kohtuuttomasti aikaa tai aiheuttaisi liian suuret kustannukset EU:lle. Nämä ”vähämerkityksiset yhteisöt” luetellaan erikseen liitetiedossa **9**. Vuonna 2024 vähämerkityksisiksi luokiteltiin 11 yhteisöä (kymmenen yhteisöä vuonna 2023).

Määräysvallassa olevat yhteisöt

Konsolidoinnin laajuuden määrittämiseen sovelletaan määräysvallan käsitettä. Määräysvallassa olevat yhteisöt ovat yhteisöjä, joista EU saa tai sillä on oikeus saada vaihtuvia etuja toimintaan osallistumisesta. EU voi vaikuttaa kyseisten etujen luonteeseen ja määrään käyttämällä määräysvaltaansa yhteisössä. Määräysvallan on oltava käytettävissä kaiken aikaa, ja sen on liityttävä yhteisön relevantteihin toimintoihin. Määräysvallassa olevat yhteisöt konsolidoidaan kokonaisuudessaan. Konsolidointi alkaa siitä päivästä, jona määräysvalta saadaan, ja loppuu, kun määräysvaltaa ei enää ole.

Määräysvallan tavallisimmat osoittajat ovat Euroopan unionissa yhteisön perustaminen perussopimusten tai johdetun oikeuden mukaisesti, yhteisön toiminnan rahoittaminen unionin yleisestä talousarviosta saatavalla rahoituksella, äänioikeudet hallintoelimissä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät tarkastukset ja Euroopan parlamentin myöntämä vastuuvapaus. Kunkin yhteisön osalta on arvioitava erikseen, syntyykö määräysvalta yhden vai kaikkien edellä mainittujen perusteiden seurauksena.

Kaikki EU:n määräysvallassa olevien yhteisöjen väliset olennaiset transaktiot ja rahamäärät eliminoidaan. Sen sijaan näihin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on sopimus, jonka mukaisesti EU:lla ja yhdellä tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on sopimukseen perustuva, tiettyä järjestelyä koskeva sitovalla järjestelyllä jaettu määräysvalta. Se on olemassa vain silloin, kun asianomaisia toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä suostumusta. Yhteisjärjestelyt voivat olla joko yhteisyrityksiä tai yhteisiä toimia. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, joka on rakenteeltaan erillinen yksikkö ja jonka osapuolilla on järjestelyn nettovaroja koskevia oikeuksia. Osuuksia yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto **1.5.4**). Yhteinen toimi on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. EU kirjaa tilinpäätökseensä yhteisiä toimia koskevista osuuksista seuraavat erät: EU:n varat, velat, tulot ja menot sekä EU:n osuus yhteisistä varoista, veloista, tuloista ja menoista.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yhteisöjä, joissa EU:lla on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta mutta ei yksinomaista tai yhteistä määräysvaltaa. Vaikutusvalta katsotaan huomattavaksi, jos EU:lla on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia äänioikeuksista. Osuuksia osakkuusyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto **1.5.4**).

Konsolidoinnin ulkopuoliset yhteisöt, joiden varoja komissio hallinnoi

Euroopan komissio hallinnoi EU:n henkilöstön sairausvakuutusjärjestelmän, Euroopan kehitysrahaston ja osallistujien takuurahaston varoja näiden yhteisöjen puolesta. Näitä yhteisöjä ei kuitenkaan ole konsolidoitu EU:n tilinpäätökseen, koska ne eivät ole EU:n määräysvallassa.

1.4 **LAATIMISPERUSTA**

Tilinpäätös laaditaan vuosittain varainhoitoasetuksen 249 artiklan mukaisesti. Tilivuosi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

1.4.1 *Valuuttojen muuntaminen euroiksi*

Toimintavaluutta ja raportointivaluutta

Jos ei toisin mainita, tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on EU:n toimintavaluutta.

Transaktiot ja saldot

Ulkomaanvaluutan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaanvaluutan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakursseihin.

Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita Euroopan keskuspankin (EKP) valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2024	31.12.2023	Valuutta	31.12.2024	31.12.2023
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**4,9743**	*4,9756*
CZK	**25,1850**	*24,7240*	**SEK**	**11,459**	*11,096*
DKK	**7,4578**	*7,4529*	**CHF**	**0,9412**	*0,9260*
GBP	**0,8292**	*0,8691*	**JPY**	**163,06**	*156,3300*
HUF	**411,3500**	*382,8*	**USD**	**1,0389**	*1,105*
PLN	**4,275**	*4,3395*			

1.4.2 *Arvioiden käyttäminen*

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätökseen sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhde-etuuksiin liittyvät velat, muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvä taloudellinen riski ja rahoitusvälineitä koskevissa liitetiedoissa esitetyt määrät, jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen ja takaussopimusvelkojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä, tulo- ja menojäämät, varaukset, aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen, vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo sekä ehdolliset varat ja velat. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista. Arvioihin tehtävät muutokset kirjataan kaudella, jonka aikana ne tulevat tietoon, jos muutos vaikuttaa vain siihen kauteen, tai kyseiseen kauteen ja tuleviin kausiin, jos muutos vaikuttaa kumpaankin.

1.5 **TASE**

1.5.1 *Aineettomat hyödykkeet*

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva ei-monetaarinen omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Hyödyke on yksilöitävissä, jos se joko on erotettavissa (eli se pystytään erottamaan tai irrottamaan yhteisöstä esimerkiksi myymällä, siirtämällä, lisensoimalla, antamalla vuokralle tai vaihtamalla joko sellaisenaan tai yhdessä siihen liittyvän sopimuksen taikka yksilöitävissä olevan omaisuuserän tai velan kanssa riippumatta siitä, aikooko yhteisö toimia niin) tai johtuu sitovista järjestelyistä (muun muassa sopimuksiin perustuvista tai muista laillisista oikeuksista) riippumatta siitä, ovatko nämä oikeudet siirrettävissä tai ovatko ne erotettavissa yhteisöstä tai muista oikeuksista ja velvoitteista.

Hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan, kun EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaiset kriteerit täyttyvät. Menot liittyvät pelkästään omaisuuserän kehitysvaiheeseen. Aktivoitaviin menoihin kuuluvat kaikki välittömät menot, jotka ovat välttämättömiä hyödykkeen luomiseksi, tuottamiseksi ja saattamiseksi valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Tutkimustoimintaan liittyvät menot, aktivointikelvottomat kehitysmenot ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät.

Aineettomista hyödykkeistä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusaikana (3–11 vuotta). Aineettomien hyödykkeiden arvioitu taloudellinen vaikutusaika riippuu niiden sopimuksessa määritellystä taloudellisesta tai oikeudellisesta käyttöajasta.

1.5.2 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Hankintamenoon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan, rakentamiseen tai siirtämiseen.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että EU saa omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
Rakennukset	*4–10 %*
Avaruusresurssit	*8–25 %*
Koneet ja kalustot	*10–25 %*
Irtaimisto ja ajoneuvot	*10–25 %*
Tietokonelaitteet	*25–33 %*
Muut	*10–33 %*

Omaisuuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa, josta on vähennetty myyntikustannukset, luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Kyseiset voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokraus

Leasingsopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa leasingvuokraajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai toistuvia maksusuorituksia vastaan. Leasingsopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai käyttöleasingsopimuksiksi.

Rahoitusleasingsopimukset ovat leasingsopimuksia, joissa olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut on siirretty leasingvuokraajalle. Kun leasingvuokraaja tekee rahoitusleasingsopimuksen, rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät kirjataan varoiksi ja niihin liittyvät rahoitusleasingvelvoitteet veloiksi leasingsopimuksen alkamisajankohtana. Varat ja velat merkitään määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai vähimmäisvuokrien nykyarvo – sen mukaan, kumpi niistä on alempi –, jotka molemmat määritetään sopimuksen syntymisajankohtana. Vuokra-aikana rahoitusleasingilla hallussa pidettävistä omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserien taloudellisena vaikutusaikana tai leasingsopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Leasingmaksujen vähimmäismäärät on jaettu rahoitusmenoihin (koron osuus) ja jäljellä olevaan velkaan (pääoman osuus). Rahoitusmenot kohdennetaan leasingsopimuksen voimassaoloaikana kullekin kaudelle, jotta jäljellä olevalle tapauksen mukaan lyhyt- tai pitkäaikaisena esitettävälle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Muuttuvat vuokrat kirjataan sen kauden kuluiksi, jonka aikana ne toteutuvat.

Käyttöleasingsopimukset ovat sellaisia muita leasingsopimuksia kuin rahoitusleasingsopimuksia, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralle antajalla. Kun leasingvuokraaja tekee käyttöleasingsopimuksen, käyttöleasingin maksut kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasingsopimuksen voimassaoloaikana eikä vuokrattua omaisuuserää tai leasingvelkaa esitetä taseessa.

1.5.3 *Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen*

Arvon alentuminen tarkoittaa omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalin menettämistä sen lisäksi, että omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalin menetys kirjataan järjestelmällisesti tekemällä hankintamenon jaksotuksia tai poistoja (tapauksen mukaan). Omaisuuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja / hankintamenon jaksotuksia, vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Omaisuuserien, joista tehdään hankintamenon jaksotuksia tai poistoja, arvon alentumista testataan aina, kun tilinpäätöspäivänä on nähtävissä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo – sen mukaan, kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa ja muutetaan tarvittaessa. Jos aiempina vuosina kirjattujen arvonalennusten perusteet eivät enää päde, arvonalentumistappiot peruutetaan.

1.5.4 *Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset*

Osuudet osakkuusyrityksissä ja yhteisyrityksissä

Sijoitukset, jotka käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, kirjataan alun perin hankintamenoon. Myöhemmin tätä kirjanpitoarvoa lisätään tai vähennetään, jotta voidaan tunnistaa myöhempiä rahoitusosuuksia, EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä, arvon alentumisia ja osinkoja. Alkuperäinen hankintameno ja kaikki muutokset muodostavat sijoituksen kirjanpitoarvon tilinpäätöslaskelmissa tilinpäätöspäivänä. EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan, ja EU:n osuus sijoittajan pääoman muutoksista kirjataan nettovaroihin sisältyviin rahastoihin. Sijoituksesta saatu voitonjako vähentää omaisuuserän kirjanpitoarvoa.

Jos EU:n osuus kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää käyttäen käsiteltävän sijoituksen tuottamista tappioista on yhtä suuri kuin sen omistusosuus sijoituksesta tai ylittää tämän, EU ei merkitse lisätappioita taseeseensa (”taseeseen merkitsemättömät tappiot”). Kun EU:n osuus on pienentynyt nollan suuruiseksi, lisätappioita otetaan huomioon ja velkaa kirjataan vain siihen määrään asti kuin EU:lla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite tai se on suorittanut maksuja osakkuus- tai yhteisyrityksen puolesta.

Jos arvon alentuminen voidaan osoittaa, omaisuuserät kirjataan alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään edellä liitetiedossa **1.5.3** kuvatulla tavalla. Jos arvon alentumiselle ei myöhempänä ajankohtana ole enää perustetta, arvonalentumistappio peruutetaan kirjaamalla omaisuuserä arvonalentumistappiosta puhdistettuun kirjanpitoarvoon.

EU ei pyri käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa sellaisissa pääomasijoitusrahastoissa, joissa sillä on vähintään 20 prosentin omistusosuus. Näitä rahastoja pidetään tämän vuoksi rahoitusvälineinä, ja ne on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina.

Osakkuusyrityksiä ja yhteisyrityksiä, joiden katsotaan olevan vähämerkityksisiä (ks. liitetieto **1.3**), ei käsitellä kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EU:n rahoitusosuudet kyseisissä yhteisöissä kirjataan kuluksi asianomaisella tilikaudella.

1.5.5 *Rahoitusvarat*

Luokittelu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä

Luokittelussa käytetään kahta kriteeriä:

— Rahoitusvarojen hallintamalli. Tämä edellyttää sen arviointia, miten EU hallinnoi rahoitusvaroja rahavirtojen tuottamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi ja miten se arvioi rahoitusvarojen tuottoa.

— Omaisuuserän sopimusperusteiset kassavirtaominaisuudet. Tämä edellyttää sen arviointia, koostuvatko sopimusperusteiset kassavirrat yksinomaan pääomamaksuista ja jäljellä olevan pääoman korkomaksuista. Korko tarkoittaa korvausta rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiseen luotonantoon liittyvistä riskeistä ja menoista.

Näihin kriteereihin perustuvan arvioinnin perusteella rahoitusvarat voidaan luokitella kolmeen luokkaan: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat muodostuvat yksinomaan pääomasta ja koroista, luokitellaan yhteisön hallintomallin mukaan. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi, rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen, ne luokitellaan käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettaviksi. Jos hallintomalli eroaa näistä kahdesta mallista (esimerkiksi rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai niitä säilytetään ja hallinnoidaan käyvän arvon perusteella arvioitavassa salkussa), rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat eivät muodostu ainoastaan pääomasta ja koroista vaan altistavat riskeille ja volatiliteetille, jotka eivät liity perustyyppiseen lainajärjestelyyn (esimerkiksi osakkeiden hintojen muutokset), luokitellaan hallintamallista riippumatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

EU luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä seuraavasti:

a) *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat*

EU luokittelee tähän luokkaan

— käteisvarat ja muut rahavarat

— lainat (mukaan lukien sellaiset määräaikaistalletukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta)

— vaihtoon perustuvat saamiset, lukuun ottamatta takaussopimuksen saamisia, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

Nämä rahoitusvarat, jotka eivät kuulu johdannaisiin, täyttävät kaksi ehtoa: EU:n hallintomallissa niitä säilytetään sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi. Lisäksi tiettyinä päivinä sopimusperusteiset rahavirrat koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä, joiden maturiteetti on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä.

b) *Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat*

Näillä rahoitusvaroilla, jotka eivät kuulu johdannaisiin, on sopimusperusteisia rahavirtoja, jotka koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa. Lisäksi hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen.

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

EU:lla ei ole tällaisia varoja raportointikauden päättyessä.

c) *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*

EU luokittelee seuraavat rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska sopimukseen perustuvat rahavirrat eivät edusta pelkästään pääomaa ja pääoman korkoja:

— johdannaiset

— oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja sijoitukset rahamarkkinarahastoihin tai yhdistettyihin salkkurahastoihin

— muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset (esimerkiksi riskipääomatoimet).

Lisäksi EU luokittelee hallussaan olevat velkapaperit käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska velkapaperisalkkuja hallinnoidaan ja arvioidaan salkun käyvän arvon perusteella (esimerkiksi varainhoitoasetuksen 215 artiklan mukainen yhteinen vararahasto).

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona EU sitoutuu ostamaan omaisuuserän. Muut rahavarat ja lainat kirjataan silloin, kun raha talletetaan rahoituslaitokseen tai siirretään lainanottajille.

Rahoitusvarat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroille, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvaroille, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä on yleensä transaktiohinta, paitsi jos transaktio ei ole markkinaehtoinen eli jos se on toteutettu yleishyödyllisessä tarkoituksessa vastikkeetta tai nimellistä vastiketta vastaan. Siinä tapauksessa rahoitusvälineen käyvän arvon ja transaktiohinnan välinen erotus on muu kuin vaihtoon perustuva osa, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tällöin rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo johdetaan täysin vastaavan välineen senhetkisistä markkinatransaktioista. Jos välineelle ei ole toimivia markkinoita, käypä arvo johdetaan arvostusmenetelmällä, jossa käytetään havainnoitavissa olevilta markkinoilta saatavilla olevia tietoja.

Kun myönnetään pitkäaikainen laina, josta ei peritä korkoa tai josta perittävä korko on markkinakorkoa alhaisempi, lainan käypänä arvona voidaan pitää kaikkien tulevien rahavirtojen nykyarvoa, joka saadaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat vastaavaan luottoluokkaan kuuluvan vastaavan instrumentin vallitsevalla markkinakorolla.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetyt lainat ja rahoitusapuna myönnetyt lainat arvostetaan alun perin nimellisarvoonsa, ja transaktiohinta katsotaan lainan käyväksi arvoksi. Näin menetellään, koska

— EU:n lainanannon ”markkinaympäristö” poikkeaa selvästi tavanomaisista pääomamarkkinoista, joilla kaupallisia ja valtioiden velkakirjoja lasketaan liikkeeseen. Koska lainanantajilla on näillä markkinoilla myös vaihtoehtoisia sijoituskohteita, mahdollisuus tehdä niin otetaan huomioon markkinahinnoissa. Tätä vaihtoehtoisten sijoitusten mahdollisuutta ei kuitenkaan sovelleta EU:hun, koska se ei saa sijoittaa rahaa pääomamarkkinoille. Se voi ainoastaan ottaa lainaa markkinoilta lainatakseen sen edelleen. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:lla ei ole ottamilleen lainoille vaihtoehtoista lainaus- tai sijoituskohdetta. Tällöin ei ole myöskään vaihtoehtoiskustannusta eikä vertailuperustaa markkinakorkojen kanssa. EU:n lainaustoiminta muodostaa itse asiassa omat markkinat. Koska vaihtoehtoisia sijoituskohteita ei oteta huomioon, markkinahinta ei vastaa asianmukaisesti EU:n lainatransaktioiden sisältöä. Näin ollen EU:n lainanannon käypää arvoa ei voida määrittää suhteessa kaupallisiin tai valtioiden joukkovelkakirjoihin.

— Koska vertailukelpoisia toimivia markkinoita tai vastaavia transaktioita ei ole, Euroopan unionin olisi käytettävä perittyä korkoa määrittäessään käypiä arvoja lainanannossa.

Myöhempi arvostaminen

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

Nettovarojen / oman pääoman kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan käyvän arvon rahastoon lukuun ottamatta monetaaristen varojen valuuttakurssien muuntoeroja, jotka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot (mukaan lukien valuuttakurssimuunnoksista ja saaduista koroista johtuvat) kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Myöhempi arvostaminen käypään arvoon

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita, arvopaperi on noteeraamaton tai kyseessä on OTC-johdannainen, EU määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Riskipääomarahastoihin tehdyt sijoitukset, joilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon, jonka katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

EU kirjaa ja arvostaa arvonalentumistappion sellaisten rahoitusvarojen odotettavissa olevista luottotappioista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa alennetaan arvonalentumistappion määrällä, joka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavien rahoitusvarojen osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan nettovaroihin / omaan pääomaan eikä sitä vähennetä rahoitusvarojen kirjanpitoarvosta taseessa. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Odotettavissa oleva luottotappio on sopimusperusteisten rahavirtojen ja EU:n odotettavissa olevien rahavirtojen välisen erotuksen nykyarvo. Odotettavissa oleva luottotappio perustuu järkevään ja perusteltavissa olevaan informaatioon, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja tilinpäätöspäivänä.

Vaiheisiin kohdentamisen periaatteet

Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään kolmivaiheisella mallilla, jossa otetaan huomioon todennäköisyyksillä painotetut laiminlyöntitapahtumat rahoitusvaroihin kuuluvan erän elinkaaren aikana ja luottoriskin kehitys rahoitusvaroihin kuuluvan erän alullepanon jälkeen. Lainojen osalta alullepanon ajankohta on peruuttamattoman lainasitoumuksen päivämäärä.

Kohdennus vaiheisiin riippuu pääasiassa vastapuolen luottoluokituksesta. Vaihemalli perustuu luottoriskin suhteelliseen arviointiin, eli EU:lla voi olla saman vastapuolen osalta eri vaiheissa olevia lainoja alullepanoajankohdan luottoriskin mukaan. EU:lla on ainutlaatuinen institutionaalinen asema, ja se myöntää lainaa jäsenvaltioilleen tai vaikeuksissa oleville valtioille. Tämän seurauksena EU soveltaa luottoriskin laadullista arviointia, joka perustuu vaikeuksissa olevien lainanottajien taloudellisen tilanteen seurantaan.

Vaihe 1 – ei merkittävää luottoriskin kasvua

Sellaisille vastapuolille, joilla on investointitason luottoluokitus (eli välillä AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchin (Moody's) luokitusasteikolla tai vastaavalla ulkoisella tai sisäisellä asteikolla) tilinpäätöspäivänä, myönnettyjen lainojen katsotaan olevan vähäisen luottoriskin lainoja ja näin ollen kuuluvan vaiheeseen 1, paitsi jos niiden takaisinmaksu on yli 30 päivää myöhässä (ks. vaihe 2). Lisäksi kaikki lainat, joiden luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut, luokitellaan vaiheeseen 1. Vaiheen 1 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 2 – merkittävä luottoriskin kasvu

EU soveltaa määrällisten ja laadullisten arviointien yhdistelmää sen määrittämiseen, onko luottoriski lisääntynyt merkittävästi alullepanon jälkeen ja tehdäänkö siirto vaiheeseen 2:

— Kaikki lainat, joiden sopimusperusteiset maksut ovat myöhässä 31–90 päivää, siirretään vaiheeseen 2.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aaa) ja BB–:n (Ba3) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: ellei kyseessä ole vähäinen riski (edellä vaiheessa 1), heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alullepanohetken ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on vähintään kolme pykälää.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B+:n (B1) ja B:n (B2) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin kaksi pykälää.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B– (B3) tai alempi (CCC:n/Caa:n vaihteluvälillä), koskee alkuperäisenä kirjaamispäivänä seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin yksi pykälä.

— Lainat, joiden alullepano on tapahtunut ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja rasitteita, luokitellaan vaiheeseen 2.

Vaiheen 2 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 3 – luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

Lainat luokitellaan vaiheeseen 3, kun niiden takaisinmaksu on 90 päivää myöhässä tai kun lainan alullepanon jälkeen toteutuu yksi tai useampi tapahtuma, jolla on haitallinen vaikutus kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvioituihin tuleviin rahavirtoihin. Laina luokitellaan vaiheeseen 3 esimerkiksi siinä tapauksessa, että

— lainanottajan konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi

— lainanottajalla on ulkoisen luokituslaitoksen julkaisema D-luokitus

— lainanottaja on laiminlyönyt jonkin taloudellisen velvoitteensa EU:ta kohtaan, tai kun kyseessä on rahoitusapuna myönnetty laina, jos lainanottaja on laiminlyönyt maksunsa jollekin muulle ohjelmaa rahoittavalle kansainväliselle järjestölle.

Vaiheen 3 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

EU:lla on hallussaan myös ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita lainoja. Ne ovat laiminlyötyjä lainoja, joista EU on maksanut takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen toteutuskumppanille. Kaikki näiden lainojen oikeudet on siirretty EU:lle. EU kirjaa ne taseeseensa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. EU luokittelee ne ostetuiksi tai alun perin myönnetyiksi luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiksi lainoiksi ja laskee arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän koko voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion perusteella. EU:n ja toteutuskumppanien välisten asiaa koskevien sopimusten mukaisesti takaisinperintämenettelyt toteutetaan EU:n puolesta.

a) *Lainat valtioille*

EU perustaa lainojen arvonalentumista koskevan arviointinsa EU:n rahoituksen luonteeseen ja EU:n ainutlaatuiseen institutionaaliseen asemaan.

Kolmansille maille myönnettyjen lainojen arvonalentumisen osalta EU laskee odotettavissa olevat luottotappiot käyttäen ulkoisia luottokelpoisuutta koskevia tietoja ottaen kuitenkin huomioon etuoikeusasemansa velkojana, mikä vähentää luottoriskiä. Nykyarvoa laskettaessa diskonttokorkona on lainan alkuperäinen efektiivinen korko. Jos lainan korko on vaihtuva, diskonttokorkona käytetään sopimuksen perusteella määräytyvää tarkasteluhetken efektiivistä korkoa.

Jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta EU ei ole koskaan kärsinyt arvonalentumistappioita eikä takaisinmaksuja sille ole laiminlyöty. Näiden lainojen osalta EU ottaa niin ikään huomioon etuoikeusasemansa velkojana ja sen lisäksi suhteet jäsenvaltioihinsa. Nämä kaksi tekijää takaavat periaatteessa sen, että jäsenvaltioille myönnetyt lainat saadaan perittyä takaisin kokonaan niiden erääntyessä. Siksi EU katsoo, että jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä ja ettei tilastollinen lähestymistapa näiden lainojen odotettavissa olevien luottotappioiden laskemiseksi ole tarkoituksenmukainen. Näin ollen tuotto- ja kululaskelmaan ei jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta kirjata odotettavissa olevia luottotappioita.

b) *Saamiset*

EU arvostaa arvonalentumistappiot koko elinkaaren ajalta odotettavissa olevaan luottotappioiden määrään hyödyntäen käytännön apukeinoja (esimerkiksi varausmatriisia).

c) *Käteisvarat ja muut rahavarat*

EU säilyttää käteisvaroja ja muita rahavaroja käyttötileillä ja enintään kolmen kuukauden määräaikaistalletuksina. Käteisvaroja säilytetään pankeissa, joiden luottoluokitus on erittäin korkea (ks. liitetieto **6.6**), joten maksukyvyttömyyden todennäköisyys on hyvin pieni. Kun otetaan huomioon lyhytaikaisuus ja pienet maksukyvyttömyystodennäköisyydet, käteisvarojen ja muiden rahavarojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä. Näin ollen käteisvarojen osalta ei kirjata arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää.

Kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvälineet poistetaan taseesta, kun EU:lla ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun EU on siirtänyt kaikki olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut toiselle osapuolelle. Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä.

1.5.6 *Vaihto-omaisuus*

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Hankintamenoa määritettäessä käytetään FIFO-menetelmää. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisen tuotannon hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista suoraan kohdistettavissa olevista menoista sekä valmistuksen yleismenoista, jotka perustuvat normaaliin toiminta-asteeseen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta ja myynnistä johtuvat menot. Jos vaihto-omaisuutta säilytetään luovutettavaksi veloituksetta tai nimellistä veloitusta vastaan, se arvostetaan hankintamenoon tai jälleenhankintahintaan – sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Jälleenhankintahinta on hinta, jonka EU maksaisi hankkiessaan omaisuuserän tilinpäätöspäivänä.

1.5.7 *Ennakkomaksut*

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä kulloinkin määrätyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava EU:lle. Koska ennakkomaksut pysyvät EU:n määräysvallassa ja EU on oikeutettu tukikelvottoman osan palautukseen, määrä esitetään omaisuuseränä.

Ennakkomaksu kirjataan alun perin taseeseen, kun raha siirretään vastaanottajalle. Se arvostetaan annetun vastikkeen määrään. Myöhempinä tilinpäätöspäivinä ennakkomaksut arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty tilikauden aikana aiheutuneet tukikelpoiset menot (mukaan lukien arvioidut määrät tarvittaessa).

Ennakkomaksujen tuottamat korot kirjataan sitä mukaa kuin ne kertyvät ja asianomaisen sopimuksen mukaisesti. Kertynyt korkotuotto arvioidaan mahdollisimman luotettavien tietojen perusteella vuoden lopussa ja merkitään taseeseen.

Muut jäsenvaltioille suoritettavat ennakot, joilla EU korvaa jäsenvaltioille ennakkomaksut, jotka ne ovat suorittaneet tuensaajille (mukaan lukien yhteistyössä hallinnoitavat rahoitusvälineet), kirjataan varoiksi ja merkitään kirjanpidossa ennakkomaksuiksi. Myöhemmin muut ennakot jäsenvaltioille arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty kohtuullisten ja perusteltavissa olevien oletusten pohjalta muodostettu paras arvio lopullisille tuensaajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista.

Rahoitusosuudet EU:n erityisrahastoihin (kuten varainhoitoasetuksen 238 artiklassa on vahvistettu), joita ei ole konsolidoitu Euroopan komissiossa, tai muihin konsolidoinnin ulkopuolisiin yhteisöihin, luokitellaan ennakkomaksuiksi, koska niiden tarkoituksena on tarjota erityisrahastolle käteisvaroja, jotta se voisi rahoittaa tavoitteissaan määriteltyjä erityistoimia. EU:n rahoitusosuudet erityisrahastoihin arvostetaan EU:n rahoitusosuuden alkuperäiseen määrään, josta vähennetään tukikelpoiset menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät), jotka ovat syntyneet erityisrahastolle raportointikauden aikana ja jotka on kohdennettu EU:n rahoitusosuuteen asianomaisen sopimuksen mukaisesti.

1.5.8 *Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista*

EU:n tilinpäätössäännöissä edellytetään, että vaihtoon perustuvat ja muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot esitetään erikseen. Nämä kaksi luokkaa erotetaan toisistaan siten, että termi ”saamiset” on varattu vaihtoon perustuville transaktioille ja muille kuin vaihtoon perustuille transaktioille, kun taas silloin, jos EU saa arvoa toiselta yhteisöltä antamatta sille suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa, käytetään termiä ”kerrytettävissä olevat rahamäärät” (esimerkiksi omiin varoihin liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta).

Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ovat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuja rahoitusvaroja, lukuun ottamatta eräitä takaussopimusten saamisia koskevia määriä, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi (ks. liitetieto **1.5.5**).

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kirjataan niiden hankintapäivän käypään arvoon, josta on vähennetty mahdollinen arvon alentuminen. Kerrytettävissä olevien rahamäärien arvon alentuminen todetaan muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden osalta silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei EU pysty perimään kaikkia kerrytettävissä olevia rahamääriä muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Lisäksi kirjataan aiempaan kokemukseen perustuva yleinen arvonalentuminen sellaisista voimassa olevista perintämääräyksistä, joista ei ole vielä tehty erillistä arvonalentumiskirjausta. Ks. liitetieto **1.5.14**, joka koskee vuoden lopussa kirjattavien tulojäämien käsittelyä. Määrät, jotka esitetään muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevina rahamäärinä, eivät ole rahoitusvälineitä, koska ne eivät perustu sopimukseen, joka synnyttää rahoitusvelan tai oman pääoman ehtoisen instrumentin. Tästä huolimatta muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevat rahamäärät esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa tarpeen mukaan yhdessä vaihtoon perustuvista transaktioista syntyvien saamisten kanssa.

1.5.9 *Käteisvarat ja muut rahavarat*

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuja rahoitusvaroja. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

1.5.10 *Työsuhde-etuudet*

EU tarjoaa työntekijöilleen tiettyjä etuuksia (palkat ja sosiaaliturva). Kirjanpidossa nämä on luokiteltava lyhytaikaisiin työsuhde-etuuksiin ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet ovat etuuksia, jotka on määrä maksaa viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen raportointikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät tekivät työsuorituksen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkat, vuosilomat, palkalliset sairauslomat ja muut lyhytaikaiset korvaukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan kuluiksi, kun asianomainen työsuoritus tehdään. Velkaa kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti maksetaan, jos EU:lla on työntekijän aiemman työsuorituksen seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen maksuvelvoite ja velvoite on arvioitavissa luotettavasti.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

EU myöntää työntekijöille tiettyjä työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia, joita ovat muun muassa Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän mukaiset vanhuus-, perhe- ja työkyvyttömyyseläkkeet sekä yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukainen sairausvakuutus (ks. liitetieto **2.9**). Nämä etuudet myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä, joka on jaettu kahteen alajärjestelmään. Etuuksia on kohdeltava samalla tavalla, jotta tilanteesta esitetään tasapuolinen kuva ja jotta esitetty kuva vastaa taloudellista todellisuutta.

— Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä (Pension Scheme of European Officials, PSEO): Tästä laskennallisesti rahoitetusta ([23]) järjestelmästä myönnetyt etuudet liittyvät vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeisiin sekä perhe-etuuksiin tai kuolemaan ennen eläkkeelle jäämistä. Etuuksia sovelletaan EU:n toimielimissä, virastoissa ja muissa EU:n elimissä työskenteleviin tai työskennelleisiin työntekijöihin tai menehtyneiden virkamiesten tai eläkkeensaajien perheenjäseniin. Henkilöstö maksaa palkastaan kolmanneksen näiden etuuksien aiheuttamista arvioiduista kustannuksista.

— Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä (JSIS): EU tarjoaa tämän järjestelmän mukaisesti sairausvakuutusturvan Euroopan komission, toimielinten, virastojen ja muiden elinten henkilöstölle korvaamalla sairauskulut. Etuudet, jotka myönnetään tästä järjestelmästä muille edunsaajille kuin nykyisille työntekijöille (kuten eläkeläiset ja orvot), luokitellaan ”työsuhteen päättymisen jälkeisiksi etuuksiksi”.

Lisäksi EU tarjoaa työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia EU:n toimielinten jäsenille ja entisille jäsenille erillisten eläkejärjestelmien välityksellä. Nämä esitetään kohdassa ”Muut eläke-etuusjärjestelmät”. Näiden järjestelmien mukaisesti EU tarjoaa eläke-etuuksia komission, Euroopan unionin tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, neuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenille sekä Euroopan oikeusasiamiehelle ja tietosuojavaltuutetulle. EU tarjoaa sairausvakuutusturvan EU:n toimielinten jäsenille yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

Edellä mainitut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet luokitellaan EU:n etuuspohjaisiksi velvoitteiksi. Ne lasketaan tilinpäätöspäivänä arvioimalla työntekijöiden tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien aikana ansaitsemien tulevien etuuksien määrä, diskonttaamalla kyseinen määrä ja vähentämällä järjestelyn mahdollisten varojen käypä arvo. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen arvo lasketaan vuosittain soveltamalla ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla järjestelystä maksettavat arvioidut tulevat rahavirrat käyttämällä maksettavien etuuksien kanssa saman valuutan määräisten valtion joukkovelkakirjalainojen korkoja, joiden erääntymisaika vastaa suunnilleen eläkevastuun erääntymisaikaa.

EU:n henkilöstölle myönnettävät työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisällytetään yhteen yhteiseen järjestelmään, joka kattaa sekä eläkejärjestelmän (PSEO) että sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS). Oikeus JSIS-järjestelmän mukaiseen vakuutusturvaan edellyttää oikeutta PSEO-järjestelmän mukaiseen suojaan. Tämän henkilöstösäännöissä vahvistetun yhden yhteisen järjestelmän mukaan tietyt oikeudet, kuten oikeus siirrettyyn tai vähennettyyn eläkkeeseen PSEO-järjestelmän nojalla, saavutetaan kymmenen vuoden palveluksessaolon jälkeen. Työntekijän tätä seuraavalla palveluksessaoloajalla yhdessä yhteisessä järjestelmässä saavutettavat oikeudet ovat kuitenkin selvästi suuremmat kuin nuo alkuperäiset oikeudet, kuten käy ilmi myöhemmin vuosittain karttuvista eläkeoikeuksista.

([23]) Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä on etuusperusteinen laskennallinen (virtuaalinen) rahasto, jossa henkilöstön suorittamilla maksuilla rahoitetaan heidän tulevat eläkkeensä. Vaikka tosiasiallista sijoitusrahastoa ei olekaan, katsotaan, että määrä, joka sellaiseen olisi kertynyt, on sijoitettu jäsenvaltioiden pitkäaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja huomioitu Euroopan unionin tilinpäätökseen kirjatussa eläkevastuussa. Henkilöstösääntöjen 83 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot takaavat yhteisesti etuuksien maksamisen (ks. yksityiskohtainen kuvaus järjestelmästä asiakirjassa COM(2018) 829).

Sekä EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 että IPSAS-standardien käsitteellisessä viitekehyksessä todetaan, että tilinpäätösraportoinnin laadullisiin ominaisuuksiin kuuluu todenmukaisen kuvan antaminen, mikä edellyttää tilien perustana olevien toimien taloudellisen sisällön kuvaamista. Jotta näin voidaan toimia, aiheutunut rahoituskustannus kerrytetään tasaerinä henkilöstön arvioidun aktiivisen palveluksessaolon aikana. Tätä menetelmää sovelletaan johdonmukaisesti etuuksiin, jotka myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenarvostukset kattavat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyn varojen tuotot, ja ne kirjataan välittömästi nettovaroihin. Tätä menetelmää sovelletaan johdonmukaisesti etuuksiin, jotka myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä.

Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenarvostukset kattavat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyn varojen tuotot, ja ne kirjataan välittömästi nettovaroihin.

EU kirjaa nettokorkokulut (tuotot) ja muut etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät kulut tuotto- ja kululaskelman otsakkeeseen ”Henkilöstö- ja eläkekulut”.

Jos tarjottuja etuuksia muutetaan tai rajoitetaan, aiempaan työsuoritukseen liittyviin etuuksiin tästä aiheutuva muutos tai rajoituksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan. Velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan, kun velvoite täytetään. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan, paitsi jos muutosten edellytyksenä on, että työntekijät pysyvät palveluksessa määrätyn ajan.

1.5.11 *Varaukset*

Varaus kirjataan silloin, kun EU:lla on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmansia kohtaan, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois unionista ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Tulevia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattava varaus on paras arvio olemassa olevan velvoitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

Tappiollisia sopimuksia koskevat varaukset arvostetaan sopimuksen päättämisen arvioitujen kustannusten nykyarvoon tai sopimuksen jatkamisen arvioitujen nettokustannusten nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi.

1.5.12 *Rahoitusvelat*

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, jaksotettuun hankintamenoon taseessa arvostettaviksi rahoitusveloiksi (lainat) tai takaussopimusveloiksi.

Ottolainaus

Lainoja ovat lainat luottolaitoksilta ja velkakirjalainat (EU:n joukkovelkakirjat, EU:n talletukset ja EU:n velkasitoumukset). Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saatu rahamäärä (saadun vastikkeen käypä arvo), josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmässä vaiheessa ne kirjataan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Saadun rahamäärän, josta on vähennetty transaktiomenot, ja lunastusarvon välinen mahdollinen erotus kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan laina-aikana efektiivisen koron menetelmää soveltaen. EU:lle koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, ovat vähäisiä ja kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Ottolainaus luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Tähän sisältyvät johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen. Niitä käsitellään kirjanpidossa kuten tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja (ks. liitetieto **1.5.5**).

Takaussopimusten mukaiset velat

EU kirjaa takaussopimuksen mukaisen velan, kun se solmii sopimuksen, joka edellyttää EU:ta suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä. Jos takaussopimuksessa edellytetään, että EU suorittaa maksuja rahoitusvälineiden hintamuutosten tai muiden takauksen kohteiden muutosten johdosta, takaussopimus kuuluu johdannaisiin eli on käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka. Kaikki muut takaussopimukset kirjataan rahoitusvarauksiksi.

Takaussopimuksen mukaiset velat kirjataan alun perin käypään arvoon. Se on preemiosaamisen nettonykyarvo, jos se on markkinaehtoinen. Jos takauspalkkiota ei peritä tai vastike ei ole käypä arvo, käypä arvo määritetään sellaisten takaussopimusten toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella, jotka vastaavat täysin asianomaista takaussopimusta, jos tällaisia hintoja on saatavilla, tai käyttämällä arvostusmenetelmää. Jos luotettavaa käypää arvoa ei voida määrittää havainnoimalla toimivia markkinoita suoraan tai muulla arvostusmenetelmällä, takaussopimukseen liittyvä velka arvostetaan alun perin koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Myöhempi arvostaminen riippuu takauksesta johtuvan luottoriskin kehityksestä, jota seurataan kohdentamalla takaussopimus vaiheisiin. Takaussopimuksen vaiheisiin kohdentamisessa keskeinen riski-indikaattori on taatun velan luottoluokitus. Vaiheisiin perustuvassa mallissa verrataan alkuperäistä luottoluokitusta tilinpäätöspäivän luottoluokitukseen.

Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi (”vaihe 1”), takausvelat arvostetaan 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi (”vaihe 2”), takausvelat arvostetaan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi.

Yhden velkainstrumentin kattavissa takaussopimuksissa taatun velan vaiheisiin kohdentamisen periaatteet ovat samat kuin jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen (ks. liitetieto **1.5.5**).

Salkun takauksissa taatun velan vaiheisiin kohdentamisen periaatteet ovat samat kuin jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta:

— Vaiheisiin kohdentamisessa otetaan huomioon takauksen kattaman salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus – tai takauksen luokitus – yksittäisten velkainstrumenttien luokituksen sijaan.

— Takauksia, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aa1) ja BB–:n (Ba3) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin kaksi pykälää.

— Takauksia, joiden luottoluokitus on B+ (B1) tai alempi alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin yksi pykälä.

Jos luottoluokituksia ei ole saatavilla mutta odotettavissa olevat vuotuiset maksuvaatimukset on arvioitu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, myös maksuvaatimusten tosiasiallista tasoa alkuperäiseen arvioon verrattuna pidetään tarkoituksenmukaisena riski-indikaattorina luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi EU voi soveltaa luottoriskin merkittävän lisääntymisen laadullista arviointia saatavilla olevien kohtuullisen ja perustellun lisäinformaation perusteella.

Takaussopimukset, jotka on tehty ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, luokitellaan vaiheeseen 2.

Luokitus vaiheeseen 3 ja ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat eivät koske takaussopimuksia.

Takaussopimukset luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, paitsi jos EU:lla on ehdoton oikeus lykätä velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja

EU:n erityisrahastot, joiden katsotaan kuuluvan komission operatiiviseen toimintaan (eli erityisrahastot Madad ja Columbia), kirjataan komission tileihin ja konsolidoidaan EU:n tilinpäätökseen. Näin ollen muiden rahoittajien rahoitusosuudet EU:n erityisrahastoihin täyttävät muista kuin vaihtoon perustuvista ehtoja sisältävistä transaktioista saatavien tulojen edellytykset, ja ne esitetään rahoitusvelkoina siihen asti, kun siirrettyihin rahoitusosuuksiin liittyvät ehdot ovat täyttyneet eli tukikelpoiset menot ovat syntyneet erityisrahastolle. Erityisrahaston tehtävänä on rahoittaa erityishankkeita ja palauttaa jäljellä olevat varat toiminnan päätyttyä. Tilinpäätöspäivänä jäljellä olevat rahoitusosuuksiin liittyvät velat arvostetaan saatujen rahoitusosuuksien määrään, josta vähennetään erityisrahastolle aiheutuneet menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät). Raportointia varten nettomenot kohdennetaan muiden rahoittajien rahoitusosuuksiin 31. joulukuuta mennessä maksettujen nettorahoitusosuuksien suhteessa. Rahoitusosuuksien kohdentaminen on vain suuntaa antava. Kun erityisrahasto lopetetaan, erityisrahaston hallintoneuvosto päättää jäljellä olevien varojen lopullisesta jakamisesta.

Samoja arvostusperiaatteita sovelletaan EU:n ohjelmiin maksettaviin ulkopuolisiin rahoitusosuuksiin, jos tällaisten rahoitusosuuksien saamisen ehtona on, että varat käytetään rahoitusosuussopimuksissa määrätyllä tavalla tai muuten ne palautetaan maksajalle.

1.5.13 *Muut lyhytaikaiset velat*

Huomattava osa Euroopan unionin muista lyhytaikaisista veloista on maksamattomia maksupyyntöjä tuensaajilta, joille on myönnetty avustuksia tai muuta EU:n rahoitusta (muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot). Ne kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyyntö vastaanotetaan. Rahoituksen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet hyväksyvät tarkastuksen jälkeen kyseisten menojen tukikelpoisuuden.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat muut lyhytaikaiset velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa, ja vastaavat tukikelpoiset menot kirjataan, kun Euroopan unioni on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.5.14 *Siirtovelat ja -saamiset sekä tulo- ja menoennakot*

Liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos EU:n toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esimerkiksi perussopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätökseen merkitään vastaava tulojäämä. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelaksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

Myös menot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menojäämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan komission antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa todenmukaisen kuvan esitetyistä taloudellisista ja muista tapahtumista. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevista palveluista tai tavaroista on suoritettu maksu etukäteen, vastaavat menot merkitään tilinpäätökseen siirtosaamisiin menoennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.6 TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.6.1 *Tulot*

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Suurin osa EU:n tuloista saadaan muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista seuraavasti:

BKTL-varat, alv ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat

Tulot kirjataan sillä kaudella, jolla komissio lähettää jäsenvaltioille pyynnön maksaa niiden rahoitusosuudet. Nämä summat arvostetaan ”pyydettyyn määrään”. Koska alv, BKTL-varat ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat perustuvat asianomaista varainhoitovuotta koskeviin arvioihin, niiden määriä voidaan tarkistaa muutosten perusteella siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ilmoittavat lopulliset tiedot. Arvioon tehdyn muutoksen vaikutukset otetaan huomioon määritettäessä sen kauden nettoylijäämää tai -alijäämää, jolla muutos tapahtui.

Perinteiset omat varat

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista ja niihin liittyvät tuotot kirjataan, kun vastaavat A-kirjanpitoon liittyvät kuukausikatsaukset saadaan jäsenvaltioilta (mukaan lukien kannetut tullimaksut ja sellaiset erääntyneet määrät, joille on vakuus ja joita ei ole riitautettu). Jäsenvaltioiden keräämät varainhoitovuotta koskevat tulot, joita ei ole vielä maksettu komissiolle, arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja merkitään taseeseen siirtosaamisiksi. B-kirjanpitoon liittyvät jäsenvaltioiden toimittamat neljännesvuosikatsaukset (mukaan lukien tullimaksut, joita ei ole kannettu ja joilla ei ole vakuutta, sekä vakuudelliset määrät, jotka velallinen on riitauttanut) kirjataan tuotoiksi, joista on vähennetty osuus, jonka jäsenvaltiot saavat pidättää kantokuluina. Lisäksi kirjataan arvonalennus, joka vastaa perimättä jäävien saamisten määrästä tehtyä arviota.

Sakot

Sakoista saatavat tuotot kirjataan silloin, kun komission päätös sakon määräämisestä on hyväksytty ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Sakkopäätöksen tekemisen jälkeen sakon saaneiden yhteisöjen on kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta

— joko hyväksyttävä päätös ja maksettava sakko määräajassa, jolloin EU kirjaa saamisen lopullisesti perityksi, tai

— oltava hyväksymättä päätöstä ja nostettava kanne EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Sakko on kuitenkin aina maksettava kolmen kuukauden määräajassa, koska kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta (SEUT-sopimuksen 278 artikla). Saatu rahamäärä käytetään kerrytettävissä olevan rahamäärän kuittaamiseen. Yritys voi kuitenkin komission tilinpitäjän suostumuksella antaa määrää vastaavan pankkitakauksen. Tällöin sakko pysyy saamisena. Jos rahamäärää tai takausta ei saada ja yrityksen maksukykyä pidetään epävarmana, saamisen arvoa alennetaan kirjanpidossa.

Jos yritys, joka on jo maksanut sakon alustavasti, nostaa päätöksestä kanteen, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisissa veloissa. Jos taas pidetään mahdollisena, että unionin yleinen tuomioistuin antaa EU:n vastaisen tuomion, kirjataan varaus, joka kattaa kyseisen riskin. Jos alustavan maksun sijaan on saatu vakuus, kerrytettävissä olevaa rahamäärää pienennetään kirjanpidossa.

Komission saamat korot, jotka kertyvät pankkitileiltä, joille saadut maksut talletetaan, kirjataan tuotoiksi, ja ehdollisten velkojen määrää korotetaan vastaavasti.

Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut alustavasti maksettuja sakkoja erillisessä rahastossa (BUFI). Varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin.

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja kulut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja kulut asianomaiselle kaudelle. Efektiivistä korkokantaa laskiessaan EU arvioi rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusvälineen kaikki sopimusehdot (kuten mahdollisuuden suorittaa maksu ennen eräpäivää), mutta huomioon ei oteta tulevia luottotappioita. Laskelmaan sisällytetään kaikki sellaiset sopimuspuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit.

Siitä alkaen, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai samankaltaisten rahoitusvarojen muodostaman ryhmän arvon katsotaan alentuneen (”vaihe 3”), korkotuotto kirjataan käyttämällä sitä korkokantaa, jota on käytetty tulevien rahavirtojen diskonttaamiseen arvonalentumistappiota määritettäessä.

Osinkotuotot

Osinkotuotot ja vastaavien voitonjakojen tuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tuotot ja kulut

Tämä erä kattaa kyseisistä rahoitusvaroista syntyvät käypään arvoon arvostetut voitot (tuotot) ja käypään arvoon arvostetut tappiot (kulut), mukaan lukien ne, jotka ovat peräisin valuuttamuunnoksista. Korollisten rahoitusvarojen osalta tämä sisältää myös korot. Ks. myös liitetieto **3.9**.

Tuotot takaussopimuksista

Takaussopimuksista saadut tuotot (takauspalkkiot) kirjataan siltä ajalta, jona EU on valmis korvaamaan takaussopimuksen mukaiselle takauksen haltijalle mahdollisesti syntyvän luottotappion. Sovelletussa jaksotusaikataulussa otetaan huomioon ajan kuluminen ja vakuuden kattaman vastuun määrä. Takaussopimuksista saataviin tuottoihin sisältyy myös takaussopimukseen liittyvän velan jaksottaminen tapauksissa, joissa takaus on annettu ilman vastiketta tai nimellistä vastiketta vastaan.

1.6.2 *Menot*

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat kulut ovat tyypillisiä EU:lle, ja ne muodostavat valtaosan unionin menoista. Ne liittyvät varojen siirtoon tuensaajille, ja ne voidaan jakaa seuraaviin kolmeen ryhmään: i) saamiset, ii) sopimuksen mukaiset siirrot ja harkinnanvaraiset avustukset sekä iii) rahoitusosuudet ja lahjoitukset.

Siirrot kirjataan kuluiksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu asianmukaisten säännösten (varainhoitoasetus, henkilöstösäännöt tai muu lainsäädäntö) mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit ja velvoitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Sellaiset vuoden loppuun mennessä kertyneet tukikelpoiset menot, jotka EU on velkaa tuensaajille mutta joita ei vielä ole kirjattu, arvioidaan ja merkitään taseeseen menojäämiksi.

Tavaroiden ja palvelujen ostamiseen liittyvistä vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat menot kirjataan silloin, kun EU vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan niiden laskun osoittamaan alkuperäiseen määrään. Lisäksi tilinpäätöspäivänä tarjottuun palveluun liittyvät kustannukset sen ajanjakson aikana, jona laskua ei ole vielä saatu eikä hyväksytty, arvioidaan ja kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

1.7 EHDOLLISET VARAT JA VELAT

1.7.1 *Ehdolliset varat*

Ehdollinen omaisuuserä on potentiaalinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EU:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin, kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.7.2 *Ehdolliset velat*

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EU:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois rahastosta tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti. Ehdolliset velat ilmoitetaan tilinpäätöksessä, paitsi jos on hyvin epätodennäköistä, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentäviä resursseja siirtyy pois rahastosta.

1.8 RAHAVIRTALASKELMA

Rahavirtalaskelman sisältämien tietojen perusteella arvioidaan, miten hyvin EU kykenee kerryttämään käteisvaroja ja muita rahavaroja ja millainen näiden varojen tarve on.

Rahavirtalaskelman laadinta perustuu epäsuoraan esittämistapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitovuoden taloudellista tulosta oikaistaan sellaisten toimien vaikutuksella, joihin ei liity maksutapahtumaa, aikaisempien tai tulevien tilikausien toimintaan kuuluvien maksujen jaksotuksilla sekä investointien rahavirtoihin kuuluvilla tuotto- ja kuluerillä.

Ulkomaanvaluutan määräisten toimien rahavirrat kirjataan EU:n tilinpäätösvaluuttana (euroina). Muuntokurssina käytetään rahavirtalaskelman laatimispäivän euron kurssia.

Rahavirtalaskelmassa esitetään tilikauden rahavirrat jaoteltuina toiminnan, investointien ja rahoitustoimien rahavirtoihin.

Toiminnan rahavirrat sisältävät muusta EU:n toiminnasta kuin investoinneista kertyvät rahavirrat. Suurin osa EU:n toiminnasta kuuluu näihin rahavirtoihin.

Investointien rahavirrat sisältävät aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja luovutukset sekä sellaiset muihin investointeihin liittyvät hankinnat ja luovutukset, joita ei sisällytetä muihin rahavaroihin. Tuensaajille myönnettyjä lainoja ei ole sisällytetty investointien rahavirtaan, koska ne ovat osa EU:n yleisiä tavoitteita ja siten EU:n päivittäisiä toimia. Tavoitteena on esittää vain EU:n varsinaiset investoinnit.

Rahoitustoiminta on toimintaa, joka johtaa muiden kuin tuensaajille back-to-back-periaatteella tai aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan (jotka sisältyvät muuhun toimintaan) myönnettyjen lainojen suuruuden ja koostumuksen muutoksiin.

2. **TASEEN LIITETIEDOT**

VARAT

2.1 **AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

(miljoonaa euroa)

Kirjanpitoarvo 31.12.2023, brutto	*2 085*
Lisäykset	*331*
Luovutukset	*(152)*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*0*
Muut muutokset	*(7)*
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, brutto	**2 257**
Kertyneet poistot 31.12.2023	*(1 109)*
Poistot varainhoitovuoden aikana	*(191)*
Palautuneet poistot	*-*
Luovutukset	*137*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*0*
Muut muutokset	*0*
Kertyneet poistot 31.12.2024	**(1 162)**
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, netto	**1 095**
Kirjanpitoarvo 31.12.2023, netto	*976*

Suurin osa näistä määristä liittyy tietokoneohjelmistoihin.

2.2 **AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET**

Avaruusresurssien luokka kattaa käyttöomaisuushyödykkeet, jotka liittyvät EU:n kahteen avaruusohjelmaan: maailmanlaajuisiin satelliittinavigointijärjestelmiin eli Galileoon ja Euroopan geostationaariseen navigointilisäjärjestelmään (EGNOS) sekä Euroopan maanseurantaohjelmaan (Copernicus). Niiden avaruusjärjestelmien resurssit, jotka eivät vielä ole toiminnassa, sisältyvät otsakkeeseen ”Keskeneräiset hankinnat”. EU:n avaruusohjelmiin liittyviä omaisuuseriä on rakennettu Euroopan avaruusjärjestön (ESA) avustuksella.

Galileo-järjestelmään kuuluu tällä hetkellä 30 satelliittia. Galileo-järjestelmän toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden (sekä satelliittien että maa-asemien) arvo kertyneiden poistojen jälkeen oli 2 987 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024 (2 486 miljoonaa euroa vuonna 2023). Jäljellä olevia keskeneräisiä hankintoja oli 2 145 miljoonaa euroa (2 479 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Copernicus-ohjelman osalta toiminnassa on kahdeksan satelliittia ja rakenteilla on 17 satelliittia ja instrumenttia. Copernicuksen toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden arvo poistojen jälkeen oli 492 miljoonaa euroa (438 miljoonaa euroa vuonna 2023). Lisäksi keskeneräisiin hankintoihin kirjattiin Copernicus-satelliittien osalta 3 520 miljoonaa euroa (3 078 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Avaruusresurssien otsakkeeseen on sisällytetty myös EGNOSin maainfrastruktuuriin liittyviä käyttöomaisuushyödykkeitä 160 miljoonan euron arvosta (187 miljoonaa euroa vuonna 2023). Lisäksi EGNOS-järjestelmän omaisuuseriä kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin 345 miljoonaa euroa (289 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Huhtikuun 29. päivänä 2024 Euroopan komissio myi 23 Brysselissä sijaitsevaa rakennustaan SFPIM:lle (Société Fédérale de Participations et d'Investissement – Belgian valtion sijoitusyhtiö) 900 miljoonan euron kokonaismyyntihintaan. Kyseisten rakennusten nettokirjanpitoarvo oli 432 miljoonaa euroa. Voitto oli näin ollen 468 miljoonaa euroa, ja se kirjattiin kokonaisuudessaan myynnin tapahtuessa. Myynnin tuotot sijoitetaan uudelleen uusien rakennusten rahoittamiseen, jäljellä olevien rahoitusvelkojen takaisinmaksuun ja olemassa olevien rakennusten kunnostamiseen. Vaikka kauppa on allekirjoitettu kaikista 23 rakennuksesta, niiden käytöstä poisto tapahtuu asteittain siten, että viimeiset rakennukset luovutetaan syyskuussa 2029.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

(miljoonaa euroa)

	Maa-alueet ja rakennukset	Avaruusresurssit	Koneet ja kalusto	Irtaimisto ja ajoneuvot	Tietokonelaitteet	Muut	Rahoitusleasingsopimukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2023, brutto	*7 034*	*7 702*	*575*	*283*	*863*	*370*	*2 378*	*6 308*	*25 513*
Lisäykset	*57*	*4*	*25*	*31*	*83*	*22*	*6*	*1 786*	*2 014*
Luovutukset	*(1 056)*	*(0)*	*(117)*	*(59)*	*(234)*	*(87)*	*(28)*	*(0)*	*(1 581)*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*494*	*1 351*	*0*	*–*	*2*	*3*	*(281)*	*(1 569)*	*(0)*
Muut muutokset	*(3)*	*–*	*0*	*0*	*1*	*(1)*	*–*	*3*	*(1)*
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, brutto	**6 528**	**9 056**	**483**	**255**	**714**	**308**	**2 075**	**6 528**	**25 945**
Kertyneet poistot 31.12.2023	*(4 417)*	*(4 591)*	*(507)*	*(214)*	*(681)*	*(288)*	*(1 416)*		*(12 114)*
Poistot varainhoitovuoden aikana	*(141)*	*(826)*	*(27)*	*(16)*	*(89)*	*(18)*	*(77)*		*(1 195)*
Palautetut poistot	*–*	*–*	*–*	*1*	*(0)*	*–*	*–*		*1*
Luovutukset	*611*	*0*	*111*	*52*	*197*	*82*	*23*		*1 076*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*(159)*	*–*	*–*	*(0)*	*(2)*	*–*	*161*		*0*
Muut muutokset	*0*	*–*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*–*		*(0)*
Kertyneet poistot 31.12.2024	**(4 106)**	**(5 417)**	**(423)**	**(177)**	**(575)**	**(225)**	**(1 309)**		**(12 232)**
KIRJANPITOARVO 31.12.2024, NETTO	**2 422**	**3 639**	**59**	**77**	**139**	**83**	**766**	**6 528**	**13 713**
KIRJANPITOARVO 31.12.2023, NETTO	*2 617*	*3 111*	*68*	*69*	*181*	*82*	*962*	*6 308*	*13 399*

2.3 PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ ARVOSTETUT SIJOITUKSET

Komission edustaman EU:n osuutta Euroopan investointirahastossa (EIR) käsitellään kirjanpidossa osakkuusyrityksenä pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EIR toimii EU:n rahoituslaitoksena. Se on erikoistunut tarjoamaan riskipääomaa ja takauksia pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset). EIR toimii julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutena, jonka jäseniä ovat Euroopan investointipankki (EIP), EU ja ryhmä rahoituslaitoksia.

EU:n EIR:ssä 31. joulukuuta 2024 oli 29,7 prosenttia (29,7 % vuonna 2023) ja ääniosuus 29,7 prosenttia (29,7 % vuonna 2023). EIR:n on perussääntönsä mukaisesti siirrettävä vuotuisesta nettotuloksestaan vähintään 20 prosenttia sääntömääräiseen rahastoon, kunnes rahaston kumulatiiviset varat ovat 10 prosenttia merkitystä pääomasta. Tätä rahastoa ei saa käyttää voitonjakoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten EU:n osallistuminen EIR:ään on muuttunut varainhoitovuoden aikana.

(miljoonaa euroa)

	Euroopan investointirahasto
Osuus 31.12.2023	**1 365**
Rahoitusosuudet	–
Saadut osingot	*(7)*
Osuus nettotuloksesta	*83*
Osuus nettovaroista	*4*
Osuus 31.12.2024	**1 446**

EIR:n taloudellisten tietojen yhteenveto:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
	EIR yhteensä	EIR yhteensä
Varat	*7 789*	*6 554*
Velat	*(2 923)*	*(1 959)*
Ylijäämä/(alijäämä)	*280*	*234*

Edellä esitetty taloudellisten tietojen yhteenveto täsmäytetään EIR:ssä olevan omistusosuuden kirjanpitoarvon kanssa seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Osakkuusyrityksen nettovarat	*4 866*	*4 595*
Euroopan komission omistusosuus EIR:ssä	**29,7 %**	**29,7 %**
Kirjanpitoarvo	*1 446*	*1 365*

Komission edustama EU on maksanut merkitsemistään osakkeista EIR:n pääomasta 20 prosenttia 31. joulukuuta 2024. Jäljelle jäävä osuus, jota ei ole vaadittu maksettavaksi, on seuraava:

(miljoonaa euroa)

	EIR:n pääoma yhteensä	EU:n merkitsemä osuus
Osakepääoma yhteensä	*7 370*	*2 190*
Maksettu	*(1 474)*	*(438)*
Maksamista ei ole pyydetty	**5 896**	**1 752**

2.4 **RAHOITUSVARAT**

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	*2.4.1*	*269 903*	*242 265*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*2.4.2*	*39 058*	*32 018*
		308 961	**274 283**
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	*2.4.1*	*13 677*	*4 612*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*2.4.2*	*5 700*	*6 476*
		19 377	**11 088**
Yhteensä		**328 338**	**285 370**

2.4.1 *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
NextGenerationEU-välineen lainat ja rahoitusapu	*2.4.1.1*	*283 114*	*246 622*
Muut lainat	*2.4.1.2*	*466*	*255*
Yhteensä		**283 580**	**246 877**
Pitkäaikaiset		*269 903*	*242 265*
Lyhytaikaiset		*13 677*	*4 612*

2.4.1.1 NextGenerationEU-välineen lainat ja rahoitusapu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Lainat jäsenvaltioille	*251 457*	*221 883*
Lainat kolmansille maille	*31 656*	*24 739*
Yhteensä 31.12.2024	**283 114**	**246 622**
Pitkäaikaiset	*269 782*	*242 144*
Lyhytaikaiset	*13 332*	*4 477*

Lainat jäsenvaltioille

(miljoonaa euroa)

	NextGeneration-nEU	SURE	ERVM	Maksutase-lainat	EURATOM	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2023	*79 589*	*98 984*	*43 095*	*201*	*13*	*221 883*
Uudet lainat (nimellisarvot)	*29 446*	*–*	*1 800*	*–*	*–*	*31 246*
Takaisinmaksut	*–*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(13)*	*(2 613)*

(miljoonaa euroa)

	NextGeneration-nEU	SURE	ERVM	Maksutase-lainat	EURATOM	Yhteensä
Kirjanpitoarvon muutokset	*1 085*	*(145)*	*2*	*0*	*(0)*	*942*
Arvonalennuksen muutokset	–	–	–	–	–	–
Yhteensä 31.12.2024	**110 120**	**98 839**	**42 297**	**201**	–	**251 457**
Pitkäaikaiset	*108 686*	*90 539*	*39 517*	–	–	*238 742*
Lyhytaikaiset	*1 434*	*8 300*	*2 780*	*201*	–	*12 715*

Lainojen nimellisarvo 31. joulukuuta 2024 on 249,2 miljardia euroa (220,6 miljardia euroa vuonna 2023). Summasta 108,7 miljardia euroa koskee NextGenerationEU-välineen lainoja elpymis- ja palautumistukivälinettä ja REPowerEU-suunnitelmaa varten.

Tässä taulukossa ja kolmansille maille myönnettyjä lainoja koskevassa taulukossa jäljempänä rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

SURE, ERVM, Euratom ja maksutaselainat on toteutettu back-to-back-periaatteella. Tämä tarkoittaa, että lainat rahoitettiin vastaavalla lainanotolla samoin ehdoin. Maturiteetit ovat samat ja emissiovoitot/diskontot ja kustannukset peritään lainansaajalta. Eräpäivänä lainansaaja maksaa lainan takaisin komissiolle ja komissio maksaa takaisin ottamansa lainan. NextGenerationEU-välineen lainojen osalta lainaehtojen ja otettujen lainojen välillä ei ole back-to-back-suhdetta. Nämä lainat rahoitetaan yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, joka selitetään liitetiedossa **2.11.1.1**.

NextGenerationEU (elpymis- ja palautumistukiväline/REPowerEU)

Elpymis- ja palautumistukiväline on vuonna 2021 perustettu väliaikainen väline, jolla autetaan jäsenvaltioiden talouksia elpymään koronapandemiasta ja selviytymään paremmin vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä. Komissio ottaa EU:n elpymisvälineen (NextGenerationEU) kautta lainoja, joista saatavat varat elpymis- ja palautumistukiväline käyttää jäsenvaltioiden uudistusten ja investointien rahoittamiseen. Uudistusten ja investointien on oltava EU:n painopisteiden mukaisia ja vastattava haasteisiin, jotka on yksilöity talous- ja sosiaalipolitiikan koordinointia koskevan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa annetuissa maakohtaisissa suosituksissa. Rahoitus voidaan myöntää joko lainana (tuki, joka maksetaan takaisin) tai avustuksena (tuki, jota ei makseta takaisin, ks. liitetieto **2.5**). Jäsenvaltiot voivat saada rahoitusta enintään määrän, joka vastaa niille varattua lainojen ja avustusten määrää. Saadakseen tukea jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa Euroopan komissiolle. Kussakin suunnitelmassa esitetään vuoden 2026 loppuun mennessä toteutettavat uudistukset ja investoinnit ja määritellään selvät välitavoitteet ja tavoitteet, jotka Euroopan komissio analysoi ja Eurooppa-neuvosto hyväksyy. Elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja voidaan maksaa lainansaajille 31. joulukuuta 2026 asti, kuitenkin vasta sen jälkeen, kun ne ovat saavuttaneet sovitut välitavoitteet.

Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa asetusta muutettiin vuonna 2023, jolloin jäsenvaltioille annettiin mahdollisuuden lisätä kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa REPowerEU-luku. Jäsenvaltiot voivat rahoittaa investointeja ja uudistuksia REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Rahoitusta voidaan myöntää myös lainojen muodossa, jolloin hyödynnetään elpymis- ja palautumistukivälineen lainavaroja, joita jäsenvaltiot eivät ole vielä pyytäneet.

Joulukuun 31. päivään 2024 mennessä oli tehty 290,9 miljardin euron lainasopimukset. Niistä oli jo maksettu 108,7 miljardia euroa.

Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE)

SURE-välineestä annettiin rahoitusapua, jonka tavoitteena oli auttaa pitämään ihmiset työssä ja tukea työpaikkoja, joihin koronaviruspandemia vaikutti. Välineen käytettävyys päättyi 31. joulukuuta 2022. Lainoja maksettiin 98,4 miljardia euroa (nimellisarvo). Maksuja ei ole enää suorittamatta.

Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)

ERVM mahdollisti rahoitustuen myöntämisen taloudellisissa vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille. Ohjelman voimassaolo on päättynyt lukuun ottamatta erityisiä tapahtumia, kuten lainojen maksuajan pidennyksiä. Irlanti maksoi vuonna 2024 takaisin 0,8 miljardia euroa erääntynyttä ERVM:n lainapääomaa. Portugali puolestaan pyysi maksuajan pidennystä 1,8 miljardin euron summalle. Uusi laina rahoitettiin vuonna 2028 erääntyvällä pitkäaikaisella joukkolainalla.

Maksutaselainat

Tämä on politiikkalähtöinen rahoitusväline, jolla tarjotaan keskipitkän aikavälin rahoitustukea jäsenvaltioille, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön.

Euroopan atomienergiayhteisön lainat (Euratom)

Euroopan atomienergiayhteisö myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten. Jäsenvaltioihin tai niiden yhteisöihin liittyviä määriä ei ole maksamatta.

Lainat kolmansille maille

(miljoonaa euroa)

	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Ukrainan tukiväline	Euratom	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2023	*24 528*	*–*	*210*	*24 739*
Uudet lainat (nimellisarvot)	*1 145*	*13 112*	*–*	*14 257*
Takaisinmaksut	*(600)*	*–*	*–*	*(600)*
Kirjanpitoarvon muutokset	*(19)*	*205*	*(0)*	*187*
Arvonalennuksen muutokset	*(1 224)*	*(5 694)*	*(8)*	*(6 926)*
Yhteensä 31.12.2024	**23 831**	**7 623**	**203**	**31 656**
Pitkäaikaiset	*23 420*	*7 418*	*202*	*31 040*
Lyhytaikaiset	*411*	*205*	*1*	*617*

Kolmansille maille myönnettyjen lainojen nimellisarvo oli 47,2 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024 (33,5 miljardia euroa vuonna 2023).

Tässä taulukossa rivi ”Arvonalennuksen muutokset” vastaa odotettavissa olevien luottotappioiden uudelleenarvostusta 31. joulukuuta 2024. Rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Euratom toimii back-to-back-periaatteella.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitettiin vuoden 2022 loppuun saakka back-to-back-periaatteen mukaisesti. Vuonna 2023 käyttöönotetussa makrotaloudellinen rahoitusapu plus -ohjelmassa uudet makrotaloudellisen rahoitusavun lainat puolestaan toteutetaan pääasiassa yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, joka selitetään liitetiedossa **2.11.1.1**. Myös kaikkia uusia ohjelmia, kuten Ukrainan tukivälinettä, rahoitetaan yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä.

Makrotaloudellinen rahoitusapu

Makrotaloudellisella rahoitusavulla tarkoitetaan lainoja kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainakannan nimellisvastuu vuoden lopussa oli 33,7 miljardia euroa, josta 29,0 miljardia euroa oli myönnetty Ukrainalle.

Arvonalentumisesta johtuva vähennyserä oli 31. joulukuuta 2024 makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen osalta 10,2 miljardia euroa (9,0 miljardia euroa vuonna 2023). Summasta 10,1 miljardia euroa liittyy Ukrainalle myönnettyihin lainoihin. Vaikka kaikki Ukrainalta olevat vuonna 2024 erääntyneet saamiset maksettiin ajallaan eikä tilinpäätöksen laatimisajankohtana ollut maksattomia määriä tilinpäätössääntöjen mukaisesti, arvon alentuminen heijastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita, jotka lainoihin liittyvien merkittävien epävarmuustekijöiden vuoksi on arvioitu erityisen varovaisesti.

Lokakuussa 2024 annettiin asetus (EU) 2024/2773 Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja uuden Ukrainalle annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun hyväksymisestä. Ukrainan lainayhteistyömekanismissa Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saatuja ylimääräisiä tuloja käytetään ei-takaisinmaksettavan tuen antamiseen Ukrainalle. Tuen tarkoituksena on auttaa maata maksamaan takaisin uusia kahdenvälisiä lainoja, joita G7-kumppanit ja EU myöntävät tämän aloitteen puitteissa. EU allekirjoitti Ukrainan kanssa uuden makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen joulukuussa 2024. Lainan määrä on 18,1 miljardia euroa, ja se maksetaan Ukrainalle vuoden 2025 aikana. Koska Ukraina täytti vuoden loppuun mennessä kaikki maksamisen ehdoksi asetetut poliittiset ehdot, Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnetty makrotaloudellisen rahoitusavun laina katsottiin peruuttamattomasti sidotuksi. Kirjanpitoon kirjattiin näin ollen 7,1 miljardin euron odotettavissa olevaa luottotappiota koskeva varaus 31. joulukuuta 2024 (ks. myös liitetieto **2.10**).

Lisäksi muilla makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksilla ehdollisesti sidottuja määriä oli vuoden lopussa nostamatta 95 miljoonaa euroa (vuonna 2023 määrä oli 95 miljoonaa euroa).

EU myönsi Ukrainalle vuonna 2024 yhteensä 763 miljoonaa euroa korkotukea poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainoista aiheutuneita korkoja varten. Tämä merkitsee lainaehtojen muuttamista (ks. myös liitetiedot **3.15** ja **6.6**), ja määrä sisältyy edellä olevan taulukon kohtaan ”Kirjanpitoarvon muutokset”.

Ukrainan tukivälineen lainat

Ukrainan tukivälineestä annettu asetus ([24]) on vuonna 2024 hyväksytty uusi väline, jolla tarjotaan Ukrainalle enintään 50 miljardia euroa rahoitustukea, mukaan lukien enintään 33 miljardia euroa valtionlainoja. Maksut on määrä suorittaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Vuonna 2024 Ukrainalle maksettiin lainoja 13,1 miljardia euroa.

Arvonalentumisesta johtuva vähennyserä lasketaan samalla tavalla kuin Ukrainalle myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen vähennyserä. Arvonalentumisesta johtuva vähennyserä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 5,7 miljardia euroa. Tehdyistä lainasopimuksista oli vuoden lopussa käyttämättä 19,9 miljardin euron määrä, johon on liitetty ehtoja.

Euroopan atomienergiayhteisön lainat (Euratom)

Euroopan atomienergiayhteisö myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten. Maksamaton kokonaismäärä liittyy Energoatomille myönnettyihin lainoihin, jotka Ukrainan valtio on taannut. Näiden lainojen osalta on kirjattu 98 miljoonan euron arvonalentumisesta johtuva vähennyserä. Tehdyistä lainasopimuksista ei ole enää nostamattomia määriä.

Jäsenvaltioille ja kolmansille maille myönnettäviä lainoja koskeva EU:n talousarviotakuu

EU:n talousarviosta myönnetään takauksia EU:n ottamille lainoille, joilla rahoitetaan jäsenvaltioille ja kolmansille maille myönnettyjä lainoja. Jos tulevaisuudessa olisi maksamattomia lainoja, niiden rahoittamiseksi otetut lainat voitaisiin joutua maksamaan takaisin EU:n talousarviosta.

— NextGenerationEU-välinettä, ERVM:ää, maksutaselainoja, makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välinettä ja Ukrainan tukivälinettä varten otetut lainat taataan yksinomaan EU:n talousarviosta.

— SURE-tukivälineeseen liittyvä ottolainaus taataan EU:n talousarviosta, ja jäsenvaltiot ovat lisäksi myöntäneet sitä varten 25 miljardin euron takaukset.

— Makrotaloudellisen rahoitusavun ottolainaus kolmansille maille myönnettäviä lainoja varten katetaan ensi kädessä yhteisestä vararahastosta (ks. liitetieto **2.4.2.1**) ja sen jälkeen EU:n talousarviosta. Poikkeuksena ovat makrotaloudelliseen rahoitusapuun kuuluvat poikkeuksellisen rahoitusavun puitteissa Ukrainalle myönnetyt 6 miljardin euron lainat, joista 61 prosenttia katetaan jäsenvaltioiden antamilla takauksilla (ensimmäiset 9 % tappioista katetaan yhteisestä vararahastosta).

— Euratomiin liittyvä ottolainaus katetaan ensi kädessä kolmansien osapuolten antamilla takauksilla, sen jälkeen yhteisestä vararahastosta (ks. liitetieto **2.4.2.1**) ja sen jälkeen EU:n talousarviosta.

Ks. lisätietoja liitetiedosta **6.7**.

([24]) Asetus (EU) 2024/792.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 mennessä hyväksyttyihin tai päätettyihin rahoitusavun lainoihin (ERVM, makrotaloudellinen rahoitusapu, maksutaselaina ja Euratom). Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos ennen eropäivää hyväksytyn rahoitusapuna myönnetyn lainan takaisinmaksu on laiminlyöty, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut toimesta, jonka takaisinmaksu on laiminlyöty, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista (eli makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom-lainat kolmansissa maissa) – ks. liitetieto **4.1.1**.

Edellä mainittuihin rahoitusapuna myönnettyihin lainoihin liittyvä EU:n jäljellä oleva ehdollinen vastuu oli eropäivänä 53,9 miljardia euroa. Tuon päivän jälkeen suoritettujen takaisinmaksujen jälkeen EU:n takauksen kattamien lainojen arvo 31. joulukuuta 2024 on 47,4 miljardia euroa, joista Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on 5,9 miljardia euroa.

2.4.1.2 Muut lainat

Tällaisia lainoja on kolmenlaisia:

a) EU:n talousarvioon sisältyvistä ohjelmista (esim. maatalouden ja sähköistämisen rahoitusaloitteet ja EU:n työllisyys- ja sosiaalialan innovaatio-ohjelma) myönnetyt lainat. Nämä lainat olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 75 miljoonaa euroa (77 miljoonaa euroa vuonna 2023).

b) EU:lle siirretyt lainat: Nämä ovat EIP:n maksamia lainoja, ja niille annettiin takaus ESIR-rahaston ja ulkoisen lainanantovaltuuden puitteissa. Lainojen takaisinmaksu laiminlyötiin. Komissio maksoi takaukseen perustuvat maksuvaatimukset, ja näin ollen sillä on oikeus periä lainat takaisin. Tämän seurauksena nämä lainat on nyt kirjattu EU:n taseeseen. Komissiolla oli 31. joulukuuta 2024 tällaisiin lainoihin liittyviä takaisinperintäoikeuksia yhteensä 1,0 miljardin euron arvosta, mukaan lukien kertyneet korot (0,1 miljardia euroa vuonna 2023). Sen jälkeen kun on otettu huomioon odotettavissa olevat luottotappiot, taseeseen kirjattu arvo on kuitenkin 51 miljoonaa euroa (56 miljoonaa euroa vuonna 2023).

c) Yhteensä 340 miljoonan euron määräaikaistalletukset (122 miljoonaa euroa vuonna 2023), joiden maturiteetti on yli kolme kuukautta ja jotka eivät täytä muiden rahavarojen määritelmää.

2.4.2 *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset	*2.4.2.1*	*43 648*	*37 402*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset	*2.4.2.2*	*1 110*	*1 091*
Yhteensä		**44 758**	**38 493**
Pitkäaikaiset		*39 058*	*32 018*
Lyhytaikaiset		*5 700*	*6 476*

2.4.2.1 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset lajeittain

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Velkapaperit	*34 465*	*29 703*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	*5 975*	*4 806*
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	*3 201*	*2 893*
Lainat	*8*	*–*
Yhteensä	**43 648**	**37 402**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset	*37 948*	*30 967*
Lyhytaikaiset	*5 700*	*6 435*

Velkapaperit ovat pääasiassa valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoja. Ne ovat komission (pääasiassa yhteisessä vararahastossa ja talousarvion sakkorahastossa eli BUFI-rahastossa) tai EIP:n EU:n puolesta hallinnoimissa rahastoissa (salkuissa) (pääasiassa Horisontti 2020 ja innovaatiorahasto). Salkkujen arvonkehitys arvioidaan käyvän arvon perusteella (markkina-arvo). Arvopaperilainausohjelmien puitteissa lainattujen arvopapereiden markkina-arvo 31. joulukuuta 2024 oli 5,8 miljardia euroa (3,2 miljardia euroa vuonna 2023). Lainattuja arvopapereita ei ole poistettu EU:n taseesta, koska riskit ja edut ovat edelleen EU:lla.

Rahamarkkinarahastot ovat sijoitusrahastoja, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin velkapapereihin (esimerkiksi EIP:n Unitary-rahamarkkinarahasto). Pörssilistatut rahastot ovat sijoitusrahastoja, joilla käydään kauppaa arvopaperipörsseissä. Ne seuraavat indeksejä ja sisältävät osakkeiden, joukkovelkakirjojen, valuuttojen ja futuurisopimusten kaltaisia omaisuuseriä. Yhdistettyjen salkkujen sijoitukset ovat Verkkojen Eurooppa -välineen ja Horisontti 2020 -puiteohjelman EU-varoja, jotka on yhdistetty NER300-ohjelmaan kuuluviin jäsenvaltioiden varoihin. Niitä käytetään EIP:n rahoitus- ja investointitoimien takaamiseen.

”Muilla oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla” tarkoitetaan pääasiassa EU:n budjettivarojen sijoittamista toteutuskumppanien kautta riskipääomaan tai muuntyyppisiin sijoitusrahastoihin EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia tavoitteita ovat esimerkiksi toimintaansa aloittelevien pk-yritysten, tutkimuksen ja innovoinnin sekä infrastruktuurin rahoituksen saatavuuden parantaminen sekä EU:ssa että sen ulkopuolella.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset ohjelmittain

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Yhteinen vararahasto	*23 174*	*18 698*
Innovaatiorahasto	*10 616*	*8 754*
BUFI-sijoitukset	*2 141*	*2 268*
Selvitystilassa oleva EHTY	*1 206*	*1 219*
EBRD	*188*	*188*
Euroopan ulkosuhdehallinnon paikallisen henkilöstön eläkesuunnitelma	*128*	*97*
Horisontti 2020 ja Horisontti Eurooppa	*3 968*	*3 872*
Verkkojen Eurooppa -väline	*716*	*731*
Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt	*453*	*485*
Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto (EFSE)	*243*	*233*
Vihreän kasvun rahasto	*128*	*116*
Energiatehokkuuden rahoitusväline	*103*	*110*
Muut	*586*	*630*
Yhteensä	**43 648**	**37 402**
Pitkäaikaiset	*37 948*	*30 967*
Lyhytaikaiset	*5 700*	*6 435*

Yhteinen vararahasto

EU antaa rahoituskumppaneille takauksia oman pääoman ehtoisista sijoituksista ja lainoista aiheutuvien tappioiden varalta (ks. liitetieto **4.1**, EU:n talousarviotakuut). Säädösten mukaisesti EU:n talousarviossa varataan asteittain varoja, jotta kumppaneille voidaan maksaa näiden takausten kattamat tappiot. EU:n talousarviossa varataan varoja myös otettujen lainojen takaisinmaksua varten siltä varalta, että muille kuin jäsenvaltioille myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen ja Euratom-lainojen takaisinmaksu laiminlyödään.

Komissio on varainhoitoasetuksen mukaisesti perustanut yhteisen vararahaston, jonka avulla sen varaamia varoja hallinnoidaan yhdessä ainoassa salkussa. Varat sijoitetaan velkapapereihin, rahamarkkinarahastoihin ja pörssilistattuihin rahastoihin. EU:n talousarviosta yhteiseen vararahastoon osoitettujen varojen lisäksi yhteiseen vararahastoon osoitetaan laiminlyödyistä toimista takaisinperittyjä varoja, rahaston sijoituksista saatavia tuottoja ja EU:n rahoituskumppaneilta saamia korvauksia. Yhteinen vararahasto voi myös saada vapaaehtoisia maksuja jäsenvaltioilta ja muilta rahoittajilta, jotka tällä tavoin lisäävät käytettävissä olevia EU:n talousarviotakuita.

Saadut rahoitusosuudet kohdennetaan yhteisessä vararahastossa osioihin rahaston rahoittamiseen osallistuvasta ohjelmasta riippuen. Näitä ohjelmia koskevissa säädöksissä vahvistetaan annettuja takauksia varten tarvittava rahoitus. EU:n talousarviossa nämä yksilöllisestihankitut varat yhdistetään yhteiseen vararahastoon omaisuudenhoidon optimoimiseksi.

Yhteisen vararahaston varat olivat 31. joulukuuta 2024 kasvaneet, sillä InvestEU-takuiden, NDICI:n takuiden ja Ukraina-takausten avulla kerrytetään tarvittavia varoja ja lisäksi salkun arvo oli kasvanut 0,9 miljardia euroa. Varat olivat yhteensä 23,2 miljardia euroa, josta 19,8 miljardia euroa sijoitettiin velkapapereihin ja 3,3 miljardia euroa pörssilistattuihin rahastoihin.

Innovaatiorahasto

Innovaatiorahasto perustettiin kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamiseksi unionissa. Rahaston tarkoituksena on tukea tuloilla vähähiiliseen teknologiaan ja vähähiilisiin prosesseihin liittyvää innovointia tietyillä talouden aloilla. Innovaatiorahasto saa tulot, jotka saadaan 530 miljoonan päästöoikeuden asteittaisesta rahaksi muuntamisesta, sekä NER300-ohjelman 300 miljoonan päästöoikeuden rahaksi muuntamisesta saaduista varoista käyttämättä jääneet määrät (ks. liitetieto **3.8**). EIP hallinnoi varoja, kunnes ne käytetään aiottuun tarkoitukseen, ja sijoittaa ne velkapapereihin. Kasvu vuonna 2024 johtuu pääasiassa huutokauppatuloista.

BUFI-sijoitukset

Komissio on perustanut talousarvion sakkorahaston (BUFI) hallitakseen varoja, jotka se alustavasti saa valituksen kohteena olevista yrityksille määrätyistä sakoista. Ennen tiettyä sakkoa koskevaa lainvoimaista tuomioistuimen päätöstä komissio sijoittaa varat vieraan pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin.

Selvitystilassa oleva EHTY

EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolo päättyi 23. heinäkuuta 2002, ja kaikki EHTY:n varat siirrettiin Euroopan unionille. Ne varattiin hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen – esimerkiksi lähes hiilivapaaseen terästuotantoon johtavien läpimurtoteknologioiden – tutkimukseen. Komissio sijoittaa varat velkapapereihin, kunnes ne myönnetään tutkimustarkoituksia varten.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki

EU on investoinut Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) pääomaan, josta sillä oli 90 044 osaketta 31. joulukuuta 2024 (90 044 osaketta myös vuonna 2023). Niiden osuus on 2,9 prosenttia merkitystä osakepääomasta yhteensä. EU on sijoittanut osakepääomaa yhteensä 900 miljoonaa euroa, joista 713:ta miljoonaa euroa ei ole pyydetty maksettavaksi.

Horisontti 2020 ja Horisontti Eurooppa

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020:n (2014–2020) perustamisasetuksen mukaisesti on otettu käyttöön uusia rahoitusvälineitä, joilla voidaan parantaa tutkimus- ja innovointitoimintaa (T&I) harjoittavien yhteisöjen rahoituksen saantia. Nämä välineet ovat seuraavat:

— *InnovFin-laina- ja takauspalvelu T&I-toimintaa varten*, jonka puitteissa komissio jakaa taloudellisen riskin, joka liittyy EIP:n toteuttamien uusien rahoitustoimien salkkuun

— *pk-yritysten InnovFin-takausjärjestelmä ja pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline (SIUGI)*, joka muodostuu EIR:n hallinnoimista takausjärjestelyistä, joista tarjotaan takauksia ja vastatakauksia rahoituksen välittäjien uusille lainasalkuille (komissio jakaa SIUGIn puitteissa jäsenvaltioiden, EIR:n ja EIP:n kanssa annettuihin takauksiin liittyvän taloudellisen riskin)

— EIR:n hallinnoima *InnovFin-pääomajärjestely T&I-toimintaa varten*, josta tarjotaan sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin

— *Euroopan innovaationeuvoston rahasto*, joka tarjoaa oman pääoman ehtoista rahoitusta innovoinnin ja markkinoille saattamiseen liittyvien toimien vauhdittamiseen. Euroopan innovaationeuvoston rahastoa rahoitetaan Horisontti Eurooppa- ja Horisontti 2020 -ohjelmista.

Verkkojen Eurooppa -väline

Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013 ([25]) mukaisesti helpottamaan infrastruktuurihankkeiden mahdollisuuksia saada rahoitusta liikenteen, televiestinnän ja energian aloilla. Sitä hallinnoi EIP EU:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Se tarjoaa lainarahoituksen riskinjakoa etuoikeutettujen ja etuoikeusasemaltaan huonompien lainojen ja takausten muodossa sekä EU:n takaamaa tukea hankejoukkolainoille.

Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt

Nämä ovat EIR:n hallinnoimia oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä, jotka rahoitetaan COSME-ohjelmasta, CIP- ja MAP-ohjelmista sekä kasvua ja työllisyyttä koskevasta aloitteesta. Niillä tuetaan pk-yritysten perustamista ja käynnistys- (start-up-) ja kasvuvaiheessa olevien pk-yritysten rahoittamista EU:ssa investoimalla sopiviin erikoistuneisiin pääomasijoitusrahastoihin.

Johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen käyvän arvon hierarkia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavissa rahoitusvaroissa

(miljoonaa euroa)

Rahoitusvarojen tyyppi	31.12.2024	31.12.2023
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	*37 559*	*31 477*
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	*3 098*	*3 230*
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	*2 991*	*2 695*
Yhteensä	**43 648**	**37 402**

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Niiden johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Alkusaldo 1.1.2024	***2 695***
Investoinnit tilikaudella	*508*
Pääoman takaisinmaksut	*(85)*
Saadut tuotot	*(38)*
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	*(89)*
Siirrot tasolle 3	*–*
Siirrot tasolta 3	*–*
Muut	*0*
Loppusaldo 31.12.2024	**2 991**

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

2.4.2.2 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset tyypeittäin

(miljoonaa euroa)

Johdannaistyyppi	31.12.2024			31.12.2023		
	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Pääomasijoitussalkun takaus	*6 057*	*1 110*	*(60)*	*5 059*	*1 050*	*(53)*
Valuuttajohdannaiset	*2 417*	*–*	*(38)*	*1 528*	*41*	*(6)*
Yhteensä	**8 474**	**1 110**	**(98)**	**6 587**	**1 091**	**(60)**
Pitkäaikaiset		*1 110*	*(13)*		*1 050*	*(8)*
Lyhytaikaiset		*–*	*(84)*		*41*	*(52)*

Pääomasijoitussalkkujen takaukset

Otsake ”Pääomasijoitussalkkujen takaukset” sisältää EU:n rahoituslaitoksille antamat takaukset oman pääomasijoitussalkuille. Nämä takaukset luokitellaan johdannaisrahoitusvälineiksi ja kirjataan rahoitusvaroihin tai -velkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, koska ne eivät täytä takausvelan määritelmää – ks. liitetieto **1.5.12**. EU:n rahoitusvara tai rahoitusvelka mitataan kohteena olevien sijoitusten arvon perusteella.

Kokonaismäärä vastaa pääasiassa EU:n EIP-ryhmälle antamaa ESIR-takausta, ja EIP:n ja EIR:n oman pääoman ehtoisten sijoitusten nostettu määrä on 3,8 miljardia euroa (3,7 miljardia euroa vuonna 2023). Rahaston pääomasijoitussalkun EU-takauksen käypä arvo oli 1,1 miljardia euroa (1,0 miljardia euroa vuonna 2023).

Valuuttajohdannaiset

EU tekee valuuttatermiinisopimuksia suojautuakseen yhteisen vararahaston hallussa oleviin Yhdysvaltain dollarin määräisiin velkapapereihin liittyvältä valuuttariskiltä. Valuuttatermiinisopimusten mukaisesti EU on velvollinen maksamaan edellä olevassa taulukossa esitetyn sovitun nimellismäärän ulkomaan valuutassa (pay leg) ja sille maksetaan sovittu nimellismäärä euroissa (receive leg) sopimuksen erääntymispäivänä.

Tähän kohtaan sisältyy myös InvestEU-takuun kattamien valuuttariskiltä suojautumista koskevien toimien vaikutus sekä tapaukset, joissa EU takaa valuuttariskin.

Johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia

(miljoonaa euroa)

Johdannaistyyppi	31.12.2024		31.12.2023	
	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	*–*	*–*	*–*	*–*
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	*–*	*(27)*	*41*	*(1)*
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	*1 110*	*(71)*	*1 050*	*(59)*
Yhteensä	**1 110**	**(98)**	**1 091**	**(60)**

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä. Käyvän arvon tason 3 johdannaiset ovat pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksia.

Niiden johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Varojen/(velkojen) alkusaldo 1.1.2024	**992**
Maksetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	*170*
Palautetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	*(10)*
Maksetun takauksen tuotot	*(129)*
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	*16*
Siirrot tasolle 3	*–*
Siirrot tasolta 3	*–*
Muut	*0*
Loppusaldo 31.12.2024	**1 039**

2.5 **ENNAKKOMAKSUT**

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset			
Ennakkomaksut	*2.5.1*	*39 093*	*40 970*
Muut ennakot jäsenvaltioille	*2.5.2*	*1 682*	*371*
Rahoitusosuudet erityisrahastoissa		*85*	*76*
		40 861	**41 417**
Lyhytaikaiset			
Ennakkomaksut	*2.5.1*	*35 969*	*48 478*
Muut ennakot jäsenvaltioille	*2.5.2*	*2 089*	*1 780*
		38 058	**50 257**
Yhteensä		**78 919**	**91 675**

Eri ohjelmista suoritettavien ennakkomaksujen on oltava riittävän suuria, jotta tuensaajalla on riittävästi käteisvaroja hankkeen aloittamista ja edistämistä varten. Samalla on kuitenkin suojattava EU:n taloudelliset edut ja otettava huomioon oikeudelliset, operatiiviset ja kustannustehokkuuteen liittyvät rajoitteet.

2.5.1 *Ennakkomaksut*

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2024	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2023
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa						
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*3 885*	*(840)*	*3 045*	*3 614*	*(686)*	*2 928*
EAKR ja koheesiorahasto	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*	*31 502*	*(10 125)*	*21 378*
ESR	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*	*12 105*	*(3 236)*	*8 869*
Muut	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*	*8 755*	*(5 348)*	*3 408*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**	**55 976**	**(19 394)**	**36 582**
Suora hallinnointi						
Toteuttaja:						
Komissio	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*	*37 273*	*(12 782)*	*24 491*
joista elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*	*22 889*	*(3 710)*	*19 178*
EU:n toimeenpanovirastot	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*	*36 130*	*(21 683)*	*14 446*
Erityisrahastot	*508*	*(429)*	*79*	*639*	*(507)*	*133*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**	**74 042**	**(34 972)**	**39 070**
Välillinen hallinnointi						
Toteuttaja:						
Muut EU:n virastot ja elimet	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*	*4 983*	*(2 314)*	*2 670*
Kolmannet maat	*1 843*	*(1 103)*	*739*	*1 602*	*(1 166)*	*436*
Kansainväliset järjestöt	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*	*14 229*	*(9 713)*	*4 516*
Muut yhteisöt	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*	*17 606*	*(11 432)*	*6 175*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**	**38 421**	**(24 625)**	**13 797**
Yhteensä	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**	**168 439**	**(78 991)**	**89 448**
Pitkäaikaiset	*39 093*	–	*39 093*	*40 970*	–	*40 970*
Lyhytaikaiset	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*	*127 469*	*(78 991)*	*48 478*

Ennakkomaksut ovat maksettua rahaa, joten ne ovat toteutuneita maksumäärärahoja. Kuten liitetiedossa **1.5.7** todetaan, kyse on ennakoista, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi. Vaikka ennakkomaksut vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia (ks. liitetieto **5.1**), ne ovat menoja, joita ei ole vielä hyväksytty eikä kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan.

Yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin osalta koheesiopolitiikan ennakkomaksujen merkittävä väheneminen liittyy ohjelmakauteen 2014–2020. Ohjelmakausi on päättymässä, ja suurempia määriä on kuitattu, mikä merkitsee 18 miljardin euron vähennystä.

Ohjelmakauden 2021–2027 osalta merkittävimmät ennakkomaksut liittyvät myös koheesiopolitiikkaan (9,3 miljardia euroa, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 9 miljardia euroa).

Kasvu muussa yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa liittyy siihen, että oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta maksettiin ennakkomaksuja Euroopan alueille 6 miljardia euroa.

Kyseisten ennakkomaksujen nettomäärä oli vuoden lopussa 15,4 miljardia euroa (19,2 miljardia euroa vuonna 2023). Vähennys liittyy pääasiassa kuittauksiin, jotka tehtiin vuoden aikana (7,2 miljardia euroa) sen jälkeen, kun jäsenvaltiot olivat saavuttaneet välitavoitteet ja tavoitteet. Elpymis- ja palautumistukivälinettä muutettiin vuonna 2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/435 ([26]), jotta jäsenvaltioille voitiin antaa REPowerEU-lukujen kautta lisätukea uudistuksiin ja investointeihin, joilla edistetään unionin energiahuollon riippumattomuutta, varmuutta ja kestävyyttä. Jäsenvaltioille maksettiin REPowerEU-lukuihin liittyviä uusia ennakkomaksuja (2,4 miljardia euroa) vuonna 2024. Muut merkittävät määrät, joita on yhteensä 11,9 miljardia euroa (12,1 miljardia euroa vuonna 2023), liittyvät tutkimuksen alaan (pääasiassa Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmiin, jotka ovat EUR:n toimeenpanovirastojen ja komission toteuttamia).

Välillisessä hallinnoinnissa ennakkomaksut liittyvät pääasiassa sisäisiä politiikkoja koskeviin ohjelmiin, kuten Erasmus+ -ohjelmaan (4,3 miljardia euroa), Galileo- ja EGNOS-ohjelmiin (avaruusohjelmat, 2,7 miljardia euroa) sekä naapuruus-, kehitys- ja yhteistyön välineeseen ja sen edeltäjiin (2,5 miljardia euroa).

Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet

Tämä erä sisältää vakuudet, joita komissio edellyttää joissakin tapauksissa tuensaajilta, jotka eivät ole jäsenvaltioita, maksaessaan näille ennakkomaksuja. Tällaisista vakuuksista ilmoitetaan kaksi arvoa, jotka ovat nimellisarvo ja käypä arvo. Kun kyse on nimellisarvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma liittyy vakuuden olemassaoloon. Kun kyse on käyvästä arvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma on takausta vastaan suoritettu ennakkomaksu, josta vähennetään myöhemmät kuittaukset. Komissiolle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien nimellisarvo 31. joulukuuta 2024 oli 942 miljoonaa euroa (576 miljoonaa euroa vuonna 2023). Vakuuksien käypä arvo oli 587 miljoonaa euroa (525 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Tietyt seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) ja Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmien mukaisesti suoritetut ennakkomaksut katetaan käytännössä keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä, joka tunnettiin aiemmin osallistujien takuurahastona. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on monenkeskinen väline, jolla pyritään kattamaan riskit, jotka liittyvät siihen, että tuensaajat eivät suorita maksujaan näihin ohjelmiin kuuluvien epäsuorien toimien toteuttamisen aikana. Kaikki epäsuoriin toimiin osallistuvat, jotka saavat EU:lta avustuksen, maksavat 5 prosenttia EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärästä keskinäisen vakuutusjärjestelmän pääomaan. Komissio sijoittaa pääoman rahoitusmarkkinoille korkotuottojen saamiseksi. Korkoja voidaan käyttää sellaisten velkojen kattamiseen, joiden maksamisen unionille osallistuja on laiminlyönyt. Epäsuoran toimen päättyessä osallistujien suorittamat maksut maksetaan niille takaisin. EU (komission edustamana) on keskinäisen vakuutusjärjestelmän toimeenpaneva elin, mutta osallistujat omistavat rahaston. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on näin ollen erillinen yhteisö, jota ei ole konsolidoitu tähän EU:n tilinpäätökseen.

Keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä katettavien ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 3,0 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024 (3,0 miljardia euroa vuonna 2023). Keskinäisen vakuutusjärjestelmän kokonaisvarat, komission hallinnoimat rahoitusvarat mukaan lukien, olivat 3,2 miljardia euroa (3,0 miljardia euroa vuonna 2023).

2.5.2 *Muut ennakot jäsenvaltioille*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakot jäsenvaltioille	*1 889*	*594*
Tukiohjelmat	*1 883*	*1 556*
Yhteensä	**3 772**	**2 150**
Pitkäaikaiset	*1 682*	*371*
Lyhytaikaiset	*2 089*	*1 780*

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakot jäsenvaltioille

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) puitteissa jäsenvaltioille voidaan suorittaa EU:n talousarviosta ennakkomaksuja, joilla tuetaan niiden osallistumista rahoitusvälineisiin (lainoihin, takauksiin tai oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin). Näiden rahoitusvälineiden perustaminen ja hallinnointi ei ole komission vaan jäsenvaltioiden vastuulla. Näistä rahoitusvälineistä vuoden lopussa käyttämättä olevat rahamäärät ovat kuitenkin EU:n omaisuutta (kuten kaikki ennakkomaksut), ja niitä käsitellään EU:n taseessa omaisuuserinä.

Koheesiopolitiikan osalta edellinen ohjelmakausi on päättymässä ja kaikki vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen määrät katsotaan toteutuneiksi. Suuri kasvu koskee näin ollen vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä, jossa maksetuista 1 832 miljoonasta eurosta oli 31. joulukuuta 2024 käyttämättä arvion mukaan 1 803 miljoonaa euroa.

Maaseudun kehittämiseen myönnetyistä varoista oli vuoden lopussa käyttämättä 85 miljoonaa euroa.

Tukiohjelmat

Vastaavasti palautetut määrät, jotka vastaavat jäsenvaltioiden maksamia useisiin tukiohjelmiin (valtiontuki, maataloustukirahaston markkinatoimet ja maaseuturahaston investointitoimet) liittyviä ennakkomaksuja, joita ei ollut käytetty vuoden loppuun mennessä, kirjataan omaisuuseriksi (ennakoiksi) EU:n taseeseen. Komissio on arvioinut näiden ennakkomaksujen arvon jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella; kyseiset määrät sisältyvät edellä kohtaan ”Tukiohjelmat”. Vuonna 2024 yhteensä 1 685 miljoonaa euroa liittyy maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen. Koheesiopolitiikan osalta vuoden lopussa käyttämättä olleet varat olivat arviolta 198 miljoonaa euroa, ja ne liittyvät vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehykseen.

2.6 SAAMISET VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset			
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.1*	*11 541*	*13 954*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.2*	*1 731*	*2 129*
		13 272	**16 083**
Lyhytaikaiset			
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.1*	*16 529*	*16 795*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.2*	*1 936*	*2 321*
		18 465	**19 116**
Yhteensä		**31 736**	**35 199**

2.6.1 *Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset			
Jäsenvaltiot	*2.6.1.1*	*275*	*272*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*2.6.1.2*	*11 231*	*13 088*
Tulojäämät ja menoennakot	*2.6.1.4*	*10*	*567*
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät		*25*	*27*
		11 541	**13 954**

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Lyhytaikaiset			
Jäsenvaltiot	*2.6.1.1*	*4 667*	*3 706*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*2.6.1.2*	*1 530*	*2 385*
Yrityksille määrätyt sakot	*2.6.1.3*	*9 152*	*9 861*
Tulojäämät ja menoennakot	*2.6.1.4*	*1 085*	*787*
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät		*94*	*57*
		16 529	**16 795**
Yhteensä		**28 070**	**30 749**

2.6.1.1 Kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
A-kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	*3 277*	*2 326*
Erilliseen kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	*849*	*1 249*
Omiin varoihin kuuluvat saamiset	*139*	*7*
Arvonalennus	*(553)*	*(673)*
Muut	–	–
Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät	**3 712**	**2 908**
Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	*1 534*	*1 483*
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*127*	*126*
Arvonalennus	*(741)*	*(683)*
Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät	**920**	**927**
Takaisin perittävät ennakkomaksut	**16**	**1**
Maksettu ja kerrytettävissä oleva arvonlisävero	**53**	**49**
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta	**242**	**93**
Yhteensä	**4 943**	**3 977**
Pitkäaikaiset	*275*	*272*
Lyhytaikaiset	*4 667*	*3 706*

Jäsenvaltioilta olevat pitkäaikaiset saamiset liittyvät pääasiassa täytäntöönpanoa odottaviin, Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskeviin sääntöjenmukaisuuspäätöksiin. Näihin päätöksiin liittyvät rahamäärät peritään vuotuisina erinä.

Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät

A-kirjanpito tarkoittaa kuukausittaisia selvityksiä, joissa jäsenvaltiot ilmoittavat perinteisiin omiin varoihin liittyvien saamisten määrän. Taulukossa luetellaan A-kirjanpidon määrät, joita ei ole vielä maksettu komissiolle. Jäsenvaltiot kantavat komission puolesta perinteiset omat varat, jotka muodostuvat pääasiassa tullimaksuista.

A-kirjanpitoon merkityt määrät ovat olleet vuoden lopussa 3–4 miljardin euron luokkaa. Vuonna 2024 jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät olivat jälleen tavanomaisella tasolla edellisenä vuonna kirjatun vähenemisen jälkeen (pääasiassa sen vuoksi, että aurinkopaneeleihin sovellettavia polkumyyntitulleja koskevan tapauksen käsittely päätettiin). Lisäksi marras- ja joulukuussa 2024 vahvistetut tullit olivat paljon korkeammat kuin samalla ajanjaksolla edellisvuonna.

Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapauksessa (2018/2008) tuomioistuin antoi 8. maaliskuuta 2022 tuomion ja vahvisti, että Yhdistynyt kuningaskunta oli rikkonut unionin talousarvion suojelemista koskevia velvoitteitaan. Tapaus mainittiin ensimmäisen kerran OLAFin vuonna 2017 laatimassa kertomuksessa, jossa todettiin, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivat maahantuojat olivat välttäneet suuren määrän tullimaksuja käyttämällä tuonnin yhteydessä tekaistuja laskuja ja virheellisiä tullausarvoilmoituksia.

Komissio arvioi tuomion ja erityisesti tuomioistuimen huomautukset maksettavien määrien määrittämisestä. Yhdistynyt kuningaskunta maksoi yksityiskohtaisen analyysin perusteella sekä pääomamäärän että viivästyskorot vuosina 2022–2023 (1,6 miljardia euroa pääoman ja 1,4 miljardia euroa viivästyskorkojen osalta ennen Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden vähentämistä).

Kun samoja parametreja sovellettiin laskettaessa arvioituja perinteisten omien varojen tappioita, jotka johtuivat aliarvostettujen tekstiilien ja jalkineiden tuonnista Kiinasta, jäsenvaltiot maksoivat varauman kohteena 1,9 miljardia euroa vuosina 2021 ja 2022. Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevan aliarvostustapauksen päättämisen jälkeen komissio on laskenut uudelleen yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa niiden lopulliset maksettavat määrät unionin tuomioistuimen asiassa C-213/19 antaman tuomion mukaisesti. Vuonna 2024 usean jäsenvaltion kanssa on sovittu niiden maksettaviksi tulevat lopulliset pääoma- ja korkomäärät, ja kyseiset tapaukset on päätetty. Joidenkin jäsenvaltioiden kanssa asiaa selvitetään parhaillaan, jotta voidaan määrittää niiden lopulliset maksettavat määrät. Varauman kohteena olleiden yhteensä 0,9 miljardin euron maksettujen määrien osalta tehdään 31. joulukuuta 2024 mennessä lisäanalyysi. Lisävähennyksiä on odotettavissa, sillä asianomaisten jäsenvaltioiden on määrä toimittaa vielä lisätietoja.

Näihin tapauksiin liittyvän viivästyskoron arvioidaan tällä hetkellä olevan 0,3 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024 (ks. liitetieto **2.6.2**).

”Erillinen kirjanpito” tarkoittaa vahvistettuja saamisia, joita ei ole sisällytetty A-kirjanpitoon, koska jäsenvaltiot eivät ole perineet niitä eikä vakuutta ole annettu (tai vakuus on annettu, mutta saaminen on kiistetty). Näistä saamisista tehdään arvonalennus jäsenvaltioiden vuosittain toimittamien tietojen perusteella. Näiden arvonalennusmäärien prosenttiosuus pääomamäärästä on yleensä aina vuoden lopussa saman suuruinen.

Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät

Kohtaan on kirjattu pääasiassa jäsenvaltioiden ilmoittamat ja vahvistamat saamiset (tilanne 15. lokakuuta 2024) maataloustukirahaston tuensaajilta 31. joulukuuta 2024. Kerrytettävissä olevat rahamäärät jaksolta, joka ulottuu edellä tarkoitetun ilmoituksen jättämisestä vuoden 2024 joulukuun 31. päivään, on arvioitu. Komissio tekee lisäksi arvion arvonalennuksesta, joka vastaa sitä osaa edunsaajien velasta, jota ei todennäköisesti saada perittyä takaisin. Arvonalennuksen kirjaaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio luopuisi kyseisten määrien perimisestä. Oikaistuun määrään sisältyy myös 20 prosentin osuus, jonka jäsenvaltiot pidättävät hallintokustannusten kattamista varten.

2.6.1.2 Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tekemässä sopimuksessa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (viite 2019/C 384 I/01), jäljempänä ’erosopimus’, määritetään osapuolten taloudelliset velvoitteet. Näihin velvoitteisiin perustuvat nettosaatavat Yhdistyneeltä kuningaskunnalta olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 12 762 miljoonaa euroa (15 473 miljoonaa euroa vuonna 2023), joista 1 530 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (2 385 miljoonaa euroa vuonna 2023).

(miljoonaa euroa)

	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2024	31.12.2023
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	–	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Yhteensä	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Pitkäaikaiset	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Lyhytaikaiset	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus (139 artikla)

Erosopimuksen 139 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on prosenttiosuus, joka vastaa Yhdistyneen kuningaskunnan vuosina 2014–2020 käyttöön asettamien omien varojen osuutta niiden omien varojen määrästä, jotka kaikki jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat asettaneet käyttöön samalla kaudella, mukautettuna määrällä, joka ilmoitetaan jäsenvaltioille ennen 1. helmikuuta 2022. Yhdistyneen kuningaskunnan lopulliseksi osuudeksi on laskettu 12,431681219587700 prosenttia.

Erosopimuksen mukaiset maksut

Osapuolten välisiin velvoitteisiin sovellettava maksumekanismi vahvistetaan 148 artiklassa. Yhteenvetona voidaan todeta, että EU laskuttaa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuosittain huhti- ja syyskuussa erääntyvät nettomäärät ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Kunkin vuoden huhtikuussa ilmoitetut määrät on suoritettava neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta syyskuuhun. Syyskuussa ilmoitetut määrät on maksettava kahdeksana yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun. Koska jotkin ilmoitetut määrät perustuvat väistämättä ennusteisiin ja arvioihin, raportointi päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Vuonna 2024 Yhdistyneelle kuningaskunnalle 136 artiklan ja 140–147 artiklan mukaisesti ilmoitettu nettomäärä oli 377 miljoonaa euroa (8 585 miljoonaa euroa vuonna 2023), josta Yhdistyneelle kuningaskunnalle maksettava 1 414 miljoonan euron määrä ilmoitettiin huhtikuussa 2024 ja Yhdistyneen kuningaskunnan maksettava 1 791 miljoonan euron määrä ilmoitettiin syyskuussa 2024 (vuonna 2023 vastaavat määrät olivat 3 572 miljoonaa euroa ja 5 013 miljoonaa euroa).

Vuonna 2024 saadut maksut olivat yhteensä 2 391 miljoonaa euroa (9 450 miljoonaa euroa vuonna 2023). Tästä määrästä 3 133 miljoonaa euroa liittyi syyskuun 2023 jäljellä olevaan raportointiin ja Yhdistynyt kuningaskunta maksoi sen viitenä yhtä suurena eränä tammi-toukokuussa 2024 (3 998 miljoonaa euroa vuonna 2023), 1 414 miljoonaa euroa liittyi huhtikuun 2024 raportointiin ja Yhdistynyt kuningaskunta maksoi sen neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kesä-syyskuussa 2024 (3 572 miljoonaa euroa vuonna 2023) ja 672 miljoonaa euroa liittyi syyskuun 2024 raportointiin ja Yhdistynyt kuningaskunta maksoi sen kolmena yhtä suurena eränä loka-joulukuussa 2024 (1 880 miljoonaa euroa vuonna 2023).

(miljoonaa euroa)

	Syyskuun 2023 jäljellä oleva raportti (erääntyneet ja maksetut tammikuusta toukokuuhun 2024)	Huhtikuun 2024 raportti (erääntyneet ja maksetut kesäkuusta syyskuuhun 2024)	Syyskuun 2024 raportti (erääntyneet ja maksetut lokakuusta joulukuuhun 2024)	Maksut yhteensä vuonna 2024
136 artikla	*21*	*–*	*8*	*29*
140 artikla	*3 092*	*–*	*672*	*3 763*
142 artikla	*18*	*280*	*11*	*309*
143 artikla	*11*	*–*	*–*	*11*
147 artikla	*–*	*12*	*–*	*12*
	3 141	*292*	*690*	*4 123*
136 artikla	*–*	*(1 349)*	*–*	*(1 349)*
140 artikla	*–*	*(10)*	*–*	*(10)*
141 artikla	*(8)*	*–*	*(19)*	*(27)*
143 artikla	*–*	*(244)*	*–*	*(244)*
144 artikla	*(0)*	*(59)*	*–*	*(59)*
145 artikla	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
146 artikla	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(8)	*(1 706)*	*(19)*	*(1 732)*
Yhteensä	**3 133**	**(1 414)**	**672**	**2 391**

Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta maksoi heinäkuussa 2024 (kun sen 0,7 miljoonan euron osuus oli vähennetty) 4,7 miljoonan euron nettosumman, joka liittyi arvonlisäveroa koskevaan rikkomistapaukseen (arvonlisäveron erityisjärjestelmään).

Syyskuun 2024 laskun loppusaldo vuoden lopussa oli 1 120 miljoonaa euroa, ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa sen viitenä yhtä suurena kuukausittaisena eränä tammi-toukokuussa 2025 (3 133 miljoonaa euroa vuonna 2023).

140 artikla – Maksattamatta olevat sitoumukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa 31. joulukuuta 2020 maksattamatta olevista talousarviositoumuksista (ns. ”brexitin maksamatta olevat sitoumukset”) 140 artiklan vaatimusten mukaisesti mukautettuna. Yhdistyneeltä kuningaskunnalta saamisiksi kirjattu määrä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 4 432 miljoonaa euroa (8 340 miljoonaa euroa vuonna 2023), joista 1 963 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana. Seuraavassa taulukossa esitetään tärkeimmät muutokset 31. joulukuuta 2023 saamisena kirjatun kokonaismäärän ja 31. joulukuuta 2024 saamisena kirjatun kokonaismäärän välillä:

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneen kuningaskunnan velka 31.12.2023	**8 340**
Ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvät nettomääräiset rahoitusoikaisut (ml. vuoden 2023 vähennysten mukautukset)	*(35)*
Nettomaksut Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2024	*(3 753)*
Arvioitujen toteuttamatta jääneiden mukautus	*(121)*
Yhteensä	**4 432**
Pitkäaikaiset	*2 469*
Lyhytaikaiset	*1 963*

Saamisiksi kirjatun kokonaismäärän vuotuinen vähennys oli 3 909 miljoonaa euroa (8 688 miljoonaa euroa vuonna 2023) ja se johtui pääasiassa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2024 saaduista maksuista.

Määrä, joka on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (1 963 miljoonaa euroa), koostuu syyskuun 2024 laskun jäljellä olevasta määrästä (1 119 miljoonaa euroa), joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava tammi-toukokuussa 2025, huhtikuussa 2025 laskutetusta määrästä (599 miljoonaa euroa), joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava kesä-syyskuussa 2025, sekä syyskuussa 2025 laskutettavasta osasta, joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava loka-joulukuussa 2025 (244 miljoonaa euroa). Huhtikuussa 2025 laskutettu määrä koostuu 342 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2025, ja 257 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät mukautukseen, joka tehtiin Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevasta määrästä vuoden 2024 toteutuksen vuoksi. Syyskuussa 2025 laskutettava ja loka-joulukuussa 2025 maksettava määrä koostuu 257 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2025, ja 13 miljoonan euron negatiivisesta määrästä, joka liittyy Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvistä arvioiduista nettomääräisistä rahoitusoikaisuista (mukaan lukien vuoden 2023 vähennysten mukautukset).

Arvioitu toteuttamatta jäävä määrä on mukautettu 121 miljoonaan euroon, jotta otettaisiin huomioon vuonna 2024 vapautetut sitoumukset sekä tulevat määrät, jotka vapautetaan brexitiin liittyvien maksamatta olevien sitoumusten arvioidusta jäljellä olevasta määrästä vuoden 2024 lopussa.

142 artikla – Unionin vastuut vuoden 2020 lopussa

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa unionin vastuista vuoden 2020 lopussa lukuun ottamatta vastuita, a) joihin liittyvät vastaavat varat ja b) jotka liittyvät talousarvion toimintaan ja omien varojen hallinnointiin (mukaan lukien määrät, jotka maksattamatta olevat sitoumukset jo kattavat, ks. 140 artikla edellä). Tässä pääasiallinen määrä koskee 31. joulukuuta 2020 olemassa olleita EU:n työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyviä velkoja (eläkkeet ja sairausvakuutus).

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 6 kohdan mukaiset vastuut

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Yhteinen sairausvakuutus-järjestelmä	31.12.2024	31.12.2023
Vuoden 2020 maksamatta olevat vastuut	*72 580*	*4 948*	*77 529*	*79 709*
Yhdistyneen kuningaskunnan osuus	**9 023**	**615**	**9 638**	**9 909**
PSEO-/JSIS-maksut	**294**	**11**	**305**	**280**
Yhteensä	**9 317**	**626**	**9 943**	**10 189**
Pitkäaikaiset	*9 023*	*615*	*9 638*	*9 909*
Lyhytaikaiset	*294*	*11*	*305*	*280*

Erosopimuksen 142 artiklan 6 kohdassa määrätyn oletusmaksutavan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu vuosittain unionin talousarviosta edellisenä vuonna kullekin Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) edunsaajalle suoritettaviin nettomaksuihin sekä niihin liittyvään unionin talousarviosta suoritettavaan yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS) rahoitukseen kunkin edunsaajan tai toissijaisen edunsaajan osalta. Maksut suoritetaan neljänä kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta saman vuoden syyskuuhun.

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus unionin talousarviosta vuonna 2024 PSEO-järjestelmän edunsaajille maksetuista nettomaksuista oli 294 miljoonaa euroa ja JSIS-järjestelmään maksetuista nettomaksuista 11 miljoonaa euroa. Nämä määrät ilmoitettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle huhtikuun 2025 laskun yhteydessä (joten Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava ne neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kesä-syyskuussa 2025).

Lisäksi 31. joulukuuta 2024 maksamatta olleet Yhdistyneen kuningaskunnan 142 artiklan 6 kohdan mukaiset PSEO-järjestelmään liittyvät vastuut vuodelta 2020 olivat 9 023 miljoonaa euroa ja JSIS-järjestelmään liittyvät vastuut 615 miljoonaa euroa (9 207 miljoonaa euroa ja 703 miljoonaa euroa vuonna 2023). On huomattava, että vaikka vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot (voitot) vaikuttavat jäljellä olevien vuoden 2020 velkojen nykyarvoon, joka on laskettu IPSAS 39/EAR 12 -standardin perusteella, ne eivät muuta niiden etuuksien määrää, jotka EU:n on tosiasiallisesti maksettava, eivätkä epäsuorasti 142 artiklan 6 kohdan maksumekanismin mukaisesti erääntyneitä Yhdistyneen kuningaskunnan osuuksia näihin maksuihin.

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 5 kohdan mukaiset vastuut

Erosopimuksen 142 artiklan 5 kohdan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu muita eläke-etuusjärjestelmiä koskevien vastuiden rahoitukseen, sellaisina kuin ne on kirjattu varainhoitovuotta 2020 koskevaan unionin konsolidoituun tilinpäätökseen, suorittamalla kymmenen maksuerää 31. lokakuuta 2021 alkaen (kukin vuotuinen erä maksetaan kahdeksana kuukausittaisena eränä lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun). Nämä vastuut olivat varainhoitovuotta 2020 koskevassa unionin konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2 344 miljardia euroa, joten Yhdistyneen kuningaskunnan osuus 31. joulukuuta 2020 oli 291 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuoden 2024 loppuun mennessä saadut määrät, jotka olivat yhteensä 98 miljoonaa euroa, Yhdistyneen kuningaskunnan jäljellä oleva osuus muista eläke-etuusjärjestelmistä 31. joulukuuta 2024 oli pienentynyt 193 miljoonaan euroon, joista 29 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lisätietoja työsuhde-etuusjärjestelmistä on liitetiedoissa **1.5.10** ja **2.9**.

Muut artiklat

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Yhdistyneen kuningaskunnan velka		
136 artikla	*8*	–
147 artikla	*107*	*115*
	116	**115**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle		
136 artikla	*–*	*(1 451)*
141 artikla	*(1 630)*	*(1 564)*
143 artikla	*(191)*	*(233)*
144 artikla	*(58)*	*(59)*
145 artikla	*(37)*	*(74)*
146 artikla	*(7)*	*(13)*
	(1 922)	**(3 394)**
Yhteensä	**(1 806)**	**(3 279)**
Pitkäaikaiset	*(1 040)*	*(1 602)*
Lyhytaikaiset	*(766)*	*(1 677)*

136 artikla – Omiin varoihin sovellettavat säännökset

Erosopimuksen 136 artiklassa vahvistetaan omiin varoihin 31. joulukuuta 2020 jälkeen sovellettavat säännökset. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on tapauksen mukaan oikeus osuuteensa tai velvollisuus maksaa osuutensa silloin, kun varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti liittyvät omat varat asetetaan saataville tai niitä oikaistaan tai niihin tehdään mukautuksia 31. joulukuuta 2020 jälkeen. Näin ollen Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat myös arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvien omien varojen mukautukset, jotka liittyvät varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti. Tällaisia arvonlisäveroon ja BKTL:ään liittyviä mukautuksia tehdään kuitenkin vain, jos niistä päätetään viimeistään 31. joulukuuta 2028. Lisäksi otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävien, vuosia 2018–2019 koskevien korjausten päivitykset.

Erosopimuksen 136 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset lähettävät edelleen A-kirjanpidon kuukausittaisia tiliotteita, joissa esitetään yhteenveto EU:n talousarvioon maksettavista perinteisten omien varojen määristä. Nämä määrät (vähennettynä sovellettavalla pidätysprosentilla) sisällytetään erosopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun seuraavan laskun kokonaismäärään (ks. seuraava kohta). Jos näiden määrien maksu viivästyy, niistä on maksettava korkoa asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 12 artiklan mukaisesti.

Yhdistyneen kuningaskunnan on näin ollen maksettava 28. helmikuuta 2021 jälkeen keräämänsä perinteiset omat varat, jotka liittyvät vuoteen 2020 tai sitä aiempiin vuosiin. Niiden osuus käyttöön asetetusta kokonaismäärästä vähennetään sitten tästä määrästä. Perinteisiä omia varoja koskeva erillinen kirjanpito on purettava kokonaisuudessaan viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Yhdistyneen kuningaskunnan maksettavaksi 31. joulukuuta 2024 tuleva nettomäärä on 8 miljoonaa euroa (1 451 miljoonaa euroa vuonna 2023), sillä Yhdistyneelle kuningaskunnalle on maksettava 112 miljoonaa euroa vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana ja sen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava 121 miljoonaa euroa.

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneelle kuningaskunnalle / Yhdistyneen kuningaskunnan maksettava määrä 31.12.2023	**(1 451)**
Syyskuussa 2024 laskutettuja määriä koskevan arvion oikaisu	*16*
Yhdistyneen kuningaskunnan osuus arvonlisäveroa koskevaan rikkomistapaukseen liittyvästä määrästä (arvonlisäveron erityisjärjestelmä)	*1*
Yhdistyneelle kuningaskunnalle suoritetut maksut vuonna 2024	*1 319*
Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2023 saldojen erotuksen tasaaminen)	*(2)*
Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2024 saldojen erotuksen tasaaminen)	*121*
Yhdistyneen kuningaskunnan perinteisiin omiin varoihin ja arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin liittyvä viivästyskorko	*4*
Yhdistyneen kuningaskunnan perinteiset omat varat 28.2.2021 jälkeen, netto	*(0)*

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneelle kuningaskunnalle maksettava määrä / Yhdistyneen kuningaskunnan maksamatta oleva määrä 31.12.2024	**8**
Pitkäaikaiset	*121*
Lyhytaikaiset	*(112)*

Kohdassa ”Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuonna 2024 suoritetut maksut” esitetystä määrästä on vähennetty Yhdistyneen kuningaskunnan osuus arvonlisäveroa koskevaan rikkomistapaukseen liittyvästä määrästä (arvonlisäveron erityisjärjestelmä).

Kohtaan ”Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2023 saldojen erotuksen tasaaminen)” merkitty määrä vastaa huhtikuun 2025 laskun (– 129,4 miljoonaa euroa) ja brexitiin liittyviin saamisiin vuoden 2023 lopussa jo sisällytetyn arvion (– 127,7 miljoonaa euroa) välistä erotusta.

Kohdassa ”Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2024 saldojen erotuksen tasaaminen)” esitetty määrä vastaa huhtikuussa 2026 laskutettavaa arvioitua määrää.

141 artikla – Sakot

Yhdistynyt kuningaskunta on oikeutettu osuuteensa sakoista, jotka on määrätty ennen 31. joulukuuta 2020, ja sakoista, jotka unioni on määrännyt 31. joulukuuta 2020 jälkeen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä, kun ne tulevat lainvoimaisiksi. Tällaisten Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevien 31. joulukuuta 2024 maksattamatta olevien sakkojen määrä on 8,9 miljardia euroa (12,4 miljardia euroa vuonna 2023). Näiden sakkojen nettovähennys oli 3,4 miljardia euroa (1,2 miljardia euroa vuonna 2024 määrättyjä sakkoja vähennettynä 4,6 miljardilla eurolla vahvistettuja ja maksettuja sakkoja, joita on vähennetty tai jotka on peruutettu tuomioistuimen päätöksillä). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevien 31. joulukuuta 2024 maksattamatta olevien sakkojen määrästä on 1,1 miljardia euroa (1,5 miljardia euroa vuonna 2023). Osuudesta 7 miljoonaa euroa sisällytetään syyskuun 2025 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2025 ja toukokuun 2026 välisenä aikana. Lisäksi Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus osuuteensa lopullisista sakoista, jotka eivät enää olleet maksamatta 31. joulukuuta 2024 (343 miljoonaa euroa, jotka sisällytettiin huhtikuun 2025 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle kesäkuun 2025 ja syyskuun 2025 välisenä aikana, sekä 146 miljoonaa euroa, jotka sisällytetään syyskuun 2025 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2025 ja toukokuun 2026 välisenä aikana), sekä osuuteensa lopullisista sakoista, jotka laskutettiin syyskuussa 2024 mutta joita ei vielä ollut maksettu vuoden lopussa (31 miljoonaa euroa, jotka on maksettava Yhdistyneelle kuningaskunnalle tammikuun ja toukokuun 2025 välisenä aikana). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sakoista on siis yhteensä 1,6 miljardia euroa (1,6 miljardia euroa vuonna 2023), joista 431 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (27 miljoonaa euroa vuonna 2023).

143 artikla – Ehdolliset rahoitusvastuut: rahoitusapuna annettavat lainat, ESIR, EKKR ja ulkoinen lainanantovaltuutus

Tämän artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen rahoittamaan osuutensa EU:n ehdollisista vastuista, jotka liittyvät sen lainanotto-, lainananto- ja takaustoimintaan, jos ne realisoituvat eivätkä olemassa olevat takuurahastot kata niitä – ks. niihin liittyviä ehdollisia vastuita koskeva liitetieto **4.1**. EU palauttaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle määrät, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on jo maksanut takuurahastoihin ja joita ei enää tarvita. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on myös oikeus takaisinmaksuihin toimista, joista se on osaksi vastuussa. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 190,6 miljoonaa euroa (243,8 miljoonaa euroa vuonna 2023). Tämä määrä sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden vuonna 2024 kertyneistä takaisinperityistä varoista ja nettotuloista (104,4 miljoonaa euroa), varausten ylijäämästä (59,7 miljoonaa euroa) sekä omaisuudenhoidosta saaduista tuloista (30,1 miljoonaa euroa). Lisäksi se sisältää osuuden sovituissa uudelleentarkastelumenettelyissä yksilöidyistä – 3,6 miljoonan euron suuruisista oikaisuista: vuonna 2023 ulkoisen lainanantovaltuuden osalta takaisin perittyihin määriin tehdystä oikaisusta (1 302 euroa), ulkoisen lainanantovaltuuden vuoden 2023 rahoitusasteeseen tehdystä oikaisusta (– 0,5 miljoonaa euroa), vuonna 2023 ESIR-rahaston osalta takaisin perittyihin määriin tehdystä oikaisusta (– 3,2 miljoonaa euroa), ESIR-rahaston vuoden 2023 rahoitusasteeseen tehdystä oikaisusta (0,1 miljoonaa euroa) sekä ESIR-rahaston rahoittamisen liittyvästä omaisuudenhoidosta saatavien tulojen vuoden 2023 määrään tehdystä oikaisusta (– 9 448 euroa).

144 artikla – Rahoitusvälineet

Tämän artiklan nojalla EU on sitoutunut palauttamaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle sen osuuden eropäivään mennessä hyväksytyistä rahoitustoimista aiheutuvista takaisinmaksuista sekä sen osuuden eropäivän jälkeen hyväksyttyihin rahoitustoimiin suoritetuista maksuista. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 57,9 miljoonaa euroa (59,4 miljoonaa euroa vuonna 2023).

145 artikla – Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus saada osuutensa EHTYn nettovarallisuudesta, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta vuodesta 2021 alkaen. EHTYn nettovarallisuus, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020, oli 1,5 miljardia euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus siitä oli 184 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 suoritetun neljännen, 37 miljoonan euron erän jälkeen maksamatta oleva määrä 31. joulukuuta 2024 oli 37 miljoonaa euroa (74 miljoonaa euroa vuonna 2023), joka on maksettava kokonaisuudessaan tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana.

146 artikla – Investoinnit Euroopan investointirahastoon (EIR)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus osuuteensa pääomasta, jonka EU on sijoittanut Euroopan investointirahaston maksettuun pääomaan 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta alkaen vuodesta 2021. EU:n sijoitus EIR:n maksettuun pääomaan oli 31. joulukuuta 2020 yhteensä 267 miljoonaa euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus siitä oli 33 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 suoritetun neljännen, 6,6 miljoonan euron erän jälkeen maksamatta oleva määrä 31. joulukuuta 2024 oli 6,6 miljoonaa euroa (13,3 miljoonaa euroa vuonna 2023), joka on maksettava kokonaisuudessaan tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana.

147 artikla – Oikeustapaukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan osuutensa EU:n maksuista, jotka johtuvat unionin taloudellisia etuja koskevista oikeustapauksista ja jotka erääntyvät, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Kun otetaan huomioon vuoden lopun varaukset ja kertymät sekä oikeustapausten osalta EU:n vuonna 2024 suorittamat ja saamat maksut, Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava arviolta 107 miljoonaa euroa (115 miljoonaa euroa vuonna 2023), josta 69 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana.

2.6.1.3 Yrityksille määrättyihin sakkoihin liittyvät saamiset

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Sakkoihin liittyvät saamiset bruttomäärä	*12 247*	*13 762*
Alustavat ja lopulliset maksut	*(2 161)*	*(3 014)*
Arvonalennus	*(934)*	*(887)*
Yhteensä	**9 152**	**9 861**
Pitkäaikaiset	–	–
Lyhytaikaiset	*9 152*	*9 861*

Yrityksille määrättyihin sakkoihin sisältyvät pääasiassa kilpailusakot ja hiilidioksidin liikapäästömaksut. Yritykset, joille on määrätty sakko ja jotka ovat hakeneet tai aikovat hakea muutosta, voivat joko suorittaa alustavan maksun tai toimittaa komissiolle pankkitakauksen. Niiden vuoden lopussa maksamatta olevien sakkojen kokonaismäärän osalta, joita ei kateta alustavilla tai lopullisilla maksuilla, on saatu 7 091 miljoonan euron takaukset (9 324 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Yrityksiltä, joille on määrätty sakko, saadut maksut on joko sijoitettu (ks. liitetieto **2.4.2.1**) tai ne pidetään BUFI-rahaston pankkitileillä (ks. liitetieto **2.8**).

Arvonalennusten määrät vastaavat komission tapauskohtaista arviointia maksamattomista sakkomääristä tai määristä, joita takaus ei kata, joita komissio ei odota perittävän takaisin, sekä sakoista, joita tuomioistuimet ovat alentaneet.

Yrityksille määrätyistä sakoista saadut tulot olivat varainhoitovuonna yhteensä 3 512 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **3.5**), kun taas menot eli tuomioistuimen päätöksiin perustuvat sakkojen alentamiset olivat yhteensä 1 123 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **3.16**).

Ehdollinen 2 178 miljoonan euron velka esitetään, koska alustavasti maksetut määrät joudutaan mahdollisesti maksamaan takaisin yrityksille, jotka ovat valittaneet tai joilla on oikeus hakea muutosta niille määrättyihin sakkoihin (ks. liitetieto **4.2.1**).

2.6.1.4 Tulojäämät ja menoennakot

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Tulojäämät	*756*	*1 131*
Muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	*339*	*223*
Yhteensä	**1 095**	**1 354**
Pitkäaikaiset	*10*	*567*
Lyhytaikaiset	*1 085*	*787*

Tulojäämiin sisältyy 0,4 miljardi euroa (1 miljardi euroa vuonna 2023), jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta koheesiopolitiikan alalla jäsenvaltioiden toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän perusteella.

2.6.2 *Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	*1 324*	*1 666*
Viivästyskorot	*323*	*365*
Muut saamiset	*84*	*98*
	1 731	**2 129**
Lyhytaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	*306*	*340*
Tuensaajat	*302*	*286*
Tuensaajilta olevien saamisten arvon alentuminen	*(136)*	*(158)*
Vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	*363*	*380*
Viivästyskorot	*761*	*1 186*
Muut	*339*	*287*
	1 936	**2 321**
Yhteensä	**3 666**	**4 450**

Viivästyskorko koskee pääasiassa omiin varoihin liittyviä tapauksia ja sakkoja saaneiden yhtiöiden sakkojen kattamiseksi antamista vakuuksista kertynyttä korkoa. Pitkäaikainen määrä (0,3 miljardia euroa) liittyy liitetiedossa **2.6.1.1** mainittuihin tapauksiin, jotka ovat edelleen vireillä jäsenvaltioiden kanssa.

Takaussopimuksiin liittyvät saamiset vastaavat tulevaa korvausta, jonka EU odottaa saavansa annetuista takauksista. Suurin osa EU:n takauksista on korvauksettomia tai hinnoiteltu alle markkinahinnan. Näin ollen takaussopimuksiin liittyvä saaminen on huomattavasti pienempi kuin takaussopimuksiin liittyvä velka (ks. liitetieto **2.11.2**). Takaussopimuksiin liittyvien saamisten 1 629 miljoonan euron kokonaismäärästä (31. joulukuuta 2024) 1 588 miljoonaa euroa luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi (käyvän arvon taso 3). Verrattuna tammikuun 1. päivän 2024 alkusaldoon, joka oli 2 006 miljoonaa euroa, takaussopimuksiin liittyvät saamiset ovat vähentyneet yhteensä 377 miljoonalla eurolla, mikä johtuu vuonna 2023 saaduista 274 miljoonan euron takauspalkkioista sekä 103 miljoonaa euroa pienemmistä takauspalkkioista, jotka odotetaan saatavan tulevaisuudessa.

2.7 **VAIHTO-OMAISUUS**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Tutkimusmateriaali	*66*	*60*
Muut	*19*	*20*
Yhteensä	**85**	**78**

2.8 **KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT**

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Tilit valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa		*24 059*	*22 620*
Käyttötilit		*808*	*312*
Ennakkomaksutilit		*10*	*7*
Siirrot (siirrettävinä olevat käteisvarat)		*–*	*0*
Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit	*2.8.1*	**24 877**	**22 940**
Yhdistetty varainhankintamenetelmä	*2.8.2*	**33 926**	**12 539**
Rahoitusvälineet	*2.8.3*	**2 758**	**2 279**
Sakot	*2.8.4*	**134**	**540**
Muut toimielimet, virastot ja elimet		**1 439**	**1 281**
Erityisrahastot		**30**	**37**
Yhteensä		**63 163**	**39 616**

2.8.1 *Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit*

Tähän kohtaan kuuluvat varat, joita komissio säilyttää jäsenvaltioissa ja EFTA-maissa olevilla pankkitileillään (valtiokonttori tai keskuspankki) tai käyttötileillä liikepankeissa, ennakkomaksutileillä tai käteiskassatileillä.

Käteisvarat noudattavat tietynlaista syklistä kaavaa, jossa menot seuraavat tuloja. Käteisvarat siis vaihtelevat näiden vastakkaisten virtojen mukaisesti. Huomattakoon, että vuoden lopun käteisvarat kuluvat suurelta osin maataloustukirahastoon liittyviä menoja koskevaan suureen maksuun seuraavan vuoden alussa.

Vuoden 2024 lopussa käytettävissä olleet käteisvarat erosivat hieman vuodesta 2023, mikä johtui pääasiassa joidenkin menojen hieman ennustettua hitaammasta toteutumisesta.

2.8.2 *Yhdistetty varainhankintamenetelmä*

Yhdistetyn varainhankintastrategian mukaan osa otetuista lainoista säilytetään käteisvaroina EKP:n pankkitilillä. Tarkoituksena on varmistaa likviditeetti tulevia maksuvelvoitteita varten ja säilyttää tietty likviditeettipuskuri, samalla kun vältetään liialliset saldot (ks. myös liitetiedot **6.4** ja **6.6**). Tämän tilin käteisvarat vaihtelevat vuoden mittaan. Suuremmat käteisvarat vuoden 2024 lopussa johtuvat vuoden 2025 alussa suoritettaviksi suunnitelluista maksuista.

2.8.3 *Rahoitusvälineet*

Tässä kohdassa esitetyt määrät ovat pääasiassa muita rahavaroja, jotka komissio on antanut ulkopuolisten tahojen hoidettavaksi ja jotka käytetään EU:n talousarviosta rahoitettavien rahoitusvälineohjelmien rahoittamiseen: 1,8 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024, joista 0,5 miljardia euroa liittyy Euroopan innovaationeuvoston rahastoon – ks. liitetieto **2.4.2.1**. Se sisältää myös EIP:n hallinnoimaan innovaatiorahastoon kuuluvat 0,8 miljardin euron rahavarat (määräaikaistalletukset ja lyhytaikaiset yritystodistukset) – ks. liitetieto **2.4.2.1**. Tämä otsake ei kata yhteiseen vararahastoon liittyvää likviditeettipuskuria (0,1 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024), jota säilytetään komission keskuskassassa. Rahoitusvälineisiin liittyvät käteisvarat voidaan siis käyttää ainoastaan asianomaisissa ohjelmissa.

2.8.4 *Sakot*

Nämä käteisvarat sisältävät määrät, jotka komissio on saanut yrityksille määräämiensä sakkojen perusteella sellaisissa tapauksissa, joissa asian käsittely on vielä kesken. Jos sakon saanut yritys on hakenut muutosta komission päätökseen tai ei ole tiedossa, haetaanko päätökseen muutosta, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisena velkana liitetiedossa **4.2.1**. Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut kaikkia yrityksille määrättyihin, alustavasti maksettuihin sakkoihin liittyviä varoja BUFI-rahastossa. Kyseiset varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat luokkaan ”Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset” (ks. liitetieto **2.4.2**). Osa rahaston varoista muutetaan käteisvaroiksi vuoden lopussa.

VELAT

2.9 ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHDE-ETUUDET

2.9.1 *Työsuhde-etuusjärjestelmän nettovelka*

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjes-telmät	Yhteinen sairausvakuu-tusjärjestelmä	31.12.2024 Yhteensä	31.12.2023 Yhteensä
Etuuspohjainen velvoite	*84 765*	*1 942*	*6 850*	*93 557*	*91 261*
Järjestelmän varat	–	*(23)*	*(438)*	*(461)*	*(453)*
Nettovelka	**84 765**	**1 919**	**6 413**	**93 096**	**90 808**

Työsuhde-etuuksiin liittyvä velka on pysynyt suhteellisen vakaana. Pieni kasvu johtuu pääasiassa suurimman eläkejärjestelmän eli Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) nettovelan kasvusta. Vakuutusmatemaattiset voitot, jotka johtuvat PSEO-järjestelmän reaalisen diskonttokoron noususta vuoden aikana, kuittautuivat suurelta osin palkkojen muutoksiin liittyvistä vakuutusmatemaattisista oletuksista johtuvilla tappioilla. Tämä johti rahoitusta koskevista oletuksista johtuviin vakuutusmatemaattisiin nettotappioihin (ks. liitetiedot **2.9.2** ja **2.9.4**). On kuitenkin huomattava, että vaikka reaalisen diskonttokoron nousu tai lasku vaikuttaa velan suuruuteen vuoden lopussa, se ei muuta etuuksien määrää, joka on tosiasiallisesti maksettava EU:n talousarviosta edunsaajille tulevina vuosina. Lisäksi kokemusperäisistä vakuutusmatemaattisista voitoista johtuva nettovelan väheneminen kuittautui vuotuisten kauden työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkokulujen kasvulla (vastuiden diskonttauksen purkaminen) (ks. liitetieto **2.9.2**).

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä

Tämä etuuspohjainen velvoite on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvien, eläkevelvoitteiden täyttämiseksi EU:lta vaadittavien odotettavissa olevien tulevien maksujen nykyarvo. Järjestelmä on jatkuva, ja siksi kaikki järjestelmästä vuoden aikana vaaditut maksut sisällytetään EU:n talousarvioon vuosittain.

Henkilöstösääntöjen 83 artiklan mukaan eläkejärjestelmän mukaiset etuudet maksetaan EU:n talousarviosta. Järjestelmä on laskennallisesti rahoitettu, ja jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhdessä rahoittamaan kyseiset etuudet. Lisäksi työelämässä olevien jäsenten peruspalkasta vähennetään pakollinen eläkemaksu, joka on nykyään 12,1 prosenttia. Nämä maksuosuudet ovat varainhoitovuoden talousarviotuloja, joilla rahoitetaan osaltaan EU:n yleisiä menoja – ks. myös liitetieto **3.8**.

Eläkejärjestelmän vastuita arvioitiin 31. joulukuuta 2024 Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän piiriin kuuluvan henkilöstön (työssä olevan, eläkkeellä olevan sekä aiemmin työssä olleen ja nyt työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilöstön ja kuolleiden toimihenkilöiden omaisten) määrän sekä kyseisenä päivänä voimassa olleiden henkilöstösääntöjen perusteella. Arviointi tehtiin kansainvälisen tilinpäätösstandardin IPSAS 39 (ja näin ollen myös EU:n tilinpäätössäännön nro 12) tilinpäätössääntöjen mukaisesti.

Muut eläke-etuusjärjestelmät

Tämä kohta sisältää komission, Euroopan unionin tuomioistuimen ja tilintarkastustuomioistuimen nykyisten ja entisten jäsenten sekä neuvoston, Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun eläkevastuut. Tähän kohtaan on sisällytetty myös Euroopan parlamentin jäsenten eläkevastuut.

Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä

Edellä mainittujen eläke-etuusjärjestelmien lisäksi määritetään arvioitu vastuu, joka EU:lla on yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä (JSIS) terveydenhuollon kustannuksista, jotka on maksettava työsuhteen jälkeiseltä ajalta (vähennettynä työntekijöiden omalla maksuosuudella). Kuten liitetiedossa **1.5.10** todetaan, tämän vastuun laskennassa otetaan huomioon koko aktiivinen palveluksessaoloaika, jolloin varmistetaan, että henkilöstön työsuhteen päättymisen jälkeisen järjestelmän eläke- ja sairausvakuutusjärjestelmät kirjataan johdonmukaisesti.

Sekä EU:n tilinpäätössääntöjen että IPSAS-standardien mukaan velvollisuutena on kuvata todenmukaisesti asianomaisen tilanteen taloudellista sisältöä. Siksi IPSAS 39 -standardia ei ole tulkittu tiukemmin määritettäessä palveluksessaoloaikojen etuuksia. Jos JSIS-järjestelmän rahoituskustannus kertyisi täysimääräisesti kymmenen vuoden aikana kaikille virkamiehille eikä työntekijän aktiivisen palveluksessaoloajan perusteella, kyseistä menetelmää käyttämällä etuuspohjaiset velvoitteet olisivat vuoden lopussa 1,2 miljardia euroa suuremmat. Kuten jo kuitenkin todettiin, tämä tiukempi lähestymistapa ei olisi yhteensopiva todenmukaisen kuvan antamista koskevan laadullisen ominaisuuden kanssa. Siksi sen ei katsota tarjoavan luotettavaa tietoa EU:n tilinpäätössäännön nro 1 ja IPSAS-standardien käsitteellisen viitekehyksen mukaisesti. Arvio on erityisen herkkä nykyisen henkilöstön hallinnollisen aseman muutoksille (erityisesti tämä koskee niiden määräaikaisten työntekijöiden määrää, joista odotetaan tulevan virkamiehiä tulevaisuudessa).

2.9.2 *Työntekijöiden etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvon muutos*

Etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvan velvoitteen täyttämiseksi vaadittavien, odotettavissa olevien tulevien maksujen diskontattu arvo.

Seuraavassa analysoidaan etuuspohjaisen velvoitteen muutosta varainhoitovuonna:

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutus-järjestelmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2023	**82 718**	**1 808**	**6 735**	**91 261**
Kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan				
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	*2 839*	*76*	*241*	*3 156*
Korkomenot	*2 480*	*53*	*209*	*2 742*
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	–	*(3)*	–	*(3)*
Kirjattu nettovaroihin				
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset				
Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*(1 542)*	*138*	*(119)*	*(1 523)*
Demografisista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*308*	*3*	*18*	*329*
Rahoitusta koskevista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*339*	*(52)*	*(102)*	*185*
Muut				
Maksetut etuudet	*(2 378)*	*(82)*	*(131)*	*(2 591)*
Nykyarvo 31.12.2024	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot muodostuvat etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvon kasvusta, joka johtuu järjestelmän nykyisten jäsenten työsuorituksesta vuoden aikana.

Korkomenolla tarkoitetaan etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen käyvän arvon lisäystä kauden aikana sen johdosta, että etuuksien suorittaminen on yhtä kautta lähempänä.

Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot viittaavat vuotta 2024 koskevien edellisenä vuotena tehtyjen oletusten ja vuoden 2024 toteutumien välisten erojen vaikutuksiin. Tässä kohdassa otetaan huomioon myös uusien työntekijöiden vaikutus (henkilöstön jäsenet, jotka ovat palveluksessa kuluvalla varainhoitovuodella mutta eivät olleet edellisellä varainhoitovuodella).

Vakuutusmatemaattisten oletusten (demografiset muuttujat, kuten työntekijöiden vaihtuvuus ja kuolleisuus, ja taloudelliset muuttujat, kuten diskonttokorot ja ennustetut palkankorotukset) arvojen muutoksista johtuvia vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita aiheutuu, kun näiden oletusten arvioituja arvoja päivitetään, jotta ne vastaavat niiden perustana olevaa tilannetta.

Etuudet (esimerkiksi eläkkeet tai terveydenhuoltomenojen korvaukset) maksetaan vuoden aikana järjestelmän sääntöjen mukaisesti. Näiden maksettujen etuuksien vuoksi etuuspohjaisesta järjestelystä johtuva velvoite väheni.

2.9.3 *Järjestelmän varat*

(miljoonaa euroa)

	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjes-telmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2023	**34**	**419**	**453**
Järjestelmän varojen nettomuutos	*(11)*	*19*	*8*
Nykyarvo 31.12.2024	**23**	**438**	**461**

2.9.4 *Vakuutusmatemaattiset oletukset – työsuhde-etuudet*

Seuraavassa esitetään tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset, joita käytetään määritettäessä EU:n kahden tärkeimmän työsuhde-etuusjärjestelmän arvoa.

	2024	2023
Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	*3,3 %*	*3,0 %*
Ennustettu inflaatiovauhti	*2,0 %*	*2,2 %*
Reaalinen diskonttokorko	*1,3 %*	*0,8 %*
Palkankorotusten ennustettu taso	*1,3 %*	*1,1 %*
Eläkeikä	*63/64/66*	*63/64/66*
Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	*3,3 %*	*3,1 %*
Ennustettu inflaatiovauhti	*2,0 %*	*2,2 %*
Reaalinen diskonttokorko	*1,3 %*	*0,8 %*
Palkankorotusten ennustettu taso	*1,3 %*	*1,1 %*
Terveydenhuoltomenojen kehityssuunnat	*1,6 %*	*1,7 %*
Eläkeikä	*63/64/66*	*63/64/66*

Kuolleisuus vuonna 2024 perustuu päivitettyyn EU:n virkamiesten elinaikataulukkoon – EULT 2023, johon sisältyy dynaaminen kehityssuunta seuraavien 18 vuoden aikana.

Nimellinen diskonttokorko on määritetty euromääräisten nollakorkoisten joukkovelkakirjalainojen arvon mukaan (maturiteetti on 18 vuotta joulukuusta 2024 unionin virkamiesten eläkejärjestelmässä ja 19 vuotta yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä). Käytetty inflaatiovauhti on odotettu inflaatiovauhti vastaavana ajanjaksona: tuotot yhtenäistävä inflaatio(vauhti) saadaan vertaamalla Euroopan tärkeimpien rahoitusmarkkinoiden inflaatiosidonnaisten ja tavanomaisten valtion joukkovelkakirjojen tuottoja. Reaalisen diskonttokoron laskennassa käytetään nimellistä diskonttokorkoa ja ennustettua pitkän aikavälin inflaatiovauhtia.

2.9.5 *Herkkyysanalyysi*

Herkkyysanalyysi perustuu simulaatioihin, joissa kyseisten oletusten arvoa muutetaan (jos tilanne muuten pysyy samanlaisena).

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän herkkyys muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa reaalisessa diskonttokorossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(1 516)*	*1 558*	*(1 541)*	*1 585*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*1 514*	*(1 476)*	*1 532*	*(1 493)*

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
Etuuspohjainen velvoite	*(799)*	*1 109*	*(795)*	*1 076*

Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän herkkyys muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella terveydenhuoltomenojen ennustetussa kehityksessä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Kauden nettomääräiset työsuhteen jälkeiset terveydenhuoltomenot: työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärä	*11*	*(11)*	*12*	*(12)*
Etuuspohjainen velvoite	*166*	*(162)*	*166*	*(162)*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa nimellisessä diskonttokorossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(130)*	*133*	*(132)*	*135*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(27)*	*26*	*(25)*	*25*

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2024		2023	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
Etuuspohjainen velvoite	*(185)*	*197*	*(188)*	*199*

2.10 **VARAUKSET**

(miljoonaa euroa)

	Määrä 31.12.2023	Lisävaraukset	Käyttämättä olevat peruutetut määrät	Käytetyt määrät	Luokkien väliset siirrot	Arvioiden muutos	Määrä 31.12.2024
Oikeustapaukset:							
Maatalous	*1*	*204*	*–*	*(1)*	*–*	*–*	*204*
Muut	*823*	*11*	*(197)*	*(536)*	*–*	*0*	*100*
Ydinlaitosten purkaminen	*1 768*	*–*	*–*	*(46)*	*–*	*75*	*1 796*
Rahoitusvaraukset	*1*	*7 082*	*(1)*	*–*	*–*	*0*	*7 082*
Muut	*742*	*137*	*(228)*	*(16)*	*–*	*(2)*	*633*
Yhteensä	**3 334**	**7 434**	**(426)**	**(599)**	**–**	**73**	**9 816**
Pitkäaikaiset	**2 102**	**204**	**(12)**	**(23)**	**(63)**	**73**	**2 280**
Lyhytaikaiset	**1 233**	**7 230**	**(414)**	**(576)**	**63**	**(0)**	**7 536**

Varaukset ovat aiempiin tapahtumiin liittyviä luotettavasti arvioituja määriä, jotka on todennäköisesti maksettava EU:n talousarviosta tulevaisuudessa.

Rahoitusvaraukset

Lisäykset ovat varauksia, jotka liittyvät Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa tehtyjen makrotaloudellisen rahoitusavun lainasitoumusten odotettavissa oleviin luottotappioihin (ks. liitetieto **2.4.1.1**). EU oli tehnyt 31. joulukuuta 2024 peruuttamattoman sitoumuksen 18,1 miljardin euron maksamisesta Ukrainalle. Tämä laina maksetaan vuonna 2025. Tilinpäätösstandardien mukaan EU:n on kirjattava odotettavissa oleva luottotappio varaukseksi tehdessään peruuttamattoman sitoumuksen.

Oikeustapaukset

Tässä kohdassa esitetään arvio käsiteltävinä oleviin oikeustapauksiin liittyvistä määristä, jotka todennäköisesti tulevat maksettaviksi vuoden lopun jälkeen. Maatalouden määrät liittyvät jäsenvaltioiden Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskevien sääntöjenmukaisuuspäätösten vuoksi käynnistämiin oikeustoimiin.

Ydinlaitosten purkaminen

Varauksen perustetta päivitettiin vuonna 2017 yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ydinlaitosten käytöstäpoistoa ja jätehuoltoa koskevan strategian (D&WM-ohjelma) vuoden 2017 päivityksen mukaiseksi. Strategian sekä määräraha- ja henkilöstötarpeen tarkistus toteutettiin yhdessä riippumattoman D&WM-asiantuntijaryhmän kanssa. Se on paras saatavilla oleva arvio määräraha- ja henkilöstötarpeesta JRC:n Ispran, Geelin, Karlsruhen ja Pettenin laitosten purkamisen loppuunsaattamiseksi.

Varaukseen tehtiin EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti inflaatiokorjaus, minkä jälkeen se diskontattiin nettomääräiseen nykyarvoonsa (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän korkoa). Varauksen arvoksi 31. joulukuuta 2024 saatiin näin yhteensä 1 796 miljoonaa euroa. Tämä kokonaismäärä jaetaan osuuteen, joka todennäköisesti käytetään vuonna 2025 (38 miljoonaa euroa), ja osuuteen, joka käytetään myöhemmin (1 758 miljoonaa euroa).

On huomattava, että merkittävät epävarmuudet, jotka liittyvät ydinlaitosten purkamisen pitkän aikavälin suunnitteluun, voivat vaikuttaa arvioon, ja määrä voi nousta merkittävästi tulevaisuudessa. Suurimmat epävarmuustekijät liittyvät purettujen laitosten lopulliseen vaiheeseen, ydinmateriaaliin, jätehuollon ja loppukäsittelyn näkökohtiin, epätäydellisiin tai puuttuviin kansallisiin sääntelykehyksiin, monimutkaisiin ja aikaa vieviin lisensointimenettelyihin sekä käytöstäpoistomarkkinoiden tulevaan kehitykseen.

2.11 **RAHOITUSVELAT**

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	*2.11.1*	*539 522*	*430 633*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*2.4.2.2*	*13*	*8*
Takausvelat	*2.11.2*	*39*	*131*
		539 575	**430 771**
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	*2.11.1*	*55 904*	*21 424*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*2.4.2.2*	*84*	*52*
Takausvelat	*2.11.2*	*6 340*	*6 137*
		62 328	**27 613**
Yhteensä		**601 903**	**458 385**

2.11.1 *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Ottolainaus	*2.11.1.1*	*594 028*	*450 561*
Muut rahoitusvelat	*2.11.1.2*	*1 398*	*1 496*
Yhteensä		**595 426**	**452 057**
Pitkäaikaiset		*539 522*	*430 633*
Lyhytaikaiset		*55 904*	*21 424*

2.11.1.1 Ottolainaus

(miljoonaa euroa)

	Yhdistetty varainhankintamenetelmä	SURE	ERVM	Maksutaselainat	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2023	*292 728*	*98 984*	*43 095*	*201*	*15 238*	*314*	*450 561*
Uudet lainat – nimellisarvot	*194 472*	*–*	*1 800*	*–*	*145*	*–*	*196 417*
Takaisinmaksut	*(50 404)*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(600)*	*(13)*	*(53 617)*
Kirjanpitoarvon muutokset	*832*	*(145)*	*2*	*0*	*(21)*	*(0)*	*667*
Yhteensä 31.12.2024	**437 628**	**98 839**	**42 297**	**201**	**14 762**	**301**	**594 028**
Pitkäaikaiset	*393 285*	*90 539*	*39 517*	*–*	*14 624*	*300*	*538 266*
Lyhytaikaiset	*44 342*	*8 300*	*2 780*	*201*	*138*	*0*	*55 762*

Ottolainauksen nimellismäärä 31. joulukuuta 2024 on 601,3 miljardia euroa (458,5 miljardia euroa vuonna 2023). Suurin osa ottolainauksesta koostuu pitkäaikaisten joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuista paitsi yhdistetyssä varainhankinnassa, jossa on laskettu liikkeeseen myös 23,1 miljardia euroa lyhytaikaisia EU:n velkasitoumuksia (15,2 miljardia euroa vuonna 2023). Uusien lainojen nettomäärä vuonna 2024 oli 142,8 miljardia euroa (nimellisarvo).

Ennen vuotta 2023 allekirjoitettuja SURE-lainoja, ERVM:n lainoja, maksutaselainoja, Euratom-lainoja ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja varten lainatut määrät ovat back-to-back-transaktioita. Tämä tarkoittaa sitä, että EU laskee liikkeeseen joukkovelkakirjan tietyn lainasopimuksen rahoittamiseksi samoin ehdoin – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Yhdistetyllä varainhankinnalla rahoitetaan NextGenerationEU-välineen lainat ja tuki, jota ei makseta takaisin, sekä Ukrainan tukivälineen lainat ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainat, jotka on allekirjoitettu vuodesta 2023 lähtien. Komissio käyttää rahoituksen yhdistämiseen perustuvaa menetelmää, jossa ottolainauksella ei rahoiteta suoraan tiettyjä maksuja. Sen sijaan velka lasketaan liikkeeseen vuosittaisten lainanottosuunnitelman mukaisesti pitkäaikaisina joukkovelkakirjoina ja lyhytaikaisina velkasitoumuksina. Komissio käyttää näiden arvopapereiden liikkeeseenlaskuun huutokauppoja ja syndikointeja. Sen jälkeen se siirtää kustannukset jäsenvaltioiden kanssa sovitun kustannustenjakomenetelmän mukaisesti jäsenvaltioille, kun on kyse lainoista, ja EU:n talousarvioon, kun on kyse tuesta, jota ei makseta takaisin. Tällainen rahoituksen joustavuus edellyttää myös likviditeettipuskuria tehokkaaseen likviditeetinhallintaan – ks. liitetieto **2.8.2**. Yhdistetyn varainhankintastrategian yhteydessä unioni laskee liikkeeseen lyhyen aikavälin (3 tai 12 kuukautta) EU:n velkasitoumuksia, jotka voidaan maksaa takaisin samana tai seuraavana vuonna. Rivi ”Takaisinmaksut” viittaa tällaisiin lyhyen aikavälin lainoihin, joiden määrä on 50,2 miljardia euroa.

Lisäksi 0,2 miljardia euroa rivillä ”Takaisinmaksut” ja rivillä ”Uudet lainat” viittaa repo-operaatioihin, joita EU on tarjonnut vuodesta 2024 alkaen päämarkkinatakaajilleen lisätäkseen EU:n joukkolainamarkkinoiden tehokkuutta ja joustavuutta.

Rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutoksia (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Edellä mainittujen lainojen takaisinmaksun takaajana on viime kädessä EU:n talousarvio (ks. liitetieto **2.4.1.1**).

2.11.1.2 Muut rahoitusvelat

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Pitkäaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	*605*	*750*
Erissä maksettavat rakennukset	*283*	*288*
Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja	*234*	*177*
Muut	*134*	*129*
	1 256	**1 343**
Lyhytaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	*79*	*91*
Erissä maksettavat rakennukset	*55*	*55*
Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja	*8*	*7*
Muut	–	–
	142	**153**
Yhteensä	**1 398**	**1 496**

Rahoitusleasingvelat

(miljoonaa euroa)

	Tulevaisuudessa maksettavat määrät			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Velat yhteensä
Maa-alueet ja rakennukset	*77*	*279*	*321*	*677*
Muut käyttöomaisuushyödykkeet	*2*	*5*	–	*7*
Yhteensä 31.12.2024	**79**	**283**	**321**	**683**
Koron osuus	*24*	*77*	*72*	*173*
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2024	**102**	**361**	**393**	**856**
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2023	*121*	*448*	*453*	*1 022*

Edellä mainitut leasingiin ja rakennuksiin liittyvät määrät on rahoitettava tulevista talousarvioista.

Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja, liittyvät jäsenvaltioiden ja muiden avunantajien rahoitusosuuksiin EU:n ohjelmiin, erityisesti InvestEU-ohjelmaan (ks. liitetieto **4.1.1**), jolloin EU:lla on velvollisuus palauttaa mahdolliset käyttämättömät varat rahoittajalle.

2.11.2 *Takausvelat*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Takauksiin liittyvät saamiset (liitetieto 2.6.2)	Takauksiin liittyvä velka	Takauksiin liittyvät saamiset (liitetieto 2.6.2)	Takauksiin liittyvä velka
EU:n talousarviotakuuohjelmat				
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*19*	*1 862*	*51*	*2 170*
ESIR-takuu	*1 345*	*1 402*	*1 789*	*1 863*
EKKR-takuu	*7*	*192*	*4*	*196*
InvestEU-takuu	*190*	*1 606*	*117*	*920*
NDICI:n EU-takuu	*30*	*582*	*10*	*367*
Ukraina-takaus	*10*	*61*	–	–
	1 600	**5 707**	**1 970**	**5 515**
EU:n rahoitusvälineohjelmat				
COSME	–	*304*	*0*	*338*
Horisontti 2020	*6*	*198*	*9*	*266*
Muut	*23*	*171*	*27*	*149*
	29	**673**	**36**	**753**
Yhteensä	**1 629**	**6 379**	**2 006**	**6 268**
Pitkäaikaiset	*1 324*	*39*	*1 666*	*131*
Lyhytaikaiset	*306*	*6 340*	*340*	*6 137*

EU soveltaa takaussopimusten bruttoesitystapaa, jossa takauksesta vielä saatavat tulot kirjataan takauksiin liittyvinä saamisina (esitetään vaihtoon perustuvien saamisten otsakkeessa – ks. liitetieto **2.6.2**) ja takauksiin liittyvä velka kirjataan EU:n velaksi tulevien takausvaateiden kattamiseksi. ESIR-takuu ja ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvä takaus ovat edelleen merkittävimmät takausohjelmat.

Vaikka ESIR-takuuseen ja ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen liittyvät velat ovat edelleen merkittäviä, tämän monivuotisen rahoituskehyksen uusissa ohjelmissa (InvestEU-ohjelmassa, NDICI – Globaali Eurooppa -välineessä sekä vuonna 2024 käyttöön otetussa Ukraina-takauksessa) myönnettävät takaukset kasvavat edelleen, koska EU:n toteutuskumppanit ovat allekirjoittaneet uusia toimia (ks. myös liitetieto **4.1.1**).

EU:lla on ESIR-takuun vastineeksi oikeus odotettuun korvaukseen, joka on kirjattu takauksiin liittyväksi saamiseksi ja joka kattaa vastuun suurelta osin. Muiden ohjelmien osalta odotetut tulot kattavat vain pienen osan takauksesta. Tämä johtuu siitä, että EU tukee kyseisiä ohjelmia merkittävällä osuudella, erityisesti pk-yrityksille tai innovointialalle myönnettävällä korkeamman riskin rahoituksella, sekä kehitysmaissa toteutettaville hankkeille myönnettävillä takauksilla.

2.12 **MUUT LYHYTAIKAISET VELAT**

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2024	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2023
Maksupyynnöt ja laskut, jotka on saatu:						
Jäsenvaltiot						

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2024	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2023
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*269*	*(0)*	*269*	*300*	*(0)*	*300*
EAKR ja koheesiorahasto	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*	*7 251*	*(1 995)*	*5 256*
ESR	*2 156*	*(447)*	*1 708*	*2 062*	*(310)*	*1 752*
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*28 016*	*(724)*	*27 292*	*22 427*		*22 427*
Muut	*1 824*	*(318)*	*1 506*	*1 124*	*(225)*	*899*
Yksityisiltä yrityksiltä ja julkisyhteisöiltä	*1 957*	*(334)*	*1 623*	*1 859*	*(407)*	*1 452*
Saadut maksupyynnöt ja laskut yhteensä	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**	**35 023**	**(2 937)**	**32 085**
Maataloustukirahasto	**15 086**	–	**15 086**	**12 503**	–	**12 503**
Omiin varoihin liittyvät velat	–	–	–	**3 248**	–	**3 248**
Muut velat	**3 624**	–	**3 624**	**2 277**	–	**2 277**
Muut	**528**	–	**528**	**402**	–	**402**
Yhteensä	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**	**53 453**	**(2 937)**	**50 516**

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy saatuja laskuja ja menoilmoituksia, joita ei ole vielä maksettu vuoden loppuun mennessä. Ne kirjataan alun perin laskun tai menoilmoituksen vastaanoton yhteydessä esitetyn määrän suuruisiksi. Muita lyhytaikaisia velkoja oikaistaan vastaamaan kustannusten tarkastuksen jälkeen hyväksyttyjä määriä ja tukikelpoisiksi arvioituja määriä. Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, esitetään kohdassa ”Oikaisut”. Suurimmat määrät liittyvät rakennetoimiin.

Elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvien lyhytaikaisten velkojen kasvu 4,9 miljardilla eurolla osoittaa, että vuoden loppua kohden saatiin enemmän maksupyyntöjä, joiden osalta välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointi oli vielä kesken.

Maataloustukirahaston menojen kasvu liittyy maataloustukirahaston velkojen kokonaismäärän jakamiseen muihin lyhytaikaisiin velkoihin ja menojäämiin. Maataloustukirahaston velkojen kokonaismäärä pysyi suhteellisen vakaana 40 672 miljoonassa eurossa, kun määrä oli edellisenä vuonna 40 843 miljoonaa euroa. Määrä, joka käsitellään kirjanpidossa lyhytaikaisena velkana, on vuonna 2024 suurempi kuin vuonna 2023. Menojäämät ovat vähentyneet saman verran.

Yhteisiä säännöksiä koskevissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EU) N:o 1303/2013 ([27]) ja (EU) 2021/1060 ([28]), joita sovelletaan rakennerahastoihin (EAKR ja Euroopan sosiaalirahasto), koheesiorahastoon ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon, säädetään, että EU:n talousarviota suojataan pidättämällä välimaksuista järjestelmällisesti tietty osuus. Valvontasykli päättyy tilivuoden (1. heinäkuuta–30. kesäkuuta) päättymistä seuraavan vuoden helmikuussa hallintoviranomaisten suoritettua hallinnon tarkastukset ja tarkastusviranomaisten suoritettua omat tarkastuksensa. Komissio tarkastaa jäsenvaltioiden viranomaisten toimittamat varmistusasiakirjat ja tilityksen. Loppusaldo maksetaan tai peritään takaisin vasta sitten, kun tämä arviointi on tehty ja tilit hyväksytty. Näiden sääntöjen mukaisesti pidätetty määrä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 9,3 miljardia euroa. Osa tästä määrästä (1,1 miljardia euroa) arvioidaan tukikelvottomaksi jäsenvaltioiden tilinpäätöksissään toimittamien tietojen perusteella, ja sekin esitetään kohdassa ”Oikaisut”.

([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17. päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Ennakkorahoituspyynnöt

Edellä mainittujen määrien lisäksi vuoden 2024 lopussa on saatu 2,1 miljardin euron suuruiset ennakkomaksupyynnöt, joita ei ollut maksettu vuoden lopussa. EU:n tilinpäätössääntöjen mukaan näitä määriä ei kirjata muiksi lyhytaikaisiksi veloiksi.

Omiin varoihin liittyvät velat

Omiin varoihin liittyvät velat viittaavat sellaisiin jäsenvaltioiden EU:n talousarvioon maksamiin rahoitusosuuksiin, jotka palautetaan vuoden lopussa. Lisätalousarviot toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 10 a artiklan 3 kohdan mukaisesti. Suuri saldo 31. joulukuuta 2023 oli seurausta 22. marraskuuta 2023 hyväksytystä lisätalousarviosta nro 4/2023. Lisätalousarvion mukaiset määrät palautettiin tämän säännöksen mukaisesti jäsenvaltioille vuoden 2024 tammikuun ensimmäisenä pankkipäivänä. Tänä vuonna ei ollut vastaavaa lisätalousarviota eikä siten tällaisia velkoja.

2.13 **MENOJÄÄMÄT JA TULOENNAKOT**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Menojäämät	*66 792*	*76 237*
Tuloennakot	*159*	*182*
Muut	*140*	*386*
Yhteensä	**67 091**	**76 805**

Menojäämät on jaoteltu seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*4 371*	*3 709*
Maataloustukirahasto	*25 586*	*28 339*
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*17 374*	*17 895*
EAKR ja koheesiorahasto	*3 101*	*11 052*
ESR	*2 318*	*3 882*
Muut	*14 042*	*11 360*
Yhteensä	**66 792**	**76 237**

Menojäämät tarkoittavat kirjattuja menoja, joista unioni ei ole vielä saanut menoilmoitusta. Suurin muutos koskee koheesiopolitiikkaa eli EAKR:n ja koheesiorahaston 8 miljardin euron ja Euroopan sosiaalirahaston 1,6 miljardin euron vähennyksiä. Tämä johtuu siitä, että edellisen ohjelmakauden 2014–2020 siirtyvät erät ovat vähentyneet ohjelmien edettyä päätösvaiheeseen. Maataloustukirahastoon liittyvien menojäämien vähenemisen osalta katso liitetieto **2.12**.

NETTOVARAT

2.14 RAHASTOT

(miljoonaa euroa)

		31.12.2024	31.12.2023
Muut rahastot		*986*	*1 052*
Yhteensä		**986**	**1 052**

Nämä varat kuuluvat pääasiassa selvitystilassa olevalle EHTYlle (593 miljoonaa euroa) ja sen teräs- ja hiilialan tutkimusrahastolle, joka perustettiin selvitystilassa olevan EHTYn toiminnan lopettamisen yhteydessä, sekä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston vararahastolle sen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi (293 miljoonaa euroa).

2.15 JÄSENVALTIOILTA MAKSETTAVIKSI VAADITTAVAT RAHOITUSOSUUDET

(miljoonaa euroa)

Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet 31.12.2023	**213 221**
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2023 tuloksesta	*633*
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*(1 159)*
Muut	*(94)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*97 208*
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet yhteensä 31.12.2024	**309 810**

Tämä kohta vastaa sellaisia EU:lle joulukuun 31. päivään mennessä aiheutuneita menoja, jotka on katettava tulevista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti vuonna n, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta vuonna n + 1 (tai myöhemmin) ja rahoitetaan tämän vuoksi vuoden n + 1 (tai sen jälkeisten vuosien) talousarviosta. Koska tällaiset velat kirjataan tilinpäätökseen ja koska niitä vastaavat maksut rahoitetaan vasta tulevista talousarvioista, velat ovat vuoden lopussa huomattavasti varoja suuremmat. Tärkeimpiin tällaisiin eriin kuuluvat sellaiseen NextGenerationEU-välineen puitteissa toteutettuun ottolainaukseen, joka liittyy tukeen, jota ei makseta takaisin, sekä maataloustukirahaston toimintaan ja työsuhde-etuuksista johtuviin velkoihin liittyvät erät.

On huomattava, että edellä esitetyllä jakaumalla ei ole vaikutusta talousarvion toteutumaan. Talousarvioon otetut tulot vastaavat aina talousarvioon otettuja menoja, koska kaikki ylimääräiset tulot palautetaan jäsenvaltioille.

Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset liittyvät vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin, jotka johtuvat kyseisten velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien huomattava kasvu viime vuosien aikana johtuu pääasiassa tällä ajanjaksolla toteutetusta ottolainauksesta, joka liittyy NextGenerationEU-välineestä myönnettävään tukeen, jota ei makseta takaisin.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

TULOT

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA: OMAT VARAT

3.1 BKTL-VARAT

Omista varoista saatavat tuotot ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja. BKTL-tuotot ovat tärkeimpiä omien varojen neljästä ryhmästä. Kaikilta jäsenvaltioilta kannetaan yhdenmukainen prosentuaalinen osuus BKTL:stä. BKTL-perusteiset varat tasapainottavat tuloja ja menoja, eli niillä rahoitetaan talousarvion osaa, jota muut tulonlähteet eivät kata. BKTL-tuottojen väheneminen vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 selittyy suurelta osin maksumäärärahojen tarpeen vähenemisellä.

3.2 PERINTEISET OMAT VARAT

Perinteiset omat varat liittyvät pääasiassa tullimaksuihin, joista jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia, joten edellä mainitut luvut eivät sisällä tätä vähennystä. Tuontitullien taso kuvastaa lähinnä EU:n ulkopuolelta tulevan tuonnin arvon vaihtelua ja yhteisen tullitariffin muutoksia. Tullitariffia on alennettu useaan otteeseen Maailman kauppajärjestössä (WTO) käytyjen neuvottelujen ja tullietuuksien myöntämistä tietyille kauppakumppaneille tai tietyille tuotteille koskevien erityissopimusten perusteella. Taso riippuu näin ollen myös yleisestä taloudellisesta tilanteesta, maailmanmarkkinahinnoista ja valuuttakurssien vaikutuksesta.

3.3 ALV-VARAT

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä.

3.4 MUOVIPAKKAUSJÄTTEESEEN PERUSTUVAT OMAT VARAT

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tiettynä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italialla, Kyproksella, Latvialla, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romanialla, Slovenialla ja Slovakialla on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista. Tämä suhteellisen uusi omien varojen erä otettiin käyttöön vuonna 2021 uuden omia varoja koskevan päätöksen (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053 ([29])) tulessa voimaan.

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA: SIIRROT

3.5 SAKOT

Nämä 4 039 miljoonan euron tuotot (1 748 miljoonaa euroa vuonna 2023) liittyvät pääasiassa sakkoihin, jotka komissio on määrännyt yrityksille EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta (3 509 miljoonaa euroa), sekä sakkoihin, jotka jäsenvaltioille on määrätty EU:n lainsäädännön rikkomisesta (527 miljoonaa euroa).

([29]) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

3.6 VAROJEN TAKAISINPERINTÄ

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	*755*	*691*
Suora hallinnointi	*157*	*102*
Välillinen hallinnointi	*44*	*10*
Yhteensä	**957**	**803**

Tässä kohdassa esitetään lähinnä komission antamat perintämääräykset, joita vastaavat maksut on saatu tai jotka on kuitattu (eli vähennetty) komission kirjanpitojärjestelmään myöhemmin kirjatuista maksuista. Perintämääräysten tarkoituksena on periä takaisin maksuja, jotka on aiemmin maksettu EU:n talousarviosta. Nämä toimet perustuvat tehtyihin tarkastuksiin, tilintarkastuksiin tai tukikelpoisuustarkastuksiin, ja näin ollen toimilla suojellaan EU:n talousarviota menoilta, jotka ovat syntyneet säännösten vastaisesti.

Kohdassa esitetään myös perintämääräykset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet maataloustukirahastosta myönnetyn tuen takaisin perimiseksi. Tähän kohtaan sisältyvät myös siirtosaamisia koskevien arvioiden muutokset edellisen vuoden lopusta tilinpäätösvuoden loppuun.

Edellä olevaan taulukkoon sisällytetyt määrät vastaavat tuloja, jotka on saatu antamalla perintämääräyksiä. Tämän vuoksi ne eivät voi sisältää kaikkia EU:n talousarvion suojaamiseksi toteutettuja toimia, erityisesti kun kyse on koheesiopolitiikasta. Tällä alalla ovat käytössä erityisjärjestelmät, joilla varmistetaan, että aiheettomasti maksetut määrät oikaistaan, ja useimmissa tapauksissa perintämääräystä ei anneta. EU:n talousarviota suojataan myös menojen peruutuksilla ja ennakkomaksujen takaisinperinnöillä. Suurin osa tässä esitetyistä määristä liittyy yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavien varojen takaisinperintään:

Maatalous: maataloustukirahasto ja maaseudun kehittäminen

Tähän kohtaan sisältyvät maataloustukirahastoa ja maaseuturahastoa koskevat varainhoitovuoden tuotot ovat varainhoitovuoden rahoitusoikaisuja ja jäsenvaltioiden ilmoittamia vuoden aikana perittyjä määriä. Niihin on lisätty petosten ja sääntöjenvastaisuuksien vuoksi vuoden lopussa takaisinperittävinä olevien, jäsenvaltioiden ilmoittamien määrien nettokasvua vastaava määrä.

Koheesiopolitiikka

Koheesiopolitiikkaan liittyvät määrät ovat pääasiassa määrä, jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta. Perintä toteutetaan jäsenvaltioiden vuoden 2025 alussa toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän jälkeen. Takaisin perittävät määrät edustavat periaatteessa varainhoitovuoden aikana alun perin tukikelpoisiksi ilmoitettujen määrien ja jäsenvaltioiden tilinpäätöksissä tukikelpoisiksi vahvistettujen määrien erotusta. Niiden pieni määrä tarkoittaa sitä, että tukeen oikeuttamattomat määrät havaittiin jäsenvaltioiden tasolla käytössä olevissa tarkastuksissa prosessin varhaisessa vaiheessa.

3.7 YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN EROSOPIMUS

Nämä tulot liittyvät nettomääriin, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on unionista eroamisen jälkeen vuonna 2020 allekirjoitetun erosopimuksen mukaan velkaa (ks. liitetieto **2.6.1.2**) ja joita mukautetaan vuosittain erosopimuksen vaatimusten mukaisesti. Vuonna 2024 ei kirjattu Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksesta johtuvia tuloja. Sen sijaan kirjattiin siitä johtuvia menoja.

3.8 **MUUT TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet:		
Innovaatiorahasto	*2 297*	*1 812*
Ulkoinen apu	*671*	*165*
Invest EU	*207*	*179*
Henkilöstön maksamat verot ja muut maksut	*1 754*	*1 565*
Muiden yhteisöjen rahoitusosuudet Euroopan komissiolle	*6 393*	*3 456*
EFTA-maiden, kolmansien maiden ja liittymisneuvotteluja käyvien maiden rahoitusosuudet	*4 527*	*1 770*
Omaisuuserien siirto	*307*	*280*
Budjettioikaisut	*(6 169)*	*(1 058)*
Varausten oikaisut	*426*	*407*
Muut	*261*	*224*
Yhteensä	**10 673**	**8 800**

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet innovaatiorahastoon ovat tuloja, jotka liittyvät pääasiassa päästöoikeuksien myyntiin ja joita käytetään vähähiilisen teknologian innovoinnin tukemiseen. Kasvu vuoteen 2023 verrattuna liittyy siihen, että päästöoikeuksia myytiin enemmän ja nämä suuremmat tulot osoitettiin innovaatiorahastolle. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ulkoiseen apuun sisältävät pääasiassa Ukrainalle myönnettyjen makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainojen korkomaksut (0,6 miljardia euroa).

Henkilöstön maksamista veroista ja muista maksuista saadut tuotot liittyvät pääasiassa henkilöstön palkoista tehtyihin vähennyksiin. Merkittäviä määriä tässä erässä ovat eläkemaksut ja tulovero.

Muiden yhteisöjen rahoitusosuudet Euroopan komissiolle ovat pääasiassa takaisin saatuja varoja (0,3 miljardia euroa), jotka EIP on siirtänyt AKT-maiden (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maat) investointikehyksen ja merentakaisten maiden ja alueiden (MMA) investointikehyksen puitteissa, sekä päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupasta saatuja tuloja (5,9 miljardia euroa). Tätä rahoituslähdettä käytettiin myös lisätuen tarjoamiseksi jäsenvaltioille REPowerEU-lukujen kautta.

EFTA-maiden rahoitusosuudet ovat 1,1 miljardia euroa, ja kolmansien maiden ja liittymisneuvotteluja käyvien maiden rahoitusosuudet sisältävät pääasiassa rahoitusosuuksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (2,8 miljardia euroa).

Budjettioikaisu liittyy pääasiassa aiempien varainhoitovuosien alv- ja BKTL-perusteisten omien varojen mukautuksiin. Tällä toimella komissio kohdentaa kaikki positiiviset tai negatiiviset alv- ja BKTL-saldot uudelleen jäsenvaltioille niiden BKTL:oon perustuvan kertoimen mukaisesti. Vähennys liittyy siihen, että talousarvion ylijäämä edelliseltä vuodelta on pienempi ja BKTL:oon, alv:oon ja muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen uudelleenkohdennettavat määrät ovat suuremmat.

Muut tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista sisältävät ITERin isäntävaltion ja jäsenten rahoitusosuudet Fusion for Energy -yhteisyritykseen, eurooppalaiseen ITER-yhteisyritykseen ja fuusioenergian kehittämiseen (68,2 miljoonaa euroa).

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

3.9 RAHOITUSTUOTOT

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Korkotuotot:		
viivästyneistä suorituksista	*224*	*(121)*
lainoista	*4 129*	*2 305*
käteisvaroista ja muista rahavaroista	*1 726*	*1 778*
ottolainauksesta	*228*	*229*
muista	*38*	*9*
Tuotot takaussopimuksista	*971*	*887*
Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista:		
Muut kuin johdannaiset	*1 490*	*1 695*
Johdannaiset	*165*	*149*
Osingot	*31*	*46*
Muut	*4*	*6*
Yhteensä	**9 005**	**6 983**

Korkotuotot viivästyneistä suorituksista liittyvät pääasiassa erääntyneisiin sakkoihin ja omia varoja koskeviin maksuosuuksiin, joita ei ole maksettu ajallaan.

Lainojen korot ovat kasvaneet pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen / REPowerEU-suunnitelman, makrotaloudellisen rahoitusavun ja Ukrainan tukivälineen vuoksi. Elpymis- ja palautumistukivälineen / REPower-suunnitelman osalta korot olivat 2 miljardia euroa vuonna 2024. Edellisenä vuonna ne olivat 0,7 miljardia euroa. Vuonna 2024 suoritettiin uusia maksuja, ja vuoden 2023 jälkipuoliskon maksut kerryttivät koko vuoden verran korkoa vuonna 2024. Makrotaloudellisen rahoitusavun osalta korot olivat 0,8 miljardia euroa. Vuonna 2023 ne olivat 0,5 miljardia euroa. Kasvu johtuu pääasiassa vuoden 2023 makrotaloudellinen rahoitusapu plus -maksuista, jotka kerryttivät koko vuoden verran korkoa vuonna 2024. Ukrainan tukivälineen osalta korot olivat 0,2 miljardia euroa. Kyseessä on uusi väline, jota koskevia maksuja suoritettiin vuoden 2024 jälkipuoliskolla.

Käteisvaroista ja muista rahavaroista kertyvät korkotuotot koostuvat pääasiassa 1,2 miljardin euron koroista, jotka kertyvät yhdistettyyn varainhankintamenetelmään liittyvän likviditeettireservin hallinnointia varten EKP:ssä avatulle tilille (ks. liitetieto **2.8.2**).

Ottolainauksen korkotuotot liittyvät pääasiassa SURE-välineiseen, ja ne johtuvat tiettyjen aiempien liikkeeseenlaskujen negatiivisista efektiivisistä koroista.

Takaussopimuksista saatavat tulot liittyvät pääasiassa takausvelkojen jaksottamiseen. Se voidaan tulkita niin, että EU vapautuu vakuuksiin liittyvistä vastuista siltä ajalta, jona EU oli valmis korvaamaan vakuuksien haltijoille niiden luottotappiot. Näin ollen rahoitusvakuuksiin liittyvien tulojen kirjaaminen vastaa ajan kulumista ja taatun vastuun määrää. Jaksotuksia sovelletaan kumpaankin vakuustyyppiin: niihin, joista maksetaan korvaus, ja niihin, joista EU ei veloita korvausta tai veloittaa nimelliskorvauksen (ks. liitetieto **2.11.2**). Korvatuista takauksista merkittävin on ESIR-takuu, joka myönnetään EIP:lle infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan velkasalkkua varten ja joka on yhdistetty InvestEU-velkasalkkuihin – (ks. liitetieto **4.1.1**). Vuonna 2024 ESIR-takuusta saadut kyseisiin yhdistettyihin velkasalkkuihin liittyvät tuotot olivat 242 miljoonaa euroa.

Tuotot, jotka liittyvät 971 miljoonan euron takaussopimuksiin, kuitataan 474 miljoonan euron suuruisilla rahoitusvakuuksiin liittyvien velkojen arvonalentumistappioilla, jotka liittyvät vakuuksiin perustuviin maksuvaatimuksiin vähennettynä 462 miljoonan euron takaisinperityillä varoilla ja 12 miljoonan euron realisoitumattomiin arvonalentumistappioihin (ks. liitetiedot **3.15** ja **6.6**). Lisäksi EU on tukenut takausohjelmia (1 156 miljoonalla eurolla) jättämällä perimättä markkinahintaisia takausmaksuja tai perimällä niitä pienempiä maksuja (ks. liitetieto **3.15**). Takausohjelmien nettotulos on yhteensä 658 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista (muut kuin johdannaiset) viittaavat pääasiassa yhteiseen vararahastoon (0,9 miljardia euroa) ja innovaatiorahastoon (0,3 miljardia euroa). Korkojen lasku on vaikuttanut myönteisesti arvopapereiden käypään arvoon.

3.10 MUUT TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Maksutuotot tarjotuista palveluista (virastot)	*855*	*739*
Kurssivoitot	*325*	*393*
Tavaroiden myynti	*58*	*75*
Osuus EIR:n nettotuloksesta	*83*	*67*
Tuotot käyttöomaisuushyödykkeistä	*907*	*9*
Muut	*364*	*679*
Yhteensä	**2 592**	**1 963**

Maksutuotot tarjotuista palveluista sisältävät pääasiassa Euroopan lääkeviraston myyntiluvista perimät maksut sekä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston tavaramerkkien rekisteröinnistä perimät maksut. Käyttöomaisuushyödykkeistä saatujen tulojen kasvu johtuu pääasiassa 23:n komission Brysselissä sijaitsevan rakennuksen myynnistä (ks. liitetieto **2.2**).

KULUT

3.11 HALLINNOINTI YHTEISTYÖSSÄ JÄSENVALTIOIDEN KANSSA

(miljoonaa euroa)

Jäsenvaltioiden toteuttamat	2024	2023
Maataloustukirahasto	*40 267*	*40 716*
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämistä koskevat välineet	*14 779*	*14 605*
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto	*28 833*	*52 429*
Euroopan sosiaalirahasto	*18 037*	*17 665*
Muut	*3 854*	*4 251*
Yhteensä	**105 770**	**129 667**

Siirtyminen vuosien 2014–2020 ohjelmakaudesta nykyiseen vuosien 2021–2027 ohjelmakauteen selittää menojen vähentymisen 23,6 miljardilla eurolla EAKR:n ja koheesiorahaston osalta: ohjelmakaudelta 2014–2020 ilmoitetut menot vähenivät merkittävästi (30,4 miljardia euroa) täytäntöönpanon päätyttyä ja ohjelmien edettyä päätösvaiheeseen. Samaan aikaan kaudelle 2021–2027 ilmoitetut menot lisääntyivät, mutta vain 6,9 miljardilla eurolla, kun ohjelmat nyt edistyvät.

Muut kulut liittyvät pääasiassa Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (0,8 miljardia euroa), turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoon (1,2 miljardia euroa), vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastoon (0,4 miljardia euroa) sekä Euroopan unionin solidaarisuusrahastoon (0,4 miljardia euroa).

3.12 **SUORA HALLINNOINTI**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Komission toteuttamat	*79 652*	*45 664*
joista elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*65 787*	*36 045*
EU:n toimeenpanovirastojen toteuttamat	*19 126*	*15 897*
Erityisrahastojen toteuttamat	*194*	*326*
Yhteensä	**98 971**	**61 888**

Komission toteuttamien suoran hallinnoinnin piiriin kuuluvien menojen lisäys liittyy pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen, tutkimuspolitiikan ja ulkoisen toiminnan toteuttamiseen. Tärkein menoerä koskee elpymis- ja palautumistukivälinettä (65,8 miljardia euroa), jonka menot ovat kasvaneet edellisvuodesta, kun jäsenvaltiot käyttävät tarjottuja varoja ja kun välitavoitteita ja tavoitteita saavutetaan. Loput suoran hallinnoinnin piiriin kuuluvista määristä koskevat pääasiassa tutkimuspolitiikan (10,6 miljardia euroa) ja ulkoisten toimien toteuttamista, joihin kuuluvat naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline ja sen edeltäjät (3,7 miljardia euroa), sekä Ukrainan tukivälineestä myönnettävää ei-takaisinmaksettavaa tukea (3,4 miljardia euroa). Lisäksi 4,8 miljardia euroa liittyy Verkkojen Eurooppa -välineeseen, joka on yhteinen infrastruktuurirahasto älykkäiden verkkojen käyttöönottamiseksi liikenne-, energia- ja televiestintäalalla.

3.13 **VÄLILLINEN HALLINNOINTI**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat	*4 388*	*4 226*
Kolmansien maiden toteuttamat	*549*	*479*
Kansainvälisten järjestöjen toteuttamat	*6 090*	*5 610*
Muiden yhteisöjen toteuttamat	*5 599*	*4 902*
Yhteensä	**16 626**	**15 218**

Välillisen hallinnoinnin menoista 8,3 miljardia euroa liittyy ulkoisiin toimiin (pääasiassa liittymistä valmisteleviin toimiin, humanitaariseen apuun, kansainväliseen yhteistyöhön ja naapurustoon). Menoista 4 miljardia euroa liittyy Euroopan kilpailukyvyn lisäämiseen (esimerkiksi tutkimuksen, avaruusohjelmien ja koulutuksen aloilla).

3.14 **HENKILÖSTÖ- JA ELÄKEKULUT**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Henkilöstökulut	*9 070*	*8 481*
Eläkekulut	*5 896*	*5 543*
Yhteensä	**14 966**	**14 023**

Eläkekuluissa on otettu huomioon työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista johtuvat muutokset, joita ei ole kirjattu nettovarallisuuteen. Ne eivät siis ole tosiasiallisia vuoden aikana suoritettuja eläkemaksuja, jotka ovat huomattavasti pienemmät kuin 2,6 miljardia euroa.

3.15 **RAHOITUSKULUT**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Korkokulut:		
Ottolainaus	*9 780*	*5 762*
Lainat	*159*	*160*
Rahoitusleasingsopimukset	*31*	*45*
Muut	*32*	*21*
Takaussopimukset – tuettu korvaus	*1 156*	*762*
Nettoarvonalentumistappiot seuraavista:		
Takaussopimukset	*474*	*263*
Lainat, lainasitoumukset ja muut saamiset	*14 134*	*6 812*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja veloista aiheutuneet tappiot		
Muut kuin johdannaiset	*153*	*137*
Johdannaiset	*252*	*104*
Muutoksesta johtuva tappio	*763*	*100*
Taatut rahoituskustannukset	*151*	*94*
Muut	*140*	*95*
Yhteensä	**27 226**	**14 355**

Ottolainauksen kulujen 4 miljardin euron kasvu johtuu yhdistetyn varainhankintamenetelmän toimista. Korot olivat 8,4 miljardia euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 4,4 miljardia euroa. Syynä tähän ovat uudet ottolainat vuonna 2024 sekä se, että vuoden 2023 toisen puoliskon liikkeeseenlaskut kerryttivät koko vuoden verran korkoa vuonna 2024.

Lainojen korkokulut johtuvat tietyistä SURE-välineeseen liittyvistä tapahtumista, joissa negatiivisten korkojen aikana lainaksi otetut varat annettiin lainaksi jäsenvaltioille back-to-back-periaatteella eli samoin ehdoin.

Lisätietoa takauksiin liittyvistä kuluista on liitetiedossa **3.9**.

Nettoarvonalentumistappiot lainoista, lainasitoumuksista ja saamisista liittyvät pääasiassa uusiin Ukrainan tukivälineen lainoihin liittyvään odotettavissa olevaan luottotappioon sekä Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa vuonna 2024 myönnettyyn makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan liittyviin lainasitoumuksiin. Ks. liitetiedot **2.4.1.1**, **2.11** ja **6.6**.

Muutoksesta johtuva tappio liittyy korkotukeen, jota myönnettiin Ukrainalle makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainoja (0,6 miljardia euroa) ja vuoden 2022 poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja (0,2 miljardia euroa) varten (ks. liitetieto **2.4.1.1**).

Taatut rahoituskustannukset ovat EU:n takaamien pääomasijoitusten rahoittamisesta rahoituskumppaneille aiheutuvia kustannuksia. EU takaa nämä kustannukset ja niihin liittyvät pääomasijoitukset takaussopimusten mukaisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista aiheutuneiden tappioiden (muut kuin johdannaiset) merkittävän vähenemisen osalta katso liitetieto **3.9**.

3.16 **MUUT KULUT**

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Hallinnolliset ja tietotekniset kulut	*2 865*	*2 687*
Varausten oikaisut	*415*	*1 065*
Käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	*1 929*	*1 443*

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Maa-alueiden ja rakennusten hallinnointiin liittyvät kulut	*733*	*729*
Kurssitappiot	*282*	*314*
Käyttöleasingkulut	*560*	*448*
Sakkojen alentamiset tuomioistuimen päätöksellä	*1 123*	*597*
Muut	*1 093*	*857*
Yhteensä	**8 999**	**8 142**

Kasvu rivillä ”Sakkojen alentamiset tuomioistuimen päätöksellä” liittyy pääasiassa kahteen sakkoon. Komissio perui Illumina-/Grail-yritykselle sulautumamenettelyssä määrättyä sakkoa koskevan päätöksen vuonna 2024, minkä seurauksena 432 miljoonan euron sakko poistettiin tilinpäätöksestä. Määrä sisältää myös Intel-yritykselle vuonna 2009 määrättyyn sakkoon liittyvät 684 miljoonaa euroa, jotka poistettiin osittain vuoden 2024 tilinpäätöksestä lokakuussa 2024 annetun tuomioistuimen päätöksen seurauksena.

Vuoden 2024 aikana kuluiksi merkittyjen tutkimus- ja kehityskulujen kokonaismäärä on seuraava:

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
Tutkimuskulut	*479*	*452*
Aktivoimattomat kehitysmenot	*119*	*149*
Yhteensä	**598**	**600**

3.17 **SEGMENTTIRAPORTOINTI MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN**

(miljoonaa euroa)

	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	Koheesio ja arvot	Luonnonvarat ja ympäristö	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	Resilienssi, turvallisuus ja puolustus	Naapurialueet ja muu maailma	EU:n yleinen hallinto	Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen [1]	Yhteensä
BKTL-varat	–	–	–	–	–	–	–	*95 037*	*95 037*
Perinteiset omat varat	–	–	–	–	–	–	–	*20 587*	*20 587*
Alv	–	–	–	–	–	–	–	*24 547*	*24 547*
Uudet omat varat	–	–	–	–	–	–	–	*8 227*	*8 227*
Sakot	–	–	–	–	–	–	–	*4 039*	*4 039*
Varojen takaisinperintä	*82*	*(19)*	*831*	*2*	*1*	*56*	*0*	*3*	*957*
Muut	*4 090*	*6 163*	*15*	*177*	–	*846*	*2 454*	*(3 070)*	*10 673*
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	**4 172**	**6 144**	**846**	**179**	**1**	**902**	**2 454**	**149 371**	**164 068**
Rahoitustuotot	*1 176*	*26*	*3*	–	*6*	*228*	*272*	*7 295*	*9 005*
Muut	*197*	*(24)*	*(19)*	*(0)*	*(5)*	*18*	*1 445*	*979*	*2 592*
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	**1 373**	**2**	**(16)**	**(0)**	**1**	**246**	**1 717**	**8 274**	**11 597**
Tuotot yhteensä	**5 545**	**6 146**	**830**	**179**	**2**	**1 148**	**4 171**	**157 644**	**175 665**
Jäsenvaltioiden toteuttamat menot:									
Maataloustukirahasto	–	–	*(40 267)*	–	–	–	–	–	*(40 267)*
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	–	–	*(14 779)*	–	–	–	–	–	*(14 779)*
EAKR ja koheesiorahasto	–	*(28 763)*	–	–	–	*(88)*	–	*18*	*(28 833)*
ESR	–	*(18 037)*	–	–	–	–	–	–	*(18 037)*
Muut	–	*(562)*	*(938)*	*(1 844)*	*(173)*	*(106)*	–	*(231)*	*(3 854)*
Komission, toimeenpanovirastojen ja erityisrahastojen toteuttamat	*(15 193)*	*(71 672)*	*(969)*	*(263)*	*(1 208)*	*(8 828)*	*(3)*	*(836)*	*(98 971)*
EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat	*(3 530)*	*(595)*	*(105)*	*(1 266)*	*(254)*	*(44)*	*(111)*	*1 517*	*(4 388)*

(miljoonaa euroa)

	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	Koheesio ja arvot	Luonnonvarat ja ympäristö	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	Resilienssi, turvallisuus ja puolustus	Naapurialueet ja muu maailma	EU:n yleinen hallinto	Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen ([1])	Yhteensä
Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen toteuttamat	*(466)*	*(183)*	*(13)*	*(90)*	*(145)*	*(5 535)*	*(1)*	*(205)*	*(6 639)*
Muiden yhteisöjen toteuttamat	*(22)*	*(2 769)*	*(5)*	*(5)*	*(82)*	*(2 692)*	–	*(23)*	*(5 599)*
Henkilöstö- ja eläkekulut	*(543)*	*(24)*	*(2)*	*(1)*	*(1)*	*(181)*	*(12 350)*	*(1 865)*	*(14 966)*
Rahoituskulut	*(1 858)*	*(11)*	*(72)*	*(0)*	*(0)*	*(196)*	*(78)*	*(25 010)*	*(27 226)*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	–	–	–	–	–	–	–	*(315)*	*(315)*
Muut kulut	*(2 221)*	*(239)*	*(272)*	*(6)*	*(86)*	*(287)*	*(4 271)*	*(1 616)*	*(8 999)*
Kulut yhteensä	**(23 834)**	**(122 856)**	**(57 422)**	**(3 475)**	**(1 949)**	**(17 957)**	**(16 815)**	**(28 566)**	**(272 873)**
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	**(18 290)**	**(116 710)**	**(56 592)**	**(3 296)**	**(1 947)**	**(16 809)**	**(12 643)**	**129 079**	**(97 208)**

([1]) "Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen" sisältää konsolidoitujen yhteisöjen talousarvion toteuttamisen, konsolidoinnista johtuvat eliminoinnit, talousarvion ulkopuoliset toimet ja kohdentamattomat ohjelmat, joihin liittyvät yksittäiset määrät ovat vähäisiä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain esitetyt tuotot ja kulut perustuvat arvioon, koska kaikki sitoumukset eivät liity monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen.

4. EHDOLLISET VELAT JA VARAT

Ehdolliset velat ovat potentiaalisia tulevia maksuvelvoitteita, jotka voivat syntyä EU:lle aiempien tapahtumien tai tehtyjen oikeudellisten sitoumusten seurauksena. Ne riippuvat tulevista tapahtumista, jotka eivät ole kokonaan EU:n määräysvallassa. Ehdolliset velat liittyvät pääasiassa takauksiin ja oikeudellisiin riskeihin. **Kaikki ehdolliset velat rahoitetaan niiden toteutuessa EU:n (eli käytännössä EU:n jäsenvaltioiden) tulevista talousarvioista tulevina vuosina, lukuun ottamatta rahastojen kattamiin sakkoihin, rahoitusvälineisiin ja takauksiin liittyviä ehdollisia velkoja (ks. liitetieto 2.4.2.1).**

4.1 EU:N TALOUSARVIOSTA KATETTAVAT TAKAUKSET

4.1.1 *EU:n talousarviotakuuohjelmissa myönnetyt takaukset (nimellisarvo)*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ([1])
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
ESIR-takuu	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
EKKR-takuu	*759*	*667*	*521*	*785*
InvestEU-takuu	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Ukraina-takaus	*790*	*172*	*132*	*202*
Yhteensä	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) *EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 3,4 miljardin euron varat kattavat myös vanhan makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainat ja niihin liittyvän ottolainauksen (ks. liitetieto 2.4.1.1).*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2023			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ([1])
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*27 729*	*27 729*	*19 856*	*2 962*
ESIR-takuu	*25 591*	*23 635*	*21 551*	*9 175*
EKKR-takuu	*1 077*	*548*	*478*	*765*
InvestEU-takuu	*25 767*	*6 592*	*1 433*	*3 736*
NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely	*28 115*	*7 660*	*634*	*2 222*
Yhteensä	**108 279**	**66 163**	**43 953**	**18 860**

([1]) *EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 3,0 miljardin euron varat kattavat myös vanhan makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainat ja niihin liittyvän ottolainauksen (ks. liitetieto 2.4.1.1).*

Edellä olevassa taulukossa esitetään riski, joka aiheutuu EU:n talousarviolle mahdollisista tulevista maksuista, jotka liittyvät EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille myönnettyihin takauksiin. Maksetut määrät on suoritettu lopullisille tuensaajille. Allekirjoitettuihin määriin sisältyvät jo maksettujen määrien lisäksi tuensaajien tai rahoituksen välittäjien kanssa allekirjoitetut sopimukset, joihin liittyviä määriä ei ole vielä maksettu vuoden lopussa (26,9 miljardia euroa). Enimmäismäärä on takauksen kokonaismäärä, jonka kattamiseen on sitouduttu EU:n talousarviosta eli jonka jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kattamaan, koska EU:hun 31. joulukuuta 2024 kohdistuvan kokonaisriskin määrittämiseksi laskelmaan on sisällytettävä myös hyväksytyt toimet, joita koskevaa sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu (37,3 miljardia euroa).

Talousarviotakuuohjelmia tuetaan asteittain talousarviosta otetuilla varoilla, joita säilytetään yhteisessä vararahastossa likviditeettipuskurina tulevien takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi (ks. liitetieto **2.4.2.1**). Ks. liitetieto **6.2** toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että rahoitus riittää kattamaan takauksiin perustuvat maksuvaatimukset keskipitkällä aikavälillä. Talousarviotakuuohjelmista aiheutuneet tappiot, joiden määrä ylittää rahoituksen, olisi joka tapauksessa katettava tulevista talousarvioista. InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osion osalta EU saa myös vastatakauksia jäsenvaltioilta ja ETA-mailta (ks. jäljempänä).

EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset

EU:n talousarviosta on myönnetty takauksia EIP:n omista varoistaan kolmansille maille myöntämille lainoille. Myönnettyjen ja EU:n takauksella katettujen lainojen kokonaismäärä oli 19 184 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2024. EU:n talousarviotakuut:

— 18 960 miljoonaa euroa yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahaston kautta

— 224 miljoonaa euroa suoraan jäsenvaltioille ennen liittymistä myönnetyille lainoille.

Joulukuun 31. päivään 2024 mennessä annettuihin takauksiin sisältyy 2,1 miljardia euroa allekirjoitettuja mutta maksamattomia lainoja, joiden tulevan maksamisen edellytyksenä on EU:n hyväksyntä.

EIP:n ulkoisen lainanantovaltuutensa puitteissa myöntämiin lainoihin liittyvä EU:n takaus on rajoitettu 65 prosenttiin jäljellä olevasta velasta vuoden 2007 jälkeen allekirjoitetuissa sopimuksissa (vuosia 2007–2013 ja 2014–2021 koskevat valtuutukset). Ennen vuotta 2007 tehdyissä sopimuksissa EU:n takaus on rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen hyväksyttyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä (useimmiten 65 % mutta myös 70 %, 75 % tai 100 %). Jos enimmäismäärää ei saavuteta, EU:n takaus annetaan koko lainakannalle.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2018/412 ([30]) perustettiin EIP:n ERI:stä myönnettävä yksityissektorin lainanantovaltuus hankkeille, jotka on suunnattu pakolaisten, muuttajien, vastaanottavien ja kauttakulkuyhteisöjen sekä alkuperäyhteisöjen pitkän aikavälin taloudellisen selviytymiskyvyn kehittämiseen. Unionin talousarviosta maksetaan korvaus suhteessa EIP:n ERI:n yksityisestä valtuutuksesta yksityisille toimille myöntämien takauksien riskiin, mikä selittää ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvän preemiosaatavan, joka on muussa tapauksessa korvaukseton takaus (ks. liitetieto **2.11.2**).

Ulkoisen lainanantovaltuuden vuosia 2014–2020 koskeva valtuutus, jonka voimassaolo päättyi vuonna 2021, oli viimeinen ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahaston piiriin kuuluva valtuutus. EIP:n uusi valtuus kuuluu NDICI-asetuksella perustetun ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn piiriin.

EU:n takauksiin liittyvät maksut suoritetaan yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta: vuoden 2024 aikana on maksettu 11 miljoonaa euroa takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia (vähennettynä takaisin perityillä varoilla) (67 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takaus

ESIR-rahastolla pyritään parantamaan EIP-ryhmän riskinkantokykyä antamalla EIP:lle valmiudet laajentaa sijoituksiaan EU:ssa. ESIR-rahaston tavoitteena on tukea lisäinvestointeja EU:ssa ja pienten yritysten rahoituksen saantia. EU:n talousarviosta myönnetään EU:n ja EIP:n välisen sopimuksen, jäljempänä 'ESIR-sopimus', perusteella enintään 26 miljardin euron takaus, jäljempänä 'ESIR-rahaston EU-takaus', jonka tarkoituksena on suojata EIP sen rahoitus- ja investointitoimien mahdollisesti aiheuttamilta tappioilta.

([30]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/412, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, EU:n takuun myöntämisestä Euroopan investointipankille unionin ulkopuolella toteutettavia investointihankkeita tukevista rahoitustoimista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta annetun päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

ESIR-rahaston toimet toteutetaan kahden ikkunan kautta: EIP toteuttaa infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan (ESIR-rahaston EU-takaus 19 250 miljoonaa euroa) ja Euroopan investointirahasto (EIR) pk-yritysikkunan (ESIR-rahaston EU-takaus 6 750 miljoonaa euroa). Niillä kummallakin on velkasalkku ja pääomasalkku. EIR toimii EIP:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja EIP:n takauksen perusteella, jolla puolestaan on EU:n vastatakaus ESIR-sopimuksen mukaisesti. EU:n takauksen tehostamiseksi ja sen riskinkantokyvyn lisäämiseksi ESIR-rahaston kaksi velkasalkkua yhdistettiin InvestEU-ohjelmaan vuonna 2022. Mahdolliset takauksiin perustuvat maksuvaatimukset, takaisin perityt varat ja tuotot jaetaan ESIR-rahaston ja InvestEU-takuun kesken suhteessa takauksella katettuihin tosiasiallisiin määriin.

EU:lla ja EIP:llä on omat erilliset tehtävänsä ESIR-rahastossa. ESIR-rahasto on perustettu EIP:n yhteyteen. ESIR rahoittaa toimet (vieraan ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset) ja lainaa tätä varten tarvittavat varat pääomamarkkinoilta. EIP-ryhmä tekee sijoituspäätökset itsenäisesti ja hallinnoi toimia noudattaen omia sääntöjään ja menettelyjään. EU myöntää takauksen kyseisille toimille ja kattaa EIP:lle tämän takauksen enimmäismäärään asti aiheutuneet tappiot.

Koska EU:n tilinpäätössääntöjen (ja IPSAS-standardien) mukaiset konsolidointia koskevat valvonnan perusteet ja tilinpäätösvaatimukset eivät täyty, asianomaisia omaisuuseriä ei merkitä EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen.

EU:n EIP-ryhmälle ESIR-rahaston puitteissa myöntämä takaus merkitään kirjanpidossa takausvelaksi infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan ja pk-yritysikkunan velkasalkun osalta (ks. liitetieto **2.11.2**) ja johdannaiseksi (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi tai veloiksi) molempien pääomasalkkujen osalta (ks. liitetieto **2.4.2.2**). Myönnetty ESIR-takaus sisältää COSME-, Horisontti 2020-, CCS- sekä työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevien ohjelmien toimet, jotka on katettu ESIR-rahaston EU-takauksella pk-yritysikkunan velkasalkun puitteissa.

Vuonna 2024 yhteisen vararahaston ESIR-takuurahaston alarahastosta maksettiin 151 miljoonaa euroa nettomääräisiä takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia, joihin sisältyi joitakin edellisten vuosien takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia, jotka katettiin väliaikaisesti ESIR-rahaston selvitystilillä EIP:ssä olevista EU:n tuloista (193 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Euroopan kestävän kehityksen rahasto (EKKR)

EKKR-asetuksella perustettu Euroopan kestävän kehityksen rahasto on aloite, jonka tarkoituksena on tukea investointeja Afrikkaan ja Euroopan naapurimaihin keinona edistää kestävän kehityksen saavuttamista ja puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin sosioekonomisiin syihin. EKKR-asetuksessa EU valtuutettiin antamaan täytäntöönpanokumppaneille 1,5 miljardin euron takaukset (joita lisätään edelleen ulkopuolisilla rahoitusosuuksilla) niiden investointi- ja rahoitustoimia varten niiden sijoitusriskien vähentämiseksi. Yhteinen vararahasto vastaa EKKR-takuusta (ks. liitetieto **2.4.2.1**).

Yksi EKKR-takuusopimuksista (jossa EU takaa valuuttasuojausrahaston omien varojen riittävyyden 145 miljoonaan euroon) antaa EU:lle takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen tapauksessa oikeuden saada korvauksena rahaston osuuksia maksetun summan arvosta.

NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 ([31]) perustettiin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa -väline, mukaan lukien Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus, jäljempänä 'EKKR+', ja ulkosuhdetoimien takuujärjestely vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen ajaksi. EKKR +:n tavoitteena on edistää kestäviä investointeja EU:n kumppanimaissa.

Ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä tuetaan EKKR+:n toimia, jotka katetaan talousarviotakuilla, makrotaloudellisella rahoitusavulla ja kolmansille maille myönnettävillä lainoilla. Yhteinen vararahasto vastaa ulkosuhdetoiminnan takuujärjestelystä (ks. liitetieto **2.4.2.1**).

Joulukuun 31. päivänä 2024 voimassa olleiden talousarviotakuita koskevien sopimusten enimmäismäärä on yhteensä 30,2 miljardia euroa, joista 26,0 miljardia euroa liittyy EIP:n kanssa ulkoisen lainanantovaltuuden ohjelman seuraajaksi allekirjoitettuun takuusopimukseen.

([31]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

InvestEU-takuu

InvestEU-ohjelman avulla komissio voi myöntää enintään 26,2 miljardin euron arvosta takauksia investointien tukemiseksi EU:n talousarvion tuella. Tällä EU:n takuulla tuetaan yksityisiä ja julkisia investointeja seuraavilla neljällä politiikan alalla: kestävä infrastruktuuri, tutkimus, innovointi ja digitalisaatio, pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) sekä sosiaaliset investoinnit ja osaaminen. Useat rahoituskumppanit, kuten kansalliset kehityspankit, saavat EU:n takuun. Ne tukevat investointeja myöntämällä lainoja, takauksia tai omaa pääomaa. Rahoituskumppanit voivat esimerkiksi myöntää lainoja pk-yrityksille, osallistua pääomarahastoihin tai antaa liikepankeille takauksia niiden maksamista lainoista. Komissio voi myös osoittaa InvestEU-rahastoon EU:n talousarviorahoitusta muista EU:n ohjelmista, kuten HERA Invest -ohjelmasta (terveys), Euroopan avaruusohjelmasta tai Catalyst-ohjelmasta (innovointi).

Luodakseen taatuista sijoituksista aiheutuvien tappioiden varalta pääomapuskurin komissio siirtää vähitellen varoja EU:n talousarviosta yhteiseen vararahastoon. InvestEU-asetuksessa on vahvistettu rahoitusasteeksi 40 prosenttia EU:n takauksesta.

EU:n takausta voidaan korottaa edellä mainittujen 26,2 miljardin euron lisäksi jäsenvaltioiden ja ETA-maiden tuella. Ne voivat osallistua rahoitukseen koheesiopolitiikan tai elpymis- ja palautumistukivälineen varoistaan tai kansallisista talousarvioistaan. Jäsenvaltioiden osalta rahoitusaste määritetään tapauskohtaisesti, kun taas ETA-maiden takaamasta EU:n lisätakuusta 40 prosenttia katetaan käteissuorituksilla. Jäsenvaltioiden ja ETA-maiden osoittamia käteisvaroja säilytetään yhteisessä vararahastossa. Ne määrät, joita varten ei ole varattu varoja, katetaan jäsenvaltioiden ja ETA-maiden vastatakauksilla. Joulukuun 31. päivänä 2024 seitsemän jäsenvaltion ja kahden ETA-maan kanssa oli tehty sopimukset, joiden perusteella komissio voi myöntää rahoituskumppaneille EU:n lisätakauksen, jonka suuruus on 2,8 miljardia euroa, josta 2,2 miljardin euron tukena on käteismaksuja ja 0,6 miljardin euron tukena vastatakauksia. Tällaisia takuusopimuksia oli allekirjoitettu 2,8 miljardin euron arvosta 31. joulukuuta 2024 mennessä useiden toteutuskumppaneiden kanssa.

Ukraina-takaus

EU on perustanut Ukrainan tukivälineestä annetun asetuksen perusteella Ukraina-takauksen, jonka enimmäistakauskapasiteetti on 7,8 miljardia euroa ja jolla vauhditetaan investointeja Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen.

Joulukuun 31. päivänä 2024 voimassa oli neljä talousarviotakuita koskevaa sopimusta, joissa kokonaiskattavuuden raja oli 0,8 miljardia euroa.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa sellaisiin rahoitustoimiin liittyvistä ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 hyväksyttyihin ESIR- ja EKKR-rahastoihin ja EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluviin toimiin. Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos rahoitustoimea koskeva vaatimus takauksen käytöstä on hyväksytty ennen eropäivää, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut kyseisten toimien yhteydessä, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista.

Ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluvien lainojen osalta EU:n talousarviotakuun arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksyttyjen toimien osalta 33,7 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2024 mennessä muuttunut 20,6 miljardiksi euroksi (22,2 miljardia euroa vuonna 2023). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2024 on näin ollen 2,6 miljardia euroa (2,8 miljardia euroa 31. joulukuuta 2023). Kuten edellä on todettu, näiden lainojen takaisinmaksun mahdollinen laiminlyönti katetaan kuitenkin ensin yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta ja määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 260 miljoonan euron varaus tässä rahastossa ei 31. joulukuuta 2024 ole riittävä.

ESIR-rahaston toimien osalta EU:n talousarviotakauksen arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksyttyjen toimien osalta 23,5 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2024 mennessä muuttunut 17 miljardiksi euroksi (18,6 miljardia euroa vuonna 2023). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2024 on näin ollen 2,1 miljardia euroa. Vaatimukset ESIR-rahastosta saatavista takauksista katetaan kuitenkin ensin ulkoisen vararahaston ESIR-takuurahastosta. Määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 584 miljoonan euron varaus tässä rahastossa 31. joulukuuta 2024 ei ole riittävä.

Koska toteutuskumppanit eivät olleet hyväksyneet mitään EKKR-takuuseen liittyviä toimia ennen eropäivää, Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole mitään tähän liittyviä velvoitteita.

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus vuonna 2024 eropäivänä tai sen jälkeen ja 31. joulukuuta 2020 asti hyväksytyistä toimista suoritetuista maksuista oli 74 miljoonaa euroa (ESIR-rahasto 69 miljoonaa euroa ja ulkoinen lainanantovaltuus 5 miljoonaa euroa), mikä vähensi vastaavasti Yhdistyneen kuningaskunnan varausta. Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuonna 2025 maksettava määrä on 190,6 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **2.6.1.2**).

4.1.2 *EU:n takausohjelmissa myönnetyt takaukset (nimellisarvo)*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Horisontti 2020	*2 145*	*2 352*
Verkkojen Eurooppa -väline	*649*	*649*
COSME	*378*	*526*
Muut	*471*	*511*
Yhteensä	**3 642**	**4 037**

Edellä olevassa taulukossa esitetyt määrät kuvaavat EU:n rahoitusvälineohjelmissa annettujen takausten jäljellä olevia nimellismääriä.

Varainhoitoasetuksen 210 artiklan 1 kohdassa säädetään, että rahoitusvälineeseen liittyvät talousarviomenot ja unionin rahoitusvastuu **eivät saa missään tapauksessa ylittää rahoitusvälinettä varten tehtyä määrärahasitoumusta**. Näin vältetään mahdollisuus, että talousarvioon kohdistuisi ehdollisia velkoja. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että näillä veloilla on vastaerä taseen vastaavaa-puolella tai että niiden vakuutena on talousarviositoumuksia, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

COSME-lainatakausjärjestely (LGF) koostuu pääasiassa rajatuista takauksista, jotka koskevat rahoituksen välittäjien pk-yrityksille tarjoamia suuremman riskin velkarahoitussalkkuja (pääasiassa lainoja). EIR panee COSME-lainatakausjärjestelyn täytäntöön EU:n puolesta.

Lisätietoja Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ja Verkkojen Eurooppa -välineestä on myös liitetiedossa **2.4.2.1**.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Mitä tulee EU:n ehdollisiin velkoihin, jotka koskevat eropäivään mennessä hyväksyttyjä EU:n rahoitusvälineisiin liittyviä määriä, myös edellä mainittuja: jos jokin näistä ehdollisuuksista realisoituu, ne katetaan EU:n talousarviosta käyttämällä varainhoitotileillä olevia varoja. Näin ollen Yhdistynyt kuningaskunta ei periaatteessa vaatisi muita määriä kuin osuutensa erosopimuksen 140 artiklassa tarkoitetuista, talousarviosta maksattamatta olevista sitoumuksista – ks. liitetieto **2.6.1.2**.

4.2 OIKEUSTAPAUKSIIN LIITTYVÄT EHDOLLISET VASTUUT

4.2.1 *Sakkoja koskevat oikeustapaukset*

Sakkoihin liittyvät ehdolliset vastuut olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 2 178 miljoonaa euroa (2 231 miljoonaa euroa vuonna 2023). Tähän määrään sisältyvät yrityksille määrätyt sakot (1 451 miljoonaa euroa, ks. liitetieto **2.6.1.3**) ja jäsenvaltioille määrätyt sakot (727 miljoonaa euroa), jotka on maksettu alustavasti ja joihin on joko haettu muutosta tai joiden osalta ei tiedetä, haetaanko niihin muutosta. Ehdollinen velka säilytetään siihen saakka, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut asiassa tuomion tai muutoksenhakuaika päättyy. Alustaville maksuille kertynyt korko sisältyy varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen, ja se esitetään myös ehdollisena velkana määriin liittyvän komission omistusoikeuden epävarmuuden osoittamiseksi. Jos EU häviää jonkin määrättyihin sakkoihin liittyvän oikeudenkäynnin, alustavasti maksetut varat palautetaan yrityksille tai jäsenvaltioille ilman talousarviovaikutuksia. Sakkoihin liittyviä määriä ei oteta tuloina talousarvioon ennen kuin sakot ovat varmoja (varainhoitoasetuksen 107 artikla).

4.2.2 *Muut oikeustapaukset*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Maatalous	*77*	*84*
Muut	*67*	*73*
Yhteensä	**144**	**157**

Maatalous

Tämä kohta sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät maataloustukirahaston ja maatalouden kehittämisen menojen sääntöjenmukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin päätöksiin ja joista unionin tuomioistuin ei ole vielä antanut tuomiota. Menettelyn kesto unionin tuomioistuimessa määrää sen, milloin velan lopullinen määrä vahvistetaan ja minkä vuoden talousarviosta velallisen hyväksi ratkaistun muutoksenhaun vaikutus katetaan.

Muut oikeustapaukset

Tämä erä liittyy EU:ta vastaan nostettuihin käsiteltävinä oleviin vahingonkorvauskanteisiin ja muihin oikeusriitoihin sekä näihin liittyviin arvioituihin kustannuksiin. On huomattava, että SEUT-sopimuksen 340 artiklan nojalla nostetuissa vahingonkorvauskanteissa kantajan on näytettävä toteen, että toimielin on vakavasti rikkonut oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, että kantaja on kärsinyt todellista vahinkoa ja että lainvastaisen teon ja vahingon välillä on suora syy-yhteys.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 147 artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta vastaa osuudestaan niistä maksuista, jotka on suoritettava niiden unionin ehdollisten vastuiden vapauttamiseksi, jotka erääntyvät talousarvioon liittyviä unionin taloudellisia etuja koskevien oikeustapausten perusteella, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Yhdistyneen kuningaskunnan arvioitu enimmäisvastuu on tässä tapauksessa 15 miljoonaa euroa (18 miljoonaa euroa vuonna 2023). Oikeustapauksissa, joissa on todennäköistä, että määrät maksetaan EU:n talousarviosta (ks. liitetieto **2.10**), Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sisällytetään osaksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta maksettavaa kokonaismäärää – ks. yksityiskohdat liitetiedossa **2.6.1.2**.

4.3 EHDOLLISET VARAT

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Saadut vakuudet:		
suoritustakuut	*275*	*249*
muut vakuudet	*5*	*6*
Muut ehdolliset varat	*15*	*15*
Yhteensä	**295**	**270**

Tuensaajilta vaaditaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että EU:n rahoitusta saavat tuensaajat noudattavat EU:n kanssa tekemäänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja.

5. TALOUSARVIOSITOUMUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUMUKSET

Tässä liitetiedossa annetaan tietoja talousarviomenettelystä ja tulevista rahoitustarpeista (tässä ei siis käsitellä velkojen tilannetta 31. joulukuuta 2024).

Jäsenvaltioiden hyväksymässä monivuotisessa rahoituskehyksessä määritetään ohjelmat ja vahvistetaan otsakekohtaiset maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärät sekä maksumäärärahojen enimmäismäärä, joiden puitteissa EU voi tehdä talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia ja suorittaa maksuja seitsemän vuoden aikana – ks. talousarvion toteuttamiskertomuksen liitetiedoissa oleva taulukko **3.2**.

Oikeudelliset sitoumukset koskevat ohjelmia, hankkeita tai allekirjoitettuja sopimuksia, joissa EU on osapuoli ja jotka näin sitovat EU:ta oikeudellisesti. Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa (EU:lle) velvoitteen, josta aiheutuu meno (varainhoitoasetuksen 2 artiklan 37 kohta). Talousarviositoumus tehdään periaatteessa ennen oikeudellista sitoumusta.

Joissakin monivuotisissa ohjelmissa tai hankkeissa toimitaan kuitenkin päinvastoin. Tällöin tarvittavat talousarviositoumukset tehdään vuotuisissa erissä usean vuoden aikana, jos perussäädöksessä niin säädetään. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) 2021/1060 86 artiklassa säädetään esimerkiksi koheesiopolitiikan osalta, että ohjelman hyväksymisestä annettu komission päätös muodostaa varainhoitoasetuksessa tarkoitetun rahoituspäätöksen mutta unionin talousarviositoumukset toteutetaan kunkin ohjelman osalta rahastokohtaisina vuotuisina erinä 1. tammikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2027 välisenä aikana. Muissa oikeusperustoissa voi olla vastaavia säännöksiä. Tämän vuoksi EU voi olla oikeudellisesti sitoutunut maksamaan tiettyjä määriä, joista ei ole vielä tehty talousarviositoumusta – ks. jäljempänä liitetieto **5.2**.

Jos talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu, jäljellä olevaa määrää kutsutaan maksattamatta olevaksi sitoumukseksi. Se voi liittyä (usein monivuotisiin) ohjelmiin tai hankkeisiin, joita koskevat sopimukset on allekirjoitettu ja joita koskevat maksut suoritetaan vasta myöhempinä vuosina. Maksattamatta olevat sitoumukset ovat tulevien vuosien velvoitteita. Koska tilinpäätös laaditaan suoriteperusteisena ja talousarvion toteuttamiskertomukset kassaperusteisina, osa maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärästä on jo kirjattu kuluiksi ja merkitty velaksi taseeseen (ks. liitetiedot **2.12** ja **2.13**). Nämä menot lasketaan saatujen menoilmoitusten ja laskujen perusteella. Jos EU:lle ei ole toimitettu menoilmoituksia vielä tilinpäätöspäivään mennessä, ohjelman tai hankkeen toteutusaste arvioidaan. Velka poistetaan taseesta, kun maksattamatta oleviin sitoumuksiin liittyvät maksut suoritetaan. Sitä osaa maksattamatta olevista sitoumuksista, jota ei ole vielä kirjattu kuluksi, ei sisällytetä velkoihin vaan se esitetään jäljempänä (ks. liitetieto **5.1**).

Jäljempänä esitetään siis määrät, jotka EU on 31. joulukuuta 2024 mennessä sitoutunut maksamaan täyttääkseen sopimusvelvoitteensa ja jotka tämän vuoksi on rahoitettava EU:n tulevista talousarvioista.

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	*5,1*	*428 588*	*466 467*
Merkittävät oikeudelliset sitoumukset	*5,2*	*257 256*	*329 939*
Yhteensä		**685 844**	**796 407**

5.1 TALOUSARVIOSITOUMUKSET, JOITA EI OLE VIELÄ KIRJATTU KULUIKSI

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	*428 588*	*466 467*

Edellä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä (507 378 miljoonaa euroa) (ks. talousarvion toteuttamiskertomuksessa oleva taulukko **6.4**) niihin liittyvät, taseeseen veloiksi ja tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia sitoumuksia syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä.

On huomattava, että ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 78,9 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024 (ks. liitetieto **2.5**). Ennakkomaksut ovat jo maksettuja talousarviositoumuksia, ja ne vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia. Näiden varojen katsotaan kuitenkin kuuluvan EU:lle eikä tuensaajille siihen asti, kunnes asiaankuuluvat sopimusvelvoitteet on täytetty. Ne ovat näin ollen edellä esitettyjen maksattamatta olevien sitoumusten kaltaisia eriä, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

5.2 MERKITTÄVÄT OIKEUDELLISET SITOUMUKSET

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*177 459*	*239 903*
Luonnonvarat ja ympäristö	*46 659*	*62 365*
Muuttoliike ja rajaturvallisuus	*4 153*	*5 932*
Turvallisuus ja puolustus ([1])	*520*	*743*
ITER	*9 898*	*6 926*
Verkkojen Eurooppa -väline	*7 313*	*5 570*
Avaruusohjelma ja turvallisten yhteyksien ohjelma	*3 303*	*2 886*
Ukrainan tukiväline	*2 270*	–
Elpymis- ja palautumistukivälineen sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin	*558*	*357*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Innovaatiorahasto	*521*	–
Horisontti Eurooppa	*519*	*589*
Kalastussopimukset	*234*	*166*
Euratom	*166*	*252*
RescEU	*106*	*253*
Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset	*2 721*	*2 528*
Muut sopimukset	*856*	*968*
EU:n solidaarisuusrahasto	–	*502*
Yhteensä	**257 256**	**329 939**

([1]) *Vuodesta 2023 alkaen turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvät määrät (mukaan lukien vertailtavat määrät) on esitetty erillään muuttoliikkeeseen ja rajaturvallisuuteen liittyvistä määristä.*

Nämä määrät liittyvät pitkäaikaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin, joita ei ollut katettu talousarviossa maksusitoumusmäärärahoilla vuoden lopussa. Nämä sitovat velvoitteet budjetoidaan ja maksetaan tulevina vuosina.

Tietyt tärkeät ohjelmat (ks. jäljempänä) voidaan toteuttaa vuotuisina erinä varainhoitoasetuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällä tavoin EU voi tehdä oikeudellisia sitoumuksia (allekirjoittaa avustus-, valtuutus- ja hankintasopimuksia) tiettynä vuonna käytettävissä olevia maksusitoumusmäärärahoja suuremmalle määrälle. Tämän vuoksi huomattava osa voimassa olevan monivuotisen rahoituskehyksen kokonaismäärärahoista voi olla jo sidottu. Kyseessä ovat erityisesti seuraavat ohjelmat:

Yhteistyössä hallinnoitavat varat

Nämä ovat oikeudellisia velvoitteita, joiden mukaisiin maksuihin EU on sitoutunut hyväksyessään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavia toimenpideohjelmia. Komission päätös toimenpideohjelman hyväksymisestä on varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitettu rahoituspäätös. Siitä tulee kyseisessä asetuksessa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus, kun päätöksestä on ilmoitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle.

Yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 86 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio toteuttaa unionin talousarviositoumukset kunkin ohjelman osalta rahastokohtaisina vuotuisina erinä 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana.”

Edellä olevan taulukon neljällä ensimmäisellä rivillä ilmoitetut määrät liittyvät monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 otsakkeeseen 2A (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus), otsakkeeseen 3 (luonnonvarat ja ympäristö), otsakkeeseen 4 (muuttoliike ja rajaturvallisuus) ja otsakkeeseen 5 (Turvallisuus ja puolustus). Ne ovat avoinna olevia määriä, jotka EU on sitoutunut maksamaan vuoden 2024 joulukuun 31. päivän jälkeen.

ITER – kansainvälinen lämpöydinkoereaktori

Näillä sitoumuksilla on tarkoitus kattaa ITER-laitosten tulevat rahoitustarpeet. EU:n (Euratomin) rahoitusosuus ITER-organisaatiossa toteutetaan Fusion for Energy -yhteisyrityksen kautta. Rahoitusosuuksia on myös jäsenvaltioilla ja Sveitsillä. ITER perustettiin hallinnoimaan ITER-laitteistoa, kannustamaan ITER-laitteiston käyttämiseen, edistämään yleistä tietämystä fuusioenergiasta ja lisäämään sen hyväksyntää sekä hoitamaan muita tehtäviä, jotka ovat tarpeen ITERin tavoitteiden saavuttamiseksi. EU osallistuu ITER-yhteisyritykseen yhdessä useiden muiden maiden kanssa.

Verkkojen Eurooppa -väline

Verkkojen Eurooppa -välineestä annetaan rahoitustukea Euroopan laajuisille verkoille, jotta voidaan tukea yhteistä etua koskevia infrastruktuurihankkeita liikenne-, televiestintä- ja energia-alalla. Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevat oikeudelliset sitoumukset kattavat energian osalta täytäntöönpanokauden 2021–2027 (kautta on mahdollista jatkaa). Näiden sitoumusten oikeusperusta on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153 ([32]), jonka 4 artiklan 5 kohdassa todetaan, että ”useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiksi eriksi kahdelle tai useammalle vuodelle”.

Avaruusohjelma ja turvallisten yhteyksien ohjelma

Avaruusohjelmaan (2 672 miljoonaa euroa) kuuluvat seuraavat osat: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom ja SSA. Merkittävimmät niistä ovat Galileo, jonka puitteissa kehitetään globaalia eurooppalaista satelliittinavigointijärjestelmää, ja Copernicus, joka liittyy Euroopan maanhavainnointiin. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio on allekirjoittanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696 ([33]) mukaisesti rahoitusosuussopimukset Euroopan avaruusjärjestön (ESA), Euroopan sääsatelliittijärjestön (Eumetsat), Mercatorin ja Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen (ECMWF) kanssa. Asetuksen (EU) 2021/696 11 artiklan 6 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuotuisiin eriin.

Turvallisten yhteyksien ohjelman (631 miljoonaa euroa) tavoitteena on parantaa EU:n viestintäpalveluja kehittämällä ja käyttämällä julkisen kumppanuuden malliin perustuvaa monikiertorataista yhteysinfrastruktuuria. Ohjelmalla varmistetaan maailmanlaajuisten turvallisten, joustavien ja häiriönsietokykyisten satelliittiviestintäpalvelujen tarjoaminen unionille ja jäsenvaltioiden valtiollisille elimille. Tältä osin tehtiin käyttöoikeussopimus erään yritysryhmittymän kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/588 ([34]) mukaisesti.

Ukrainan tukivälineen ei-takaisinmaksettavaa tukea koskevat sitoumukset

Ukrainan tukiväline perustettiin Ukrainan tukemiseksi sen rahoitusvajeen korjaamisessa ja sen elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin vastaamisessa. Se perustettiin vuosiksi 2024–2027 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/792. Asetuksen (EU) 2024/792 6 artiklan 1 kohdan nojalla tukivälineen täytäntöönpanoon tarkoitetut varat ovat käytettävissä vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa käyttöön otettavan Ukraina-varauksen kautta asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti. Näillä määrärahoilla rahoitetaan tukea kolmessa pilarissa (Ukraina-suunnitelma, Ukrainan investointikehys sekä unionin liittymistuki ja siihen liittyvät tukitoimenpiteet) asetuksessa säädetyn ohjeellisen jaon mukaisesti.

([32]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([33]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([34]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (EUVL L 179, 17.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Elpymis- ja palautumistukivälineen sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin

Elpymis- ja palautumistukiväline on EU:n elpymisvälineen eli NextGenerationEU-välineen keskeinen ohjelma. Se perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241 ([35]) rahoittamaan uudistuksia ja investointeja jäsenvaltioissa koronaviruspandemian alusta eli helmikuusta 2020 vuoteen 2026. Asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin. Elpymis- ja palautumistukivälinettä muutettiin vuonna 2023 asetuksella (EU) 2023/435, jotta jäsenvaltioille voitiin antaa REPowerEU-lukujen kautta lisätukea uudistuksiin ja investointeihin, joilla edistetään unionin energiahuollon riippumattomuutta, varmuutta ja kestävyyttä.

Innovaatiorahasto

Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2023/959 ([36]) 10 artiklan 8 kohdassa säädetään, että useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi. Tätä säännöstä sovelletaan vuodesta 2024 alkaen uusiin allekirjoitettuihin toimiin, mukaan lukien ehdotuspyyntöjen tai tarjouskilpailumekanismin kautta rahoitetut toimet.

Horisontti Eurooppa

Nämä määrät on sidottu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan turvallisia yhteyksiä ja eri avaruuskomponenttien tuotantoketjun alku- ja loppupään toimia varten. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio allekirjoitti ESAn kanssa rahoitusosuussopimuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695 ([37]) mukaisesti. Asetuksen 12 artiklan 8 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin.

Kalastussopimukset

Nämä sitoumukset on tehty kolmansien maiden kanssa vuoteen 2030 ulottuvien kansainvälisten kalastussopimusten mukaisten toimien toteuttamiseksi. Tehdyt sitoumukset perustuvat kutakin kolmatta maata koskeviin neuvoston päätöksiin (esimerkiksi EU:n sekä Grönlannin hallituksen ja Tanskan hallituksen väliseen sopimukseen ([38]) ja täytäntöönpanopöytäkirjaan ([39])), ja niiden katsotaan olevan erityisiä kansainvälisiä sopimuksia, joihin sisältyy monivuotisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

Euratom

Euratom-ohjelma perustuu neuvoston asetukseen (Euratom) 2021/765 ([40]). Asetuksen 4 artiklassa säädetään vuosierien käytöstä.

Ohjelman yleisenä tavoitteena on toteuttaa ydinalan tutkimus- ja koulutustoimintaa siten, että painopisteenä on ydinturvallisuuden, turva- ja varmuusjärjestelyjen ja säteilysuojelun jatkuva parantaminen, sekä täydentää Horisontti Eurooppa -ohjelman tavoitteiden saavuttamista muun muassa energiakäänteen osalta. Euratom-ohjelmasta myönnetään tutkimusavustuksia kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kautta sekä nimetyille edunsaajille.

([35]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/959, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([37]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([38]) Neuvoston päätös (EU) 2024/3202, annettu 5 päivänä joulukuuta 2024, Euroopan unionin sekä Grönlannin hallituksen ja Tanskan hallituksen välisen kestävää kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevan pöytäkirjan (2025–2030) allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L, 2024/3202, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3202/oj).

([39]) Pöytäkirja Euroopan unionin sekä Grönlannin hallituksen ja Tanskan hallituksen välisen kestävää kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen täytäntöönpanosta (2025–2030) (EUVL L, 2024/3203, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/3203/oj).

([40]) Neuvoston asetus (Euratom) 2021/765, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” täydentävän Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2025 sekä asetuksen (Euratom) 2018/1563 kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

RescEU

RescEU on Euroopan hätäapuresurssien ja -valmiuksien reservi, joka on perustettu unionin pelastuspalvelumekanismin yhteyteen osana Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen N:o 1313/2013/EU ([41]) vuonna 2019 tehtyä tarkistusta. RescEU-valmiusvarasto perustettiin toimimaan viimeisenä keinona silloin, kun kansalliset valmiudet ja Euroopan pelastuspalvelureserviin sidotut valmiudet eivät kykene varmistamaan tehokasta reagointia erilaisiin katastrofeihin. Euroopan unioni rahoittaa näitä avustusvalmiuksia valmiustoimenpiteenä, jotta ne voidaan asettaa saataville siinä tapauksessa, että avustusoperaatioita tarvitaan unionin pelastuspalvelumekanismin puitteissa. RescEU:n valmiuksien kehittämisen painopistealoja ovat metsäpalojen ilmatorjunta, kemialliset, biologiset, säteily- ja ydinonnettomuudet, lääkinnälliset hätätapaukset sekä kuljetus ja logistiikka.

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

Näiden vuokrasopimusten jäljellä olevana voimassaoloaikana on suoritettava niistä tehtyjen sopimusten mukaisesti seuraavat minimimaksut:

(miljoonaa euroa)

	Vuokramaksujen vähimmäismäärä			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Rakennukset	*519*	*1 062*	*1 087*	*2 668*
Atk-laitteet ja muut laitteet	*14*	*36*	*3*	*53*
Yhteensä	**532**	**1 099**	**1 090**	**2 721**

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti maaliskuussa 2019 aikomuksestaan erota Euroopan unionista. Siksi Euroopan lääkeviraston (EMA) kotipaikka siirrettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1718 ([42]) Lontoosta Amsterdamiin. Lääkevirasto pääsi 2. heinäkuuta 2019 sopimukseen vuokranantajansa kanssa ja on sittemmin jälleenvuokrannut toimitilojaan alivuokralaiselle ehdoilla, jotka ovat yhdenmukaisia päävuokrasopimuksen ehtojen kanssa, mukaan lukien jälleenvuokrausehto, joka ulottuu EMA:n päävuokrasopimuksen päättymiseen kesäkuussa 2039.

Edellä olevassa taulukossa ilmoitetut määrät sisältävät 369 miljoonaa euroa, jotka on vielä maksettava päävuokrasopimuksen perusteella.

Muut sopimukset

Tämä erä sisältää määrät, joita vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana. Suurin yksittäinen määrä (422 miljoonaa euroa) liittyy Euroopan komission rakennushankkeeseen (JMO2) Luxemburgissa.

6. **RAHOITUSRISKIN HALLINTA**

EU:n rahoitusriskin hallintaa koskevat tiedot kattavat useita keskeisiä aloja:

— komission otto- ja antolainaustoiminta rahoitusavun myöntämiseksi NextGenerationEU-välineen, ERVM:n, maksutaselainojen, makrotaloudellisen rahoitusavun, SURE-välineen, Ukrainan tukivälineen ja Euratomin kaltaisten ohjelmien kautta

— komission treasury-toiminnot EU:n talousarvion toteuttamiseksi

— yhteisen vararahaston, selvitystilassa olevan EHTY:n sekä BUFI-salkun kaltaisissa rahastoissa olevat varat

— EU:n talousarviosta tuetut rahoitusvälineet.

— EU:n talousarviotakuuohjelmat.

([41]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([42]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1718, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta Euroopan lääkeviraston kotipaikan sijainnin osalta (EUVL L 291, 16.11.2018, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

6.1 **RAHOITUSRISKITYYPIT**

EU:hun kohdistuu sen rahoitusvälineistä johtuvia seuraavia rahoitusriskejä:

Markkinariski: Tämä tarkoittaa markkinahintojen muutoksista johtuvaa sijoitusten arvon epävarmuutta. Tähän sisältyvät muun muassa seuraavat riskit:

— *Valuuttariski*: Valuuttakurssimuutokset voivat vaikuttaa EU:n toimiin ja sijoituksiin.

— *Korkoriski*: Korkeammat korot voivat heikentää tiettyjen sijoitusten, kuten joukkovelkakirjojen, arvoa.

— *Muu hintariski*: Tähän sisältyy eri tekijöitä (muut kuin korot ja valuuttakurssit), jotka voivat vaikuttaa sijoitusten arvoon, kuten markkinahintojen muutokset tai yksittäisille sijoituksille ominaiset tekijät.

Luottoriski: Tämä on riski siitä, että lainanottaja ei maksa lainaa takaisin tai täytä sopimusvelvoitteitaan, minkä vuoksi esimerkiksi maksut voivat viivästyä tai velallinen voi joutua konkurssiin.

Likviditeettiriski: Tämä on riski siitä, että EU:n yhteisöllä ei ole tarpeeksi rahaa tai omaisuutta taloudellisten velvoitteidensa täyttämiseksi.

6.2 **RISKIENHALLINTAPOLITIIKKA**

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Seuraavia rahoitusvarojen ja velkojen luokkia ei arvosteta käypään arvoon: käteisvarat ja muut rahavarat, jaksotettuun hankintamenoon arvostetut lainat, saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista, jotka ovat muita kuin takaussopimukseen liittyviä saamisia, kun ne luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, sekä ottolainaus, takaussopimukset ja muut jaksotettuun hankintamenoon taseeseen merkittävät rahoitusvelat. Kyseisten rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan kohtuullisen hyvin niiden käypää arvoa.

Lainanottoa, velanhallintaa ja niihin liittyviä lainanantotoimia koskeva riskienhallinta

EU:n riskinhallintakehyksen tarkoituksena on suojata unionin taloudellisia etuja ja mainetta sekä varmistaa sen otto- ja antolainaustoimien moitteeton hallinnointi. Vaikka Euroopan komissio ei ole rahoituslaitos, se soveltaa kehittyneitä riskinhallintakäytäntöjä, jotka on räätälöity EU:n ainutlaatuisen rakenteen ja ohjelmien vaatimuksiin. Kehyksen ensisijaisena tavoitteena on turvata unionin taloudelliset edut ja säilyttää sen toiminnan, erityisesti NextGenerationEU-ohjelmaan liittyvän toiminnan, eheys, avoimuus ja luotettavuus.

Riskienhallintajohtajan kehittämään kehykseen sisältyy keskeisiä politiikkoja, kuten korkean tason riskienhallinta- ja sääntöjenmukaisuuspolitiikka, markkina- ja rahoitusriskipolitiikka sekä operatiivinen riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintajohtaja asettaa tiukat ja väljät riskirajat sekä keskeiset riski-indikaattorit, joiden avulla voidaan seurata ja arvioida riskejä.

Säännöllisillä riskiraporteilla varmistetaan rajojen noudattaminen. Niissä korostetaan riskialtistumista ja ehdotetaan strategioita riskien vähentämiseksi. Hallinnointia vahvistetaan kolmitasoisella riskienhallintamallilla, jossa eriytetään toimivaltuudet, määritetään toimivallan rajat sekä selkeytetään rooleja riskien hallinnassa ja valvonnassa.

Riskienhallintajohtaja, jota riski- ja vaatimustenmukaisuuskomitea tukee, toteuttaa riskienhallintakehystä sisäisillä politiikoilla ja menettelyillä. Tämä komitea neuvoo riskienhallintajohtajaa riskeihin liittyvissä asioissa, erityisesti NextGenerationEU-välineen toimien osalta.

Komission täytäntöönpanopäätöksillä (EU, Euratom) 2022/2544 ([43]) ja (EU, Euratom) 2023/2825 ([44]) riskienhallintajohtajan vastuualueita laajennettiin seuraavilla alueilla:

— yhdistetyn varainhankintamenetelmän ja back-to-back-rahoitusmenetelmän mukaiset ottolainaustoimet rahoitusapuohjelmien osalta

— luottoriskinarviointi jäsenvaltioille ja kolmansille maille NextGenerationEU-välineen, makrotaloudellisen rahoitusavun, Ukrainan makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen sekä vastaavien ohjelmien puitteissa myönnettyjen lainojen osalta

— velanhallintatoimet

— likviditeetinhallintatoimet.

Riskienhallintajohtaja toimii itsenäisesti hoitaessaan tehtäviään ja vastuitaan, ja hän raportoi talousarviosta vastaavalle kollegion jäsenelle komission täytäntöönpanopäätöksen (EU, Euratom) 2023/2825 mukaisesti. Näin varmistetaan riippumattomuus annettujen tehtävien ja vastuiden hoitamisessa.

Rahoitusavun myöntämiseen ja NextGenerationEU-välineeseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

EU ei ota lainaksi rahaa rahoittaakseen toimintamenojaan, lukuun ottamatta NextGenerationEU-välineeseen liittyvää lainanottoa.

EU:n otto- ja antolainaustoimintaa hallinnoidaan asiaa koskevien asetusten, päätösten ja sisäisten ohjeiden mukaisesti. Otto- ja antolainauksen kaltainen toiminta perustuu yksityiskohtaisiin oppaisiin. Lisäksi asiaankuuluvat yksiköt arvioivat jatkuvasti taloudellisia ja operatiivisia riskejä sekä varmistavat samalla sääntöjen noudattamisen.

EU:n antolainaustoimintaa rahoitettiin aiemmin back-to-back-ottolainauksella, mikä minimoi avoimet korko- ja valuuttariskit. EU on kuitenkin vuodesta 2021 lähtien myös ottanut lainaksi rahaa yhdistetyn varainhankintamenetelmän puitteissa.

Alun perin NextGenerationEU-välinettä varten kehitetyssä yhdistetyssä varainhankintamenetelmässä hyödynnetään useita eri rahoitusvälineitä ja -tekniikoita sekä pitkän että lyhyen aikavälin rahoitustarpeiden täyttämiseksi. Tällaisia välineitä ja tekniikoita ovat muun muassa EU:n joukkolainojen liikkeeseenlaskut. Ne ovat korvanneet aiemman käytännön, jossa kunkin ohjelman osalta suoritettiin erillisiä liikkeeseenlaskuja. Tätä strategiaa on sovellettu joulukuusta 2022 lähtien myös Ukrainalle myönnettyihin makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainoihin, vuonna 2023 myös Ukrainan tukivälineeseen ja vuodesta 2024 lähtien myös muihin makrotaloudellisen rahoitusavun lainoihin. Yhdistetyn varainhankintamenetelmän käyttö lisää joustavuutta ja kustannustehokkuutta.

Treasury-toiminnot

Talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä toteutettavien komission treasury-toimintojen säännöistä ja periaatteista säädetään neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksilla (EU, Euratom) 2016/804 ([45]) ja (EU, Euratom) 2022/615 ([46]), jäljempänä ’neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014’, sekä varainhoitoasetuksessa.

Toiminnoissa noudatetaan seuraavia pääperiaatteita:

— Jäsenvaltiot asettavat EU:n omat varat sen käyttöön maksamalla ne tileille, jotka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtiokonttoriin tai kansalliseen keskuspankkiin.

— Jäsenvaltiot maksavat omat varat kansallisessa valuutassaan, mutta komissio suorittaa maksunsa pääasiassa euromääräisinä.

([43]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU, Euratom) 2022/2544, annettu 19 päivänä joulukuuta 2022, monipuolisen varainhankintastrategian mukaisten EU:n lainanotto- ja velanhallintatoimien ja niihin liittyvien lainanantotoimien hallinto- ja täytäntöönpanojärjestelyistä (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

([44]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU, Euratom) 2023/2825, annettu 12 päivänä joulukuuta 2023, monipuolisen varainhankintastrategian mukaisten unionin lainanotto- ja velanhallintatoimien ja niihin liittyvien lainanantotoimien hallinto- ja täytäntöönpanojärjestelyistä (EUVL L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([45]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2016/804, annettu 17 päivänä toukokuuta 2016, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([46]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/615, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta ennustettavuuden lisäämiseksi jäsenvaltioiden kannalta ja riitojenratkaisumenettelyjen selkeyttämiseksi perinteisten ja ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisen yhteydessä (EUVL L 115, 13.4.2022, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

— Komission nimissä avatuilla tileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä lukuun ottamatta erityistapauksia, kuten lainojen takaisinmaksun laiminlyöntiä tai poikkeuksellisen suuria käteisvaratarpeita.

— Muiden valuuttojen kuin euron määräisillä tileillä olevat varat joko käytetään saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen tai muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

Omien varojen tilien lisäksi komissio on avannut pankkitilejä keskuspankeissa ja liikepankeissa suorittaakseen ja vastaanottaakseen maksuja, jotka eivät liity EU:n talousarvioon tuloutettaviin jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Treasury- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Käytössä on menettelyjä, joilla taataan järjestelmän turvallisuus, erotellaan tehtävät ja varmistetaan varainhoitoasetuksen, sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastusperiaatteiden noudattaminen.

Komission treasury- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu ohjeisiin ja menettelyihin. Tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Nämä ohjeet kattavat muun muassa maksujen suorittamisen, kassanhallinnan, rahavirtojen ennustamisen sekä toiminnan jatkuvuuden. Ohjeiden noudattamista seurataan säännöllisesti.

Omaisuudenhoito

Omaisuudenhoitotoimiin liittyvien erilaisten riskien hallinta perustuu erityisiin hallinto- ja työmenettelyihin, jotka on hyväksytty käyttäen vertailukohtana kansainvälisten vertaisinstituutioiden korkeimpia standardeja. Näillä menettelyillä, joihin kohdistettiin erilaisia sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia, varmistetaan moitteettoman omaisuudenhoidon toteutuminen.

Komissio on ottanut käyttöön asianmukaisen hallinnon omaisuudenhoitotoimia koskevien teknisten ja strategisten päätösten tarkistamiseksi ja hyväksymiseksi. Omaisuudenhoitotoimia valvoo kaksi komiteaa: Omaisuudenhoitotoimia valvoo kaksi komiteaa: budjettipääosaston edustajista koostuva riskinarviointikomitea sekä omaisuudenhoitoneuvosto, joka koostuu budjettipääosaston, talouden ja rahoituksen pääosaston ja rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston edustajista. Teknisistä päätöksistä keskustellaan ja ne hyväksytään riskinarviointikomiteassa, kun taas strategisten päätösten hyväksymisestä vastaavat riskinarviointikomitea ja omaisuudenhoitoneuvosto yhdessä ennen budjettipääosaston pääjohtajan yhteisymmärryksessä tilinpitäjän kanssa antamaa lopullista hyväksyntää.

Omaisuudenhoidon hallinnointi takaa päätöksenteon selkeän delegoinnin, vastuunjaon sekä tehtävien asianmukaisen erottelun front office -toimintojen, riskienhallinnan ja back office -toimintojen välillä. Sääntöjenmukaisuusmenettelyt muodostavat puitteet asianmukaisille käytännesäännöille, joilla hallitaan mahdollisia henkilökohtaisia eturistiriitoja, sekä säännöille sisäpiirikaupan riskien hallitsemiseksi.

Omaisuudenhoitoa koskevilla suuntaviivoilla ja sisäisillä investointirajoituksilla luodaan vankka sisäisen valvonnan kehys omaisuuden turvaamiseksi. Arvopapereita säilyttävät säilytysyhteisöt markkinoiden parhaiden käytäntöjen mukaisesti, ja käteisvaroja ja talletuksia säilytetään korkean luottoluokituksen saaneissa rahoituslaitoksissa. Rahoitusvarojen turvaaminen varmistetaan myös erottamalla toisistaan arvopaperikauppojen alullepanemisesta vastaavan ryhmän ja niiden toimituksesta ja pankkitilien täsmäytyksestä vastaavan back office -ryhmän tehtävät. Tilinpitoryhmä tuo valvontaan vielä yhden tason lisää kuukausittaisen täsmäytyksen yhteydessä, kun arvopaperisalkku täsmäytetään arvopaperien säilyttäjän selvityksen kanssa. Pankkitilien täsmäytys- ja back office -ryhmät seuraavat vastapuolten toiminnasta johtuvia mahdollisia toimitukseen liittyviä epäjohdonmukaisuuksia ja maksuviivästyksiä.

Valvontakehyksen noudattamisen seurantaa varten asianomaisille sidosryhmille raportoidaan säännöllisesti kattavat tulos- ja riskimittarit hallinnoitavien omaisuuserien osalta.

Omaisuudenhoitoa koskevissa suuntaviivoissa ja riski- ja sijoitusstrategioissa määritetään tietyt raja-arvot ja rajoitukset, joilla rajoitetaan salkkuun kohdistuvaa luottoriskiä. Se rajoitetaan investointiluokkaan EU:n jäsenvaltioiden riskiä lukuun ottamatta.

Yhteinen vararahasto

Yhteistä vararahastoa hallinnoidaan 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla komission päätöksellä C(2020) 1896 ([47]) vahvistettujen, varainhoitoa koskevien ohjeiden mukaisesti. Budjettipääosaston pääjohtaja vastaa yhteisen vararahaston rahoitusvarojen hallinnoinnista.

Yhteisen vararahaston tavoitteena on varmistaa tarvittava likviditeetti, jotta voidaan täyttää kaikki vaaditut ulosvirtaukset, kuten takauksiin perustuvat maksuvaatimukset, kokonaisuudessaan ja nopeasti, ja turvata pääoman säilyminen rahaston sijoitushorisontissa korkealla luottamustasolla.

Yhteisen vararahaston salkku on varainhoitoa koskevien ohjeiden mukaisesti hyvin hajautettu eri omaisuusluokkien, maantieteellisen alueiden, liikkeeseenlaskijoiden ja maturiteettien kesken. Yhteisen vararahaston salkku sisälsi 31. joulukuuta 2024 sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin, joukkovelkakirjoihin sekä yritysten pörssilistattuihin rahastoihin ja pörssilistattuihin osakerahastoihin.

Luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia, nettoutussopimuksia tai muita vakuuksia, ei ole otettu toistaiseksi käyttöön, koska kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2024 Banque de France. Valuuttajohdannaisiin, joiden käypä arvo raportointikauden lopussa on positiivinen, liittyvä suurin mahdollinen luottoriski on sama kuin niiden taseeseen merkitty kirjanpitoarvo.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Määrätyt ja alustavasti maksetut sakot on sijoitettu BUFI-salkkuun.

Komissio hallinnoi BUFI-salkkua omaisuudenhoitoa koskevien sisäisten ohjeiden ja menettelyjen mukaisesti. Varojen hoidon tavoitteena on

— varmistaa, että varat ovat tarvittaessa nopeasti käytettävissä

— vähentää rahoitusmarkkinoihin liittyviä riskejä saada tuottoa, joka vastaa vähintään BUFI-viitearvoa, samalla kun sakkojen nimellisarvo säilyy.

BUFI-salkun sijoitukset tehdään ainoastaan seuraaviin kohteisiin:

— määräaikaistalletukset jäsenvaltioiden keskuspankeissa, valtioiden luottolaitoksissa, valtioiden kokonaan omistamissa tai takaamissa pankeissa tai ylikansallisissa laitoksissa;

— joukkovelkakirjat, velkasitoumukset tai sijoitustodistukset, joiden liikkeeseenlaskijoina ovat valtion tai ylikansalliset laitokset.

Saadut rahoitusvakuudet

Komissiolla on lisäksi merkittävät rahoituslaitosten antamat vakuudet, jotka liittyvät yrityksille EU:n sääntöjen rikkomisesta määrättyihin sakkoihin (ks. liitetieto **2.6.1.3**). Nämä vakuudet on saatu sakkojen maksamiseen velvoitetuilta yrityksiltä vaihtoehtona sakkoihin liittyville alustaville maksuille.

Komissio hallinnoi näitä vakuuksia sisäisen riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti. Tällä politiikalla varmistetaan, että taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

EU:n talousarviotakuuohjelmat

Varainhoitoasetukseen on sisällytetty useita takeita EU:n talousarvion suojaamiseksi talousarviotakuista aiheutuvilta taloudellisilta riskeiltä. Ne voidaan jakaa neljään pääryhmään:

a) *Toimenpiteet ehdollisten velkojen rajoittamiseksi*

EU:n takauksen suuruudelle asetetaan selkeä yläraja, eikä rahoitusvelka saa ylittää perussäädöksessä vahvistettua talousarviotakuun määrää Talousarviotakuusta aiheutuva ehdollinen velka voi ylittää rahoitusvarat, jotka on varattu kattamaan EU:n rahoitusvelka, ainoastaan, jos tästä säädetään perussäädöksessä, ja tietyin edellytyksin.

EU:n takaamien toimien/rahoitustuotteiden tavoiteltu riskiprofiili määritetään etukäteen eli ennen takaussopimusten allekirjoittamista.

([47]) Komission päätös, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2020, yhteisen vararahaston varainhoitoa koskevista ohjeista (2020/C 131/03) (EUVL C 131, 22.4.2020, s. 3).

b) *Toteutuskumppaneiden valintaa koskevat toimenpiteet*

Talousarviotakuuohjelmia toteutetaan luotettavien, pilariarvioitujen kumppaneiden kanssa. Nämä kumppanit sitoutuvat käyttämään omia varojaan, millä varmistetaan, että niillä on unionin kanssa samansuuntaiset edut.

c) *Toimenpiteet, joilla varmistetaan riittävä ennakkorahoituskapasiteetti takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi*

Talousarviotakuuohjelmien tukena ovat varatut varat, joita säilytetään yhteisessä vararahastossa. Rahoitusaste vahvistetaan kunkin ohjelman perussäädöksessä siten, että talousarviomäärärahojen ohjelmasuunnittelussa muodostetaan varaus, joka mahdollistaa tappioiden kattamisen ilman, että se aiheuttaa talousarvioon häiriöitä. Komissio varmistaa vuosittain rahoitusasteen riittävyyden sekä sen, että se on varainhoitoasetuksen periaatteiden ja rahoitussuunnitelman mukainen

d) *Toimenpiteet ennakkoarvion ylittävien toteutuneiden tappioiden käsittelemiseksi*

Varainhoitoasetus sisältää kaksi ennakkovaroitusrajaa (eli rahoitusasteesta on käytettävissä joko 50 % tai 30 %). Näiden varoitusrajojen avulla komissio voi ennakoida varauksen mahdollisen loppumisen ja arvioida, pitäisikö sen ehdottaa lisärahoitusta. Jos tarvitaan lisää likviditeettiä väliaikaisesti, käytössä on menettelyt, kuten siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä, keskusvararahaston likviditeetin käyttö sekä saatavilla olevan budjetin liikkumavaran käyttö.

Lisäksi vuonna 2020 perustettiin ehdollisia velkoja käsittelevä ohjauskomitea. Sen tehtävänä on valvoa talousarviotakuita ja rahoitusapua, joilla luodaan ehdollisia vastuita talousarvioon. Komitea osallistuu riskienhallintaa, vakiosopimuksia ja yhdennettyä raportointia koskeviin asioihin ehdollisten velkojen kestävää hoitoa koskevien yleisten vaatimusten vahvistamiseksi.

Rahoitusvälineiden ohjelmat

EU:n talousarvio on perustunut jo usean vuoden ajan rahoitusvälineohjelmiin. Näillä ohjelmilla tarjotaan rahoitusta sellaisille tuensaajille, joiden toimintaan liittyy keskimääräistä suurempi riski ja joilla on vaikeuksia saada rahoitusta kaupallisilta luotonantajilta. Komissio delegoi näiden ohjelmien toteutuksen EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille komission kanssa tehdyillä sopimuksilla. Ks. esimerkkejä tällaisista ohjelmista liitetiedossa **2.4.2.1**.

Kun rahoitusosuus on sidottu johonkin rahoitusvälineeseen, tarvittavat varat siirretään varainhoitotilille, jonka rahoituslaitos on avannut omissa nimissään mutta komission puolesta. Rahoituslaitos voi käyttää näitä varoja esimerkiksi lainojen myöntämiseen, velkainstrumenttien liikkeeseenlaskuun, oman pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin tai takauksiin perustuvien maksuvaatimusten suorittamiseen.

Rahoitusvälineisiin liittyvä riski on rajoitettu niistä tehdyissä sopimuksissa asetettuun enimmäismäärään, joka on kyseiselle instrumentille talousarviossa osoitettu määrä. Koska komission vastuulla on usein hankkeen suuririskisin osa (first loss piece), on todennäköistä, että EU:n talousarviosta joudutaan kattamaan jonkin verran tappioita.

Komission ja rahoituslaitosten välisiin sopimuksiin sisältyy tiukkoja ehtoja ja velvoitteita, joilla varmistetaan EU:n varojen asianmukainen hallinnointi ja raportointi varojen käytöstä. Rahoitusvälineiden tuotot palautetaan pääsääntöisesti EU:n talousarvioon.

6.3 VALUUTTARISKI

EU:n rahoitusvälineisiin kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							
Muut kuin johdannaiset	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Johdannaiset	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Saamiset ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvelat							
Takausvelat	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Yhteensä	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2023						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ([1])	*39*	*5*	*–*	*–*	*11*	*200*	*255*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							
Muut kuin johdannaiset	*1 568*	*–*	*–*	*20*	*129*	*35 686*	*37 402*
Johdannaiset	*(1 142)*	*17*	*21*	*74*	*65*	*2 055*	*1 091*
Saamiset ([2])	*123*	*2*	*28*	*1*	*120*	*3 757*	*4 032*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*145*	*474*	*1 076*	*654*	*1 657*	*35 608*	*39 616*
	734	**499**	**1 126**	**749**	**1 982**	**77 306**	**82 396**
Rahoitusvelat							
Takausvelat	*(591)*	*(32)*	*(38)*	*(15)*	*(105)*	*(5 488)*	*(6 268)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*(1)*	*152*	*–*	*(3)*	*(6)*	*(201)*	*(60)*
	(593)	**120**	**(38)**	**(18)**	**(111)**	**(5 689)**	**(6 328)**
Yhteensä	**142**	**619**	**1 088**	**731**	**1 871**	**71 618**	**76 068**

([1]) *Lukuun ottamatta elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja (NextGenerationEU) ja rahoitusapua.*
([2]) *Ei sisällä menoennakkoja.*

EU:n vuoden 2024 tilinpäätöksessä on otettu valuuttariskin arvioinnissa ja herkkyysanalyysissa huomioon Romanian leu (RON), kun taas Englannin punta on poistettu verrattuna EU:n vuoden 2023 tilinpäätökseen. Syynä tähän on Englannin puntien määräisten vastuiden väheneminen sen jälkeen, kun Yhdistynyt kuningaskunta erosi EU:sta vuonna 2020, ja toisaalta Romanian leun määräisten vastuiden jatkuva kasvu.

Jos euro olisi vahvistunut tai heikentynyt 10 prosenttia suhteessa tiettyihin muihin valuuttoihin, vaikutukset taloudelliseen tulokseen olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

Valuuttakurssin nousu (+)/ Lasku (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
–10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

(miljoonaa euroa)

Valuuttakurssin nousu (+)/ Lasku (–)	2023			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(56)*	*(99)*	*(66)*
–10 %	*16*	*69*	*121*	*81*

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

Koska kaikki EU:n rahoitusvarat ja velat ovat tällä hetkellä euromääräisiä, EU:lla ei ole valuuttariskiä.

Treasury-toiminnot

Omat varat, jotka jäsenvaltiot maksavat muissa valuutoissa kuin euroina, säilytetään omien varojen pankkitileillä. Kun näitä varoja tarvitaan maksujen suorittamiseen, ne muunnetaan euroiksi. Joissakin tapauksissa niitä käytetään suoraan saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen.

Komissiolla on lisäksi muiden EU-valuuttojen kuin euron sekä Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan ja Sveitsin frangin määräisiä pankkitilejä liikepankeissa, jotta se voi suorittaa kyseisten valuuttojen määräisiä maksuja. Näille tileille siirretään lisää varoja tarvittaessa, mikä lieventää valuuttariskiä.

Kun sekalaisia tuloja saadaan muussa valuutassa kuin euroina, ne joko siirretään muille saman valuutan määräisille komission tileille tai ne muunnetaan euroiksi ja siirretään muille euromääräisille tileille.

Muille kuin euromääräisille ennakkotileille siirretään varoja sen mukaan, miten paljon varoja arvioidaan lyhyellä aikavälillä tarvittavan maksuihin, noudattaen näille tileille asetettuja enimmäismääriä.

Sakot

Kaikki sakot määrätään, maksetaan tai katetaan väliaikaisesti euroina, jolloin niistä ei aiheudu valuuttariskiä, kun ne säilytetään BUFI-rahastossa.

Talousarviotakuut

Talousarviotakuille on yleensä vahvistettu euromääräinen enimmäismäärä. Jotkin perustana olevat toimet voivat kuitenkin olla muiden valuuttojen, kuten Yhdysvaltain dollarin tai muiden paikallisten valuuttojen määräisiä.

Valuuttariski on yksi näkökohdista, jotka komissio ottaa huomioon, kun määritetään talousarviotakuiden rahoituspuskuritarpeita.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston toimissa käytetään sekä euroja että Yhdysvaltain dollareita. Valuuttariskin hallitsemiseksi yhteinen vararahasto tekee valuuttatermiinisopimuksia, joilla suojataan dollarimääräisten sijoitusten markkina-arvoa. Suojaamattoman valuuttariskin enimmäismääräksi on vahvistettu 1 prosentti sijoitussalkun kokonaisarvosta viitearvon puitteissa ja vuotuisia strategisia allokaatioita noudattaen, kuten asiaankuuluvissa rahoitusvälineissä on määritetty. Lisätietoa on liitetiedossa **2.4.1.2**.

Yhteinen vararahasto käyttää tätä suojausstrategiaa suojatun position mukauttamiseen tai kumoamiseen tarpeen mukaan. Yhteinen vararahasto ei kuitenkaan suojaa valuuttariskeiltä sellaisten EU:lle siirrettyjen lainojen osalta (ks. liitetieto **2.4.1.2**), jotka pidetään alkuperäisessä valuutassa ja jotka näin ollen aiheuttavat EU:lle valuuttariskin. Näiden lainojen osalta ulkomaanvaluuttojen kurssien vaihteluita kompensoivia toimia ei ole toteutettu, koska lainojen takaisinmaksun aikataulusta ei ole varmuutta.

6.4 **KORKORISKI**

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten korkojen yhden prosenttiyksikön (100 peruspisteen) nousu tai lasku vaikuttaisi EU:n taloudelliseen tulokseen velkapapereiden ja pörssilistattujen rahastojen osalta.

(miljoonaa euroa)

	Nousu (+) / lasku (–) peruspisteinä	Taloudellinen tulos
2024: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*
2023: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*+ 100*	*(960)*
	– 100	*1 021*

Joukkovelkakirjojen salkun herkkyys korkotason muutoksille kasvaa sen duraation myötä. Komission hallinnoimien tärkeimpien omaisuussalkkujen duraatio on kuvattu jäljempänä.

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

EU:lla on otto- ja antolainaustoimintansa vuoksi merkittävät korolliset varat ja velat. Rahoitusapuvälineillä ei yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaista lainanottotoimintaa lukuun ottamatta kuitenkaan ole korkoriskiä, koska EU myöntää lainaa samoin ehdoin kuin se on sitä ottanut (back-to-back).

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän osalta korkoriski katetaan riskiä lieventävillä täytäntöönpanomenettelyillä ja -mekanismeilla. Yhdistetyn varainhankintamenetelmän taustalla olevan periaatteen mukaan rahoituskustannukset ja muut varainhankintaan liittyvät kustannukset kohdennetaan lainansaajille ja EU:n talousarvioon läpinäkyvällä, kustannustehokkaimmalla ja tasapuolisimmalla tavalla päivittäisten korkolaskelmien perusteella. Yhdistetty varainhankinta perustuu kustannusten täysimääräisen kohdentamisen periaatteeseen, joten kaikki lainanottovälineistä, käteisvarojen hallussapidosta ja muista sijoitusvälineistä johtuvat korkomenot kohdennetaan täysimääräisesti uudelleen ja laskutetaan lainansaajilta rahoituskustannuksina tai likviditeetinhallintakustannuksina.

Rahoituskustannukset kohdennetaan lainansaajille maksamatta olevan lainamäärän perusteella. Rahoituskustannukset, joita ei kohdenneta lainoihin tai sellaiseen tukeen, jota ei makseta takaisin, laskutetaan lainansaajilta ja EU:n talousarviosta likviditeetinhallintakustannuksina, jotka voivat olla positiivisia tai negatiivisia riippuen käteisvarasaldoihin sovellettavien korkojen kehityksestä.

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaan käteisvaroja säilytetään vakavaraisuussääntöjen mukaisessa EU:n varainhankintapoolissa, jotta voidaan säilyttää määritetty turvallisuuspuskuri ja samalla välttää liian suuret saldot. Käteisvaroja säilytetään Euroopan keskuspankissa, ja käteisvarasaldoihin on 4. huhtikuuta 2022 alkaen sovellettu euromääräistä lyhyttä rahamarkkinakorkoa, josta on vähennetty 20 peruspistettä. Kaikki käteisvarojen hallussapidosta ja muista sijoitusvälineistä, kuten määräaikaisista rahamarkkinatalletuksista, saatavat tulot ovat osa likviditeetinhallintakustannusten laskutusta.

Treasury-toiminnot

Komissio on ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että pankkitileille kertyneet korot vastaavat markkinakorkoja ja niiden mahdollista vaihtelua.

Omien varojen tileistä ei aiheudu kustannuksia, koska kyseisten tilien pitäminen on neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti maksutonta ja korotonta.

Jäsenvaltioiden valtiokonttoreihin omien varojen vastaanottamista varten avatut tilit ovat korottomia, eikä niistä peritä kuluja. Kansallisissa keskuspankeissa oleville tileille (omat varat ja muut) voidaan maksaa korkoa kunkin laitoksen kanssa sovittujen ehtojen mukaisesti.

Komissio mukauttaa kassanhallintaan liittyviä menettelyjä kulloistenkin markkinakorkojen mukaan. Vuonna 2023 positiiviset korot helpottivat keskustiliin perustuvan mallin täytäntöönpanoa. Keskuspankeissa olevilla talletustileillä säilytetään turvallisuussyistä käteispuskuria, johon siirretään viikoittain varoja omien varojen tileiltä, jotta voidaan kattaa talousarvion toteuttamiseen liittyvät maksutarpeet ja välttää mahdolliset liian suuret saldot.

Liike- ja keskuspankeissa olevien tilien yliyön-saldoille kertyy korko päivittäin. Korko perustuu muuttuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan positiivista tai negatiivista sopimusmarginaalia.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot sijoitetaan pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun. Salkun duraatio on keskimäärin 1,55 vuotta.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston salkun duraatio on keskimäärin 3,42 vuotta.

Selvitystilassa oleva EHTY

Selvitystilassa olevan EHTYn varat on sijoitettu pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun, jonka duraatio on keskimäärin 3,31 vuotta.

6.5 MUUT HINTARISKIT

EU:hun kohdistuu 31. joulukuuta 2024 osakeriskejä, jotka johtuvat monenlaisista sijoituksista, kuten

— noteeraamattomista pääomasijoituksista (esim. riskipääomarahastoista ja muista sijoitusrahastoista)

— rahamarkkinarahastoista (esim. EIP:n yhtenäisestä rahastosta)

— pörssilistatuista rahastoista

— yhdistettyihin salkkuihin tehdyistä sijoituksista (ks. liitetieto **2.4.2.1**).

Lisäksi EU:hun kohdistuu osakeriski takauksista, jotka kattavat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset ja oman pääoman luonteiset sijoitukset, joita käsitellään johdannaisina tulosvaikutteisesti käypään arvoon (ks. liitetieto **2.4.2.2**).

Osakkeiden hintariski on riski siitä, että osakesijoitusten käypä arvo muuttuu osakehintojen ja/tai taattujen osakesijoitusten arvon vaihtelujen seurauksena.

Edellä mainittujen instrumenttien 10 prosentin arvonlisäyksen tai -vähennyksen vaikutus yli- tai alijäämään olisi seuraava:

(miljoonaa euroa)

	10 %	(10) %
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	*320*	*(320)*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	*598*	*(598)*
Pääomasijoitusten takaukset ([1])	*606*	*(606)*
Yhteensä 31.12.2024	**1 523**	**(1 523)**
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	*289*	*(289)*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	*481*	*(481)*
Pääomasijoitusten takaukset ([1])	*506*	*(506)*
Yhteensä 31.12.2023	**1 276**	**(1 276)**

([1]) *Pääomasijoitusten takausten riski perustuu takauksen kattamaan nimellismäärään.*

EU sijoittaa noteeraamattomiin omaisuuseriin, joiden arvot eivät ole julkisesti saatavilla, tai takaa niitä. Nämä omaisuuserät ovat tyypillisesti valtuutettujen yhteisöjen toteuttamia. Nämä yhteisöt ovat alan asiantuntijoita ja arvioivat ja valvovat omaisuuserien arvoa säännöllisesti.

6.6 LUOTTORISKI

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Rahoitusvarat		
Lainat	*283 580*	*246 877*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*63 163*	*39 616*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Vaihtoon perustuvat saamiset ([1])	*3 240*	*4 032*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit	*34 465*	*29 703*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset	*1 110*	*1 091*
Myönnetyt takaukset ja lainasitoumukset		
Takaussopimukset	*60 857*	*57 066*
Lainasitoumukset	*18 193*	*40*
Yhteensä	**464 607**	**378 426**

([1]) Ei sisällä menoennakkoja.

Lisäksi EU altistuu rahamarkkinarahastoihin, yritysten pörssilistattuihin rahastoihin ja yhdistettyihin velkapaperisalkkuihin (ks. liitetieto **2.4.2.1**) tekemiensä sijoitusten kautta välillisesti luottoriskille, joka voi vaikuttaa niiden hintoihin (ks. liitetieto **6.5**).

Lainat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

31.12.2024					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	*35 593*	*–*	*–*	*–*	*35 593*
Ylemmän keskitason luokitus	*87 005*	*–*	*–*	*–*	*87 005*
Alemman keskitason luokitus	*129 200*	*–*	*–*	*–*	*129 200*
Spekulatiiviluokka (ml. maksukyvyttömyys)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bruttokirjanpitoarvo	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Nettokirjanpitoarvo	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

(miljoonaa euroa)

31.12.2023					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	*36 302*	*–*	*–*	*–*	*36 302*
Ylemmän keskitason luokitus	*72 051*	*–*	*–*	*–*	*72 051*
Alemman keskitason luokitus	*113 652*	*–*	*–*	*–*	*113 652*
Spekulatiiviluokka (ml. maksukyvyttömyys)	*2 130*	*31 762*	*25*	*38*	*33 955*
Bruttokirjanpitoarvo	**224 134**	**31 762**	**25**	**38**	**255 960**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	*(54)*	*(9 024)*	*(23)*	*18*	*(9 083)*
Nettokirjanpitoarvo	**224 081**	**22 738**	**2**	**56**	**246 877**

Edellä mainitut riskiluokat perustuvat pääosin ulkoisten luokituslaitosten luottoluokkiin seuraavasti:

— Paras ja hyvä luokitus: Moody's P-1, Aaa–Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA–AA–; Fitch F1+, F1, AAA–AA– ja vastaavat.

— Ylemmän keskitason luokitus: Moody's P-2, A1–A3; S&P A-2, A+–A–; Fitch F2, A+–A– ja vastaavat.

— Alemman keskitason luokitus: Moody's P-3, Baa1–Baa3, S&P A-3, BBB+–BBB–; Fitch F3, BBB+–BBB– ja vastaavat.

— Spekulatiivinen luokitus: Moody's (muu kuin prime), Ba1–C; S&P B, C, D, BB+–D; Fitch B, C, D, BB+–D ja vastaavat.

EU käyttää näitä luottoluokituksia viitearvoina rahoitusvälineitä ja liikepankkeja arvioidessaan. EU voi kuitenkin yksittäistapauksia analysoituaan pitää omaisuuserän tai pankin jossakin edellä tietyssä riskiluokassa, vaikka luokituslaitos on laskenut vastapuolen luottoluokitusta.

Spekulatiivisen luokituksen luokkaan sijoitetut lainat ovat pääasiassa lainoja, jotka on myönnetty tukena taloudellisissa vaikeuksissa oleville kumppanimaille. Kaikki lainat jäsenvaltioille sisältyvät johonkin investointiluokkaan ja ovat vaiheessa 1. Vaiheen 2 lainoihin sisältyy pääasiassa makrotaloudellisen rahoitusavun, makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen ja Ukrainan tukivälineen lainoja ja Euratom-lainoja Ukrainalle. Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat ovat ulkoisen lainanantovaltuuden ohjelmista siirrettyjä lainoja.

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

Jos velalliset ovat laiminlyöneet maksuvelvollisuutensa, komissio voi käyttää yhteisen vararahaston varoja voidakseen hoitaa erääntyneen velan, erityisesti kun on kyse makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista ja Euratomin lainoista kolmansille maille (lukuun ottamatta makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välinettä).

Poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelman puitteissa Ukrainalle myönnetyt lainat (6 miljardia euroa maksettu vuonna 2022) katetaan ensi kädessä yhteisen vararahaston niille tarkoitetusta alarahastosta ja sen jälkeen myös 3,7 miljardin euron suuruisilla jäsenvaltioiden lisätakauksilla, jotka katsotaan kyseisten lainojen luottoriskiä vähentäväksi järjestelyksi ja jotka näin ollen vähentävät kyseisten lainojen osalta kirjattua arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää, joka 31. joulukuuta 2024 on 337 miljoonaa euroa (kaikki Ukrainalle myönnetyt makrotaloudellisen rahoitusavun ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainat kattava arvonalentumisesta johtuva vähennyserä on yhteensä 10,1 miljardia euroa).

Komissio hallinnoi Euratom-lainoihin liittyvää luottoriskiä hankkimalla valtion takauksia, jotka olivat 31. joulukuuta 2024 yhteensä 300 miljoonaa euroa (314 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä.

Jos jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineestä ja Ukrainan tukivälineestä myönnettyjen lainojen osalta aiheutuu luottotappioita, komissio voi kääntyä jäsenvaltioiden puoleen, noudattaen kuitenkin omien varojen enimmäismääriä (ns. 'talousarvion liikkumavara', ks. liitetieto **6.7**).

Lainat: arvonalentumistappiovarauksen muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2024	*54*	*9 024*	*23*	*(18)*	*9 083*
Siirto vaiheeseen 1	*23*	*(23)*	–	–	–
Siirto vaiheeseen 2	*(0)*	*0*	–	–	–
Siirto vaiheeseen 3	–	–	–	–	–
Uudet lainat	*14*	*5 694*	–	–	*5 708*
Taseesta poistamiset – takaisinmaksut	*(1)*	*(25)*	*(8)*	–	*(34)*
Taseesta poistamiset – luottotappiot	–	–	–	*(12)*	*(12)*
Tappiota koskevan vähennyserän uudelleenarvostus	*(59)*	*1 299*	*(1)*	*6*	*1 245*
Muut	*0*	*0*	*0*	–	*0*
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	**31**	**15 969**	**14**	**(24)**	**15 991**

Vaiheen 2 lainojen ylimääräinen arvonalentumistappiovaraus johtuu pääasiassa Ukrainan tukivälineestä Ukrainalle myönnetyistä uusista lainoista (ks. liitetieto **2.4.1.1**).

EU myönsi Ukrainalle vuonna 2024 yhteensä 763 miljoonaa euroa korkotukea joistakin poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainoista aiheutuneita korkoja varten. Jaksotettu hankintameno ennen muutosta oli 17,3 miljardia euroa. Tämä sopimusehtojen muutos kirjattiin tuloslaskelmaan muutoksesta johtuvaksi tappioksi (ks. liitetieto **3.15**). Korkotuella ei ollut merkittävää vaikutusta luottoriskin arviointiin, joten lainat luokiteltiin 31. joulukuuta 2024 edelleen vaiheeseen 2.

Tietoa lainojen vaiheisiin kohdentamista koskevista EU:n periaatteista on liitetiedossa **1.5.5**.

Lainat: odotettavissa olevien luottotappioiden arvostus

EU käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen todennäköisyyspainotettua arviota. Tähän sisältyy sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja odotettujen rahavirtojen välisen erotuksen arvioiminen.

EU käyttää tässä arvostuksessa kolmea luottoriskiparametriä:

— Maksukyvyttömyyden todennäköisyys: kyseessä on todennäköisyys, että vastapuoli laiminlyö taloudellisen velvoitteensa joko seuraavien 12 kuukauden aikana tai velvoitteen koko jäljellä olevana voimassaoloaikana.

— Tappio-osuus: kyseessä on prosenttiosuus, joka osoittaa odotettavissa olevan käteisvajeen, kun otetaan huomioon takaisinperinnät ja vakuudet.

— Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu: tällä tarkoitetaan maksukyvyttömyyden ajankohtana jäljellä olevaa vastuuta (määrää).

Arvioidessaan valtionvelkojen tappio-osuuden arvoa EU ottaa huomioon asemansa tosiasiallisena etuoikeutettuna velkojana.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavien tai suoritettavien arvioitujen rahavirtojen diskonttaukseen käytetään efektiivistä korkoa.

EU pitää kohtuullisena ja perusteltuna tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, ja mukauttaa mallin parametreja tarvittaessa.

Käteisvarat ja muut rahavarat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024	31.12.2023
Luottoluokitus		
Paras ja hyvä luokitus	*57 251*	*35 687*
Ylemmän keskitason luokitus	*4 161*	*3 114*
Alemman keskitason luokitus	*1 722*	*786*
Spekulatiivinen luokitus	*28*	*28*
Bruttokirjanpitoarvo	**63 163**	**39 616**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	-	–
Nettokirjanpitoarvo	**63 163**	**39 616**

Treasury-toiminnot

Pääosaa komission rahavaroista säilytetään omien varojen tileillä, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet omien varojen maksuosuuksiensa maksamista varten (pääasiassa BKTL, alv ja perinteiset omat varat). Nämä tilit ovat jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa, sillä näistä laitoksista aiheutuu komissiolle pienin mahdollinen luottoriski (tai vastapuoliriski).

Osa komission rahavaroista on talletettu liikepankkeihin. Näitä tilejä täydennetään tarpeen mukaan, ja niitä hallinnoidaan automaattisesti kassanhallintajärjestelmällä. Kullakin liikepankissa olevalla tilillä säilytetään vähimmäismäärä varoja. Näin varmistetaan, että liikepankeissa olevien tilien yliyön-saldot ovat koko ajan pieniä (keskimäärin yhteensä alle 100 miljoonaa euroa).

Komissioon kohdistuva vastapuoliriski pyritään minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti. Näitä ohjeita ovat muun muassa seuraavat:

— Liikepankit valitaan tarjouskilpailuilla. Liikepankin pitkäaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään S&P A– tai vastaava.

— Luokituksia seurataan ja saamisten enimmäismäärä määritellään kunkin rahoituslaitoksen osalta. Tämä enimmäismäärä määritellään ottaen huomioon finanssialan yhteisön luottokelpoisuus ja pääoman määrä.

— EU:n ulkopuolisilla edustustoilla on ennakkotilejä paikallisissa pankeissa, jotka on valittu yksinkertaistetulla tarjouskilpailulla. Luokitusvaatimukset riippuvat paikallisista olosuhteista. Riskien rajoittamiseksi ennakkotilien saldot pidetään mahdollisimman pieninä, tileille siirretään varoja säännöllisesti, ja sovellettavia enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain.

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti pidettävät käteisvarat

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaan riittäviä käteisvaroja säilytetään, jotta voidaan vastata tuleviin maksutarpeisiin ja ylläpitää varainhankintapoolia ja samalla välttää liian suuret saldot. Käteisvarat sijoitetaan pankkitilille EKP:ssä, joten luottoriski on hyvin pieni.

Saamiset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	Ei erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Yhteensä
		0–30 päivää	31–90 päivää	91 päivää–1 vuosi	> 1 vuosi	
Bruttokirjanpitoarvo	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, netto	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	***1 652***
Bruttokirjanpitoarvo	1 819	23	10	40	304	*2 195*
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(2)	(2)	(4)	(12)	(140)	*(159)*
Kirjanpitoarvo 31.12.2023, netto	**1 817**	**21**	**6**	**28**	**164**	**2 036**

Tämän taulukon määrät eivät sisällä menoennakoita ja takaussopimukseen liittyviä saamisia, jotka on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti (ks. liitetieto 2.6.2), koska niihin ei sovelleta arvonalentumisvaatimuksia.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit: luoton laatu

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A– (S&P tai vastaava).

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A (S&P tai vastaava).

Saadut rahoitusvakuudet

Rahoitusvakuuksien hyväksymiseen sovellettavalla riskienhallintapolitiikalla varmistetaan, että komission luottokannan laatu on hyvä. Tähän politiikkaan kuuluu

— enimmäisluottoriskin määrittäminen rahoitusalan yhteisön luottoluokituksen ja sen IFRS-tilinpäätökseen kirjatun pääomatason perusteella

— sen varmistaminen säännöllisesti, että avoinna olevat vakuudet täyttävät riskinhallintapolitiikan vaatimukset.

Selvitystilassa oleva EHTY

Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A- (S&P tai vastaava).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset: luoton laatu

EU:n johdannaisvarat liittyvät pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksiin. Luottoriski rajoittuu vastapuoliriskiin. Pääomasijoitusten takauksista johtuvat vastuut selvitetään pääasiassa EIP-ryhmän kanssa. Sen luottoluokitus on AAA, mikä vähentää luottoriskiä.

Kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2024 Banque de France. Sen vuoksi ei tarvita luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia tai vakuuksia.

Takaussopimukset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024			31.12.2023		
	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Pitkän aikavälin luokitus						
Paras ja hyvä luokitus	*1*	*–*	***1***	*2*	*–*	***2***
Ylemmän keskitason luokitus	*5*	*–*	***5***	*5*	*0*	***5***
Alemman keskitason luokitus	*137*	*–*	***137***	*29*	*–*	***29***
Spekulatiivinen luokitus	*34 912*	*25 746*	***60 658***	*30 310*	*26 697*	***57 007***
Hallittu kollektiivisesti / ei luokitusta	*10*	*47*	***56***	*13*	*10*	***23***
Yhteensä	**35 064**	**25 793**	**60 857**	**30 360**	**26 707**	**57 066**

Takaussopimukset: Tappiota koskevan vähennyserän muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2024	*1 430*	*2 397*	*3 826*
Siirto vaiheeseen 2 ([1])	*(54)*	*54*	*–*
Siirto vaiheeseen 1 ([1])	*8*	*(8)*	*–*
Lisäykset	*292*	*34*	*326*
Vakuuden vapautus	*(26)*	*(4)*	*(30)*
Uudelleenarvostus	*280*	*(398)*	*(117)*
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	***1 930***	***2 075***	***4 005***
Takausvelan kirjanpitoarvo 31.12.2024, netto	**4 109**	**2 271**	**6 379**

([1]) *Siirrot vaiheesta ja vaiheeseen 1 tai 2 arvostetaan arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän alkusaldon mukaan, kun taas vaiheen muutoksesta johtuvat määrien muutokset (eli arvostus 12 kuukauden kuluttua tai koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot) ovat osa uudelleenarvostusta.*

Vaiheessa 1 olevien takausten tappiota koskevan vähennyserän kasvu vuonna 2024 johtui pääasiassa InvestEU- ja NDICI-takuiden puitteissa sovituista uusista toimista (ks. liitetieto **4.1.1**).

Vaiheessa 2 olevien takausten 31. joulukuuta 2024 jäljellä olevista 2,1 miljardin euron odotettavissa olevista luottotappioista 1,7 miljardia euroa liittyy ulkoisen lainanantovaltuuden takuisiin (ks. liitetieto **4.1.1**). Tähän sisältyy 0,9 miljardia euroa EIP:n Ukrainaan liittyvien EU:n takaamien vastuiden (EIP:n Ukrainassa oleville vastapuolille myöntämät 3,7 miljardin euron jäljellä olevat lainat) koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Vaiheessa 2 olevien takausten odotettavissa olevan luottotappion pieneneminen liittyy pääasiassa siihen, että ulkoisen lainanantovaltuuden takauksen kattaman salkun odotettavissa oleva luottotappio arvostettiin uudelleen salkun kuoletuksen sekä arvioiden muutoksen vuoksi.

Tietoa takaussopimusten vaiheisiin kohdentamista koskevista EU:n periaatteista on liitetiedossa **1.5.12**.

Talousarviotakuut

EU altistuu luottoriskille pääasiassa takaamiensa toimien kautta. Kun takauksen kattamien toimien luottokelpoisuus heikentyy, maksukyvyttömyystilanteiden todennäköisyys kasvaa ja samalla voi kasvaa myös sen todennäköisyys, että EU:n takaukseen vedotaan.

Tämän riskin seuraamiseksi ja hallitsemiseksi komissio käyttää mahdollisten tappioiden arvioimiseen luottoriskimallia. Tässä mallissa hyödynnetään toteutuskumppaneilta saatuja tuloksia ja yhdistetään niitä asiantuntija-arvioon sellaisen riskinarvioinnin tekemiseksi, joka on johdonmukainen toimen ja asiaankuuluvien taloudellisten olosuhteiden kanssa.

6.7 LIKVIDITEETTIRISKI

Analyysi muista kuin johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Ottolainaus	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Muut lyhytaikaiset velat	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Muut	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Yhteensä 31.12.2024	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**
Ottolainaus	*(24 526)*	*(147 211)*	*(367 296)*	*(539 033)*	*(450 561)*
Muut lyhytaikaiset velat	*(50 516)*	–	–	*(50 516)*	*(50 516)*
Muut	*(195)*	*(661)*	*(867)*	*(1 723)*	*(1 496)*
Yhteensä 31.12.2023	**(75 237)**	**(147 872)**	**(368 164)**	**(591 272)**	**(502 572)**

Analyysi johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Johdannaissopimuksiin liittyvät velat	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Johdannaissopimuksiin liittyvät saamiset	*1 691*	–	–	*1 691*	
Nettorahavirta 31.12.2024	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**
Johdannaissopimuksiin liittyvät velat	*(1 203)*	*(6)*	–	*(1 209)*	
Johdannaissopimuksiin liittyvät saamiset	*1 186*	–	–	*1 186*	
Nettorahavirta 31.12.2023	**(17)**	**(6)**	–	**(23)**	**(21)**

Sellaisten takaussopimusten maturiteettianalyysi, jotka on myönnetty aikaisimpaan ajanjaksoon mennessä, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi

(miljoonaa euroa)

	Takauksen enimmäismäärä				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Takaussopimukset 31.12.2024	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*
Takaussopimukset 31.12.2023	*(65 661)*	*(2 995)*	*(7 043)*	*(75 699)*	*(6 268)*

Nostamattomien myönnettyjen lainojen maturiteettianalyysi

(miljoonaa euroa)

	Nostamattomien myönnettyjen lainojen enimmäismäärä				Kirjanpito-arvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Nostamattomat myönnetyt lainat 31.12.2024	*18 152*	*41*	–	*18 193*	*7 082*
Nostamattomat myönnetyt lainat 31.12.2023	*20*	*20*	–	*40*	*1*

Lainanotto NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapua varten

EU varmistaa rahoitusapua ja NextGenerationEU-välinettä varten otettujen lainojen takaisinmaksun ensi sijassa kyseisillä lainoilla rahoitetun rahoitusavun oikea-aikaisella takaisinperinnällä ja NextGenerationEU-lainojen oikea-aikaisella takaisinmaksulla. On kuitenkin olemassa lisätakeita, joita voidaan soveltaa maksujen laiminlyöntien tai lainanottajien maksuviivästysten yhteydessä.

Komissio on väliaikaisena lyhyen aikavälin toimenpiteenä ryhtynyt kattamaan tällaisia tilanteita talousarviomäärärahoista, jotta voidaan varmistaa tarvittava likviditeetti sellaisten velvoitteiden maksamiseksi, jotka johtuvat back-to-back-periaatetta soveltavista rahoitusapuohjelmista.

Kolmansille maille myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainojen osalta yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastoon sisältyy likviditeettivaranto. Tätä varantoa käytetään siihen liittyvien lainojen takaisinmaksuun, mutta vasta sen jälkeen, kun on käytetty Euratomin kolmansien antamat takaukset (ks. liitetieto **6.6**).

Jos varauksessa käytettävissä olevat varat eivät riitä todellisten tappioiden kattamiseen, komissio käynnistää toimenpiteitä lisävarojen hankkimiseksi esimerkiksi käyttämällä tilapäisesti komission käteisvaroja, tilapäisiä siirtoja tai lisämenoja EU:n talousarviosta.

Poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelman puitteissa Ukrainalle myönnetyt lainat katetaan paitsi yhteisen vararahaston niille tarkoitetusta osiosta myös jäsenvaltioiden lisätakauksilla (ks. liitetieto **2.4.1.1**).

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti maksettujen ja otettujen lainojen osalta komissio voi käyttää aktiivista käteisvarojen hallintaa ja lyhytaikaista lainanottoa EU:n velkojen maksamiseksi. Tämän menetelmän mukainen likviditeettiriskin hallinta edellyttää sellaisten likviditeetinhallintamenettelyjen ja erityisten välineiden käyttöönottoa, joiden avulla likviditeettiä voidaan seurata ja hallinnoida päivittäin.

Komissio voi myös pyytää EU:n velkojen maksamiseksi varoja jäsenvaltioilta omien varojen enimmäismäärän puitteissa. Omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistetaan vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi käytettävissä olevien omien varojen enimmäismääräksi 1,40 prosenttia jäsenvaltioiden bruttokansantulosta (BKTL) ja lisäksi väliaikaiseksi lisäykseksi 0,6 prosenttiyksikköä yksinomaan NextGenerationEU-välineen osalta. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyi omia varoja menojen rahoittamiseksi yhteensä 0,79 prosenttia EU:n BKTL:stä. Tämä tarkoittaa sitä, että 31. joulukuuta 2024 sen vastuiden kattamiseen oli käytettävissä 1,21 prosentin liikkumavara.

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä. Ennen näihin takauksiin kohdistuvien maksuvaatimusten esittämistä komission odotetaan tutkivan mahdollisuutta käyttää omien varojen enimmäismäärän mukaisten maksumäärärahojen liikkumavaraa.

Nostamattomat myönnetyt lainat 31. joulukuuta 2024 liittyvät pääasiassa Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnettyyn makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan, jonka määrä on 18,1 miljardia euroa (ks. liitetieto **2.4.1.1**). Tämä laina maksetaan vuonna 2025 ja rahoitetaan ottolainauksella.

Treasury-toiminnot

EU:n budjettiperiaatteilla varmistetaan se, että rahavaroista pystytään koko vuoden ajan suorittamaan kaikki maksut.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kokonaismäärä ja sekalaiset tulot vastaavat varainhoitovuoden maksumäärärahoja. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet saadaan 12 kuukausittaisena suorituksena vuoden mittaan ja hyväksytyn talousarvion perusteella, mutta maksuihin vaikuttavat operatiiviset tarpeet.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettynä kuukautena (n) hyväksyttyihin lisätalousarvioihin, ovat käytettävissä vasta kuukauden n + 1 tai kuukauden n + 2 ensimmäisenä työpäivänä. Vastaavat maksumäärärahat sen sijaan ovat käytettävissä välittömästi.

Jotta voitaisiin varmistaa, että käytettävissä olevat rahavarat riittävät joka kuukausi maksujen suorittamiseen, tarvittavien rahavarojen määrästä laaditaan säännöllisesti ennusteita. Jäsenvaltioita voidaan myös pyytää maksamaan etukäteen omiin varoihin kuuluvia rahoitusosuuksiaan tai niiltä voidaan pyytää etukäteen lisärahoitusta tiettyyn enimmäismäärään saakka ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014 vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Lisäksi komission päivittäisessä kassanhallinnassa käytetään automatisoituja kassanhallintavälineitä, joilla varmistetaan, että komission jokaisella pankkitilillä on riittävästi varoja.

Sakot

BUFI-rahastoa hallinnoidaan siten, että sillä on vastattaviksi tulevien lyhytaikaisten sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on pääasiassa hyvin likvidejä arvopapereita, jotka voidaan myydä helposti käteistarpeiden täyttämiseksi. Vuoden kuluessa erääntyvien käteisvarojen, muiden rahavarojen ja arvopaperien osuus on noin 61 prosenttia.

Talousarviotakuut

Takauksia koskeva EU:n maturiteettianalyysi perustuu varovaiseen lähestymistapaan, jossa takauksen enimmäismäärä kohdennetaan aikaisimmalle ajanjaksolle, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi. On kuitenkin epätodennäköistä, että EU:ta vaaditaan maksamaan koko määrä ensimmäisellä kaudella, ja odotettavissa oleva tappio on usein pienempi kuin takauksen enimmäismäärä. Sen vuoksi likviditeettiriskin määrää on tarkasteltava yhdessä takausten kirjanpitoarvon kanssa.

Riskienhallintakehyksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että velvoitteet voidaan täyttää EU:n talousarviosta häiritsemättä sen tavanomaista toteuttamista. Tähän sisältyy talousarviotakuisiin liittyvän likviditeettiriskin lieventäminen. Kyseessä on riski siitä, että EU:lla ei olisi riittävästi varoja täyttää ajoissa kaikkia maksuvelvoitteitaan.

Tämän riskin lieventämiseksi kutakin talousarviotakuuta tuetaan yhteiseen vararahastoon maksetulla riittävällä rahoituksella, jotta varmistetaan takaukseen perustuvien maksuvaatimusten maksaminen ajallaan. EU seuraa säännöllisesti kunkin talousarviotakuuohjelman rahoitusasteen riittävyyttä ja ilmoittaa vuosittain, ovatko määrät riittäviä kattamaan riskin määritellyllä varmuudella seuraavien viiden vuoden aikana.

Lisäksi EU:lla on käytössä suojamenettelyjä, kuten väliaikaiset siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä ja keskusvararahaston likviditeetin käyttö, joilla varmistetaan tarvittaessa riittävä likviditeetti.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston hallinnoinnin tarkoituksena on varmistaa, että rahaston omaisuuserillä on vastattaviksi tulevien lyhytaikaisten sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on likvidejä omaisuuseriä, jotka voidaan tarvittaessa myydä helposti käteistarpeiden täyttämiseksi. Noin 12 prosenttia salkusta muodostuu vuoden kuluessa erääntyvistä käteisvaroista, muista rahavaroista ja arvopapereista.

Johdannaissopimusten selvitys tapahtuu bruttoselvityksenä niiden sopimusperusteisen maturiteetin mukaisesti. Tarvittaessa velvoitteet täytetään dollarimääräisten omaisuuserien myynnillä tai vaihtosopimuksella, jolloin voi syntyä yhteisöstä poistuvaa kassavirtaa valuuttakurssierojen vuoksi.

7. **LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT**

7.1 **LÄHIPIIRI**

EU:n lähipiiriin kuuluvat EU:n konsolidoidut yhteisöt ja kyseisten yhteisöjen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Näiden yhteisöjen väliset transaktiot ovat osa EU:n normaalia toimintaa. Tämän vuoksi EU:n tilinpäätössääntöihin ei sisälly kyseisiä transaktioita koskevia erityisiä tiedonantovaatimuksia.

7.2 **JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN ETUUDET**

EU:n johtoon kuuluviin avainhenkilöihin liittyvien lähipiiriä koskevien tietojen esittämiseksi kyseiset henkilöt on jaettu seuraaviin viiteen ryhmään:

Ryhmä 1: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti.

Ryhmä 2: komission varapuheenjohtaja, Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja muut komission varapuheenjohtajat.

Ryhmä 3: neuvoston pääsihteeri, komission jäsenet, unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu.

Ryhmä 4: tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet.

Ryhmä 5: Euroopan unionin toimielinten ja erillisvirastojen korkeimmat virkamiehet.

Tiivistelmä ylimmän johdon etuuksista esitetään seuraavassa taulukossa – lisätietoja löytyy myös Europa-sivustolla julkaistuista henkilöstösäännöistä. Henkilöstösäännöt ovat virallinen asiakirja, jossa esitetään kaikkien EU:n virkamiesten oikeudet ja velvollisuudet. Johtoon kuuluvat avainhenkilöt eivät ole saaneet EU:lta edullisin ehdoin myönnettäviä lainoja.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

(euroa)

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Peruspalkka (kuukausipalkka)	*34 419,66*	*31 177,23–32 424,31*	*24 941,78–28 059,50*	*26 937,12–28 683,05*	*15 859,33–24 941,78*
Asuinpaikkakorvaus/ Ulkomaankorvaus	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 % –16 %*
Perhelisät:					
Kotitalouslisä (% palkasta)	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*
Huollettavana oleva lapsi	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*
Alle kouluikäinen	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*
Kouluikäinen	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*
Koulutus työpaikan sijaintipaikan ulkopuolella	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*
Oikeuden puheenjohtajan korvaus	–	–	*799,35*	–	–
Edustuslisä	*1 865,24*	*1 198,77*	*799,35*	–	–

(euroa)

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Vuotuinen matkakulukorvaus	–	–	–	–	*Korvataan*
Siirrot palkasta jäsenvaltioihin:					
Koulutuslisä ([1])	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*
% palkasta ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% palkasta ilman korjauskerrointa	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*
Edustuskulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	–	–
Palvelukseen astuminen:					
Asettautumiskorvaus	*68 839,32*	*62 354,46–64 848,62*	*49 883,56–56 119,00*	*53 874,24–57 366,10*	*Korvataan*
Perheen matkakulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Muuttokulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Palvelussuhteen päättyminen:					
Uudelleenasettautumiskorvaus	*34 419,66*	*31 177,23–32 424,31*	*24 941,78–28 059,50*	*26 937,12–28 683,05*	*Korvataan*
Perheen matkakulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Muuttokulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Siirtymäjakso (% palkasta) ([2])	*40– 65 %*	*40– 65 %*	*40– 65 %*	*40– 65 %*	–
Sairausvakuutus	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*
Eläke (% palkasta, ennen veroja)	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*
Vähennykset:					
Yhteisön vero	*8– 45 %*	*8– 45 %*	*8– 45 %*	*8– 45 %*	*8– 45 %*
Sairausvakuutusmaksu (% palkasta)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Erityismaksu	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6–7 %*
Eläkemaksu	–	–	–	–	*12,10 %*
Henkilöiden lukumäärä 31.12.2024	***3***	***8***	***93***	***27***	***112***

([1]) *Sovelletaan korjauskerrointa.*
([2]) *Maksetaan palvelussuhteen päättymisen jälkeisten kolmen ensimmäisen vuoden aikana.*

8. **TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT**

Jäljempänä esitettyjä tietoja lukuun ottamatta komission tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen allekirjoittamispäivään mennessä ollut tullut sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

9. **KONSOLIDOINNIN LAAJUUS**

A. **EUROOPAN UNIONIN MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT YHTEISÖT (54)**

1. **Toimielimet ja neuvoa-antavat elimet (11)**

Euroopan unionin neuvosto	*Euroopan tietosuojavaltuutettu*
Euroopan unionin tuomioistuin	*Euroopan talous- ja sosiaalikomitea*
Euroopan komissio	*Euroopan ulkosuhdehallinto*
Euroopan alueiden komitea	*Euroopan oikeusasiamies*
Eurooppa-neuvosto	*Euroopan parlamentti*
Euroopan tilintarkastustuomioistuin	

2. **EU:n virastot ja muut elimet (41)**

2.1 ***Toimeenpanovirastot (6)***

Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA)	*Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto (EISMEA)*
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)	*Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)*
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA)	*Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)*

2.2 ***Erillisvirastot ja muut elimet (35)***

BERECin tukivirasto	*Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)*
Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)	*Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)*
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)	*Euroopan koulutussäätiö (ETF)*
Euroopan pankkiviranomainen (EPV)	*Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA)*
Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)	*Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)*
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)	*Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)*
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)	*Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)*
Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)	*Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)*
Euroopan ympäristökeskus (EEA)	*Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL)*
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA)	*Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)*
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)	*Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)*

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)	*Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)*
Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)	*Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA)*
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)	*Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA)*
Fusion for Energy -yhteisyritys (eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten)	*Euroopan unionin huumevirasto (EUDA)*
Euroopan työviranomainen (ELA)	*Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)*
Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)	*Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)*
Euroopan lääkevirasto (EMA)	
3. **Muut määräysvallassa olevat yhteisöt (2)**	
Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)	*Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)*
B. **OSAKKUUSYRITYKSET (1)**	
Euroopan investointirahasto (EIR)	

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT

Jäljempänä lueteltuja yhteisöjä ei ole käsitelty pääomaosuusmenetelmää soveltaen EU:n vuoden 2024 konsolidoidussa tilinpäätöksessä, koska niiden merkityksen katsotaan olevan vähäinen.

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT (11)

Siruyhteisyritys (Chip JU)

Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (CBE-yhteisyritys)

Puhdas ilmailu -yhteisyritys (CA JU)

Puhtaan vedyn yhteisyritys (Clean H2 JU)

Euroopan rautatiet -yhteisyritys (EU-RAIL JU)

Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (ECCC)

Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC JU)

Globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (GHED JU)

Innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (IHI JU)

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (SESAR 3 JU)

Älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (SNS-yhteisyritys)

Edellä mainittujen yhteisöjen tilinpäätökset ovat julkisesti saatavilla niiden verkkosivuilla.

TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT ([48])

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1. EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA 137
2. BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT 138
3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT 140
   - 3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS 140
   - 3.2 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027 141
   - 3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT) 143
   - 3.4 NextGenerationEU-väline 144
   - 3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO 144
   - 3.6 TULOT 145
   - 3.7 TALOUSARVION TOTEUTUMAN LASKEMINEN 147
   - 3.8 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS 148
4. VUODEN 2024 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN 149
5. EU:N TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN 150
   - 5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA 150
6. EU:N TALOUSARVION MENOJEN TOTEUTUMINEN 151
   - 6.1 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 151
   - 6.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 152
   - 6.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 154
   - 6.4 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 155
   - 6.5 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 156
   - 6.6 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN MÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 157
   - 6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET 158
   - 6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 168
   - 6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 177
   - 6.10 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET 188
   - 6.11 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN 197
   - 6.12 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN MAKSUMÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN 203
7. TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN TOIMIELIMITTÄIN 212
   - 7.1 TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN 212
   - 7.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 213
   - 7.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 214
8. ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN 215
   - 8.1 TALOUSARVION TULOT 215
   - 8.2 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN 216

([48]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

1. **EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA**

(miljoonaa euroa)

Liite-tieto		2024	2023
a	Varainhoitovuoden tulot	250 609	248 361
b	Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista	(244 309)	(236 739)
c	Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(3 848)	(3 014)
d	Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	334	4
e	Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset (B)–(A)	(1 486)	(8 055)
	Käyttämättömät maksumäärärahat kuluvan varainhoitovuoden lopussa (A)	*24 692*	*23 207*
	Käyttämättömät maksumäärärahat edellisen varainhoitovuoden lopussa (B)	*23 206*	*15 152*
f	Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	44	78
g	**Talousarvion toteutuma**	**1 345**	**635**

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan vuoden maksuosuuksista. Toteutuma lasketaan neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Lisätietoja asiasta esitetään kohdassa 3.7 ”Talousarvion toteutuman laskeminen”.

a. Varainhoitovuoden tulot: taulukko 5.1 ”Yhteenveto talousarvion tulototeutumasta”, sarake 8 ”Tuotot yhteensä”.

b. Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain”, sarake 2 ”Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista” ja sarake 4 ”Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista”.

c. Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain”, sarake 7 ”Automaattisesti siirtyneet” ja sarake 8 ”Päätöksellä siirretyt”.

d. Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu: kohdassa otetaan huomioon siirrettyjen maksumäärärahojen (automaattisesti siirtyneet ja päätöksellä siirretyt) määrä edellisen vuoden lopussa ja kuluvan vuoden ”edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritetut maksut”, kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain” sarakkeessa 3.

e. Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset vuoden lopussa: vähennetään käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen edellisen vuoden lopun määrästä (plus) käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen määrä kuluvan vuoden lopussa (kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain” sarakkeessa 8; miinus). Erotuksen avulla saadaan selville käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen nettomuutos kuluvana varainhoitovuonna.

f. Valuuttakurssierot sisältävät realisoituneet ja realisoitumattomat valuuttakurssierot.

2. **BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT**

Talousarvion tulot

(miljoonaa euroa)

		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Vahvistetut saamiset	Tulot
1	Omat varat	136 499	141 170	141 082	141 047
	11 – *Sokerimaksut*	*0*	*0*	*(0)*	–
	12 – *Tullimaksut*	*24 620*	*20 119*	*20 102*	*20 066*
	13 – *Arvonlisävero*	*23 616*	*23 463*	*23 438*	*23 438*
	14 – *BKTL-varat*	*81 169*	*90 449*	*90 334*	*90 334*
	16 – *Tietyille jäsenvaltioille myönnetty BKTL-maksuosuuden vähennys*	–	–	*23*	*23*
	17 – *Muovipakkausjäte*	*7 094*	*7 140*	*7 185*	*7 185*
2	Käytettävissä olevat ylijäämät	0	633	669	669
3	Hallinnosta saatavat tulot	2 124	2 124	3 942	3 897
4	Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot	149	3 478	17 926	4 774
5	Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet	0	0	73 376	73 332
6	Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset	3 858	2 340	29 884	26 890
	Yhteensä	**142 630**	**149 744**	**266 879**	**250 609**
	josta NextGenerationEU	–	–	*73 536*	*73 535*

Talousarviomenot: sitoumukset monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 493	21 492	29 209	25 962
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	74 561	74 583	86 683	84 193
	2a. *Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio*	*64 665*	*64 665*	*72 701*	*71 416*
	2b. *Palautumiskyky ja arvot*	*9 895*	*9 917*	*13 982*	*12 778*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	57 339	57 307	59 874	57 964
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*40 517*	*40 517*	*41 745*	*40 810*

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 893	3 893	4 232	4 039
5	Turvallisuus ja puolustus	2 321	2 699	2 778	2 770
6	Naapurialueet ja muu maailma	16 230	17 303	19 569	18 283
7	EU:n yleinen hallinto	11 988	12 057	14 502	13 351
	josta: toimielinten hallintomenot	*4 955*	*4 956*	*5 470*	*5 291*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	4 768	8 941	5 552
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 561	1 178	1 899	1 546
	Yhteensä	**189 385**	**195 279**	**227 687**	**213 661**
	josta NextGenerationEU	–	–	*721*	*490*

Talousarviomenot: maksut monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
1	*Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous*	*20 828*	*20 900*	*32 504*	*25 864*
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	33 716	35 980	121 796	116 525
	2a. *Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio*	*24 156*	*26 493*	*54 441*	*51 949*
	2b. *Palautumiskyky ja arvot*	*9 560*	*9 487*	*67 355*	*64 576*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	54 151	56 110	67 233	64 448
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*40 505*	*40 474*	*41 702*	*40 762*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 249	3 261	3 727	3 405
5	Turvallisuus ja puolustus	2 035	2 084	2 142	2 123
6	Naapurialueet ja muu maailma	15 291	14 454	16 241	15 395
7	EU:n yleinen hallinto	11 988	12 057	15 516	13 266
	josta: toimielinten hallintomenot	*4 955*	*4 956*	*6 091*	*5 224*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	3 755	14 261	3 987
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 371	1 144	2 347	1 975
	Yhteensä	**142 630**	**149 744**	**275 769**	**246 988**
	josta NextGenerationEU	–	–	*76 628*	*73 080*

Talousarviomenot: maksattamatta olevat sitoumukset monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Vuodelta 2023 siirretyt maksattamatta olevat sitoumukset	Vuodelta 2023 siirrettyjen maksamatta olevien sitoumusten purkaminen	Vuodelta 2024 siirretyt uudet maksattamatta olevat sitoumukset	Maksamatta olevat sitoumukset yhteensä
		1	2	3	4=1+2+3
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	51 926	(18 682)	17 920	51 164
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	376 757	(103 313)	70 644	344 088
	2a. *Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio*	*154 864*	*(48 569)*	*67 875*	*174 170*
	2b. *Palautumiskyky ja arvot*	*221 893*	*(54 744)*	*2 769*	*169 918*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	57 477	(23 526)	16 916	50 867
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*358*	*(137)*	*150*	*371*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 121	(2 130)	2 763	5 754
5	Turvallisuus ja puolustus	3 803	(1 383)	2 025	4 445
6	Naapurialueet ja muu maailma	39 987	(11 212)	13 321	42 097
7	EU:n yleinen hallinto	1 004	(1 004)	1 011	1 011
	josta: toimielinten hallintomenot	*608*	*(608)*	*623*	*623*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	6 447	(375)	1 827	7 899
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	482	(429)	0	53
	Yhteensä	**543 003**	**(162 054)**	**126 428**	**507 378**
	josta NextGenerationEU	*238 611*	*(68 834)*	*(3 481)*	*166 296*
	josta muut kuin NextGenerationEU	*304 393*	*(93 220)*	*129 909*	*341 081*

3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT

3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS

Talousarviokirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan varainhoitoasetusta. Unionin yleisessä talousarviossa vahvistetaan vuosittain unionin tulot ja menot. Siinä noudatetaan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä ja muita kyseiseen kehykseen sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen kehyksen mukaisesti hyväksyttyjä monivuotisia ohjelmia koskevia säädöksiä.

3.2 **MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027**

(miljoonaa euroa käypinä hintoina)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	21 230	20 991	149 939
2. Koheesio, palautumiskyky ja arvot	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	66 404	70 128	429 825
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174
2b. Palautumiskyky ja arvot	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	9 811	11 644	57 651
3. Luonnonvarat ja ympäristö	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	4 858	5 619	28 333
5. Turvallisuus ja puolustus	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Naapurialueet ja muu maailma	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. EU:n yleinen hallinto	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
josta: toimielinten hallintomenot	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
MAKSUSITOUMUS-MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**180 522**	**186 164**	**1 220 995**
MAKSUMÄÄRÄRA-HAT YHTEENSÄ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**170 543**	**175 378**	**180 586**	**184 198**	**1 202 788**
prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,96 %	0,95 %	0,95 %	0,93 %	1,01 %

Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093 ([49]) vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annettiin 17. joulukuuta 2020. Edellä olevassa taulukossa esitetään monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät käypinä hintoina, sellaisina kuin ne vahvistetaan vuosia 2021–2027 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävässä teknisessä mukautuksessa vuodeksi 2025 ([50]), monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetun kiinteän 2 prosentin vuosittaisen deflaatiokertoimen mukaisesti. Kuten vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annetussa neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 säädetään, maksusitoumusmäärärahojen määrät jaetaan otsakkeittain; maksumäärärahojen osalta enimmäismääriä sovelletaan ainoastaan kokonaistasolla. Varainhoitovuosi 2024 oli vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen neljäs soveltamisvuosi.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnista päästiin poliittiseen sopimukseen Eurooppa-neuvostossa 1. helmikuuta ja Euroopan parlamentin kanssa 6. helmikuuta 2024, ja tarkistettu monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus ([51]) annettiin 29. helmikuuta. Väliarvioinnissa EU:n talousarviota vahvistettiin vuosiksi 2024–2027 yhteensä 64,6 miljardilla eurolla. Tästä määrästä 33 miljardia euroa on lainoja. Lisävaroja osoitettiin useille ensisijaisille aloille, joita olivat muun muassa Ukrainalle annettava tuki, Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-välineen) perustaminen, mekanismin luominen NextGenerationEU-elpymisvälineen rahoittamiseen tarvittavien, korkeammista koroista johtuvien lisäkustannusten kattamiseksi, muuttoliikkeen hallintaa ja kansainvälisiä kumppanuuksia varten osoitettava lisärahoitus sekä joidenkin erityisvälineiden vahvistaminen. Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR) on jaettu 1. tammikuuta 2024 lähtien kahdeksi erilliseksi välineeksi (eurooppalaiseksi solidaarisuusvaraukseksi ja hätäapuvaraukseksi). Väliarvioinnin vaikutus sisällytettiin vuoden 2024 talousarvioon lisätalousarviolla nro 1/2024 ([52]).

Maksusitoumusmäärärahojen yhteenlaskettu enimmäismäärä vuonna 2024 oli 186 840 miljoonaa euroa. Vastaava maksumäärärahojen enimmäismäärä oli 170 543 miljoonaa euroa.

Monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 312 artiklan 3 kohdan mukaisesti vuotuiset enimmäismäärät maksusitoumusmäärärahoille menoluokittain (otsakkeet) ja maksumäärärahoille. Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet vastaavat unionin tärkeimpiä toiminta-aloja. Seuraavassa esitetään kuvaus vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeista.

Vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys on yhteensä 1 221 miljardia euroa (1 081 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina), mukaan lukien Euroopan kehitysrahasto. Lisäksi NextGenerationEU-väline tarjoaa 806,9 miljardin euron lisämäärän (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina) maksusitoumusmäärärahoina vuoteen 2023 ja maksumäärärahoina vuoteen 2026 asti. Alkuperäistä määrää on muutettu, ja välineen varat ovat nyt 712 miljardia euroa, sillä jäsenvaltiot eivät hyödyntäneet lainatukena käytettävissä ollutta kokonaismäärää.

Vuotuisessa talousarviomenettelyssä budjettinimikkeistöä on jäsennelty edelleen politiikan ”klustereilla”, mikä selkeyttää entisestään sitä, miten yksittäiset meno-ohjelmat edistävät unionin poliittisia tavoitteita.

Otsake 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

Tähän otsakkeeseen kuuluvat keskeiset EU:n ohjelmat, joilla tuetaan tutkimusta ja innovointia, digitaalista muutosta, strategista infrastruktuuria, sisämarkkinoiden vahvistamista ja strategisia avaruushankkeita. Tähän otsakkeeseen kuuluvia ohjelmia ovat muun muassa Horisontti Eurooppa, InvestEU-rahasto, Verkkojen Eurooppa -väline, sisämarkkinaohjelma ja Euroopan avaruusohjelma.

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): Horisontti Eurooppa -puiteohjelma ja InvestEU-rahasto.

Otsake 2 – Kestävä kasvu: luonnonvarat

Tämä otsake on jaettu kahteen alaotsakkeeseen: taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (2a) sekä palautumiskyky ja arvot (2b).

Tämän otsakkeen menoilla pyritään vahvistamaan EU:n jäsenvaltioiden palautumiskykyä ja niiden välistä yhteenkuuluvuutta. Rahoituksella autetaan kaventamaan eroja EU:n alueilla ja niiden välillä sekä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä ja edistetään kestävää aluekehitystä (Euroopan aluekehitysrahasto, koheesiorahasto ja Euroopan sosiaalirahasto

([49]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

([50]) Vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2021/365 4 artiklan mukaisesti monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävä tekninen mukautus vuodeksi 2025, COM(2024) 320 final, 18.6.2024.

([51]) Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 29 päivänä helmikuuta 2024 annetulla neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2024/765, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (EUVL L, 2024/765, 29.2.2024, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([52]) Euroopan unionin lisätalousarvion nro 1 varainhoitovuodeksi 2024 lopullinen hyväksyminen (EU, Euratom) 2024/1430 (EUVL L, 2024/1430, 5.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget_suppl_amend/2024/1430/oj).

plus). Otsakkeesta tuetaan myös unionin solidaarisuutta ja yhteistyötä katastrofeihin varautumisessa ja niihin reagoimisessa (unionin pelastuspalvelumekanismi ja RescEU). Lisäksi tähän otsakkeeseen kuuluvilla ohjelmilla pyritään parantamaan EU:n kykyä selviytyä tämänhetkisistä ja tulevista haasteista investoimalla vihreään ja digitaaliseen siirtymään, nuoriin (Erasmus), terveyteen (EU4Health) ja EU:n arvojen suojeluun (oikeus, perusoikeudet ja arvot) sekä edistämään kulttuurista monimuotoisuutta (Luova Eurooppa).

Tähän otsakkeeseen sisältyy elpymis- ja palautumistukiväline, jonka rahoituksesta valtaosa saadaan vuosina 2021–2023 NextGenerationEU-välineestä. Muut tähän otsakkeeseen kuuluvat NextGenerationEU-välineestä rahoitusta (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot) saavat ohjelmat ovat REACT-EU ja unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU). Tarkempi yleiskatsaus elpymis- ja palautumistukivälineen toiminnasta on varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskevissa kohdissa **2** ja **3**, jotka käsittelevät NextGenerationEU-välinettä.

Otsake 3 – Luonnonvarat ja ympäristö

Tämän otsakkeen määrärahoista investoidaan kestävään maatalouteen (yhteinen maatalouspolitiikka), kalastus- ja meripolitiikkaan (Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto) sekä ympäristönsuojelua ja ilmastotoimia koskeviin ohjelmiin (Life-ohjelma, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto).

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): maaseudun kehittäminen ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto.

Otsake 4 – Muuttoliike ja rajaturvallisuus

Tästä otsakkeesta rahoitetuilla ohjelmilla (turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto, yhdennetty rajaturvallisuuden rahasto) ja hajautetuilla virastoilla (kuten Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex) ja Euroopan unionin turvapaikkavirasto) pyritään vastaamaan muuttoliikkeeseen ja EU:n ulkorajojen hallintaan liittyviin haasteisiin ja turvaamaan turvapaikkajärjestelmä EU:ssa.

Otsake 5 – Turvallisuus ja puolustus

Tähän otsakkeeseen kuuluvilla toimilla vastataan lisääntyneeseen tarpeeseen tehdä unionin tasolla yhteistyötä turvallisuusuhkien torjumiseksi ja sen strategisen riippumattomuuden lisäämiseksi. Se sisältää ohjelmia, joiden tehtävänä on parantaa Euroopan kansalaisten turvallisuutta (sisäisen turvallisuuden rahasto), vahvistaa Euroopan puolustusvalmiuksia (Euroopan puolustusrahasto) ja tarjota tarvittavat välineet sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden haasteisiin vastaamiseksi.

Otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma

Tämän otsakkeen ohjelmat vahvistavat EU:n sosioekonomisia vaikutuksia sen naapurimaissa, kehitysmaissa ja muualla maailmassa. Uudessa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä – Globaali Eurooppa on yhdistetty useita aikaisempia EU:n ulkoisia rahoitusvälineitä, ja siihen kuuluu muun muassa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa (AKT-maat) tehtävä yhteistyö, jota rahoitettiin aiemmin Euroopan kehitysrahastosta. Otsakkeeseen sisältyy myös EU:n jäsenyyttä valmistelevien maiden avustaminen (liittymistä valmisteleva tuki) ja unionin humanitaarisen avun ohjelma.

Otsake 7 – EU:n yleinen hallinto

Tämä otsake kattaa kaikkien toimielinten, eläkejärjestelmien ja Eurooppa-koulujen hallintomenot.

S – Erityisrahoitusvälineet

EU voi EU:n talousarvion joustomekanismien ansiosta ottaa käyttöön varoja, joita se tarvitsee voidakseen reagoida ennakoimattomiin tapahtumiin, kuten kriiseihin, luonnonkatastrofeihin ja hätätilanteisiin. Joustomekanismien soveltamisala ja määrärahat ja niiden käyttämisessä noudatettavat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa ja toimielinten välisessä sopimuksessa. Joustomekanismeilla varmistetaan lisäksi, että talousarviolla voidaan vastata painopisteiden muutoksiin ja näin varmistaa, että jokainen euro käytetään siellä, missä sitä eniten tarvitaan.

Vuotuisessa talousarvionimikkeistössä ja talousarvion toteuttamisen yhteydessä ne määritellään erityisrahoitusvälineiksi (”S”), koska ne voidaan ottaa käyttöön monivuotisen rahoituskehyksen menojen enimmäismäärien lisäksi sekä maksusitoumusmäärärahojen että maksumäärärahojen osalta.

3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsikot jaetaan edelleen yksityiskohtaisempiin alaotsikoihin, jotka vastaavat tärkeimpiä meno-ohjelmia (esimerkiksi Horisontti 2020 ja Erasmus+). Talousarvion toteutuksen oikeusperustat hyväksytään ohjelmatasolla. Ohjelmat ovat yleisesti käytössä oleva toteutusta ja tuloksia koskeva raportointirakenne. Ohjelmakohtaiset

taulukot sisältyvät talousarvion toteuttamiskertomukseen (ks. taulukot **6.7**–**6.12** jäljempänä).

3.4 NEXTGENERATIONEU-VÄLINE

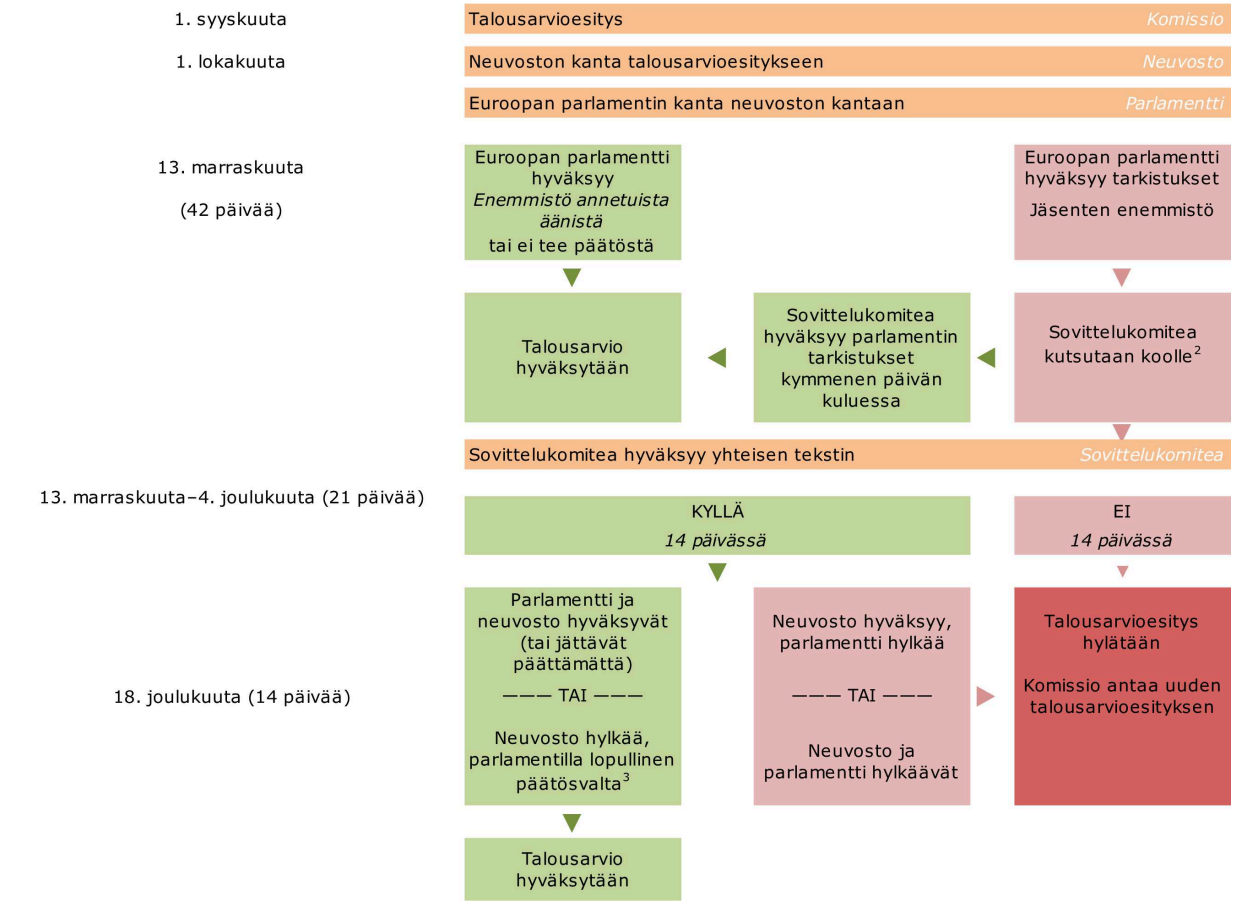
NextGenerationEU-välineessä on 420,8 miljardin euron määrärahat tukiin, joita ei makseta takaisin. Se vaikuttaa merkittävästi EU:n vuosien 2021–2026 vuotuisiin kokonaistalousarvioihin ja niiden toteutukseen. Vuonna 2021 tämä määrä on kirjattu kokonaisuudessaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saataviin määrärahoihin. Kaikki sitoumukset tuista, joita ei makseta takaisin, tehtiin 31. joulukuuta 2023 mennessä ja täytetään maksuilla 31. joulukuuta 2026 mennessä Euroopan unionin elpymisvälineen perustamista koskevan asetuksen ([53]) 3 artiklan 4 ja 9 kohdan mukaisesti.

Kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineen toiminnasta on varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskevissa kohdissa **2** ja **3**.

3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO

Talousarvion hyväksymismenettelystä säädetään SEUT-sopimuksen 314 artiklassa. Seuraavassa kaaviossa esitetään talousarvion hyväksymisen määräajat ja vaiheet.

Perussopimuksen aikataulu[1]

([53]) Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

1) Käytännössä nämä kolme toimielintä pyrkivät esittämään omat asiakirjansa aiemmin vuoden aikana prosessin sujuvoittamiseksi.

2) Sovittelukomitea koostuu neuvoston jäsenistä tai heidän edustajistaan sekä yhtä monesta Euroopan parlamenttia edustavasta jäsenestä. Komissio osallistuu sovittelukomitean työskentelyyn ja tekee tarpeelliset aloitteet lähentääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantoja.

3) Euroopan parlamentti hyväksyy yhteisen tekstin ja päättää sitten 14 päivän kuluessa neuvoston hylkäämisestä (jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä) vahvistaa kaikki tai osan tarkistuksistaan.

Talousarvion rakenteessa komission talousarvioon sisältyy sekä hallinto- että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja. Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta. Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin:

— maksusitoumusmäärärahoilla katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista kuluvana varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin, jos perussäädöksessä niin säädetään.

— maksumäärärahoilla katetaan menot, jotka johtuvat asianomaisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoitovuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

Tilinpäätöksessä rahoitus on jaettu kahteen pääluokkaan seuraavasti:

— lopulliset hyväksytyt talousarviomäärärahat sekä

— lisämäärärahat, jotka sisältävät seuraavat erät:

— edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat (käyttämättä jääneet määrät voidaan varainhoitoasetuksen mukaan tietyissä tapauksissa siirtää edelliseltä varainhoitovuodelta kuluvalle varainhoitovuodelle)

— käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ovat peräisin takaisin maksetuista määristä, kolmansien osapuolten/maiden EU:n ohjelmiin maksamista rahoitusosuuksista sekä kolmansille tehdyistä töistä; nämä tulot osoitetaan suoraan niitä vastaaviin menopuolen budjettikohtiin, ja ne muodostavat rahoituksen kolmannen pilarin.

Käytettävissä olevat määrärahat saadaan kaikista edellä mainituista rahoituslähteistä.

3.6 **TULOT**

3.6.1 *Omista varoista saatavat tulot*

Suurin osa tuloista saadaan omista varoista, jotka muodostuvat seuraavista luokista:

1) Perinteiset omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2024 on noin 14 prosenttia.

2) Arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2024 on noin 17 prosenttia.

3) Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2024 on noin 5 prosenttia.

4) Bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2024 on noin 64 prosenttia.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä 14. joulukuuta 2020 annetussa neuvoston päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 (omia varoja koskeva päätös 2020) määritellään omien varojen luokat ja vahvistetaan niiden laskentamenetelmät. Tämä päätös tuli voimaan 1. kesäkuuta 2021, ja sitä on sovellettu takautuvasti 1. tammikuuta 2021 lähtien.

Vuonna 2020 annetussa omia varoja koskevassa päätöksessä säädetään, että unionin käyttöön vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi asetettujen omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,40 prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:stä. Lisäksi päätöksellä komissiolle annetaan poikkeuksellisesti valtuudet ottaa unionin puolesta pääomamarkkinoilta lainaa enintään 750 miljardia euroa (vuoden 2018 hintoina) NextGenerationEU-elpymisvälinettä varten. Varat käytetään covid-19-pandemian seurauksien lieventämiseksi. Omien varojen enimmäismäärää maksumäärärahojen osalta kasvatetaan väliaikaisesti 0,6 prosenttiyksiköllä kaikkien tästä lainanotosta aiheutuvien vastuiden kattamiseksi.

EU:n talousarvion ”muihin tuloihin” sisältyvät vuodesta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet, jotka johtuvat Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksen mukaisesta taloudellisesta selvitysratkaisusta.

3.6.2 *Perinteiset omat varat*

Perinteiset omat varat koostuvat tulleista, jotka jäsenvaltiot kantavat EU:n puolesta kolmansista maista tulevasta tuonnista. Jäsenvaltiot kuitenkin pidättävät niistä kantokuluina 25 prosenttia. Kaikki todetut perinteiset omat varat on vietävä jompaankumpaan seuraavista toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämistä kirjanpitojärjestelmistä:

Neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen kirjanpitoon viedään kaikki perityt määrät ja määrät, joille on asetettu vakuus.

Samassa artiklassa tarkoitettuun erilliseen kirjanpitoon viedään kaikki sellaiset määrät, joita ei ole vielä peritty ja/tai joille ei ole asetettu vakuutta. Tähän kirjanpitoon voidaan viedä myös sellaiset vakuuksien kattamat määrät, joista on syntynyt erimielisyyttä.

Jäsenvaltion on kirjattava perinteiset omat varat komission tilille valtiovarainhallintonsa tai keskuspankkinsa kautta viimeistään varojen perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19. päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (tai perittävä, kun on kyse erilliskirjanpidosta).

3.6.3 *Arvonlisävero (alv)*

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä.

3.6.4 *Kierrättämätön muovipakkausjäte*

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tiettynä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italialla, Kyproksella, Latvialla, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romanialla, Slovenialla ja Slovakialla on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista.

3.6.5 *Bruttokansantulo (BKTL)*

BKTL:ään perustuvilla omilla varoilla rahoitetaan se osuus talousarvion menoista, jota ei voida kattaa muista lähteistä saatavilla tuloilla. BKTL-varat saadaan soveltamalla kunkin jäsenvaltion BKTL:ään yhdenmukaista kantoastetta. BKTL määritetään unionin sääntöjä noudattaen.

3.6.6 *Bruttovähennys*

Vuosina 2021–2027 seuraavat jäsenvaltiot saavat bruttovähennyksen vuotuisista BKTL-perusteisista maksuosuuksistaan: Itävalta 565 miljoonaa euroa, Tanska 377 miljoonaa euroa, Saksa 3 671 miljoonaa euroa, Alankomaat 1 921 miljoonaa euroa ja Ruotsi 1 069 miljoonaa euroa. Nämä bruttovähennykset arvostetaan vuoden 2020 hintoina, ja kaikki jäsenvaltiot rahoittavat ne.

3.6.7 *Aiempien varainhoitovuosien omien varojen mukautukset*

Alv- ja BKTL-varat määritetään niiden määräytymisperusteita koskevien ennusteiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. Ennusteita tarkistetaan kyseisen varainhoitovuoden aikana annettavassa lisätalousarviossa. Erotus, joka kuvaa, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava todellisten alv- ja BKTL-määräytymisperusteiden perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella, voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Komissio tasaa erotuksen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan kolmannen varainhoitovuoden maaliskuun ensimmäiseen työpäivään mennessä. Todellisiin alv- ja BKTL-määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien neljän vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varaumaa. Varaumat ovat mahdollisia saamisia jäsenvaltioilta. Varaumien taloudellista vaikutusta ei kuitenkaan voida vielä tällöin tarkkaan arvioida, joten saamisten määrää ei voida vahvistaa. Kun tarkka määrä tunnetaan, alv- ja BKTL-varoista muodostuva saaminen peritään joko alv- ja BKTL-saldojen erotuksen tasaamisen yhteydessä tai erikseen. Muovipakkausjätteeseen perustuvia omia varoja koskevaa ennustetta mukautetaan samalla tavalla. Erotus, joka kuvaa, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava toteutumatiedot sisältävien vuotuisten selvitystensä perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella, voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Komissio tasaa erotuksen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan kolmannen varainhoitovuoden kesäkuun ensimmäiseen työpäivään mennessä. Todellisiin määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien viiden vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varaumaa.

3.7 TALOUSARVION TOTEUTUMAN LASKEMINEN

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan vuoden maksuosuuksista.

Omat varat viedään kirjanpitoon niiden määrien perusteella, jotka jäsenvaltioiden viranomaiset ovat varainhoitovuoden kuluessa maksaneet komission puolesta avaamilleen tileille. Tuloihin sisältyy myös edellisen varainhoitovuoden talousarvion toteutuma, jos se on ollut ylijäämäinen. Muut tulot viedään kirjanpitoon varainhoitovuoden aikana saatujen määrien perusteella.

Varainhoitovuoden talousarvion toteutumaa laskettaessa menoilla tarkoitetaan varainhoitovuoden määrärahoista suoritettuja maksuja. Näihin lisätään sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Varainhoitovuoden määrärahoista suoritetuiksi maksuiksi katsotaan tilinpitäjän viimeistään 31. joulukuuta suorittamat maksut. Maataloustukirahaston osalta otetaan huomioon maksut, jotka jäsenvaltiot ovat suorittaneet vuoden n – 1 lokakuun 16. päivän ja vuoden n lokakuun 15. päivän välisenä aikana, jos tieto maksusitoumuksesta ja maksun hyväksymisestä on saapunut tilinpitäjälle viimeistään vuoden n + 1 tammikuun 31. päivänä. Maataloustukirahaston menoista voidaan myöhemmin tehdä sääntöjenmukaisuutta koskeva päätös jäsenvaltioissa tehtyjen tarkastusten jälkeen.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti talousarvion toteutuma muodostuu seuraavien erien erotuksesta:

— varainhoitovuoden aikana kertyneiden tulojen kokonaismäärä ja

— varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen kokonaismäärä, johon on lisätty kyseiseltä varainhoitovuodelta seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat.

Tämän erotuksen määrään lisätään tai siitä vähennetään

— edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset (nettomäärä) ja sellaiset maksut, jotka euron kurssimuutosten vuoksi ylittävät edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt jaksottamattomat määrärahat

— käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutos

— varainhoitovuoden aikana kirjattujen kurssivoittojen ja -tappioiden nettomäärä.

Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt kolmansien osapuolten rahoitusosuuksiin ja kolmansille tehtyihin töihin liittyvät määrärahat, jotka eivät periaatteessa koskaan raukea, otetaan varainhoitovuoden lisämäärärahoihin. Tämän vuoksi määrät, jotka on vuoden n talousarvion toteuttamiskertomuksen mukaan siirretty edelliseltä varainhoitovuodelta, poikkeavat määristä, jotka vuoden n – 1 talousarvion toteuttamiskertomuksen mukaan siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Ennakoiden palauttamisen jälkeen uudelleen käyttöön saatuja maksusitoumusmäärärahoja ei oteta huomioon varainhoitovuoden toteutumaa laskettaessa.

Varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat sisältävät automaattisesti siirtyneet ja päätöksellä siirretyt. Varainhoitovuoden lopussa käyttämättä olevien edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset sisältävät peruutukset, jotka koskevat sekä ilman eri toimenpiteitä siirrettyjä että erillisellä päätöksellä siirrettyjä määrärahoja.

3.8 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS

(miljoonaa euroa)

	2024	2023
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**(97 208)**	**(71 437)**
Tulot		
Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita ei ole vielä saatu	*(6 773)*	*(5 714)*
Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot	*9 925*	*10 046*
Kerätyt saamiset, joita ei käsitellä tuloina taloudellisessa tuloksessa	*83 953*	*73 209*
Siirtosaamiset (netto)	*(723)*	*(923)*
	86 382	**76 618**
Menot		
Siirtovelat (netto)	*10 599*	*14 090*
Edellisen vuoden aikana syntyneet menot, jotka on maksettu kuluvan vuoden aikana	*(2 220)*	*(1 638)*
Ennakkomaksujen nettovaikutus	*(11 678)*	*(12 575)*
Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt maksumäärärahat	*(4 031)*	*(3 208)*
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritetut maksut ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutukset	*1 711*	*(5 409)*
Varausten muutos	*9 948*	*3 752*
Muut	*7 757*	*240*
	12 086	**(4 748)**
Erillisvirastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos	**85**	**202**
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	**1 344**	**635**

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on varainhoitoasetuksen mukaisesti laskettu suoriteperusteisena ja EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu mukautettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma perustuvat samoihin transaktioihin – poikkeuksena ovat virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muut (muut kuin talousarvioon liittyvät) tulo- ja menolähteet, jotka sisältyvät vain taloudelliseen tulokseen –, varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen ja talousarvion toteutuman täsmäytys toimii hyödyllisenä johdonmukaisuuden tarkastuksena.

Täsmäytyserät – tulot

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoitovuosina vahvistettujen saamisten perusteella. Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu, vähennetään tämän vuoksi täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella varainhoitovuoden aikana saadut tulot on täsmäytystä tehtäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen. Joitakin kerättyjä saamisia ei käsitellä tuloina taloudellisessa tuloksessa, ja ne on myös lisättävä täsmäyttämistä varten. Ne liittyvät pääasiassa NextGenerationEU-välineen rahoitukseen.

Siirtosaamisten määrä koostuu pääasiassa rahoitusoikaisuihin, omiin varoihin, korkoihin ja osinkoihin liittyvistä määristä. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtosaamiset.

Täsmäytyserät – menot

Siirtovelkojen määrä muodostuu pääasiassa varainhoitovuosien erottamiseen liittyvistä eristä eli sellaisista EU:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu komissiolle. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtoveloista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtovelat. Varainhoitovuoden aikana suoritetut maksut, jotka liittyvät aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin laskuihin, kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin, ja ne on täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu seuraavasti: 1) varainhoitovuoden aikana suoritetut ennakkomaksut, jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi, ja 2) suoritettujen ennakkomaksujen kuittaaminen hyväksyttyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperusteisia menoja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu kirjattiin talousarviomenoksi jo silloin, kun maksu suoritettiin.

Varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen lisäksi sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle vuodelle, on otettava huomioon laskettaessa talousarvion toteutumaa (asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti). Tämä koskee myös talousarviomaksuja, jotka suoritetaan edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyistä määrärahoista, ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutuksia.

Varausten muutos liittyy siirtyvistä eristä tilinpäätöksessä vuoden lopussa tehtyihin arvioihin (jotka koskevat pääasiassa työsuhde-etuuksia), jotka eivät vaikuta talousarviokirjanpitoon. Muihin täsmäytyseriin sisältyy muun muassa omaisuuseristä tehtäviä poistoja tai hankintamenojen jaksotuksia, omaisuuserien hankintoja, pääomaleasing-maksuja sekä rahoitusosuuksia, joita käsitellään eri tavalla talousarviokirjanpidossa ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa.

Täsmäytyserät – virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos

Varainhoitovuoden talousarvion toteutuma on konsolidoimaton luku eikä sisällä konsolidoitujen virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muita (muita kuin talousarviota koskevia) tulo- ja menolähteitä (ks. liitetieto **6**). Varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen – nämä määrät sisältävän konsolidoidun luvun – täsmäyttämiseksi varainhoitovuoden talousarvion toteutuman kanssa virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn koko konsolidoitu taloudellinen tulos esitetään täsmäytyseränä.

4. VUODEN 2024 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

Lisätietoa vuoden 2024 talousarvion toteuttamisesta tulojen ja menojen, maksamatta olevien sitoumusten ja talousarvion tulosten osalta on luvun 6 kohdassa ”Yhteenveto talousarvion toteuttamisesta”.

5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA

(miljoonaa euroa)

	Osasto	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoiduista	Maksamatta olevat
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoitovuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
		1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
1	Omat varat	136 499	141 170	141 280	(197)	141 082	141 202	(155)	141 047	100 %	36
	11 – Sokerimaksut	*0*	*0*	–	*(0)*	*(0)*	–	–	–	-	*(0)*
	12 – Tullimaksut	*24 620*	*20 119*	*20 299*	*(197)*	*20 102*	*20 222*	*(155)*	*20 066*	*100 %*	*36*
	13 – Arvonlisävero	*23 616*	*23 463*	*23 438*	–	*23 438*	*23 438*	–	*23 438*	*100 %*	–
	14 – BKTL-varat	*81 169*	*90 449*	*90 334*	–	*90 334*	*90 334*	–	*90 334*	*100 %*	–
	16 – Tietyille jäsenvaltioille myönnetty BKTL-maksuosuuden vähennys	–	–	*23*	–	*23*	*23*	–	*23*	-	–
	17 – Muovipakkausjäte	*7 094*	*7 140*	*7 185*	–	*7 185*	*7 185*	–	*7 185*	*101 %*	–
2	Käytettävissä olevat ylijäämät	0	633	662	7	669	662	7	669	106 %	–
3	Hallinnosta saatavat tulot	2 124	2 124	3 906	36	3 942	3 877	20	3 897	183 %	45
4	Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot	149	3 478	3 245	14 681	17 926	(739)	5 513	4 774	137 %	13 152
5	Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet	0	0	73 376	–	73 376	73 332	–	73 332	-	44
6	Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset	3 858	2 340	25 115	4 769	29 884	22 345	4 545	26 890	1 149 %	2 994
	Yhteensä	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

6.1 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake		Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796
	2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*64 665*	–	*64 665*	*12*	*8 023*	*72 701*	*24 156*	*2 337*	*26 493*	*1*	*27 947*	*54 441*
	2b. Palautumiskyky ja arvot	*9 895*	*22*	*9 917*	*0*	*4 065*	*13 982*	*9 560*	*(73)*	*9 487*	*812*	*57 056*	*67 355*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*40 517*	*(0)*	*40 517*	*316*	*912*	*41 745*	*40 505*	*(32)*	*40 474*	*316*	*912*	*41 702*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Turvallisuus ja puolustus	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Naapurialueet ja muu maailma	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7	EU:n yleinen hallinto	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
	josta: toimielinten hallintomenot	*4 955*	*1*	*4 956*	*1*	*513*	*5 470*	*4 955*	*1*	*4 956*	*613*	*522*	*6 091*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
	Yhteensä	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
	2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*72 701*	*63 596*	*12*	*7 808*	*71 416*	*98 %*	–	*131*	*131*	*1 070*	–	*85*	*1 154*

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksenasidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksenasidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksenasidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	2b. Palautumiskyky ja arvot	*13 982*	*9 917*	*0*	*2 860*	*12 778*	*91 %*	*0*	*1 204*	*1 204*	*0*	–	*0*	*1*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*41 745*	*40 465*	–	*345*	*40 810*	*98 %*	*366*	*567*	*933*	*2*	–	–	*2*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Turvallisuus ja puolustus	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Naapurialueet ja muu maailma	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	EU:n yleinen hallinto	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
	josta: toimielinten hallintomenot	*5 470*	*4 911*	*1*	*379*	*5 291*	*97 %*		*134*	*134*	*45*	–	*0*	*45*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	–	0
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
	Yhteensä	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.3 **MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN**

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
	2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*54 441*	*26 490*	*1*	*25 458*	*51 949*	*95 %*	*2*	*2 489*	*2 491*	*0*	*1*	*0*	*1*
	2b. Palautumiskyky ja arvot	*67 355*	*7 591*	*810*	*56 175*	*64 576*	*96 %*	*1 896*	*879*	*2 775*	*0*	*2*	*2*	*4*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*41 702*	*40 416*	*0*	*345*	*40 762*	*98 %*	*367*	*567*	*934*	*6*	*0*	–	*6*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2
5	Turvallisuus ja puolustus	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Naapurialueet ja muu maailma	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	EU:n yleinen hallinto	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
	josta: toimielinten hallintomenot	*6 091*	*4 329*	*557*	*338*	*5 224*	*86 %*	*582*	*183*	*766*	*45*	*55*	*1*	*100*

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
	Yhteensä	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.4 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / Peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2		4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
	2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*154 864*	*(161)*	*(48 409)*	*106 295*	*71 416*	*(3 540)*	*(1)*	*67 875*	*174 170*
	2b. Palautumiskyky ja arvot	*221 893*	*(176)*	*(54 568)*	*167 149*	*12 778*	*(10 008)*	*(0)*	*2 769*	*169 918*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / Peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*358*	*(35)*	*(102)*	*221*	*40 810*	*(40 660)*	–	*150*	*371*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Turvallisuus ja puolustus	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Naapurialueet ja muu maailma	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	EU:n yleinen hallinto	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
	josta: toimielinten hallintomenot	*608*	*(51)*	*(557)*	–	*5 291*	*(4 668)*	*(1)*	*623*	*623*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
	Yhteensä	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.5 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Luonnonvarat ja ympäristö	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Turvallisuus ja puolustus	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445

(miljoonaa euroa)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
6	Naapurialueet ja muu maailma	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	EU:n yleinen hallinto	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Yhteensä	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

Uuteen kirjanpitojärjestelmään (SUMMA) siirtymisen yhteydessä tehtyjen sitoumusten uudelleenkohdentamisen seurauksena maksamatta oleva määrä (201 274 miljoonaa euroa) on muuttunut vuosien välillä. Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä pysyy ennallaan.

6.6 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN MÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

		Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
	2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*123 345*	*982*	*63 608*	*22 751*	*165 184*	*31 520*	*(1 144)*	*7 808*	*29 198*	*8 986*	*174 170*
	2b. Palautumiskyky ja arvot	*6 048*	*(157)*	*9 917*	*8 363*	*7 445*	*215 846*	*(19)*	*2 860*	*56 214*	*162 473*	*169 918*
3	Luonnonvarat ja ympäristö	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
	josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	*358*	*(35)*	*40 465*	*40 420*	*368*	*0*	–	*345*	*342*	*3*	*371*
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754

(miljoonaa euroa)

		Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
5	Turvallisuus ja puolustus	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Naapurialueet ja muu maailma	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	EU:n yleinen hallinto	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011
	josta: toimielinten hallintomenot	*567*	*(10)*	*4 912*	*4 886*	*582*	*42*	*(42)*	*379*	*338*	*40*	*623*
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Yhteensä	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Horisontti Eurooppa	12 897	1	12 898	95	4 458	17 451	11 833	196	12 028	67	7 104	19 199
	Euratom	281	(1)	280	–	58	337	333	40	372	15	107	494
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	436	–	436	–	3	440	509	54	563	1	3	568

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Muut toimet	–	–	–	–	712	712	–	–	–	–	446	446
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	24	–	24	–	0	25	27	(5)	22	–	0	22
InvestEU-rahasto	348	–	348	–	1 672	2 019	347	(89)	258	1	2 945	3 203
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	1 757	0	1 758	–	48	1 806	2 119	(49)	2 070	1	40	2 112
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	885	(1)	885	–	3	888	741	39	781	2	2	784
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	87	–	87	–	4	91	151	(11)	140	1	4	145
Digitaalinen Eurooppa	1 266	(1)	1 265	–	75	1 340	1 150	(115)	1 034	7	71	1 112
Erillisvirastot	213	4	217	–	11	228	213	7	220	–	11	231
Muut toimet	–	1	1	–	170	171	–	1	1	–	170	171
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	14	–	14	–	–	14	14	6	20	–	–	20
Komission oikeuksien alaiset toimet	24	–	24	–	4	29	21	2	22	–	5	28
Sisämarkkinat	602	1	604	–	48	651	601	(21)	580	8	68	657
EU:n petostentorjunta	26	–	26	–	1	27	23	(1)	22	–	1	22
Verotus	38	–	38	–	1	39	30	4	35	0	1	36
Tulli	136	–	136	–	9	144	105	27	132	0	9	141

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Erillisvirastot	136	(4)	132	–	15	147	136	(4)	132	–	15	147
	Muut toimet	9	(3)	6	–	1	7	9	(1)	8	–	1	8
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	12	–	12	–	–	12	11	(4)	7	–	–	7
	Euroopan avaruusohjelma	2 088	(0)	2 088	–	327	2 415	2 183	(4)	2 179	5	489	2 673
	Erillisvirastot	78	1	79	–	4	83	78	4	82	–	4	86
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	17	–	17	–	–	17	4	(4)	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	117	–	117	–	–	117	190	–	190	0	–	190
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Aluekehitys (EAKR)	39 434	(4)	39 431	12	4 932	44 375	13 079	2 825	15 904	0	14 623	30 528
	Koheesiorahasto	6 842	–	6 842	–	1 127	7 969	2 264	8	2 273	0	1 815	4 088
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	1 606	–	1 606	–	12	1 618	1 952	286	2 238	–	11	2 248
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	4	4	–	0	4	5	(2)	3	–	0	3
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	16 783	–	16 783	–	1 953	18 736	6 856	(781)	6 075	1	11 498	17 574
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	34	–	34	–	8	42	32	5	37	0	7	44
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	123	–	123	–	2 784	2 907	105	(5)	100	2	55 240	55 342
	Perikles IV	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	0	0	1
	EU:n elpyminen	3 340	–	3 340	–	51	3 391	3 340	–	3 340	651	51	4 042
	RescEU	240	–	240	0	27	268	260	0	260	125	476	862

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
EU4Health	754	(0)	753	–	43	796	689	(146)	544	5	31	580
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	–	–	–	–	8	8	2	(2)	–	–	36	36
Erillisvirastot	249	13	263	–	50	312	245	10	256	–	49	305
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Komission oikeuksien alaiset toimet	12	0	12	–	0	13	12	0	12	–	0	12
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	94	–	94	–	11	104	85	(3)	82	1	12	95
Erasmus+	3 796	–	3 796	–	993	4 789	3 522	43	3 565	16	1 051	4 631
Euroopan solidaarisuusjoukot	144	–	144	–	49	193	139	(7)	131	5	56	192
Luova Eurooppa	335	–	335	–	21	356	366	33	398	4	25	428
Oikeusasiat	42	–	42	–	1	43	39	9	48	1	1	50
Perusoikeudet ja arvot	219	(0)	219	–	3	222	226	(28)	197	1	2	201
Erillisvirastot	295	9	303	–	9	313	286	12	299	–	10	308
Muut toimet	8	–	8	–	0	8	7	2	9	–	0	9
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	–	26	–	0	26	39	(8)	30	–	0	31
Komission oikeuksien alaiset toimet	183	–	183	–	7	190	167	11	178	–	7	185
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
3	Maataloustuet	40 517	(0)	40 517	316	912	41 745	40 505	(32)	40 474	316	912	41 702
	Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	13 156	–	13 156	–	420	13 576	11 992	1 774	13 765	0	2 712	16 478
	Meri- ja kalatalous	1 070	–	1 070	–	154	1 224	781	199	979	1	175	1 155
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	163	(33)	130	–	–	130	143	(29)	114	–	–	114
	Erillisvirastot	30	0	30	–	2	32	30	0	30	–	2	32
	Muut toimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	–	9	–	–	9	5	(2)	3	–	–	3
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	765	3	768	–	5	773	571	29	600	7	4	612
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 490	–	1 490	–	246	1 736	3	2	5	–	6 465	6 470
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	50	–	50	–	504	554	35	25	60	–	521	582
	Erillisvirastot	68	(2)	66	–	8	74	68	(2)	66	–	8	74
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	6	–	6	–	–	6	12	(3)	9	–	–	9
	Erityistoimet	16	–	16	–	–	16	7	(3)	4	–	–	4
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	1 508	(5)	1 503	–	10	1 513	1 359	1	1 360	2	10	1 372
	Erillisvirastot	169	(17)	152	–	18	170	169	(17)	152	–	18	170
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 023	(19)	1 004	–	182	1 186	524	42	565	1	307	873
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	144	–	144	–	0	144	157	(16)	141	0	0	141
	Erillisvirastot	1 048	42	1 090	–	128	1 218	1 040	3	1 043	–	128	1 171
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	322	1	323	–	2	325	238	(27)	211	2	2	215
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	75	(7)	67	–	–	67	152	(10)	142	–	–	142
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	62	(2)	61	–	0	61	72	6	78	1	0	79
	Erillisvirastot	251	1	252	–	17	269	251	(3)	249	–	17	266
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	1	(0)	1	–	–	1
	Komission oikeuksien alaiset toimet	23	9	32	–	0	32	21	15	36	–	0	36
	Euroopan puolustus (tutkimus)	218	125	344	–	12	355	211	(5)	206	1	7	215
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	420	260	680	–	23	703	540	8	547	2	21	570
	Sotilaallinen liikkuvuus	251	–	251	–	–	251	262	73	335	1	–	335
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	260	(10)	250	–	9	259	100	(100)	–	–	–	–
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	343	–	343	–	16	359	79	91	170	1	3	173

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	0	(0)	–	–	0	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	96	–	96	–	–	96	110	–	110	–	–	110
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	11 524	(10)	11 514	461	966	12 940	10 764	(1 510)	9 254	71	828	10 153
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	42	–	42	0	21	63	27	6	33	1	21	55
	Humanitaarinen apu (HUMA)	1 911	584	2 495	–	26	2 521	1 897	528	2 426	6	26	2 458
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	385	–	385	–	22	406	385	(0)	385	0	12	397
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	71	–	71	1	35	107	72	(21)	51	8	21	79
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	5	–	5	–	569	574	5	–	5	–	525	530
	Muut toimet	81	(2)	79	–	1	80	81	(31)	50	–	1	51
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	0	0	–	0	0	–	0	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	95	(0)	95	–	0	95	86	2	88	–	0	88
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 116	–	2 116	21	143	2 281	1 975	163	2 138	75	192	2 405
	Länsi-Balkanin tukiväline	–	501	501	–	–	501	–	24	24	–	–	24
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7	Henkilöstön eläkkeet	2 515	74	2 589	–	280	2 870	2 515	74	2 589	–	280	2 870
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	15	0	15	–	–	15	15	0	15	–	–	15
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	10	(1)	9	–	–	9	10	(1)	9	–	–	9
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	17	(2)	15	–	–	15	17	(2)	15	–	–	15
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	7	(0)	7	–	–	7	7	(0)	7	–	–	7
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
	Eurooppa-koulut	246	–	246	–	29	275	246	–	246	1	29	276
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	2 898	6	2 903	–	124	3 027	2 898	6	2 903	0	124	3 027
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat	288	(23)	265	–	120	386	288	(23)	265	32	121	419
	Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	18	0	18	–	0	18	18	0	18	0	0	18
	Jäsenet – siirtymäkorvaukset	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1
	Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	32	(1)	31	–	0	31	32	(1)	31	2	0	33

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Tehtävien lopullinen päättyminen	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Koulutusmenot	16	1	17	–	7	25	16	1	17	11	7	35
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	21	2	24	–	30	53	21	2	24	11	30	65
Tieto- ja viestintätekniikka	281	6	287	–	227	514	281	6	287	171	228	685
Rakennusten vuokrat ja ostot	312	14	326	–	962	1 287	312	14	326	7	962	1 294
Rakennuksiin liittyvät menot	133	(26)	107	–	43	150	133	(26)	107	63	43	214
Turvallisuus	64	10	74	–	13	87	64	10	74	38	13	125
Virkamatka- ja edustusmenot	43	11	54	–	3	57	43	11	54	11	3	69
Kokoukset, komiteat, konferenssit	19	(4)	15	–	3	17	19	(4)	15	6	3	24
Virallinen lehti	7	(4)	3	–	0	3	7	(4)	3	1	0	4
Julkaisut	10	1	12	–	4	16	10	1	12	6	4	22
Tiedonhankinta	7	(0)	7	–	1	7	7	(0)	7	2	1	9
Tutkimukset ja selvitykset	5	1	6	–	0	6	5	1	6	5	0	10
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	15	1	16	–	8	24	15	1	16	12	8	36
Ulkopuoliset kielipalvelut	29	(1)	27	–	51	79	29	(1)	27	2	51	81
Muut hallintomenot	18	1	19	–	26	45	18	1	19	10	26	55
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muiden toimielinten hallintomenot	4 955	1	4 956	1	513	5 470	4 955	1	4 956	613	522	6 091

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
O	Innovaatiorahasto	–	–	–	–	3 886	3 886	–	–	–	–	10 218	10 218
	Ukrainan tukiväline	–	4 768	4 768	–	157	4 924	–	3 755	3 755	–	157	3 912
	Muut toimet	–	–	–	–	131	131	–	–	–	–	132	132
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261
S	Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	209	(176)	34	–	17	51	20	(20)	0	0	17	18
	Brexit-mukautusvaraus	–	–	–	7	297	304	–	–	–	328	458	786
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
	Yhteensä	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Horisontti Eurooppa	17 451	12 898	95	2 087	15 081	86 %	–	2 370	2 370	0	–	(0)	0
	Euratom	337	280	–	7	287	85 %	–	51	51	0	–	0	0
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	440	436	–	1	438	100 %	–	2	2	–	–	–	–
	Muut toimet	712	–	–	222	222	31 %	–	490	490	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	25	24	–	–	24	97 %	–	0	0	1	–	–	1
	InvestEU-rahasto	2 019	348	–	1 603	1 950	97 %	–	69	69	–	–	0	0
	Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	1 806	1 758	–	23	1 780	99 %	–	26	26	–	–	–	–
	Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	888	885	–	–	885	100 %	–	3	3	–	–	–	–
	Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	91	87	–	1	88	97 %	–	3	3	0	–	–	0
	Digitaalinen Eurooppa	1 340	1 264	–	49	1 313	98 %	–	26	26	1	–	0	1
	Erillisvirastot	228	217	–	9	227	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Muut toimet	171	1	–	69	70	41 %	–	101	101	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	14	14	–	–	14	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	29	24	–	4	28	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Sisämarkkinat	651	604	–	22	626	96 %	–	25	25	0	–	0	0
	EU:n petostentorjunta	27	24	–	1	25	93 %	0	0	0	1	–	0	1
	Verotus	39	38	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
	Tulli	144	136	–	1	137	95 %	–	7	7	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Erillisvirastot	147	132	–	10	142	97 %	–	5	5	–	–	–	–
	Muut toimet	7	6	–	0	6	92 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan avaruusohjelma	2 415	2 088	–	265	2 353	97 %	–	62	62	–	–	(0)	(0)
	Erillisvirastot	83	79	–	3	82	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Aluekehitys (EAKR)	44 375	38 656	12	4 798	43 466	98 %	–	106	106	775	–	27	803
	Koheesiorahasto	7 969	6 600	–	1 095	7 695	97 %	–	0	0	242	–	32	274
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	1 618	1 606	–	2	1 608	99 %	–	9	9	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	4	–	–	4	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	18 736	16 731	–	1 913	18 643	100 %	–	15	15	52	–	25	77
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	42	34	–	7	41	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	2 907	123	–	2 230	2 353	81 %	–	554	554	0	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Perikles IV	1	1	–	0	1	98 %	–	0	0	–	–	–	–
EU:n elpyminen	3 391	3 340	–	2	3 342	99 %	–	49	49	–	–	–	–
RescEU	268	240	0	14	254	95 %	0	13	14	(0)	–	–	(0)
EU4Health	796	753	–	41	795	100 %	–	1	1	0	–	0	0
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Erillisvirastot	312	263	–	38	301	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Komission oikeuksien alaiset toimet	13	12	–	0	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	104	93	–	7	101	96 %	–	4	4	0	–	0	0
Erasmus+	4 789	3 796	–	477	4 273	89 %	–	516	516	0	–	–	0
Euroopan solidaarisuusjoukot	193	144	–	16	160	83 %	–	34	34	–	–	–	–
Luova Eurooppa	356	335	–	15	350	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Oikeusasiat	43	42	–	1	42	99 %	–	0	0	–	–	–	–
Perusoikeudet ja arvot	222	219	–	1	220	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Erillisvirastot	313	303	–	5	308	99 %	–	5	5	0	–	–	0
Muut toimet	8	8	–	0	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	26	–	0	26	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	190	183	–	6	189	100 %	–	0	0	0	–	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
3	Maataloustuet	41 745	40 465	–	345	40 810	98 %	366	567	933	2	–	–	2
	Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	13 576	13 155	–	1	13 156	97 %	–	189	189	0	–	230	231
	Meri- ja kalatalous	1 224	1 070	–	127	1 196	98 %	–	23	23	0	–	4	4
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	130	130	–	–	130	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Erillisvirastot	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Muut toimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	8	–	–	8	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	773	768	–	4	771	100 %	–	2	2	0	–	0	0
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 736	1 479	–	160	1 640	94 %	–	86	86	11	–	0	11
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	554	50	–	76	126	23 %	–	428	428	–	–	–	–
	Erillisvirastot	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Erityistoimet	16	16	–	–	16	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	1 513	1 502	–	6	1 508	100 %	–	5	5	1	–	0	1
	Erillisvirastot	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 186	1 004	–	53	1 057	89 %	–	129	129	1	–	–	1
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	144	144	–	–	144	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Erillisvirastot	1 218	1 090	–	76	1 166	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	325	323	–	1	324	99 %	–	2	2	0	–	–	0
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	67	67	–	–	67	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	61	60	–	0	61	100 %	–	0	0	0	–	0	0
	Erillisvirastot	269	252	–	11	263	98 %	–	6	6	0	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Komission oikeuksien alaiset toimet	32	32	–	–	32	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Euroopan puolustus (tutkimus)	355	344	–	12	355	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	703	680	–	23	703	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Sotilaallinen liikkuvuus	251	251	–	–	251	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	259	250	–	9	259	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	359	343	–	16	359	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	96	96	–	–	96	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	12 940	11 032	400	525	11 956	92 %	482	441	923	(0)	61	0	61
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	63	42	0	1	43	68 %	0	20	20	0	0	–	0
	Humanitaarinen apu (HUMA)	2 521	2 495	–	17	2 512	100 %	–	9	9	0	–	0	0
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	406	385	–	21	406	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	107	71	1	–	72	67 %	1	35	36	(0)	0	–	0
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	574	5	–	569	574	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Muut toimet	80	79	–	0	80	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Komission oikeuksien alaiset toimet	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 281	2 043	20	83	2 146	94 %	73	60	133	–	1	(0)	1
	Länsi-Balkanin tukiväline	501	400	–	–	400	80 %	101	–	101	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	Henkilöstön eläkkeet	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Eurooppa-koulut	275	246	–	23	269	98 %	–	6	6	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	3 027	2 897	–	60	2 957	98 %	–	64	64	6	–	–	6
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	386	265	–	45	310	80 %	–	75	75	0	–	0	0
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	18	17	–	0	17	95 %	–	0	0	1	–	–	1
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	31	30	–	0	31	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Tehtävien lopullinen päättyminen	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Koulutusmenot	25	17	–	4	22	88 %	–	3	3	0	–	0	0
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	53	23	–	15	38	72 %	–	15	15	0	–	0	0
Tieto- ja viestintätekniikka	514	287	–	134	420	82 %	–	93	93	0	–	0	0
Rakennusten vuokrat ja ostot	1 287	326	–	314	639	50 %	–	648	648	0	–	–	0
Rakennuksiin liittyvät menot	150	107	–	22	129	86 %	–	21	21	0	–	–	0
Turvallisuus	87	74	–	9	83	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Virkamatka- ja edustusmenot	57	54	–	2	55	97 %	–	2	2	0	–	0	0
Kokoukset, komiteat, konferenssit	17	15	–	1	16	92 %	–	1	1	0	–	0	0
Virallinen lehti	3	3	–	0	3	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Julkaisut	16	12	–	3	14	90 %	–	2	2	0	–	–	0
Tiedonhankinta	7	7	–	0	7	94 %	–	0	0	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Tutkimukset ja selvitykset	6	6	–	0	6	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	24	16	–	6	23	94 %	–	1	1	0	–	0	0
	Ulkopuoliset kielipalvelut	79	27	–	36	63	80 %	–	16	16	–	–	0	0
	Muut hallintomenot	45	19	–	21	41	89 %	–	5	5	0	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Muiden toimielinten hallintomenot	5 470	4 911	1	379	5 291	97 %	0	134	134	45	–	0	45
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
O	Innovaatiorahasto	3 886	–	–	603	603	16 %	–	3 283	3 283	–	–	–	–
	Ukrainan tukiväline	4 924	4 737	–	150	4 887	99 %	30	7	37	0	–	0	0
	Muut toimet	131	–	–	62	62	48 %	–	68	68	–	–	–	–
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	0	0
S	Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	51	8	–	–	8	16 %	–	7	7	25	–	10	35

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Brexit-mukautusvaraus	304	–	7	297	304	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
Yhteensä	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Horisontti Eurooppa	19 199	11 956	59	1 789	13 803	72 %	72	5 314	5 386	0	8	2	10
	Euratom	494	354	14	36	405	82 %	18	71	89	0	1	–	1
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	568	561	1	1	563	99 %	2	2	4	(0)	0	–	0
	Muut toimet	446	–	–	86	86	19 %	–	361	361	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	22	21	–	–	21	94 %	–	0	0	1	–	–	1

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
InvestEU-rahasto	3 203	253	1	2 836	3 090	96 %	1	109	109	4	0	0	4
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	2 112	2 069	1	37	2 107	100 %	1	4	5	0	0	–	0
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	784	780	2	–	782	100 %	1	2	3	0	0	–	0
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	145	140	1	2	143	98 %	0	2	3	0	0	–	0
Digitaalinen Eurooppa	1 112	1 027	7	41	1 075	97 %	6	29	35	1	0	0	2
Erillisvirastot	231	220	–	9	230	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Muut toimet	171	1	–	10	11	6 %	–	161	161	0	–	–	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	20	20	–	–	20	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	28	22	–	4	27	97 %	–	1	1	0	–	0	0
Sisämarkkinat	657	573	8	22	603	92 %	7	46	53	0	1	0	1
EU:n petostentorjunta	22	20	–	0	20	90 %	–	0	0	2	–	0	2
Verotus	36	35	0	0	35	97 %	0	1	1	0	0	–	0
Tulli	141	132	0	1	133	95 %	0	7	7	0	0	–	0
Erillisvirastot	147	132	–	10	141	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Muut toimet	8	8	–	0	8	96 %	–	0	0	–	–	–	–
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	7	7	–	–	7	96 %	–	–	–	0	–	–	0
Euroopan avaruusohjelma	2 673	2 175	5	101	2 280	85 %	4	388	392	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Erillisvirastot	86	82	–	3	85	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	190	190	–	–	190	100 %	0	–	0	–	0	–	0
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Aluekehitys (EAKR)	30 528	15 903	0	13 357	29 261	96 %	1	1 266	1 267	0	0	–	0
	Koheesiorahasto	4 088	2 272	0	1 815	4 087	100 %	0	0	1	(0)	0	0	0
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	2 248	2 238	–	8	2 246	100 %	–	3	3	0	–	(0)	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	3	–	–	3	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	17 574	6 074	0	10 278	16 352	93 %	1	1 221	1 221	0	0	0	1
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	44	37	0	7	44	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	55 342	98	2	55 189	55 288	100 %	2	52	54	0	0	0	0
	Perikles IV	1	1	0	0	1	95 %	–	0	0	0	–	–	0
	EU:n elpyminen	4 042	1 477	651	1	2 128	53 %	1 863	51	1 914	–	0	–	0
	RescEU	862	260	125	372	757	88 %	–	105	105	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
EU4Health	580	540	4	29	573	99 %	4	2	5	0	1	0	1
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	36	–	–	9	9	24 %	–	27	27	–	–	1	1
Erillisvirastot	305	256	–	38	294	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Komission oikeuksien alaiset toimet	12	12	–	0	12	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	95	81	1	5	87	92 %	1	6	8	0	0	0	0
Erasmus+	4 631	3 547	16	478	4 041	87 %	18	572	590	(0)	0	0	1
Euroopan solidaarisuusjoukot	192	128	5	18	151	78 %	3	38	42	(0)	0	0	0
Luova Eurooppa	428	396	4	17	417	97 %	2	9	11	0	0	0	0
Oikeusasiat	50	47	1	1	49	98 %	1	0	1	0	0	–	0
Perusoikeudet ja arvot	201	196	1	1	199	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Erillisvirastot	308	299	–	5	304	98 %	–	5	5	0	–	0	0
Muut toimet	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	31	30	–	0	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	185	178	–	6	184	99 %	–	1	1	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
3	Maataloustuet	41 702	40 416	0	345	40 762	98 %	367	567	934	6	0	–	6
	Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	16 478	13 765	0	1 704	15 469	94 %	0	1 008	1 008	0	0	–	1
	Meri- ja kalatalous	1 155	978	1	173	1 152	100 %	1	2	3	0	0	0	0
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	114	114	–	–	114	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Erillisvirastot	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Muut toimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	612	592	7	3	603	99 %	8	1	8	0	0	0	1
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	6 470	5	–	6 145	6 150	95 %	–	320	320	–	–	0	0
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	582	60	–	19	79	14 %	–	503	503	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Erillisvirastot	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	9	–	–	9	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Erityistoimet	4	4	–	–	4	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	1 372	1 357	1	8	1 366	100 %	2	3	5	1	0	–	1
	Erillisvirastot	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	873	563	1	75	639	73 %	1	231	233	1	0	–	1
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	141	117	0	0	117	83 %	24	–	24	–	0	–	0
	Erillisvirastot	1 171	1 043	–	76	1 119	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	215	209	1	1	211	99 %	1	2	3	0	0	–	0
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	142	142	–	–	142	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	79	75	1	0	76	97 %	2	–	2	1	0	0	1
	Erillisvirastot	266	247	–	11	257	97 %	–	6	6	2	–	0	2
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
	Komission oikeuksien alaiset toimet	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	1	–	–	1
	Euroopan puolustus (tutkimus)	215	205	1	7	214	99 %	1	–	1	0	0	–	0
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	570	545	2	21	568	100 %	2	–	2	(0)	0	0	0
	Sotilaallinen liikkuvuus	335	335	1	–	335	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	173	170	1	3	173	100 %	–	–	–	–	0	0	0
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	110	110	–	–	110	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	10 153	9 192	64	346	9 603	95 %	62	482	544	0	7	0	7
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	55	33	1	8	41	75 %	1	13	13	0	0	–	0
	Humanitaarinen apu (HUMA)	2 458	2 419	6	17	2 442	99 %	6	9	16	0	0	–	1
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	397	383	0	9	393	99 %	1	3	4	0	0	–	0
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	79	47	8	–	55	69 %	4	21	25	(0)	0	–	0
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	530	5	–	416	421	79 %	–	109	109	–	–	–	–
	Muut toimet	51	50	–	0	51	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	–	–	0	37 %	–	0	0	–	–	0	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	88	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 405	2 128	74	100	2 301	96 %	10	92	102	0	2	–	2
	Länsi-Balkanin tukiväline	24	1	–	–	1	3 %	23	–	23	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	Henkilöstön eläkkeet	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Eurooppa-koulut	276	246	1	20	266	96 %	0	10	10	0	–	–	0
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	3 027	2 897	0	60	2 957	98 %	0	64	64	6	0	–	6
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat	419	243	29	44	316	75 %	22	77	98	0	4	0	4

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	18	16	0	0	16	89 %	1	0	1	1	0	–	1
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	1	0	–	–	0	30 %	0	–	0	–	–	–	–
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	33	27	1	0	29	87 %	3	0	4	0	0	–	1
Tehtävien lopullinen päättyminen	7	7	–	–	7	99 %	0	–	0	–	–	–	–
Koulutusmenot	35	8	10	2	20	56 %	10	5	15	0	1	0	1
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	65	16	9	11	36	56 %	7	20	27	0	1	0	1
Tieto- ja viestintätekniikka	685	167	170	89	425	62 %	120	139	259	0	1	0	1
Rakennusten vuokrat ja ostot	1 294	295	7	313	615	48 %	30	649	679	0	0	–	0
Rakennuksiin liittyvät menot	214	63	58	17	138	65 %	44	26	70	0	5	–	5
Turvallisuus	125	49	36	2	87	70 %	25	10	35	0	3	0	3
Virkamatka- ja edustusmenot	69	44	8	2	54	78 %	10	2	12	0	3	0	3
Kokoukset, komiteat, konferenssit	24	10	3	1	14	58 %	5	2	7	0	3	0	3
Virallinen lehti	4	2	1	–	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Julkaisut	22	6	6	1	14	63 %	5	3	8	0	0	–	0
Tiedonhankinta	9	5	2	0	7	74 %	2	0	2	0	0	–	0
Tutkimukset ja selvitykset	10	1	5	–	5	52 %	5	0	5	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	36	7	12	5	24	66 %	9	3	12	0	0	0	0
	Ulkopuoliset kielipalvelut	81	26	2	35	63	78 %	2	16	18	–	0	0	0
	Muut hallintomenot	55	14	9	14	38	69 %	5	12	17	0	1	0	1
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Muiden toimielinten hallintomenot	6 091	4 329	557	338	5 224	86 %	582	183	766	45	55	1	100
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
O	Innovaatiorahasto	10 218	–	–	292	292	3 %	–	9 926	9 926	–	–	–	–
	Ukrainan tukiväline	3 912	3 634	–	3	3 637	93 %	121	153	274	(0)	–	–	(0)
	Muut toimet	132	–	–	57	57	44 %	–	74	74	–	–	–	–
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Käytettävissä olevat
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	18	0	0	8	8	47 %	0	7	7	0	0	2	2
Brexit-mukautusvaraus	786	–	275	458	733	93 %	–	–	–	–	53	–	53
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
Yhteensä	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.10 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Horisontti Eurooppa	27 939	(566)	(9 905)	17 468	15 081	(3 898)	(5)	11 178	28 646
	Euratom	357	(5)	(249)	103	287	(156)	–	131	234
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	1 576	(0)	(484)	1 093	438	(80)	(1)	356	1 449
	Muut toimet	135	(8)	(55)	72	222	(30)	–	191	263
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	48	(1)	(16)	31	24	(4)	–	20	50

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
InvestEU-rahasto	5 834	(31)	(1 474)	4 329	1 950	(1 616)	–	334	4 663
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	6 503	(88)	(2 093)	4 322	1 780	(13)	–	1 767	6 089
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	3 873	(42)	(778)	3 053	885	(4)	–	881	3 934
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	650	(39)	(137)	474	88	(6)	–	83	556
Digitaalinen Eurooppa	2 116	(3)	(830)	1 283	1 313	(245)	(0)	1 068	2 351
Erillisvirastot	39	–	(39)	–	227	(191)	–	36	36
Muut toimet	2	(0)	(1)	1	70	(10)	–	60	61
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	34	(2)	(10)	22	14	(10)	–	4	26
Komission oikeuksien alaiset toimet	36	(1)	(21)	13	28	(6)	–	23	36
Sisämarkkinat	949	(58)	(461)	430	626	(141)	(0)	484	914
EU:n petostentorjunta	29	(0)	(11)	18	25	(9)	–	16	34
Verotus	42	(1)	(26)	14	39	(9)	–	30	44
Tulli	146	(2)	(97)	47	137	(36)	–	101	148
Erillisvirastot	0	(0)	–	–	142	(141)	–	0	0
Muut toimet	7	(0)	(7)	0	6	(1)	–	5	5
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	21	(1)	(6)	14	12	(1)	–	11	25
Euroopan avaruusohjelma	1 413	(4)	(953)	457	2 353	(1 327)	–	1 026	1 483
Erillisvirastot	20	–	(20)	–	82	(65)	–	17	17
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	17	–	–	17	17
Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	156	(0)	(156)	–	117	(34)	–	83	83

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Aluekehitys (EAKR)	91 069	(86)	(27 087)	63 896	43 466	(2 173)	(1)	41 292	105 188
	Koheesiorahasto	12 460	(19)	(3 288)	9 153	7 695	(799)	(0)	6 896	16 048
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	6 080	(40)	(2 234)	3 806	1 608	(12)	–	1 596	5 402
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	(0)	(1)	2	4	(2)	–	1	4
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	45 251	(15)	(15 798)	29 438	18 643	(554)	(0)	18 090	47 528
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	100	(3)	(39)	59	41	(5)	(0)	36	95
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	214 518	(13)	(51 488)	163 017	2 353	(3 800)	–	(1 447)	161 570
	Perikles IV	1	(0)	(0)	0	1	(1)	–	0	0
	EU:n elpyminen	651	(0)	(651)	–	3 342	(1 477)	–	1 865	1 865
	RescEU	1 707	(11)	(659)	1 036	254	(97)	(0)	157	1 193
	EU4Health	1 301	(15)	(403)	883	795	(171)	–	624	1 507
	Hätätilanteen tuki unionin sisällä	40	(3)	(9)	28	–	–	–	–	28
	Erillisvirastot	43	(0)	(12)	31	301	(282)	–	19	50
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	10	(1)	(8)	1	13	(4)	–	9	10
	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	184	(12)	(65)	107	101	(23)	–	78	185

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Erasmus+	2 083	(64)	(661)	1 358	4 273	(3 380)	–	893	2 251
	Euroopan solidaarisuusjoukot	166	(27)	(42)	97	160	(108)	–	52	149
	Luova Eurooppa	427	(6)	(220)	201	350	(197)	–	153	354
	Oikeusasiat	67	(7)	(24)	36	42	(25)	–	18	53
	Perusoikeudet ja arvot	272	(5)	(119)	147	220	(80)	–	140	288
	Erillisvirastot	49	(0)	(7)	41	308	(296)	–	12	53
	Muut toimet	16	(2)	(9)	5	8	(1)	–	7	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	65	(2)	(31)	32	26	–	–	26	58
	Komission oikeuksien alaiset toimet	195	(4)	(122)	69	189	(61)	–	128	197
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
3	Maataloustuet	358	(35)	(102)	221	40 810	(40 660)	–	150	371
	Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	37 891	(61)	(15 431)	22 399	13 156	(38)	(0)	13 118	35 517
	Meri- ja kalatalous	3 299	(2)	(1 092)	2 204	1 196	(59)	(0)	1 137	3 341
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	23	(1)	(14)	8	130	(100)	–	30	38
	Erillisvirastot	–	–	–	–	31	(31)	–	–	–
	Muut toimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	(2)	2	8	(1)	–	8	10
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	2 547	(25)	(565)	1 957	771	(37)	–	734	2 691

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	13 276	(0)	(6 149)	7 127	1 640	(1)	–	1 638	8 765
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	57	–	(36)	21	126	(43)	–	83	104
	Erillisvirastot	–	–	–	–	73	(73)	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	18	(0)	(9)	9	6	–	–	6	15
	Erityistoimet	4	(0)	(1)	3	16	(3)	–	13	16
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	2 720	(0)	(1 291)	1 428	1 508	(74)	(0)	1 433	2 862
	Erillisvirastot	13	–	–	13	165	(165)	–	–	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 798	(0)	(585)	1 213	1 057	(54)	(0)	1 002	2 215
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	278	(0)	(71)	207	144	(46)	–	98	305
	Erillisvirastot	312	–	(182)	130	1 166	(937)	–	230	359
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	524	(0)	(205)	319	324	(6)	(0)	317	636
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	405	(0)	(142)	263	67	(0)	–	67	331
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	312	(1)	(66)	246	61	(10)	–	50	296
	Erillisvirastot	–	–	–	–	263	(257)	–	6	6
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	–	–	1	–	–	–	–	1

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Komission oikeuksien alaiset toimet	26	(2)	(16)	8	32	(19)	–	13	22
	Euroopan puolustus (tutkimus)	646	(0)	(198)	448	355	(16)	(0)	339	788
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	1 323	(0)	(454)	869	703	(114)	–	589	1 458
	Sotilaallinen liikkuvuus	376	(1)	(218)	157	251	(117)	–	134	291
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	–	–	–	–	259	–	–	259	259
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	157	(0)	(49)	107	359	(124)	–	235	343
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	30	–	(30)	–	96	(80)	–	16	16
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	30 682	(639)	(7 791)	22 252	11 956	(1 811)	(0)	10 145	32 397
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	140	(5)	(33)	102	43	(8)	–	34	137
	Humanitaarinen apu (HUMA)	1 063	(6)	(557)	500	2 512	(1 885)	(0)	627	1 127
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	108	(25)	(40)	43	406	(352)	–	54	96
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	129	(0)	(27)	102	72	(27)	–	44	147
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	–	–	–	–	574	(421)	–	153	153

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Muut toimet	28	(0)	(28)	0	80	(23)	–	57	57
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	153	(9)	(57)	87	95	(31)	–	64	151
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	7 684	(95)	(1 899)	5 689	2 146	(402)	–	1 744	7 434
	Länsi-Balkanin tukiväline	–	–	–	–	400	(1)	–	399	399
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	Henkilöstön eläkkeet	–	–	–	–	2 862	(2 862)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	–	–	–	–	7	(7)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	Eurooppa-koulut	1	–	(1)	–	269	(265)	–	4	4

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	0	(0)	(0)	–	2 957	(2 957)	(0)	0	0
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	33	(4)	(29)	0	310	(287)	(0)	23	23
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	0	(0)	(0)	–	17	(16)	–	1	1
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	–	–	–	–	1	(0)	(0)	–	–
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	2	(0)	(1)	–	31	(27)	–	3	3
Tehtävien lopullinen päättyminen	–	–	–	–	7	(7)	(0)	–	–
Koulutusmenot	11	(1)	(10)	–	22	(10)	–	12	12
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	13	(3)	(10)	0	38	(26)	–	12	12
Tieto- ja viestintätekniikka	172	(1)	(171)	–	420	(255)	–	166	166
Rakennusten vuokrat ja ostot	7	(0)	(7)	–	639	(608)	–	31	31
Rakennuksiin liittyvät menot	63	(5)	(58)	–	129	(80)	–	49	49
Turvallisuus	38	(3)	(36)	–	83	(51)	–	32	32
Virkamatka- ja edustusmenot	11	(3)	(8)	–	55	(45)	–	10	10
Kokoukset, komiteat, konferenssit	7	(3)	(3)	–	16	(10)	–	6	6
Virallinen lehti	1	(0)	(1)	–	3	(2)	–	1	1
Julkaisut	6	(0)	(6)	–	14	(8)	–	7	7
Tiedonhankinta	2	(0)	(2)	–	7	(5)	–	2	2
Tutkimukset ja selvitykset	5	(0)	(5)	–	6	(1)	–	5	5

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	12	(0)	(12)	–	23	(12)	–	11	11
	Ulkopuoliset kielipalvelut	2	(0)	(2)	–	63	(61)	–	2	2
	Muut hallintomenot	10	(1)	(9)	–	41	(29)	–	12	12
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Muiden toimielinten hallintomenot	608	(51)	(557)	–	5 291	(4 668)	(1)	623	623
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
O	Innovaatiorahasto	6 443	(111)	(261)	6 071	603	(31)	–	572	6 643
	Ukrainan tukiväline	–	–	–	–	4 887	(3 637)	(0)	1 250	1 250
	Muut toimet	4	(3)	(0)	1	62	(57)	–	5	6
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	–	–	–	–	1 234	(1 234)	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	0	(0)	(0)	–	8	(8)	–	0	0
	Brexit-mukautusvaraus	482	–	(429)	53	304	(304)	–	–	53

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / Uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
Yhteensä	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.11 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
1	Horisontti Eurooppa	346	434	880	1 964	2 704	3 826	5 777	12 715	28 646
	Euratom	24	5	6	14	16	17	21	131	234
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	–	–	–	–	–	610	482	356	1 449
	Muut toimet	–	–	0	2	5	4	61	191	263
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	1	0	0	2	9	18	20	50
	InvestEU-rahasto	182	74	102	133	60	1 203	2 571	337	4 663
	Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	83	71	984	1 289	696	403	797	1 767	6 089
	Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	274	43	659	902	381	551	242	881	3 934
	Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	1	0	1	7	102	175	188	83	556
	Digitaalinen Eurooppa	–	–	–	0	281	356	429	1 285	2 351
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	36	36
	Muut toimet	–	–	–	–	–	–	1	60	61
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	0	10	5	4	3	4	26
	Komission oikeuksien alaiset toimet	–	–	–	0	1	2	9	23	36
	Sisämarkkinat	49	9	25	27	32	97	169	506	914

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
	EU:n petostentorjunta	0	–	0	1	5	5	7	16	34
	Verotus	–	–	0	0	3	4	7	30	44
	Tulli	–	0	0	0	3	13	31	101	148
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Muut toimet	–	–	–	–	0	–	0	5	5
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	1	0	8	5	11	25
	Euroopan avaruusohjelma	0	2	5	144	12	28	267	1 026	1 483
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	–	–	–	–	–	–	–	83	83
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Aluekehitys (EAKR)	686	1	0	26	77	506	159	103 733	105 188
	Koheesiorahasto	84	0	0	0	0	17	18	15 928	16 048
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	523	261	547	1 163	450	462	401	1 596	5 402
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	1	–	0	0	1	–	1	4
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	279	0	2	1	6	15	45	47 180	47 528
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	0	0	1	5	9	16	27	36	95
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	–	–	0	0	2 298	39 792	51 627	67 853	161 570
	Perikles IV	–	–	–	–	–	–	0	0	0
	EU:n elpyminen	–	–	–	–	–	–	–	1 865	1 865
	RescEU	–	–	3	98	75	264	595	157	1 193
	EU4Health	1	0	5	6	122	346	366	661	1 507
	Hätätilanteen tuki unionin sisällä	–	–	–	0	9	19	–	–	28
	Erillisvirastot	0	0	0	0	2	11	16	19	50
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	–	–	–	–	–	0	1	9	10
	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	3	1	8	10	12	22	52	78	185

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
	Erasmus+	0	1	3	115	216	439	584	893	2 251
	Euroopan solidaarisuusjoukot	0	–	5	33	21	20	18	52	149
	Luova Eurooppa	–	0	2	5	18	75	101	153	354
	Oikeusasiat	4	2	3	2	5	10	10	18	53
	Perusoikeudet ja arvot	5	3	3	3	9	45	74	145	288
	Erillisvirastot	–	–	–	0	19	9	13	12	53
	Muut toimet	0	–	0	0	–	2	3	7	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	1	1	4	3	8	15	26	58
	Komission oikeuksien alaiset toimet	1	3	5	6	6	15	33	128	197
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Maataloustuet	–	8	13	18	31	59	91	150	371
	Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	0	–	0	6	0	2 995	9	32 507	35 517
	Meri- ja kalatalous	22	0	1	3	11	19	42	3 242	3 341
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	–	–	–	–	–	0	8	30	38
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Muut toimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	1	1	8	10
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	113	193	164	194	329	457	489	753	2 691
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	–	–	–	–	0	1	4	8 760	8 765
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	–	–	–	–	–	10	11	83	104
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	–	1	0	3	4	6	15
	Erityistoimet	–	–	–	–	–	–	3	13	16

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	20	2	18	235	21	95	725	1 746	2 862
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	13	–	–	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	20	0	0	186	46	140	655	1 168	2 215
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	–	–	–	–	72	64	70	98	305
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	130	230	359
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	5	5	3	32	8	27	171	385	636
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	3	1	13	65	42	99	41	67	331
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	10	39	44	74	39	12	27	50	296
	Erillisvirastot	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	1	–	–	–	–	1
	Komission oikeuksien alaiset toimet	0	–	0	1	1	2	5	13	22
	Euroopan puolustus (tutkimus)	–	–	–	–	110	160	178	339	788
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	–	–	14	14	232	286	322	589	1 458
	Sotilaallinen liikkuvuus	–	–	–	–	74	26	57	134	291
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	–	–	–	–	–	–	–	259	259
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	–	–	–	–	–	–	107	235	343
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	0	–	–	–	–	–	–	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	–	–	–	–	–	–	–	16	16
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	1 044	825	993	1 407	2 985	6 785	8 133	10 224	32 397
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	2	4	8	11	23	20	34	34	137
	Humanitaarinen apu (HUMA)	–	–	6	7	28	127	333	627	1 127
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	1	–	12	0	7	6	18	54	96

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	–	–	1	–	2	46	53	44	147
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	–	–	–	–	–	–	–	153	153
	Muut toimet	–	–	–	–	–	–	0	57	57
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	–	0	0	4	13	26	42	66	151
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	290	320	630	519	998	1 342	1 266	2 069	7 434
	Länsi-Balkanin tukiväline	–	–	–	–	–	–	–	399	399
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	Henkilöstön eläkkeet	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Eurooppa-koulut	–	–	–	–	–	–	–	4	4
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat	–	–	–	–	–	–	0	23	23
	Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Jäsenet – siirtymäkorvaukset	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	–	–	–	–	–	–	–	3	3
	Tehtävien lopullinen päättyminen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Koulutusmenot	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	–	–	–	–	–	0	0	12	12
	Tieto- ja viestintätekniikka	–	–	–	–	–	–	–	166	166
	Rakennusten vuokrat ja ostot	–	–	–	–	–	–	–	31	31

(miljoonaa euroa)

	Ohjelma	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Yhteensä
	Rakennuksiin liittyvät menot	–	–	–	–	–	–	–	49	49
	Turvallisuus	–	–	–	–	–	–	–	32	32
	Virkamatka- ja edustusmenot	–	–	–	–	–	–	–	10	10
	Kokoukset, komiteat, konferenssit	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Virallinen lehti	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Julkaisut	–	–	–	–	–	–	–	7	7
	Tiedonhankinta	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Tutkimukset ja selvitykset	–	–	–	–	–	–	–	5	5
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	–	–	–	–	–	–	–	11	11
	Ulkopuoliset kielipalvelut	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Muut hallintomenot	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Muiden toimielinten hallintomenot	0	0	0	0	0	0	0	623	623
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Innovaatiorahasto	–	–	–	–	65	2 586	3 420	572	6 643
	Ukrainan tukiväline	–	–	–	–	–	–	–	1 250	1 250
	Muut toimet	–	–	–	–	–	–	1	5	6
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Brexit-mukautusvaraus	–	–	–	–	–	–	53	–	53
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Yhteensä	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

Uuteen kirjanpitojärjestelmään (SUMMA) siirtymisen yhteydessä tehtyjen sitoumusten uudelleenkohdentamisen seurauksena maksamatta oleva määrä (201 274 miljoonaa euroa) on muuttunut vuosien välillä. Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä pysyy ennallaan.

6.12 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN MAKSUMÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN

(miljoonaa euroa)

Otsake		Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
1	Horisontti Eurooppa	23 506	(367)	12 994	12 039	24 094	4 433	(204)	2 087	1 765	4 551	28 646
	Euratom	304	(1)	280	369	214	54	(4)	7	36	21	234
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	1 570	(2)	436	562	1 443	6	–	1	1	6	1 449
	Muut toimet	0	0	–	–	–	135	(8)	222	86	263	263
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	48	(1)	24	21	50	0	0	0	0	0	50
	InvestEU-rahasto	2 253	(31)	348	256	2 314	3 582	(0)	1 603	2 834	2 350	4 663
	Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	6 442	(85)	1 758	2 087	6 028	61	(3)	23	20	61	6 089
	Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	3 819	(42)	885	775	3 886	54	–	–	6	48	3 934
	Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	647	(39)	87	142	553	3	(0)	1	1	3	556
	Digitaalinen Eurooppa	2 070	4	1 264	1 042	2 296	46	(7)	49	33	55	2 351
	Erillisvirastot	39	–	217	220	36	–	–	9	9	–	36
	Muut toimet	2	(0)	1	1	1	–	–	69	10	60	61
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	34	(2)	14	20	26	0	0	0	0	0	26
	Komission oikeuksien alaiset toimet	31	(1)	24	23	31	5	(0)	4	4	5	36
	Sisämarkkinat	917	(55)	604	583	882	32	(3)	22	20	32	914
	EU:n petostentorjunta	29	(0)	24	20	33	0	(0)	1	0	1	34
	Verotus	40	(1)	38	35	43	2	–	0	0	1	44

(miljoonaa euroa)

Otsake		Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
	Tulli	141	(2)	136	129	146	4	(0)	1	4	1	148
	Erillisvirastot	0	(0)	132	132	0	–	–	10	10	0	0
	Muut toimet	7	(0)	6	8	5	0	–	0	0	–	5
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	21	(1)	12	7	25	0	0	0	0	0	25
	Euroopan avaruusohjelma	1 223	(2)	2 088	2 226	1 083	190	(2)	265	54	399	1 483
	Erillisvirastot	18	–	79	84	14	2	–	3	2	3	17
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	17	–	17	0	0	0	0	0	17
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	156	(0)	117	190	83	0	0	0	0	0	83
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Aluekehitys (EAKR)	74 573	443	38 668	13 263	100 420	16 496	(530)	4 798	15 997	4 768	105 188
	Koheesiorahasto	11 413	(3)	6 600	2 352	15 658	1 048	(17)	1 095	1 736	390	16 048
	Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	6 066	(40)	1 606	2 246	5 387	13	(0)	2	0	15	5 402
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	(0)	4	3	4	0	0	0	0	0	4
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	31 288	582	16 731	4 887	43 714	13 963	(597)	1 913	11 465	3 814	47 528
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	99	(3)	34	40	91	1	(0)	7	3	5	95
	Euroopan elpyminen ja palautuminen	157	(10)	123	101	169	214 361	(3)	2 230	55 187	161 401	161 570

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
Perikles IV	1	(0)	1	1	0	–	–	0	0	0	0
EU:n elpyminen	649	(0)	3 340	2 125	1 863	2	(0)	2	3	2	1 865
RescEU	540	(10)	240	355	415	1 166	(1)	14	402	778	1 193
EU4Health	1 274	(15)	753	546	1 466	27	(1)	41	27	41	1 507
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	21	(3)	–	8	9	19	–	–	0	19	28
Erillisvirastot	42	(0)	263	256	49	0	–	38	38	1	50
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	10	(1)	12	12	10	0	(0)	0	0	0	10
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	174	(11)	93	83	173	9	(0)	7	4	12	185
Erasmus+	1 863	(55)	3 796	3 532	2 072	221	(9)	477	509	179	2 251
Euroopan solidaarisuusjoukot	153	(23)	144	135	138	14	(4)	16	15	10	149
Luova Eurooppa	414	(6)	335	402	341	14	(1)	15	15	13	354
Oikeusasiat	63	(7)	42	47	51	4	(0)	1	1	3	53
Perusoikeudet ja arvot	271	(5)	219	198	286	1	(0)	1	0	1	288
Erillisvirastot	48	(0)	303	299	52	1	(0)	5	5	1	53
Muut toimet	13	(2)	8	8	11	2	(0)	0	1	1	13
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	65	(2)	26	31	58	0	–	0	0	0	58
Komission oikeuksien alaiset toimet	192	(4)	183	181	190	3	(0)	6	3	7	197

(miljoonaa euroa)

	Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
3	Maataloustuet	358	(35)	40 465	40 420	368	0	–	345	342	3	371
	Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	33 157	(61)	13 155	13 997	32 254	4 734	(0)	1	1 471	3 263	35 517
	Meri- ja kalatalous	2 692	231	1 070	760	3 233	607	(234)	127	392	108	3 341
	Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	23	(1)	130	114	38	0	0	0	0	0	38
	Erillisvirastot	–	–	30	30	–	–	–	1	1	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	8	3	10	0	0	0	0	0	10
	Ympäristö ja ilmasto (Life)	2 538	(24)	768	597	2 684	9	(0)	4	6	7	2 691
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	2 773	(0)	1 479	6	4 245	10 504	(0)	160	6 144	4 520	8 765
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	40	–	50	60	29	17	–	76	19	75	104
	Erillisvirastot	–	–	66	66	–	–	–	8	8	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	18	(0)	6	9	15	0	0	0	0	0	15
	Erityistoimet	4	(0)	16	4	16	0	0	0	0	0	16
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
4	Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	2 709	8	1 502	1 363	2 856	11	(8)	6	3	6	2 862
	Erillisvirastot	13	–	152	152	13	–	–	13	13	–	13

(miljoonaa euroa)

	Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 637	17	1 004	564	2 094	161	(17)	53	75	121	2 215
	Rajaturvallisuus (yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	278	(0)	144	117	305	0	0	0	0	0	305
	Erillisvirastot	312	–	1 090	1 043	359	–	–	76	76	–	359
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	518	2	323	208	635	6	(2)	1	3	1	636
	Ydinlaitosten käytöstäpoisto	405	(0)	67	142	331	0	0	0	0	0	331
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	312	(1)	60	76	296	0	–	0	0	0	296
	Erillisvirastot	–	–	252	247	6	–	–	11	11	–	6
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
	Komission oikeuksien alaiset toimet	26	(2)	32	35	22	0	–	–	0	–	22
	Euroopan puolustus (tutkimus)	631	(0)	344	212	763	15	(0)	12	2	25	788
	Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	1 290	(0)	680	529	1 441	33	–	23	39	16	1 458
	Sotilaallinen liikkuvuus	376	(1)	251	335	291	0	0	0	0	0	291
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva väline	–	–	250	–	250	–	–	9	0	9	259
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	157	(0)	343	172	327	–	–	16	1	15	343

(miljoonaa euroa)

	Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	30	–	96	110	16	0	0	0	0	0	16
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	30 342	(610)	11 432	9 352	31 811	340	(29)	525	250	586	32 397
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	137	(5)	42	40	133	4	–	1	1	3	137
	Humanitaarinen apu (HUMA)	1 047	(6)	2 495	2 422	1 115	15	(0)	17	20	12	1 127
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	94	(23)	385	379	78	13	(2)	21	14	19	96
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	129	(0)	72	55	147	0	0	0	0	0	147
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	–	–	5	5	–	–	–	569	416	153	153
	Muut toimet	28	(0)	79	50	57	–	–	0	0	–	57
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
	Komission oikeuksien alaiset toimet	152	(9)	95	88	151	0	(0)	0	0	0	151
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	7 415	(48)	2 063	2 227	7 203	269	(47)	83	74	231	7 434
	Länsi-Balkanin tukiväline	–	–	400	1	399	0	0	0	0	0	399

(miljoonaa euroa)

	Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	Henkilöstön eläkkeet	–	–	2 589	2 589	(0)	–	–	273	273	0	(0)
	(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	–	–	15	15	0	0	0	0	0	0	0
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	–	–	1	1	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	–	–	9	9	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	–	–	15	15	–	0	0	0	0	0	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	–	–	7	7	0	0	0	0	0	0	0
	(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	Eurooppa-koulut	0	(0)	246	246	0	1	(0)	23	20	4	4
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	0	(0)	2 897	2 897	0	–	–	60	60	–	0
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat	32	(4)	265	272	21	1	(0)	45	44	2	23
	Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	0	(0)	17	16	1	–	–	0	0	0	1
	Jäsenet – siirtymäkorvaukset	–	(0)	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	2	(0)	30	28	3	0	(0)	0	0	0	3
	Tehtävien lopullinen päättyminen	–	(0)	7	7	–	0	0	0	0	0	–

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
Koulutusmenot	8	(1)	17	15	10	3	(0)	4	4	2	12
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	7	(1)	23	22	7	6	(2)	15	14	5	12
Tieto- ja viestintätekniikka	129	(1)	287	295	120	42	(0)	134	130	46	166
Rakennusten vuokrat ja ostot	5	(0)	326	300	30	2	(0)	314	315	1	31
Rakennuksiin liittyvät menot	57	(5)	107	115	44	6	(0)	22	23	5	49
Turvallisuus	32	(2)	74	79	25	6	(0)	9	8	7	32
Virkamatka- ja edustusmenot	11	(3)	54	52	10	0	(0)	2	2	0	10
Kokoukset, komiteat, konferenssit	6	(3)	15	13	5	1	(0)	1	1	1	6
Virallinen lehti	1	(0)	3	2	1	–	–	0	–	0	1
Julkaisut	5	(0)	12	11	5	2	(0)	3	3	1	7
Tiedonhankinta	2	(0)	7	6	2	0	–	0	0	–	2
Tutkimukset ja selvitykset	5	(0)	6	5	5	0	–	0	0	0	5
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	11	(0)	16	18	9	1	(0)	6	6	2	11
Ulkopuoliset kielipalvelut	2	(0)	27	27	2	1	(0)	36	36	1	2
Muut hallintomenot	4	(0)	19	18	5	6	(0)	21	20	7	12
Muiden toimielinten hallintomenot	567	(10)	4 912	4 886	582	42	(42)	379	338	40	623
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011

(miljoonaa euroa)

	Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2024 lopussa
		Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	Vuodelta 2023 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksatta-matta olevat määrät	
		1	2	3	4	5=1+2+3–4	6	7	8	9	10=6+7+8–9	11=5+10
O	Innovaatiorahasto	0	0	–	–	–	6 443	(111)	603	292	6 643	6 643
	Ukrainan tukiväline	–	(0)	4 737	3 634	1 103	–	–	150	3	147	1 250
	Muut toimet	0	0	–	–	–	4	(3)	62	57	6	6
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	–	–	1 234	1 234	–	0	0	0	0	0	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	0	(0)	8	8	0	0	0	0	0	0	0
	Brexit-mukautusvaraus	321	–	7	275	53	161	–	297	458	–	53
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Yhteensä	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

7.1 TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoi-duista	Maksamatta olevat
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoito-vuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Varainhoitovuo-den saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Euroopan parlamentti	222	222	281	12	293	279	3	282	127 %	11
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	72	72	99	1	100	98	1	99	137 %	1
Komissio	142 141	149 255	246 702	19 281	265 983	239 802	9 925	249 727	167 %	16 256
Unionin tuomioistuin	73	73	74	0	74	74	0	74	101 %	0
Tilintarkastustuomioistuin	31	31	30	0	30	30	0	30	97 %	0
Talous- ja sosiaalikomitea	17	17	22	0	22	22	0	22	134 %	0
Alueiden komitea	14	14	16	0	16	16	0	16	117 %	0
Oikeusasiamies	2	2	2	0	2	2	0	2	107 %	0
Euroopan tietosuojavaltuutettu	2	2	2	0	2	2	0	2	102 %	–
Euroopan ulkosuhdehallinto	57	57	356	0	356	356	0	356	626 %	0
Yhteensä	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

Konsolidoitu selvitys EU:n yleisen talousarvion toteuttamisesta sisältää edellisvuosien tapaan selvitykset kunkin toimielimen talousarvion toteuttamisesta, koska eri toimielinten talousarviot sisältyvät EU:n talousarvioon erillisinä.

Virastojen talousarviota ja toteuttamista ei konsolidoida EU:n talousarvioon eikä sisällytetä EU:n talousarviokertomuksiin. Komission virastoille maksettu avustus sisältyy kuitenkin EU:n talousarvioon. Tässä tilinpäätöksen talousarvio-osassa otetaan huomioon ainoastaan komission talousarviosta virastoille maksettu tuki.

Euroopan ulkosuhdehallinnon osalta olisi otettava huomioon, että oman talousarvionsa lisäksi se saa 236,1 miljoonan euron rahoitusosuudet komissiolta (240,5 miljoonaa euroa vuonna 2023) ja 19,3 miljoonaa euroa Euroopan kehitysrahastolta ja erityisrahastoilta (18,7 miljoonaa euroa vuonna 2023). Nämä rahoitusosuudet kattavat komission henkilöstön kustannukset Euroopan kehitysrahastosta ja erityisrahastoista rahoitetuissa edustustoissa, mukaan lukien vuoden aikana näistä rahoitusosuuksista syntyneet käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

7.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Euroopan parlamentti	2 469	2 375	0	49	2 424	98 %	0	37	37	8	0	0	8
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	732	653	0	32	684	93 %	0	23	23	24	0	0	24
Komissio	222 217	188 153	936	19 282	208 370	94 %	1 365	10 969	12 334	1 121	62	330	1 513
Unionin tuomioistuin	506	499	0	1	500	99 %	0	1	1	5	0	0	5
Tilintarkastustuomioistuin	186	181	0	0	182	98 %	0	0	0	4	–	0	4
Talous- ja sosiaalikomitea	172	164	0	5	169	98 %	0	2	2	1	0	0	1
Alueiden komitea	126	123	0	1	124	99 %	0	1	1	0	0	–	0
Oikeusasiamies	14	14	0	–	14	98 %	0	–	–	0	0	–	0
Euroopan tietosuojavaltuutettu	24	23	0	–	23	96 %	0	0	0	1	0	–	1
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 240	880	1	290	1 171	94 %	0	68	68	0	–	0	0
Yhteensä	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

7.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2025 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Euroopan parlamentti	2 825	2 038	322	47	2 407	85 %	337	46	383	8	26	1	35
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	819	574	78	32	684	84 %	79	24	103	24	8	–	32
Komissio	269 678	141 805	2 122	97 837	241 764	90 %	3 266	24 509	27 775	33	99	7	140
Unionin tuomioistuin	537	467	27	1	494	92 %	32	1	33	5	4	–	9
Tilintarkastustuomioistuin	196	171	9	0	181	92 %	10	0	10	4	0	–	5
Talous- ja sosiaalikomitea	186	153	12	4	168	90 %	10	4	14	1	2	–	3
Alueiden komitea	137	113	10	1	124	91 %	10	2	11	0	1	–	1
Oikeusasiamies	14	13	0	–	13	94 %	0	–	0	0	0	–	0
Euroopan tietosuojavaltuutettu	27	21	2	–	23	84 %	3	0	3	1	1	–	2
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 350	778	98	253	1 129	84 %	102	106	208	0	13	–	13
Yhteensä	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

8. **ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN**

Jäljempänä olevissa kohdissa 8.1 ja 8.2 esitettyjä virastojen tuloja ja menoja ei konsolidoida sellaisinaan EU:n talousarvioon. Tässä tilinpäätöksen talousarvio-osassa otetaan huomioon ainoastaan komission talousarviosta virastoille maksettu tuki.

EU:n talousarvion toteuttamiskertomuksiin sisältyvät EU:n talousarviosta erillisvirastoille maksusitoumus- ja maksumäärärahoina maksetut tuet tapauksen mukaan.

Jäljempänä olevissa erillisvirastojen kertomuksissa esitetään yleiskatsaus erillisvirastoista, sekä hajautetuista (perinteisistä) virastoista että toimeenpanovirastoista, sekä niiden tuloista (8.1) ja menoista (8.2).

Virastojen muita tulolähteitä ja niihin liittyviä menoja ei lisätä EU:n talousarvion tilinpäätökseen. Kukin virasto esittää oman tilinpäätöksensä.

8.1 **TALOUSARVION TULOT**

(miljoonaa euroa)

Virasto	Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	1	35	35
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	4	257	287
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	1	8	8
Yhteisön kasvilajikevirasto	–	23	21
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	2b	18	17
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	4	182	185
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	1	243	217
Euroopan pankkiviranomainen	1	56	57
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	4	922	927
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	2b	93	102
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	2b	20	21
Euroopan kemikaalivirasto	1	127	131
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a, 3, 5	69	70
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	2b, 6	70	70
Euroopan ympäristökeskus	3	103	98
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	3	31	32
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	2b	157	155
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	2b	24	25
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	1, 2b	56	56
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a	50	49
Euroopan tasa-arvoinstituutti	2b	9	9
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	1	418	466
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	1	37	38
Euroopan työviranomainen	2b	40	39
Euroopan meriturvallisuusvirasto	1	93	122

(miljoonaa euroa)

Virasto	Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Euroopan lääkevirasto	2b	481	492
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	5	35	30
Euroopan syyttäjänvirasto	2b	76	76
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	1	67	67
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	1, 3	112	112
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	1	75	76
Euroopan koulutussäätiö	2b	28	29
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	2b	65	71
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	1	26	45
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	5	222	232
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	5	13	32
Euroopan unionin rautatievirasto	1	32	44
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	1	85	1 342
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	2b	27	28
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	–	315	323
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	1	625	662
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	7	45	37
Yhteensä		**5 470**	**6 937**

(miljoonaa euroa)

Virastojen tulolaji			Toteutuneet tulot
Euroopan komission avustus			4 854
Maksutulot			984
Muut tulot			1 098
Yhteensä			**6 937**

8.2 **MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN**

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	35	35	43	33
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	407	365	380	277

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	8	8	9	8
Yhteisön kasvilajikevirasto	21	20	24	21
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	18	17	23	18
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	224	174	242	173
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	335	259	348	221
Euroopan pankkiviranomainen	58	57	61	57
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	957	936	1 323	873
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	110	100	134	96
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	20	20	22	21
Euroopan kemikaalivirasto	135	130	150	128
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	69	68	72	68
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	70	69	75	68
Euroopan ympäristökeskus	116	104	140	86
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	35	32	43	33
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	164	163	170	154
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	26	26	30	26
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	56	55	57	54
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	48	48	52	48
Euroopan tasa-arvoinstituutti	9	9	11	9
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	454	432	495	433
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	38	38	40	37
Euroopan työviranomainen	49	46	45	41
Euroopan meriturvallisuusvirasto	134	122	146	115
Euroopan lääkevirasto	516	503	601	515
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	34	33	35	27
Euroopan syyttäjänvirasto	76	75	86	75
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	67	67	69	68
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	112	111	118	112
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	77	76	83	78
Euroopan koulutussäätiö	33	30	35	28

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	84	71	94	69
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	43	32	47	30
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	240	233	263	228
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	39	20	42	20
Euroopan unionin rautatievirasto	62	46	49	44
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	2 779	580	2 173	971
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	29	28	35	29
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	483	321	483	318
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	812	746	694	642
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	45	42	48	43
Yhteensä	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

(miljoonaa euroa)

Menolaji	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Hallintomenot	569	546	694	536
Toimintamenot	6 334	3 735	6 147	3 794
Henkilöstö	2 221	2 067	2 250	2 063
Yhteensä	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

SANASTO

Budjettikohta

Tulot ja menot esitetään talousarviossa budjettivallan käyttäjän vahvistaman sitovan budjettinimikkeistön mukaisesti. Nimikkeistössä budjettikohdat on järjestetty niiden luonteen ja tarkoituksen mukaan. Nimikkeistön rakenneosat ovat osastot, luvut, momentit ja alamomentit.

Diskonttokorko

Korko, jota käytetään tulevaisuuden rahavirran nykyarvon laskemisessa. Diskonttausta käytetään verrattaessa eri aikoina aiheutuvia kuluja ja hyötyjä.

Efektiivinen korko

Korkokanta, jota käyttäen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut tulevat maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän nettokirjanpitoarvon suuruisiksi.

Ennakkomaksut

Maksu, jonka tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Se voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä määrätyn mukaisesti. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona tai maksetaan takaisin.

Ennaltaehkäisevä toimenpide

Komission käytettävissä oleva toimenpide, jolla se voi suojata EU:n talousarviota silloin, kun sen tietoon on tullut mahdollisia puutteita. Ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa EU:n talousarviosta toimenpideohjelmalle suoritettavien maksujen lykkääminen ja keskeyttäminen.

Etuuspohjainen järjestely

Eläke- tai muu eläke-etuusjärjestely, jossa järjestelyn säännöt määrittelevät etuudet niin, etteivät ne riipu maksusuorituksista, ja jossa etuuksilla ei ole suoraa yhteyttä järjestelyn sijoituksiin. Järjestely voi olla rahastoitu tai rahastoimaton.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Talousarvion toteuttamistapa. Talousarvion toteuttamistapa, jossa talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät siirretään jäsenvaltioille. Noin kolmea neljäsosaa EU:n menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Hallintomäärärahat

Hallintomäärärahat kattavat toimielinten ja yhteisöjen juoksevat menot (kuten henkilöstö-, kiinteistö- ja toimistolaitemenot).

Hyväksytty talousarvio

Talousarvioesityksestä tulee hyväksytty talousarvio, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyy sen ja Euroopan parlamentin puhemies julistaa sen lopullisesti vahvistetuksi.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat

Kaikki rahoitusvarat ja -velat, jotka on arvostettu julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti jaksotettuun hankintamenoon.

Johdannaiset

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo on kytketty jonkin toisen rahoitusinstrumentin, indikaattorin tai hyödykkeen arvon muutokseen. Toisin kuin primaarin rahoitusinstrumentin (kuten valtion joukkovelkakirjan) haltijalla, jolla on ehdoton oikeus saada rahamäärä (tai jokin muu taloudellinen hyöty) tulevaisuudessa, johdannaisen haltijalla on vain ehdollinen oikeus saada tällaista hyötyä. Johdannaisiin kuuluvat muun muassa valuuttatermiinisopimukset.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet

Nämä rahoitusosuudet vastaavat sellaisia tilikauden menoja, jotka jäsenvaltioiden on rahoitettava tulevista talousarvioista. Nämä määrät ovat seurausta siitä, että tilinpäätöksessä noudatetaan suoriteperustetta ja talousarviokirjanpidossa maksuperustetta.

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot

Kuluvalle varainhoitovuodelle kuuluvasta työsuorituksesta johtuva eläkejärjestelyn velvoitteiden lisäys.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat

Kaikki rahoitusvarat tai -velat, jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan kauden yli- tai alijäämään (ts. johdannaiset).

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Tulot, jotka saadaan ja osoitetaan tiettyjen menoerien rahoittamista varten. Suurin osa ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadaan rahoitusosuuksista, joilla kolmannet maat osallistuvat unionin ohjelmien rahoittamiseen. Suurin osa sisäisistä käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadaan kolmansilta osapuolilta niille tilauksesta toimitetuista tavaroista tai palveluista tai niille tilauksesta tehdystä työstä, aiheettomasti maksettujen määrien palautuksista sekä julkaisujen ja elokuvien myynnistä.

Lisätalousarvio

Varainhoitovuoden aikana tehty päätös muuttaa kyseisen varainhoitovuoden talousarviota (lisäykset, vähennykset, määrärahasiirrot).

Maksattamatta olevat määrät (RAL, reste à liquider)

Maksattamatta olevat määrät (RAL, reste à liquider) viittaavat tilanteeseen, jossa talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksattamatta olevat sitoumukset

Maksattamatta olevien määrien (RAL, reste à liquider) tavoin viittaavat tilanteeseen, jossa talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksujen keskeyttäminen ja lykkääminen

Jos komissio havaitsee joko omien tarkastustensa tai tarkastusviranomaisten ilmoittamien tietojen tuloksena, että jokin jäsenvaltio ei ole pystynyt korjaamaan hallinto- ja valvontajärjestelmissään havaittuja vakavia puutteita ja/tai oikaisemaan jo ilmoitettuja ja todennettuja sääntöjenvastaisia menoja, se voi keskeyttää maksut tai lykätä niitä.

Maksumäärärahat

Maksumäärärahat kattavat kuluvana varainhoitovuonna suoritettaviksi tulevat maksut, jotka johtuvat kuluvana varainhoitovuonna ja/tai aikaisempina varainhoitovuosina tehdyistä oikeudellisista sitoumuksista.

Maksusitoumusmäärärahat

Maksusitoumusmäärärahat kattavat niiden oikeudellisten velvoitteiden (hankintasopimusten, avustussopimusten tai avustuspäätösten) kokonaiskustannukset, joista voidaan allekirjoittaa sopimus kuluvana varainhoitovuonna.

Määrärahat

Määrärahoilla rahoitetaan talousarvio. Talousarvio sisältää ennusteet sekä maksusitoumuksista että maksuista (edunsaajille käteisellä tai tilisiirtona suoritetut maksut). Maksusitoumusmäärärahojen määrä poikkeaa (jaksotettujen määrärahojen tapauksessa) usein maksumäärärahojen määrästä, koska monivuotisia ohjelmia ja hankkeita koskevat sitoumukset tehdään yleensä koko määrältä sinä vuonna, jona ohjelmia ja hankkeita koskevat päätökset annetaan, kun taas maksut suoritetaan vuosien mittaan sitä mukaa kuin ohjelmien ja hankkeiden toteuttaminen etenee. Jaksottamattomia määrärahoja käytetään kattamaan hallintomenot, maatalousmarkkinatuet ja suorat tuet. Jaksottamattomien määrärahojen tapauksessa maksusitoumusmäärärahojen määrä on yhtä suuri kuin maksumäärärahojen määrä.

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle vuodelle

Varainhoitovuonna käyttämättä jääneet määrärahat voidaan vuotuisuusperiaatteesta poiketen tietyissä tilanteissa siirtää käytettäviksi seuraavana varainhoitovuonna. Tällainen siirto on poikkeuksellinen, ja se voidaan tehdä ainoastaan tiukkojen edellytysten täyttyessä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Kaikki rahoitusvarat (johdannaisia lukuun ottamatta), jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan nettovaroihin kuuluvaan rahastoon taseesta poistamiseen (tai arvon alentumiseen) asti.

Omat varat

EU:n talousarvion pääasiallinen tulolähde. Eri omat varat luetellaan sovellettavassa omia varoja koskevassa päätöksessä (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat perinteisistä omista varoista, arvonlisäveroon (alv) perustuvista varoista, bruttokansantuloon (BKTL) perustuvista varoista ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvista omista varoista.

Perinteiset omat varat

Perinteiset omat varat määritellään sovellettavassa omista varoista annetussa päätöksessä (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat erityisesti tullimaksuista ja sokerimaksuista.

Peruutetut määrärahat

Käyttämättömät määrärahat, jotka eivät enää ole käytettävissä.

Rahoitusoikaisu

Rahoitusoikaisujen tarkoituksena on suojata EU:n talousarviota sääntöjenvastaisilta menoilta. Kun varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, sääntöjenvastaisten määrien takaisin periminen on ensi sijassa jäsenvaltioiden tehtävä.

Jos rahoitusoikaisu on ”vahvistettu”, jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen. Jos rahoitusoikaisu on ”päätetty”, se on hyväksytty komission päätöksellä. Päätetty rahoitusoikaisu on aina nettomääräinen, mikä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltion on palautettava sääntöjenvastaisesti maksetut varat EU:n talousarvioon. Tällainen rahoitusoikaisu johtaa näin aina kyseiselle jäsenvaltiolle osoitettujen määrärahojen lopulliseen vähentämiseen. Vahvistetut ja päätetyt rahoitusoikaisut on tässä tilinpäätöksessä ilmoitettu yhtenä eränä.

Jos rahoitusoikaisu on ”toteutettu”, sillä on korjattu havaittu sääntöjenvastaisuus.

Raukeavat määrärahat

Varainhoitovuoden lopussa peruutettavat käyttämättä jääneet määrärahat. Raukeamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa määrärahoihin liittyvä valtuutus menojen ja/tai velvoitteiden syntymiseen peruutetaan osittain tai kokonaan. Ainoastaan yhteisyritysten osalta käyttämättä jääneet määrärahat voidaan niiden varainhoitosääntöjen mukaan kirjata ennakkoarvioon tuloista ja menoista kolmen seuraavan varainhoitovuoden ajan (niin kutsuttu n + 3 -sääntö). Yhteisyritysten käyttämättä jääneet määrärahat voidaan siis ottaa uudelleen käyttöön varainhoitovuoteen n + 3 saakka.

Siirrot (budjettikohtien välillä)

Toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruu talousarviositoumuksella aikaisemmin tehdyn määrärahavarauksen kokonaan tai osittain. Ylijäämä Siirrot on kuitenkin nimenomaisesti hyväksytty SEUT-sopimuksessa varainhoitoasetuksessa säädetyin edellytyksin. Varainhoitoasetuksessa erotetaan erityyppisiä siirtoja sen mukaan, tehdäänkö siirto talousarvion osastojen, lukujen, momenttien vai otsakkeiden välillä, ja millä tasolla siirto on hyväksyttävä.

Sitoumus

Oikeudellinen sitoumus siitä, että rahoitusta annetaan tiettyjen edellytysten täyttyessä. EU sitoutuu kattamaan osuutensa EU-rahoitteisen hankkeen kustannuksista. Nykyiset sitoumukset ovat tulevia maksuja. Nykyiset maksut ovat aikaisempia sitoumuksia.

Suora hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Suorassa hallinnoinnissa komission yksiköt, toimeenpanovirastot tai erityisrahastot toteuttavat talousarviota suoraan.

Sääntöjenvastaisuus

Sääntöjenvastaisuus on EU:n tai jäsenvaltion sääntöjen vastainen toimi, jolla mahdollisesti on negatiivinen vaikutus EU:n taloudellisiin etuihin. Sääntöjenvastaisuudet voivat olla seurausta myös maksupyynnön esittäneen tuensaajan tai maksujen suorittamisesta vastaavan viranomaisen toiminnasta. Sääntöjenvastaisuuden käsite on laajempi kuin petoksen, joka tarkoittaa mahdollisesti rikokseksi luokiteltavaa toimintaa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Oletukset, joita käytetään laskettaessa eläkevastuuseen vaikuttavien tulevien tapahtumien kustannuksia.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

Vakuutusmatemaattisten ali- ja ylijäämien muutokset etuuspohjaisessa järjestelyssä. Ne syntyvät aiempien vakuutusmatemaattisten oletusten ja todellisten toteutumien välisten erojen sekä vakuutusmatemaattisissa oletuksissa tapahtuneiden muutosten seurauksena.

Vapauttaminen

Toimenpide, jolla peruutetaan aikaisempi sitoumus (tai osa siitä).

Vuotuinen toimintakertomus

Vuotuisissa toimintakertomuksissa käsitellään muun muassa toimien tuloksia suhteessa niiden tavoitteisiin, toimiin liittyviä riskejä sekä sisäisen valvonnan rakennetta. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on komission tapauksessa varainhoitovuodesta 2001 ja kaikkien muiden EU:n toimielinten tapauksessa varainhoitovuodesta 2003 lähtien täytynyt antaa tehtäviensä hoitamisesta toimielimelleen vuotuinen toimintakertomus yhdessä varainhoitoa ja hallinnointia koskevien tietojen kanssa.

Välillinen hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Välillisessä hallinnoinnissa komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisille elimille.

LYHENTEET

AAR	Vuotuinen toimintakertomus
AC	Jaksotettu hankintamenot
AFS	Myytävissä olevat rahoitusvarat
Alv	Arvonlisävero
AMIF	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
AOD	Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä
ATM	Ilmaliikenteen hallinta (Air Traffic Management)
BAR	Brexit-mukautusvaraus
BKT	Bruttokansantuote
BKTL	Bruttokansantulo
BOP	Maksutaselainat
BUFI Fund	Talousarvion sakkorahasto
CCS LGF	Kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausväline
CEF2	Verkkojen Eurooppa -väline
CEF DI	Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline
CF	Koheesiorahasto
CIP	Kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelma
COM	Euroopan komissio
COSME	Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CPF	Yhteinen vararahasto
CPR	Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus
CRII+	Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite plus
CRO	Riskienhallintajohtaja
D&WM	Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja ydinjätehuolto
EAD	Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu
EAFRD	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
EAGF	Maataloustukirahasto
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EAR	Euroopan unionin tilinpäätössääntö
EaSI	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi
EBRD	Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki
ECA	Euroopan tilintarkastustuomioistuin
ECL	Odotettavissa olevat luottotappiot
ECOFIN	Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto
ECSC i.L.	Selvitystilassa oleva Euroopan hiili- ja teräsyhteisö
EDIF	Länsi-Balkanin yrityskehitys- ja innovointiväline
EFSE	Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto

EFTA	Euroopan vapaakauppaliitto
EGNOS	Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä
EIP	Euroopan investointipankki
EIR	Euroopan investointirahasto
EKKR	Euroopan kestävän kehityksen rahasto
EKP	Euroopan keskuspankki
EKR	Euroopan kehitysrahasto
ElectriFI	Sähköistämisen rahoittamista koskeva aloite
ELM	Ulkoinen lainanantovaltuus
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
EMU	Talous- ja rahaliitto
ENEF	Yritysten laajentumisrahasto
ENIF	Yritysten innovointirahasto
ENPI	Eurooppalainen naapuruuden ja kumppanuuden väline
EP	Euroopan parlamentti
ERI	EIP:n selviytymiskyvyn kehittämisaloite
ERI-rahastot	Euroopan rakenne- ja investointirahastot
ERVM	Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi
ERVV	Euroopan rahoitusvakausväline
ESA	Euroopan avaruusvirasto
ESIR	Euroopan strategisten investointien rahasto
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETA	Euroopan talousalue
ETF	Pörssilistattu rahasto
ETS	Päästökauppajärjestelmä
EU	Euroopan unioni
EUH	Euroopan ulkosuhdehallinto
Eumetsat	Euroopan sääsatelliittijärjestö
Euratom	Euroopan atomienergiayhteisö
EUSR	Euroopan unionin solidaarisuusrahasto
EVM	Euroopan vakausmekanismi
FGC	Takaussopimus
FIFO	First-in, First-out
FP7	Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen seitsemäs puiteohjelma
FR	EU:n varainhoitoasetus
FSDA	Tilinpäätöksen sisältö ja analyysi
FVNA	Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat
FVSD	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
GNSS	Maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä

H2020	Horisontti 2020
HLRCP	Korkean tason riski- ja vaatimustenmukaisuuspolitiikka
IBMF	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto
IF	Innovaatiorahasto
IIW	Infrastruktuuri- ja innovointi-ikkuna
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
IPSAS	Julkissektorin kansainväliset tilinpäätösstandardit (International Public Sector Accounting Standards)
IT	Information Technology (tietotekniikka)
ITER	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori
JRC	Yhteinen tutkimuskeskus
JSIS	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä
JU	Yhteisyritys
LGD	Tappio-osuus
LGF	Lainatakausjärjestely
LGTT	TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä
MAP	Monivuotinen ohjelma – keskisuurten yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma
MEP	Euroopan parlamentin jäsen
MFA	Makrotaloudellinen rahoitusapu
MFF	Monivuotinen rahoituskehys
MIM	Keskinäinen vakuutusjärjestelmä
MMF	Rahamarkkinarahasto
MSME	Mikro- ja pk-yritykset
NDICI	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline
NGEU	NextGenerationEU
ORD	Omien varojen järjestelmästä annettu päätös
PBI	Hankejoukkolainoja koskeva aloite
PD	Maksukyvyttömyyden todennäköisyys
PF4EE	Energiatehokkuuden yksityinen rahoitusväline
PGF	Osallistujien takuurahasto
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
POCI	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat
PPP	Julkisen ja yksityisen sektorin välinen kumppanuus
PSEO	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä
RAL	”Reste à liquider” (maksattamatta olevat sitoumukset)
RSFF	Riskinjakorahoitusväline
RRF	Elpymis- ja palautumistukiväline
RTD	Tutkimus, teknologian kehittäminen ja demonstrointi
S&P	Standard & Poor’s Financial Services LLC

SANAD	MENA-rahasto mikro- ja pk-yrityksille
SAPARD	Maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityinen liittymisohjelma
SEMED	Mikro- ja pk-yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma Välimeren eteläisellä ja itäisellä alueella
SEUT	Sopimus Euroopan unionin toiminnasta
SICR	Luottoriskin merkittävä lisääntyminen
SIUGI	Pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline
SMEW	Pk-yritysikkuna
STEP	Euroopan strategisten teknologioiden kehysväline
SURE	Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline
TOR	Perinteiset omat varat
TRDI	Väliaikainen maaseudun kehittämisväline
ULCM	Ukrainan lainayhteistyömekanismi
YMP	Yhteinen maatalouspolitiikka